

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Sectio V. De Ministro Absolutionis à peccatis reservatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

SECTIO QUINTA.

De Ministro Absolutionis à peccatis reservatis.

1. **D**iximus de personis, quæ possunt reservare peccata, & de peccatis, quæ possunt reservari; sequitur agendum de eo, qui potest absolvere à peccatis reservatis. Sicut autem duplex est minister Absolutionis à peccatis non reservatis, unus ordinarius, alius delegatus; ita quoque duplex est minister Absolutionis à peccatis reservatis, unus ordinarius, alter delegatus; ordinarius quidem, qui absolvit ex vi officii sui; delegatus verò, qui absolvit ex commissione ordinarii, & non ex vi officii sui. Incipio à ministro ordinario tamquam digniore, & Dico primò:

Duplex est minister Absolutionis à peccatis reservatis.

illarum voluntatum; etenim voluntas Superioris est causa universalis, voluntas inferioris causa proxima; æquè autem, immo fortè magis dependet res à causa universalis, quàm proxima.

Dices; quomodo ergo Legislatores potest revocare propriam legem à Superiore confirmatam? Nam per illam confirmationem fit lex Superioris, quàm inferior non potest revocare, propter debitam subordinationem istarum voluntatum.

3. Quomodo Legislatores possit revocare propriam legem à Superiore confirmatam.

Respondeo; communem sententiam intelligendam esse de confirmatione accidentali seu propriè dicta, id est, quæ non requiritur ad constitutionem legis, sed tantum petitur & adhibetur ad majorem auctoritatem & robur. Per illam autem confirmationem non fit lex Superioris, sed manet lex inferioris, sicut antea erat; ergo sicut ante confirmationem Superioris, poterat revocari ab inferiori, ita etiam post confirmationem: per hoc enim non præjudicatur auctoritati ac potestati Superioris, cum à sola voluntate inferioris essentialiter & simpliciter illa lex fuerit constituta & conservata; quippe per illam confirmationem lex non mutavit naturam suam, neque procedit per se à jurisdictione Superioris; ergo hæc confirmatio desinet, ad destinationem fundamenti seu subjecti, id est, legis; argum. Reg. juris 42. de Reg. juris in 6. Accessorium naturam sequi congruit principalis.

Duplex est confirmatio legis, una accidentalis.

Reg. 42. de Reg. juris in 6. Accessorium naturam sequi congruit principalis.

Canisius.

Principale appellamus, inquit Canisius ibi, quod in re præcipuum est, & quasi causa illius, quod accedit. Horum itaque ea inter se connexio est, ut principali posito vel infirmato, itidem accessorium ponatur vel infirmetur. Hæc ille. Tam autem in casu proposito lex inferioris principale est, quia in re præcipuum, & quasi causa illius confirmationis, ut clarum est; ergo lege infirmata, itidem confirmatio infirmatur.

Sed nunquid eadem est ratio confirmationis essentialis? Eam voco, quæ est veluti forma, dans esse legi, ut quando inferiores non habent potestatem ferendi legem, sive obligandi, nisi prius lex à Superiore, v. g. Pontifice, confirmetur. Quæ est confirmatio improprie dicta, quia potius est ipsa legislatio; nam ante illam confirmationem non supponitur esse lex, adeoque potius dici debet lex Superioris, quàm inferioris.

4. altera essentialis.

Et de hac confirmatione intelligi potest, Descentia quod

A a 3

CONCLUSIO I.

Potestate ordinariâ absolvit à peccatis reservatis reservans, ejus Superior, ac Successor, & si quis est alius, cui potestas absolvendi ratione officii data est.

2. **D**ocent communiter Theologi in Tract. de Legibus; legem, etiam à Superiore confirmatam; abrogare potest, quisquis eam tulit, ejus Superior, ac Successor; argum. c. 1. de Reg. juris: Omnis res per quascumque causas nascitur, per easdem dissolvitur. Intellige vel per æquivalentes, qualis est Superior Legislatoris & Successor.

Quis possit abrogare legem.

Cap. 1. de Reg. juris.

De Successore habetur cap. 1. de Constit. in 6. Licet Romanus Pontifex (qui iura omnia in sermone peccati sui censetur habere) Constitutionem condendo posteriorem, priorem, quamvis de ipsa mentionem non faciat, revocare noscatur. Reputatur quippe quasi eadem persona, ratione ejusdem officii.

Si æqualis Successor id potest, quidni etiam Superior in jurisdictione? Siquidem voluntas inferioris, subiecta est voluntati Superioris; ergo etiam lex, quæ est actus voluntatis inferioris, subiecta debet esse voluntati Superioris. Nonne Superior potest dispensare in lege inferioris? Ita testatur communis praxis & usus totius mundi; ergo & legem ejus revocare: non enim est major ratio abrogationis seu revocationis partialis, quàm totalis. Utraque autem revocatio fundatur in subordinatione

e. 1. de Constit. in 6.

loquitur
c. 22 de
Præb. in 6.

quod dicitur cap. si Apostolica 22. de Præbendis in 6. Certum est quod (cum ipsa provisio ipsius Legati post imperitiam à nobis auctoritatem, nostra censetur effecta) omnibus, quibus postea mandavimus &c.

De acci-
dentali au-
tem c. 8. de
Constit.

De confirmatione autem accidentali intelligo, quod legitur cap. Cum accessissent 8. de Constit. ibi: Quocirca mandamus, quatenus si vobis constituerit Tullenses Canonicos, ne ulterius in Tullensi Ecclesia primiceriatus esset officium, communitè statuisse, ac statutum ipsum auctoritate Sedis Apostolica fuisse postmodum (sicut dicitur) confirmatum, vos illud faciatis in suo robore permanere, nisi postea dicti Canonici contravenerint, aliquem videlicet in primicerium eligendo.

5.
Notabile
aliquid ex
c. 25. de
Præb.

Pro quo nota, quod habetur cap. Dilecto 23. de Præbendis. ibi: Nisi forte statutum aliquod obviaret, quod esset in iuramento firmatum: vel cui Sedis Apostolica confirmatio accessisset: huiusmodi clausula prohibitionis adiecta, ut si quidquam contra id fieret, non valeret.

Glossa in
illud cap.

Ubi Glossa verb. Huiusmodi clausula. Immo est clausula illa non esset adiecta, tamen sine eius auctoritate non videtur, quod possint contravenire, ex quo confirmatio Papa accessit, supra de Conjur. c. 1. & 2. Nam ubi Princeps confirmat, idem est, ac si ferat sententiam C. de veter. iur. enuc. l. 1. §. Sed neque vers. Omnia nostra fecimus &c. Verius est quod non obstat eis talis confirmatio, cum eorum favore facta sit, quin possint contravenire, si volunt, sup. de Conjur. Cùm M. & c. Cùm accessissent, nisi clausula huiusmodi sit apposta, de cernatis irritum & inane.

Alia Glossa
in c. 1. de
Confir.

Et alia Gloss. cap. 1. de Confir. verb. Confirmationem sic ait: Nota, quod confirmatio imperata sub forma communi. sive etiam innovatio nihil novi iuris tribuit, sed solummodo vetus conservat 12. dist. Præceptis. argum. 13. q. 3. c. ult. & infra eodem Cùm dilecta, & c. segg. & infra de Privileg. Quia intentionis: Unde per talem confirmationem vel innovationem non impeditur petitio alterius, vel iudicis cognitio. infra de concess. præbendis. Quia diversitatem. infra eodem: Bonæ . . . quia hoc facit Papa sine præiudicio alicuius, ut patet per iura prædicta. Quid ergo valent huiusmodi confirmationes? Parùm valent, nisi quia solet plus timeri quod specialiter &c. 23. dist. Quamquam, Hactenus Glossa.

6.
Probat ut
conclaf.

Sed quorsum hæc omnia? Ad probandam utique Conclusionem nostram; si enim Legislator, ejus Superior & successor in eadem potestate possunt revocare legem latam, & in eadem dispensare, quidni reserans aliquid peccatum, ejus Superior & successor in eadem potestate, possint ex vi officii sui ab illo absolvere? Est quippe par ratio. Profectò nemo sibi ipsi potest auferre jurisdictionem; neque Superiori, cum inferior non habeat imperium in Superiorem; neque successor, cum par in parem non habeat imperium. Alioquin si illi non possint absolvere, quis igitur poterit, cum

per reservationem inferiores priventur sua jurisdictione?

Igitur Pontifex potest absolvere ab omnibus casibus reservatis; Episcopi à casibus reservatis Parochis, supposito, quod Parochi possint reservare, & aliquando reservent, de quo supra egimus; Generales Ordinum à casibus reservatis per Provinciales & Guardianos; & sic de cæteris; eo semper salvo, ut habeant potestatem Ordinis: aliqui enim Superiores habent jurisdictionem, quam & aliis possunt communicare vel negare, & tamen per seipsos non possunt eam exercere absolvendo sacramentaliter; quia non sunt Sacerdotes.

Excipio etiam casum, quo Pontifex v. g. essentialiter confirmasset reservationem factam à Prælo inferiori; tunc enim neque ipse reservans, neque Superior, præter Pontificem, neque successor possint ex vi officii sui absolvere. Patet, quia tunc esset reservatio Pontificia; v. g. si Papa statuisset, ut casu quo inferior Episcopus reservaret aliquid peccatum, illud esset reservatum ipsi Papæ.

Secus si solum confirmasset accidentaliter. Nonne Urb. VIII. Bullà; Ad Eximios, prædictis Statutis nostris Generalibus, confirmavit Constitutiones Capituli Generalis Toletani, celebrati die 14. Maij a. 1633. & per consequens confirmavit Statuta nostra Generalia Barchinonensia, de quibus supra fecimus mentionem; utpote ab illo Capitulo Generali specialiter approbata & confirmata? Quis propterea audeat dicere, à casibus in illis reservatis, solum Pontificem posse absolvere?

Et tamen Pontifex dicit: Apostolica auctoritate tenore presentium approbamus & confirmamus (constitutiones prædictas) illisq; inviolabiliter Apostolica firmitatis robur adiciamus, ac omnes & singulos, tam iuris, quam facti defectus, si qui de super quomodolibet intervenerint, supplemus. Mandantes propterea in virtute S. Obedientia, ac sub obsequio nostri, in constitutionibus prædictis contentis panis, omnibus & singulis Fratribus prædictis, ceterisque, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, ut constitutiones prædictas, iuxta presentium literarum nostrarum tenorem, inviolabiliter observent. Decernentes irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienti vel ignoranter consigerit attentari.

Hæc, dico, confirmatione Pontificia non obstantè; constitutiones illæ nequaquam censentur constitutiones Pontificiæ, neque casus in eis reservati censentur casus Pontificii; quia non est confirmatio essentialis, sed dumtaxat accidentalis.

Igitur de reserante, ejus Superiore, ac successore in eadem jurisdictione, quin possint absolvere à casibus reservatis, tamquam ministris ordinarii, non est dubitandum. Et sicut possunt alios absolvere, ita & aliis possunt dare potestatem absolvendi se & alios, adeoque à casibus habent

habent potestatem activam, passivam, ac etiam commissivam ex vi officii sui.

Addidi in Concluf. Et si quis est alius, cui potestas absolvendi ratione officii data est: quoniam Episcopis licet in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolica reservatis, delinquentes quoscumq; sibi subditos in Diocesi sua per seipfos, aut Vicarium, ad id specialiter deputandum, in foro conscientie gratis absolvere, impositâ penitentia salutari. Ita Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 6. Ac continuò adjungit: Idem & in hæresis crimine in eodem foro conscientie eis tantum, non eorum Vicariis, sit permissum.

Ubi imprimis nota, crimen hæresis per se & immediatè esse reservatum, & non solum mediâtè ratione excommunicationis, cujus in illis verbis nulla fit mentio.

9. Nota 2. licet Multi dubitent, immo resolvant, facultatem ibi concessam absolvendi ab hæresi, esse revocatam per Bullam Cœnæ (quod tamen Alii negant) equidem Omnes admittunt, quoad alios casus, extra Bullam Cœnæ, non esse revocatam; cumq; hæc non ligatur industria alicujus personæ particularis, sed cujuscumq; habentis jurisdictionem Episcopalem, nam omnibus Episcopis indifferenter committitur, sequitur, hanc potestatem non esse delegatam, sed ordinariam, utpote concessam à Concil. Trident. non personæ; sed dignitati vel officio, idq; in perpetuum.

Breviter, hæc potestas competit Episcopis jure speciali ordinariò, ergo est potestas ordinaria. Antecedens probatur: quia si solum competeret jure speciali delegato seu ex commissione, Concil. id exprimeret his aut similibus verbis: *Licet Episcopis tamquam delegatis Sedi Apostolicæ, vel licet Episcopis auctoritate Apostolicâ &c.* prout exprimit potestatem delegatam sess. 2. de refor. c. 2. ibi: *Quo casu Episcopus auctoritate Apostolicâ, & tamquam Sedi Apostolicæ delegatus procedat.* Hic autem simpliciter dicit: *Licet Episcopis in irregularitatibus &c. dispensare &c.*

16. Ex quo colligunt multi DD. hanc potestatem non competere solum Episcopis privativè seu exclusivè quoad omnes alios; sed etiam Capitulo Sede vacante, & Prælati Regularibus, qui habent potestatem quasi Episcopalem. Ita de Capitulo Sede vacante docet Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 4. n. 10. Rodrig. to. 1. qq. Reg. q. 61. a. 9. & Alii; quos citat & sequitur Dian. part. 7. tract. 2. resol. 3. contra Suarium de Cens. disp. 41. sect. 2. n. 13. & Alios, qui pro se allegant declarationem Card. dicentem, illam esse facultatem solum Episcopi privativè quoad omnes alios.

Ratio autem illius declarationis fuit, quòd hæc concessio ex ea parte, quæ derogat juri communi, est odiosa, & idèò limitanda ad proprietatem verbi, *Episcopi*. Maximè cum Capitulum Sede vacante solum succedat in jurisdictionem ordinariam Episcopi, non autem in extraordinariam, qualis est hæc.

Sed ad hoc patet responsio ex dictis. Ad declarationem Card. dicitur, de illa post Urb. VIII. non constare authenticè. Neque ratio declarationis subsistit; quia etiam potestas delegata dispensandi, & per consequens absolvendi à casibus reservatis, est favorabilis, adeoque latè interpretanda; quanto magis potestas ordinaria?

Immo ipsa dispensatio exorbitans à jure est latè interpretanda, quando est clausa in corpore juris; idq; quia tunc est lex, multò magis potestas dispensandi, clausa in corpore juris. Tam autem Trident. constituit jus commune: adeoque hæc potestas non exorbitat à jure communi. Ut proinde Congreg. Card. sub die 22. Jan. an. 1602. apud Barbofam lib. 1. Juris Ecclesiast. universi c. 32. n. 82. nostram sententiam declaraverit, quam ibidem tenet hic Auctor.

Et propter eandem rationem extenditur hæc potestas ad Abbates, & alios Prælatos, tam Regulares, quàm sæculares, habentes jurisdictionem quasi Episcopalem. Ita Diana supra resol. 4. & 5. cum Aliis, quos citat. Alioquin non videretur ita benè provisum eorum subditis; si in hujusmodi casibus pro Absolutione & dispensatione deberent recurrere, vel ad summum Pontificem, vel ad Episcopos; unde essent peioris conditionis hi Prælati, & eorum subditi, cum aliquo animarum detrimento, quàm alii fideles.

Nec obstat; quòd hi Prælati non habeant Diocesim, quam Concil. videtur requirere, dum ait: *Et in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolica reservatis, delinquentes quoscumq; sibi subditos, in Diocesi sua &c.* Non obstat, inquam; quia Concilium loquitur ibi primario de Episcopis, qui propriè dictam Diocesim habent: sicut autem alii Prælati habent jurisdictionem quasi Episcopalem, & ideo participant eâ, quæ sunt illius jurisdictionis; ita etiam habent quasi Diocesim, id est, proprium territorium, quod non est pars Diocesis alicujus Episcopi, sed est veluti propria Diocesis, distincta à Diocesi Episcoporum; nam Monasteria illorum Prælatorum sunt exempta, & immediatè subjiciuntur quoad jurisdictionem in utroque foro eisdem Prælati, & consequenter sunt æquipollentes Dioceses, sicuti Prælati æquipollentes sunt Episcopi, quod sufficit, ut Decretum illud favorabile ad eos extendatur.

Et gratis concessio; quòd Prælati Regulares non haberent hanc potestatem vi Concil. Trident: hæc equidem eâ carent, sed habent eam vi alterius indulti Pii V. dati ad petitionem Provincialis Provinciæ Castellæ Ord. Prædicat. cujus tenor sequitur: *Pius Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Romani Pontificis*

11. Responsio

12. Declaratio Card. pro sententia Sanchez, Barbofa.

13. An hæc facultas extendatur ad Abbates & alios Prælatos, Diana.

14. Occurrit objectioni.

15. Prælati videntur habere hanc potestatem vi indulti alicujus Pii V.

circumspecta benignitas honestis penitentium votis, qua per sonarum sub Religionis iugo altissimo famulantium, statum, & salubrem directionem respiciunt, ad exactionem gratiam libenter admittit, & favoribus prosequitur opportunis. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior Provincialis Provinciae Hispaniae Ord. FF. Praedicatorum &c. Et insuper quia Sacrum Oecumenicum generale Trident. Conc. concessit Episcopis, ut absolvere possint in foro anime seu conscientiae ab omnibus peccatis, & dispensare in irregularitatibus, prout sess. 24. c. 6. habetur, ne Prior Conventualis & superiores Praelati dicti totius Ordinis, tam in dicta Provincia, quam extra eam ubilibet in hac parte deterioris conditionis, quam Clerici aut saeculares existant, eisdem Priori Conventuali, & superioribus Praelatis, ut ipsi per se ipsos idem omnino possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos & laicos sibi subditos, tam quoad absolvendi & dispensandi huiusmodi, quam alias quascumque Facultates, eadem auctoritate & tenore etiam perpetuo concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus. Decretentes presentes literas perpetuo durare & valere &c. Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 21. Iulii 1571. Pontif. nostri anno 6. Haec Pius V. apud Cherubinum Bulla 132. & 13. apud Rodrig.

Si inferas; ergo vi Trident. Praelati Regulares non poterant absolvere aut dispensare: Negatur Consequentia: quia, sicut non semel diximus, subinde privilegia seu indulta specialia data sunt a Summis Pontificibus ad quietandas conscientias Regularium, qui timebant, ubi non erat timendum; quanto magis hic, ubi merito poterant timere; propter Multorum contrariam opinionem?

Deinde; non utitur Pontifex solo verbo: Concedimus, & indulgemus, sed addit, Ac etiam declaramus, scilicet hanc fuisse mentem Concilii Tridentini. Ut omittam, forte per illud Breve extendi hanc potestatem ad illos, qui non habent potestatem quasi Episcopalem, puta ad Priorem Conventualem, & non solum ad Priorem Provinciale.

Ceterum Rodriguez to. 1. qq. Reg. q. 61. a. 9. Decretum Concilii extendit saltem quoad aliqua ad Praelatos Regularium, dicens: Hoc Decretum non est lex exorbitans, quae strictè sicut odiosa debeat interpretari, immo est constitutio, reducens ad jus antiquum communem jurisdictionem Episcoporum. Ipsi enim Episcopi, si non essent prohibiti, & eorum jurisdictione non esset à Sede Apostolica limitata, omnia possent in suis Diocesis respectu suorum Diocesanorum, quae potest Summus Pontifex in toto orbe: prout jam in superioribus q. 17. late dictum est, & colligitur ex traditis à Sylvestro.

Et sic in superioribus, ex communi omnium sententia, resolutum est saepe, quod in his, in quibus à Summo Pontifice non limitatur Episcoporum jurisdictione, ipsa illimitata permanet,

quod optimè ratione fundatur. Nam Apostoli, secundum opinionem Cajetani, in quantum Apostoli, omnes fuerunt aequales, & immoderatè à Christo potestatem jurisdictionis in totum orbem acceperunt. Unde cum Episcopi in locum Apostolorum succedant per suas Dioceses, in his Diocesis potestas jurisdictionis, in ipsis Episcopis residens, à Summo Pontifice commissa, deberet esse aequalis in suis Diocesis potestati Summi Pontificis, si ab ipso non limitaretur, reservando sibi aliquos casus.

Ex quibus concludo, quod sicut constitutio correctoria, reducens constitutum ad terminos juris communis, amplè, secundum DD. communiter, interpretatur; ita Decretum Concilii Tridentini correctorium debet amplè interpretari, & extendi ad Praelatos Regulares, jurisdictionem similem cum Episcopis habentes, cum in eo definitum, reducatur potestatem Episcoporum aliquo modo ad similitudinem illius, quam Apostoli in sua primævali ordinatione acceperunt. Haec ille.

Dixi consulto: Saltem quoad aliqua: nam eodem to. q. 20. a. 10. Licet, inquit, Episcopis concedatur Absolutio ab hæresi occulta in foro conscientiae, non inde sequitur, ipsam concedi Praelatis Regularibus, habentibus jurisdictionem quasi Episcopalem. Episcopi enim, ultra id, quod sint Episcopi, habent modò titulum Inquisitorum: immo sunt Inquisitores hæreticæ pravitatis. At Praelati Regulares minime sunt Inquisitores respectu suorum subditorum. Præterea ipsis Episcopis sublata fuit, quoad crimen hæresis, jurisdictione, ut possint suos Diocesanos absolvere; & hæc jurisdictione per Concilium Tridentinum fuit ipsis restituta.

Ex quibus hoc conficio argumentum: Si communi sensu Episcopis fuit sublata talis jurisdictione respectu criminis hæresis, ergo etiam fuit sublata Praelatis Regularibus, cum eorum jurisdictione sit quasi Episcopalis, seu ad instar jurisdictionis Episcopalis, & videmus supra dictam jurisdictionem restitutam à Concilio Tridentino Episcopis tantum, & non eorum Vicariis, habentibus jurisdictionem ordinariam. In quo Decreto nulla fit mentio neque in generali, neque in speciali de Praelatis Regularibus, jurisdictionem quasi Episcopalem habentibus; ergo quoad ipsos non est restituta. Unde concludendo dico, ipsos Praelatos Regulares per supra dicta, minime hanc habere auctoritatem.

Neque his obstat, quod Regulares non sint peioris conditionis, quam saeculares. Unde cum ipsi saeculares possint absolvi ab hæresi occulta à suis Episcopis, videtur dicendum, quod Regulares possint absolvi ab eodem crimine occulto ab eorum Praelatis, jurisdictionem quasi Episcopalem habentibus. Nam respondetur, non esse peioris conditionis in hoc Regulares, quam saeculares: cum ipsi Regulares possint

11. colligitur

12. colligitur

13. colligitur

13. Obiectio diluitur.

14. colligitur

16. Rodriguez existimat Decretum hoc Concilii Tridentini extendi ad Praelatos Regulares, saltem quoad aliqua.

Jurisdictione Episcoporum permanet illimitata, in quibus

possint submitti jurisdictioni Episcoporum, renuntiando privilegium exemptionis quoad hoc, & sic absolvi ab eisdem. Sic ille.

19. Quia autem opposita sententia magis mihi placet, ideo respondeo ad illa, quæ hoc loco allegat, & dico, Conc. Trident. sess. 24. de Reform. c. 6. ubi concedit Episcopis potestatem absolvendi ab hæresi occulta, nullam facere mentionem Inquisitionis vel Inquisitionum, sed dumtaxat officii seu jurisdictionis Episcopalis, quam cum participant Prælati Regulares, quod propter eam conceditur Episcopis, etiam debet censi concessum, propter eandem, Prælati Regularibus.

20. Nec bene sequitur: Vicariis Episcoporum, habentibus jurisdictionem ordinariam, non est restituta supradicta jurisdictione; ergo etiam non est restituta Prælati Regularium: quia Prælati Regularium non sunt Vicarii Episcoporum, sed quasi Episcopi suorum subditorum. Et aliunde sufficienter erat proviſum subditis Episcoporum per hoc, quod solis Episcopis erat restituta illa jurisdictione. Non sic Religiosis seu subditis Prælatorum Regularium, quia licet possent se subjicere jurisdictioni Episcoporum, renuntiando privilegio exemptionis, non tamen sine consensu Prælatorum, & sine gravi damno regularis disciplinæ; quia præberetur Religiosis vagandi occasio. Ergo plane conveniebat; ut etiam Prælati Regularium supradicta jurisdictione restitueretur. Ergo restituta est; quoniam Summi Pontifices in suis concessionibus & privilegiis plurimum volunt favere bono Religionis, & quieti personarum Regularium; ut patet ex Bulla Pii V. supra allegata.

Quæstio restat; an sicut Episcopi & Prælati Regularium alios possunt absolvere à casibus occultis, Pontifici reservatis, ita etiam ab eisdem casibus à proprio Confessario possint absolvi? Resolutio erit

CONCLUSIO II.

Episcopus potest absolvi à suo Confessario ab omnibus illis casibus, à quibus ipse licitè absolvit suos subditos. Consimiliter Superior Regularis, nisi specialiter id ei sit prohibitum. Ut etiam confiteri extra Ordinem, & suis subditis dare illam potestatem.

21. Non quæro hic de casibus reservatis ab ipsis Episcopis vel aliis Prælati; quia nemo potest suum peccatum reservare; sic enim

seipsum ligaret, nec posset confiteri cui vellet, cum tamen hoc ipso quod reservat, possit non reservare, & per consequens unicuique dare potestatem ab illo peccato absolvendi: ergo ipse potest confiteri cui vult; ergo respectu proprii peccati nulla est reservatio.

De quo ergo hic disputatur? Respondeo; de illis casibus, qui à Pontifice v. g. sunt reservati Episcopis, vel à Generalibus sunt reservati Provincialibus, aut à Provincialibus Guardianis &c. Unico verbo, quaritur, an Episcopi vel alii Prælati possint absolvi à propriis Confessariis; à casibus eis commissis per Trident. supra; si enim ab illis possint absolvi, æquè, si non magis, ab aliis. Quia aliquid speciale apparet in his casibus, eò quod Concil. dicat, Episcopos posse absolvere delinquentes quoscumque sibi subditos, nemo autem est subditus sibi ipsi.

Hoc dubium, inquit Suarez, disp. 30. sect. 2. n. 15. propositum fuit Romæ in Congregatione Cardinalium sub his verbis: An Episcopo in aliquod delictorum, de quibus hoc capite, prolapsò, liceat ad se absolvendum proprium Confessarium deputare cum eadem auctoritate, quam ipse posset ex eodem capite in sibi subditos exercere. Responsum autem fuit; Congregatio censuit id Episcopo licere.

Cumque Congregatio non distinguat inter casum hæresis, & alios casus, neque nos distinguere debemus; est ibi dicatur, Absolutio ab hæresi Episcopis tantum, & non eorum Vicariis permilla. Hoc enim intelligitur de Vicario respectu subditorum, non verò respectu ipsius Episcopi: nam proprius Confessarius eadem auctoritate potest absolvere Episcopum, quæ ipse Episcopus potest absolvere suos subditos.

Ex quo evanescit difficultas, supra proposita ex illis verbis: Delinquentes quoscumque sibi subditos. Quamvis enim Episcopus non sit subditus sibi, est tamen subditus in foro Pœnitentiæ proprio Confessario; cur ergo non possit illum delegare vel deputare pro seipso? Ex hac enim Declaratione liquet, illam potestatem non tantum datam esse pro sibi subditis, sed etiam pro seipso, id est, reservationem Papalem ablatam esse ab his casibus occultis. Et ideo respectu Episcoporum non reputati ut reservata, sed ut comprehensa sub clausula generali eligendi Confessorem ex jure communi cap. fin. de Pœnit. & remiss. de quo supra egimus.

Quapropter existimat Suarez supra, Confessorem sic electum, ad absolvendum Episcopum ab his casibus, non habere illam potestatem delegatam ab ipso Episcopo eligente, sed immediatè à Papa ex vi juris communis. Sed parum refert à quo habeat, dummodò reverà habeat, ita ut Episcopum validè & licitè ab illis absolvat. Si à casibus commissis à Trident. etiam ab aliis, quia eadem est ratio; neque illa responsio Card. est nova concessio, sed tantum declaratio juris communis. Igitur qui ex jure communi aut jure ordinario potest alios

cati nulla est reservatio.

22. Episcopus potest absolvi à suo Confessario à casibus sibi commissis per Trident. ex Declaratione Card. Suarez.

23. Solutur difficultas in oppositum.

A quo Confessarius tali casu habeat potestatem. Suarez.

E b absol.

21. Respectu proprii peccati

absolvere à casibus reservatis per se vel per alium, & ipse ab illis potest absolvi ab eo, quem ipse pro se deputaverit.

24. An quod Episcopus, idem possit Vicarius Episcopi. Lugo. Jac. de Graffis. Diana.

Argumenta pro parte negativa;

Quod extendit Lugo disp. 20. n. 58. ad Vicarium Episcopi, qui habet potestatem subdelegandi casus Episcopales; quàmvis id neget Iacobus de Graffis in Append. ad decis. aur. lib. 3. c. 8. n. 22. multis adductis argumentis, quæ videri possunt apud Dia. part. 3. tract. 4. resol. 142. omnia autem reducuntur ad voluntatem delegantis, qui non præsumitur, velle ipsum Vicarium comprehendere in facultate, illi concessa, ne sic det occasionem peccandi, quod foret perniciosum concedenti; qui enim occasionem peccandi dat; ipse damnum dedisse videtur. Deinde verba generalia arctantur semper ad solita concedi, & ad id, quod est de jure; sed semper potestas absolvendi, cum potestate subdelegandi, intelligitur data in personam aliorum; & nemo potest auctorizare seipsum; & in generali sermone excipitur persona, cui loquimur; ergo &c.

25. quæ videntur habere locum etiam in Episcopis.

Vgolinus. Floronus.

Sed hæc omnia argumenta etiam locum habent in Episcopis, & nihilominus Pontifex seu Concil. Trident. censetur ipsis concedere illam potestatem, non tantum in personas aliorum, sed etiam in seipsum; ergo idem dicendum est de Vicariis. Et ideo sententiam Lugonis docent Vgolinus de Potest. Episc. c. 39. n. 2. & Floronus de cas. refer. p. 1. c. 3. §. 1. n. 3. apud Dia. supra.

Responsio autem ad argumenta in contrarium, patet ex dictis; si enim Pontifex non dat occasionem peccandi sibi perniciosam, dando talem potestatem Episcopis, neque Episcopus dabit, concedendo Vicariis talem potestatem, & sic de cæteris argumentis.

26. Occurritur objectioni. Diana.

Nec valet dicere, inquit Diana, supra, in tali casu Vicarium seipsum quodammodo absolvere, cum delegatus delegantis officio fungatur. Nam respondeo; quod id locum haberet, ubi iurisdicção delegata est ab eo, cui iurisdicção competit ordinaria: at Vicarius hic subdelegat, subdelegatus autem fungitur vice primi delegantis, ac perinde est, ac si ipse primo delegans delegasset, quo casu sine dubitatione Vicarius absolvi posset. Hæc ille.

Ego autem dico, nullum esse inconveniens, quod in tali casu Vicarius seipsum quodammodo absolvat; si nullum est inconveniens, quod in tali casu Episcopus, qui habet potestatem ordinariam, seipsum quodammodo absolvat.

Habens potestatem delegatam universalem dispensandi, potest secum dispensare. Sanchez.

Et sanè, si ille, qui habet delegatam dispensandi potestatem in universum cum aliqua communitate, cujus ipse est pars, potest secum in iisdem rebus dispensare, ut docet Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 3. n. 10. ne peioris sit conditionis, quàm cæteri ex ea communitate; quidni Vicarius, qui accipit ab Episcopo potestatem ad constituendos Confessarios pro tota Diocesi, tam pro casibus non refer-

vatis, quàm pro casibus reservatis, quidni, inquam, poterit eadem facultate uti circa seipsum, & constituere aliquem, qui se absolvat à reservatis, & non reservatis?

Sed nunquid idem dicendum de Prælati Regularium, & eorum Vicariis cum simili potestate? Affirmat secunda pars Conclusionis, nisi specialiter id eis sit prohibitum. Quæ enim ratio disparitatis? Unde sic legitur in nostris Statutis Generalibus c. 6. §. 22. n. 8. Quàmvis neque Custodes, neque Guardiani ex vi officii sui possint absolvere à prædictis (casibus reservatis per Capitulum Generale) nisi per Ministrum specialiter eisdem committatur; ne tamen ob absentiam Ministrorum, & alias causas, Fratrum conscientia periclitentur, Decernimus omnes & singulas, tam Custodes, quàm Guardianos, eo ipso quo etiam fuerint, commissam habere facultatem aliam, passivam, ac etiam commissivam absolvendi suos subditos, atque Fratres hospites, ad suos Convenus adventantes, ab omnibus & singulis casibus supra memoratis, in occulto damnata admittis. Quoad verò pœnitentia publica, quavis Provincia provideat, prout iudicaverit suo regimini expedire.

Vicariis etiam & Præsidentibus in Convenu, Guardianis absentibus eandem auctoritatem habent absolvendi à casibus reservatis, & ea uti possunt tam activè, quàm passivè, modo in fraudem non expectentur absentia Guardiani. Hactenus Statuta.

Sed quid est passiva facultas absolvendi, aut quid est uti passivè illâ auctoritate? Nihil aliud, quàm posse proprium Confessarium deputare ad se absolvendum à casibus reservatis, à quibus ipse alios potest absolvere.

Atque ut Guardianis non foret concessa illa potestas passiva, putas quia non possent eligere Confessarium, qui eos absolveret à casibus reservatis? Dicastillo disp. 11. n. 284. existimat cap. ult. de Pœnit. & remiss. dari potestatem omnibus Prælati (inter quos numerantur Guardiani, ut alibi ostendimus) eligendi Confessarium, qui absolvat à casibus, etiam Pontifici reservatis. Nam, inquit, pro eligendo sibi Confessario ordinario non videntur indiguisse tali indulto & declaratione.

Quis quæso inquam audivit, tempore Gregorii IX. id est, post annum 1227. aliquot annis post fundatas Religiones S. Dominici & S. Francisci, Episcopos non habuisse facultatem eligendi Confessarium, sed debuisse habere à Papa, à Metropolitanano seu Patriarcha designatum Confessarium pro Confessione ordinaria? Ergone detur inanis lex & vacua concessio, & aliquid concedatur illo privilegio seu lege, & præcaveatur diuturna carentia Confessionis, & animarum periculum, aliqua facultas censenda est ibi concedi, quæ antea non habebatur, & per cujus carentiam poterat esse Confessionis carentia & tale periculum.

Non restat verò aliud, nisi indultum, ut

sive cum onere se sistendi, sive absolute concedatur de præsentis talis facultas eligendi Confessarium, etiam pro reservatis, quam eò usque non habuissent. Datur ergo ibi potestas etiam, ut possint absolvi à reservatis, à quibus ipsi possunt suos subditos absolvere, & dare facultatem, ut absolvantur, ne in hoc sint ipsi peioris conditionis, quam sui subditi. Hæc ille.

Enimverò aliquid fuisse concessum Prælati in illo jure, quod antea non poterant, significat Gloss. ibi verb. *Permittimus*, dicens: *Sic ergo videtur, quòd Episcopi, vel alii inferiores Prælati exempli ante ipsam permissionem non poterant se subicere alicui Confessori, sine licentia sui Superioris supra eod. c. Omnis utriusque. quia nullus Clericus sine licentia sui Episcopi, potest eligere iudicium non sui Iudicis, persona, vel rerum sup. de foro comper. Si diligenti & c. Significasti. & 3 q. 6. Non liceat: ergo multò minus iudicium anime, quod maius est.*

Atqui ante istam permissionem, poterant se Episcopi & alii Prælati inferiores subicere communibus & ordinariis, à se designatis Confessariis, & ab eis absolvi à non reservatis; ergo permissio debuit esse Absolutionis à reservatis, eò usque non permittit.

Contrarium nihilominus docet Card. Lugo disp. 20. n. 64. Ratio, quæ ipsam movet, hæc est: quia Episcopi in primis, de quibus potissimum ibi sermo erat, non habebant casus reservatos, nisi soli Summo Pontifici: nam alii omnes reservabantur ipsi Episcopo, qui poterat facile tollere reservationem, quæ ab ipso pendebat, nec habebat alium Superiorem in hoc foro, nisi Summum Pontificem.

Certum est autem, quòd per illud indultum non fuit data illis facultas eligendi Confessarium, qui eos absolveret ab omni censura, & peccato reservato Sedi Apostolicæ: nam licet aliqui post Trident. concedant, posse Episcopum absolvi à delictis occultis, reservatis Papæ; antea tamen non poterant, nec possunt etiam nunc à delictis non occultis. Non fuit ergo indultum illud pro Absolutione à reservatis, sed pro Confessione ordinaria de aliis peccatis.

Ad quod facit textus in cap. *Si Episcopus* 2. de Pœnit. & remiss. in 6. in principio: *Si Episcopus suo subdito conceverit, ut sibi possit idoneum eligere Confessorem, ille, quem is elegerit, in casibus, qui eidem Episcopo specialiter reservantur, nullam habet penitus potestatem: cum in generali confessione illa non veniant, quæ non esset quis verisimiliter in specie concessurus.* Ergo licentia data Episcopis, & aliis Prælati exemptis, eligendi Confessarium, non fuit ullo modo ad casus reservatos.

Resp. Neg. Confeg. do rationem disparitatis: quia ille, de quo agitur in isto textu, ante illam concessionem non habebat potestatem eligendi Confessarium, qui illum absolveret à non reservatis, sicuti habebant Episcopi ante illud indultum Greg. IX.

Ad rationem Lugonis dico; neminem concedere Episcopis generalem licentiam eligendi Confessarium pro quibuscumque peccatis reservatis; sed pro illis tantum, à quibus ipsi possunt suos subditos absolvere; & dare facultatem, ut absolvantur, ne in hoc sint ipsi peioris conditionis, quam sui subditi. Et idem est de aliis Prælati inferioribus Regularibus & sæcularibus exemptis, nisi aliunde eorum potestas per altiorem potestatem fuerit restricta; qualiter restricta videtur in Societate Iesu, in qua Prælati designantur certi Confessarii, qui ipsos absolvant à casibus reservatis, ut docet Dicastillo supra n. 273. & Lugo supra n. 60.

Ut autem Eminent. ostendat, quomodo illa restrictio, seu designatio certi Confessarii, non repugnet juri communi, conatur, sicut diximus, explicare indultum Greg. IX. de peccatis non reservatis.

Suarez verò disp. 27. sect. 2. n. 10. ait, illum textum intelligendum esse cum aliqua limitatione, scilicet, nisi juxta specialia privilegia vel institutionem, à Pontificibus probatam, Prælati inferior Religionis habeat Confessorem designatum à suo Prælati superiore, qui jam est veluti ordinarius Iudex & Pastor ejus in hoc foro: quia tunc nec ratio hujus textus locum habet; neque est verisimile, per hoc generale jus derogari specialia jura, spectantia ad convenientem ordinem Religionis; argum. c. 2. de Pœnit. & remiss. in 6. Quod multò certius erit, si privilegia Religionis post illud commune jus concessa vel confirmata sint.

Quoties verò contigerit Prælatum Religionis non habere à Superiore Confessorem designatum, sive quia id non est in more Religionis, sive quia de facto contingit, ut non habeat; tunc uti poterit hæc facultate. In quo etiam servare debet, ut alia etiam propria jura seu privilegia Religionis custodiat, eligendo Confessorem intrà ipsam Religionem, & non extra, propter easdem rationes. Hæc ille.

Quibus non contentus Dicastillo, supra n. 282. ulterius expendit verba illa textus: *Præter sui Superioris licentiam*, ita ut illud, *Præter*, sit idem, quòd, *Sine*, aut, *Abique*. Non dixit autem, *Contra*, nempe pro casu, in quo jam Superior providisset plenè de idoneo Confessario, & is adesset; tunc enim non solum *præter*, sed, *contra* sui Superioris licentiam & voluntatem operaretur, & se subduceret à sibi dato legitimo Confessario, & hoc est, quod dicimus non concedi in illo textu. Præsertim cum post illum textum, multis annis antea conditum, venerit Societas, & obtinuerit confirmationem cum omnibus derogatoriis derogatoriis, etiam mutando, innovando & supplendo expressam mentionem eorum, quibus derogat, ubi opus est. Ita Dicastillo.

32.
Respondeatur ad rationem Lugonis,

In Societate Iesu Prælati designantur certi Confessarii reservatorum.
Dicastillo.
Lugo.
Quomodo illa designatio non repugnet juri communi.

33.

Explicatio juris communis ex Suarior.

34.

Explicatio Dicastillo.

Viderint illi, quorum interest, Conclusi-
oni nostræ hæc limitatio Societatis, & si quæ
similis in aliis Religionibus invenitur, nulla-
tenus repugnat, ut patet ex illis verbis: *Nisi
specialiter id ei sit prohibitum*, scilicet cum suffi-
cienti derogatione juris communis.

Porrò hanc derogationem putat Diana
part. 3. tract. 2. resol. 1. & 2. Item part. 4.
tract. 4. Miscell. resol. 1. & 2. non esse fa-
ctam in suo Ordine (quidquid in contrarium
doceat Peregrinus in Comment. ad Constit.
illius Ordinis Constit. 5. part. 1. c. 9. lit. C.
§. 1.) per illa verba, quæ habentur in Decretis
Capitulorum Generalium part. 1. c. 6. n. 1.
*Nemo nostrum sua peccata extero Sacerdoti confiteri
queat, sed iis tantummodò nostratibus Confessariis,
qui à Præposito domus fuerint designati, non obstante
quocumque privilegio, cui nunc totius Religionis no-
mine renuntiamus ac cedimus.*

35.
Diana pu-
tat illi iuri
non esse de-
rogatum in
suo Ordine
contra Pe-
regrinam.

Probatio.

l. 34 ff. de
Testam. mili-
tari.

Et probat. quia privilegium insertum in
corpore juris, ut est illud Greg. IX. reputatur
jus commune; argum. leg. 34. ff. de Testam.
militis, ibi: *Militia missus intra annum testa-
mentum facere cepit, neque perficere potuit; potest
dici, solum ita esse testamentum, quod in militia
fecit, si iure militia fuit scriptum; alioquin, si valuit
iure communi, non esse iure rescissum.*

Villalobos.

Unde in generali derogatione non compre-
henditur sub nomine privilegii, quia eò quodd
insertum est in corpore juris, habetur pro iure
& lege; & ideo Villalobos in Sum. tom. 1.
tract. 9. diff. 55. n. 3. loquens de privilegio
Religiosorum in Clement. Dudum, de Sepult.
sic asserit: *Tametsi Conc. Trident. in illo De-
creto revocet privilegia; non tamen illa, quæ
sunt inserta in corpore juris, quia illæ sunt leges
Ecclesiasticæ, & non intelliguntur sub no-
mine privilegii: unde lex, quæ de novo in-
stituitur, non revocat illa privilegia, licet ap-
ponat quascumque clausulas generales, si non
faciat de illis expressam mentionem. Ita Dia.*

36.
Quomodo
intelligen-
dum Decre-
tum quod
videtur illi
iuri derogare.

Quæris ab eo, pro quibus ergo hoc Decre-
tum factum sit? Respondet; pro gaudere vo-
lentibus privilegio Bullæ Cruciatæ, vel aliis
licentiis & indulgentiis confitendi culcum-
que, etiam externo Sacerdoti, in seio Superio-
re. Plura de hac controversia vide apud Dia.
locis supra allegatis, quibus supersedeo; quia
perinde est ad veritatem nostræ Conclus. quis
litem vicerit, Peregrinus, vel Diana.

Modus de-
rogandi illi
iuri.

Hoc tantum addo; quando in aliqua Reli-
gione Capitulum Generale vellet restringere,
aut limitare potestatem Prælatorum, ne extra
Ordinem, vel ipsi constentur, vel licentiam
dent aliis confitendi, sive reservata, sive non
reservata, omnino consulo ad evitandas om-
nes quæstiones, ut expressam mentionem fa-
ciat juristi communis seu indulti Greg. IX.
specificè illis prohibendo, ne urantur illo pri-
vilegio. Et ita factum esse in Religione Ci-
sterciensi (teste Dianâ supra) notavit Hiero-

nymus Llamas in Meth. part. 1. c. 5. §. 5.

Præterea notandum; quando Superior Re-
gularis concedit alicui subdito ratione itineris
potestatem confitendi extra Ordinem, Con-
fessorem electum non posse absolvere hunc Re-
ligiosum ab aliquo reservato; argum. cap. si
Episcopus 2. de Pœnit. & remiss. in 6. supra
allegati: non enim verisimile est, Superiorem
Regularem plus velle concedere suo Religioso
verbis illis generalibus, quam Episcopus suo
subdito; si ergo Episcopus non vult concedere
electo potestatem absolvendi reservata, ut ibi
dicitur; neque Superior Regularis. Ratio quippe
illius textus, etiam in hoc casu militat,
scilicet Reg. 81. de Reg. juris in 6. in gene-
rali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset ve-
risimiliter in specie concessurus.

Hinc ex generali commissione non potest
Officialis inquirere, corrigere, deponere, &
punire subditorum excessus, cap. 2. de Offic.
Vicar. in 6. Licet in Officialem Episcopi per com-
missionem officii generaliter sibi factam, causarum
cognitio transferatur: potestatem tamen inquirendi,
corrigendi, aut puniendi aliquorum excessus, seu ali-
quos à suis beneficiis, officiis, vel administrationibus
amovendi, transferri nolumus in eundem: nisi sibi
specialiter hæc committantur.

Et cap. 3. eodem, non potest conferre be-
neficia: Cum in generali concessione nequaquam
illa veniant, quæ non essent quis verisimiliter in spe-
cie concessurus: nec regulariter donare valet is, cui
bonorum administratio, etiam libera est concessa:
Officialis aut Vicarius Generalis Episcopi beneficia
conferre non possunt, nisi beneficiorum collatio ipsi
specialiter sit commissa.

Quærit aliquis, quomodo scietur, quæ sint
illa, quæ verisimiliter in specie non diceretur
quem concessisse?

Respondet Gloss. in prædictam Reg. verb.
In generali. *Potest hoc cognoscere ex impossibili, vel
inhumana vel dura separatione; ut puta ministeria
artis suæ, vel quæ ad affectionem pertinent, generaliter
obligatione non veniunt. Ut in leg. Obligatione 6.
ff. de Pignoriis, cum 3. legibus sequent. Obligati-
one generaliter rerum, quas quis habuit, habitu-
rusve sit, ea non continentur, quæ verisimile est
quemquam specialiter obligaturum non fuisse; ut puta
supellex; item vestis relinquenda est debitori, & ex-
mancipis; quæ in eo usu habebit, ut certum sit cum
pignori daturum non fuisse, proinde de ministeriis
eius, perquam ei necessarius, vel quæ ad affectionem
eius pertinet, vel quæ in usum quotidianum ha-
bentur &c.*

Item in eo, si alicui tertio præjudicent; l. 1. §. 1.
argum. leg. 1. §. Merito. & §. Si quis ff. Ne quis
in loco publ. Vel turpia, inhonesta sive im-
possibilia sint; argum. cap. 2. de Iurejurando
in 6. Vel salvâ dignitate fieri non possint; ar-
gum. leg. Nepos Proculo 125. ff. de verb. signif.
Vel denique si majoris momenti sint; argum.
cap. fin. de Offic. Vicarii in 6. supra allegato.

Iam autem, Absolutio à reservatis indubiè majoris momenti est, & ideo generalibus verbis confitendi sua peccata extra Ordinem, non censetur comprehensa; cum equidem illa verba habeant suam utilitatem: nam concedunt Absolutionem à non reservatis, quæ aliàs foret illicita & invalida.

Nec obstant lex 147 ff. de Reg. juris: *Semper specialia generalibus insunt*, & similes textus; nam restringendi sunt & intelligendi, nisi ex verisimili conjectura loquentis vel disponentis seu concedentis, aliud colligatur, sicut impræsentiarum colligitur.

Non gravetur Lector, si adhuc unum aut alterum casum proposuero. Religiosus habet à suo Provinciali auctoritatem passivam, ut absolvatur à reservatis à quovis legitimo Confessore; toties quoties; postus extra Conventum ratione itineris, cum licentia tacita vel expressa confitendi extra Ordinem, quæro, an possit à Clerico seculari vel Religioso alterius Ordinis absolvi à peccatis reservatis?

Respondeo cum Portel verb. *Confessor erga Fratres* n. 12. affirmativè: quia nihil deest ad validam Absolutionem. Præsertim accedente privilegio, concessio Patribus S. Hieronymi in Hispania (teste Portel supra n. 13.) ut existentes extra Conventum possint eligere Confessorem Regularem vel secularem; qui eos absolvat ab omnibus casibus, à quibus absolvi possent existentes in Monasterio. In Compend. dicti Ordinis verb. *Absolvere* §. 2. illis conceditur, ut abentes à Conventu possint absolvi per Confessorem secularem ab omnibus casibus excommunicationis, & aliis qualitercumque incurtis, reservatis Episcopis per jus sive per constitutiones, sive per consuetudinem.

Sed nota, inquit prædictus Auctor, quod per hoc non conceditur Absolutio à reservatis Prælati Ordinis. Quippe Pontifices per sua privilegia non volunt præjudicare potestati Superiorum Regularium, nisi clariùs id exprimant.

An autem Regularis extra Conventum habens licentiam confitendi cuivis Confessori approbato, possit confiteri Confessori alterius Ordinis, qui est Confessor tantum Fratrum, & non seclularium, affirmat Portel supra n. 14. Nam, inquit, Concil. Trident. sess. 23. c. 15. quando in Confessore requirit approbationem Episcopi, loquitur tantum de Confessionibus seclularium, etiam Sacerdotum. Nihil verò loquitur de Confessionibus Religiosorum ad invicem: unde cum talis Confessor, de quo proximè, sit approbatus pro Regularibus, & Prælati subdito illo non vetet, immo virtualiter permittat in illo verbo generali (*Confessori approbato*) valida videtur talis Confessio. Hæc ille.

Consonat Rodrig. to. 1. qq. Regul. q. 62. a. 5. licentia enim Prælatorum, inquit ille, secundum jus commune debet regulari, secundum quod Religiosi non astringuntur confiteri approbati ab Episcopis.

Prorsus non astringuntur secundum jus commune; sed quæstio, an per Prælatos non possint astringi, & an illud verbum generale: *Confessori approbato*, non astringat; cum per Confessorem approbatum, communiter intelligatur approbatus ab Episcopo. Unde adverto, Rodrig. non uti illo verbo, sed verbo generaliori, scilicet, *Cuicumque Confessori Regulari*; ut autem aliquis sit Confessor Regularis, non requiritur approbatio Episcopi. At dubium est; an ut aliquis sit Confessor approbatus, non requiratur approbatio Episcopi, ut patet ex alibi dictis; ubi de Confessario eligendo vi Iubilæi.

Interim, sicut ibi diximus, sufficere Confessarium approbatum à Prælato Regulari, tametsi Iubilæum requirat Confessarium approbatum, ita hic consequenter placet sententia Portel, nisi Prælati clariùs expresserit suam mentem.

Si autem queritur, an duo Fratres, itinerantes de licentia Prælati, quorum neuter est Confessor Fratrum, possint se invicem licitè & validè absolvere? Responder. Portel supra n. 14. attendendam esse proximam Religionis; in nostra enim Franciscana, in qua frequentiores sunt egressus similium Fratrum Sacerdotum simplicium, hoc nunquam vidi præticari, & res omnino nova apud nos videbitur; maxime quia Guardianus, apud nos non potest facere cum sua licentia Confessores Fratrum, sed id solus Provincialis potest facere. Quod si in aliqua Religione vel Provincia obtinuit consuetudo ita faciendi, non condemnabo; quia, ut docent Navar. Rodrig. & Suarez, potest Prælati dare licentiam subdito itineranti, ut confiteatur cuilibet Sacerdoti idoneo, non approbato ab Episcopo.

Et præterea; illud pro tunc non est Prælatum localem approbare in Confessorem absolute, sed uti epicheia, & uti illo, quod secundum jus commune aliàs potest facere, nisi foret restrictum; sed pro nunc videtur concessum. Sed tamen, ut dixi, apud Franciscanos non consulo, propter rationem tactam; & inauditam consuetudinem. Hæc ille.

Ego dico; aliquando licitam fuit in nostra Provincia confiteri in termino Sacerdoti non approbato; quàmvis jam illa licentia revocata sit per Statuta Provincialia cap. 7. §. 1. n. 1. ibi: *Non possint autem (Patres & Fratres) confiteri Sacerdoti non approbato, nequidem in termino, revocata licentia circa hoc aliquando habita.*

Igitur itinerantes, quàmvis aliquando poterint confiteri Sacerdoti non approbato, hodie tamen non possunt, ita ut eorum Absolutio

& Rodria gucc.

43. Ratio dubitandi.

Auctor subseribit sententia Portel.

44. An duo Fratres itinerantes, quorum neuter est Confessor Fratrum, possint se invicem absolute?

45. Aliquando id concessum fuit in nostra Provincia.

Iam autem non possunt id amplius facere.

tio non tantum sit illicita, sed etiam invalida defectu jurisdictionis, quam Confessarius Regularium debet accipere à Prælo Religionis, vel à Summo Pontifice: non accipit autem à Prælo Religionis, nam ille revocat suam licentiam, per quam antea accipiebat jurisdictionem; neque à Summo Pontifice, ut nimis clarum est; ergo &c.

46. Confessarius approbatus ab Episcopo, non potest absolvere Regulares sine licentia Prælatorum.

Atque hæc etiam est ratio, quare Confessarii approbati ab Episcopis, licet possint audire Confessiones Presbyterorum secularium, & aliorum Christi fidelium, equidem nisi de licentia Prælatorum invalidè absolvant Regulares; ratio, inquam, est, defectus jurisdictionis, quam debent accipere vel à Summo Pontifice, cui immediatè Regulares subjiuntur, vel ab ipsorum Prælati.

A Summo Pontifice non accipiunt; nam Clemens IV. ut refertur in Monument. Ord. in 1. impress. fol. 58. & in 2. fol. 42. concess. 338. *Inhibuit universis Ecclesiarum Prælati, & aliis quibuscumque, ne Confessiones FF. Min. presumant, eorum Prælati invitati, audire.* Et in 2. impress. fol. 188. conc. 75. idem habetur quoad Carmelitas. Et idipsum quoad Fratres Prædicatores in eisdem fol. 258. conc. 563. continetur. Ita Rodrig. to. 1. qq. Reg. q. 62. a. 4. Neque eam habent à Prælati Regularium, ut nimis evidens est, si, ut supponitur, absque ipsorum licentia absolvant; ergo &c.

Rodriguez.

Sed quoniam de itinerantibus sermo incidit, quero generaliter, quid agendum cum peregrinis, habentibus peccatum reservatum? Pro responione instituo novam Conclusionem.

CONCLUSIO III.

Vagus & peregrinus subjacent reservationi Episcopi, cujus subditis confitentur. Peregrinus exemptus est à reservatione proprii Episcopi, saltem quando non fit in fraudem.

47. Quis dicatur vagus.

Vagum dicimus, qui nupiam habet fixum domicilium. Hic ergo vel nullius Episcopi reservationi subjacet, quod videtur absurdum, vel subjacet reservationi Episcopi, cujus subdito confitetur, sicuti obligatur jejunio, & aliis legibus illius Diœcesis, in qua pro tempore moratur.

Reservatio potius localis est, quam personalis.

Enimverò reservatio, localis potius est, quam personalis, neque ita concernens pœnitentes, quam bene ipsos Confessarios, quibus subtrahitur jurisdictionis absolvendi ab hoc vel illo peccato. Sicuti ergo Confessarius, cui omnis omnino jurisdictionis subtrahitur, neque

vagus, neque peregrinus, neque incolam potest validè absolvere ab ullo peccato; pari, dico, ratione, cui subtrahitur jurisdictionis absolvendi ab hoc vel illo particulari peccato, neminem potest sive vagum, sive peregrinum, sive incolam ab eodem peccato absolvere. Et per consequens Confessarius, cui plena jurisdictionis relinquitur, potest tam vagum, quam peregrinum & incolam absolvere ab omnibus peccatis, nullo prorsus excepto.

Ergo nulla est ratio, quare vagus non possit absolvi à peccato, alibi solum reservato, cum vagus de jure communi possit confiteri in loco, in quo pro tempore moratur, & aliunde Episcopus reservans, non potuerit restringere jurisdictionem Confessarii, sibi non subditi. Et consimiliter non apparet, quo jure vagus possit absolvi à peccato hic reservato, tametsi non alibi; cum Episcopus reservans, potuerit restringere jurisdictionem Confessarii, sibi subditi.

Breviter, neque Pontifex, neque Episcopus censetur Confessariis concedere majorem jurisdictionem in vagos, quam in alios; sed prorsus eandem. Ergo quidquid possunt cum aliis, etiam cum vagis, & non plus vel minus.

De peregrinis est major difficultas, cum ex sola Episcopi, vel Parochi interpretativa licentia, extra Diœcesim confiteri possint, ut plures docent, & hic pro reservatis non possit dare licentiam, ille autem non velit, ne aliò proficiscentium conditio melior sit, quam domi contentium.

Accedit generalis dispositio juris Canonici cap. 2. de Pœnit. & remiss. in 6. *Si Episcopus suo subdito concesserit, ut sibi possit idoneum eligere Confessorem, ille, quem is elegerit, in casibus, qui eidem Episcopo specialiter reservantur, nullam habet penitus potestatem.*

Nihilominus Conclusionem nostram pro utraque parte docet Suarez disp. 30. sect. 1. n. 4. & 5. (post Cajet. in Sum. verb. *Absolutio* 2. Palud. dist. 17. q. 3. D. Antoninum 3. part. tit. 17. c. 4.) fundamentum, inquit, est; quia ille, qui sic versatur in alieno Episcopatu, non ideo ibi confiteri & absolvi potest, quia utitur facultate eligendi Confessorem; sed quia hoc ipso, quod versatur in alieno Episcopatu, potest ibi absolvi more incolarum illius Diœcesis, & ita se gerere, ac si esset subditus Episcopi illius loci: hoc enim sensu intelligi debet consuetudo supra declarata, & ab Eugenio IV. approbata. Quia Confessores alterius Diœcesis non tenentur scire, quin casus reservati sint alteri Episcopo: ergo debent hunc audire & judicare juxta ritum sui Episcopatus; ergo & facultas ab alio data, seu consuetudo, que in hac parte prævaluit, in hunc modum interpretanda est. Hæc ille.

Quibus subscribit Henriquez & Villalobos, quos citat & sequitur Dia. part. 3. tract. 4. disp. resol. 103. Item Card. Lugo disp. 2. a. n. 72. cap. Arriaga

Arriaga. Dispositio. Herincx.

Arriaga disp. 40. n. 33. Dicastillo disp. 11. n. 239. Herincx disp. 6. n. 13. & plerique Alii.

Itaque peccatum, quod peregrinus confitetur, vel est reservatum in utroque Episcopatu, & Omnes admittunt, non posse absolvi à communi Confessario, non habente potestatem circa reservata; quia à neutro Episcopo habet delegatam jurisdictionem, ut constat. Vel est reservatum in proprio Episcopatu, & non in hoc Episcopatu, in quo confitetur, & potest, juxta Auctores jam allegatos, remitti à communi Confessario; non vi particularis licentiæ proprii Episcopi, eligendi Confessarium, sed vi generalis consuetudinis, quæ ut esset utilis, sic introducta videtur, ut Confessarius solum attendere debeat ad locum, in quo fit Confessio; neque enim singulos interrogare tenetur, an sint peregrini, an casus illi sint in proprio Episcopatu reservati, cum ipse penitens sapissimè id ipsum ignoret.

51. Responsio ad argumentum in contrarium de sumptibus ex iure canonico.

Ex quo patet responsio ad argumentum supra in contrarium, desumptum ex iure Canonico; nam illud jus non loquitur de casu nostro, sed loquitur de speciali licentiâ, concessa alicui subdito, eligendi in propria Diœcesi idoneum Confessarium, quæ licentiâ rationabilis est & utilis, tametsi non extendatur ad casus reservatos; quia electus potest & debet scire casus reservatos proprii Episcopatus, & hoc ipso, quod eligitur, novit particularem licentiâ penitentis, atque adeo, se totam suam jurisdictionem habere ex solo beneficio Episcopi penitentis.

Hinc si aliquis, habens talem licentiâ, in itinere eligeret aliquem, qui alioquin de per se in loco itineris non habet potestatem audiendi Confessiones, existimo, quod non posset ab eo absolvi à casibus reservatis in proprio Episcopatu; quia tunc non confitetur illi tamquam peregrinus, quia ut talis non posset ab eo absolvi, etiam à non reservatis, ut suppono, sed ut eligens illum ex speciali proprii Episcopi licentiâ, quæ, ut dicitur in illo iure, non extenditur ad casus reservatos.

52. Responsio ad aliud argumentum.

Ad aliud argumentum Adversariorum Respondeo; Episcopum velle concedere talem licentiâ seu potestatem; talis enim concessio rationabilis est, ut ostendimus, & contraria concessio foret penè inutilis.

Neque ideo melior est conditio proficiscentium, quam domi constantium: quia, ut habet prima pars Concl. proficiscentes seu peregrini subiacent reservationi Episcopi, cujus subditis confitentur; ut proinde non possint absolvi à communi Confessario, si habeant peccatum reservatum in loco, ubi confitentur, est in propria Diœcesi possent absolvi, utpote in qua peccatum non sit reservatum. Nam ut ait Reg. juris 55. de Reg. juris in 6. Qui sentit onus, sentire debet commodum, & è contra, qui sentit commodum, sentire debet onus. Ergo

Conditio proficiscentium non est melior, quam domi constantium.

Reg. 16. de Reg. juris in 6.

si talis persona possit absolvi à quocumque Confessore à peccatis reservatis à suo Episcopo, si ibi reservata non sint; planè congruit, ut è converso à peccatis ibi reservatis non possit absolvi à quocumque Confessore, etiam si reservata non sint à suo Episcopo. Et ratio est, quia licet ille aliàs non sit subditus talis Episcopi; tamen tunc judicatur ut subditus, & ut incola illius loci; ergo juxta modum & jurisdictionem ibi concessam.

Si inferas; ergo proprius Parochus non posset hinc suum parochianum absolvere à peccato, non reservato in propria Diœcesi.

53. Objectio.

Resp. Neg. Conseq. do disparitatem; quod proprius Parochus non habeat suam jurisdictionem ab Episcopo hujus loci; adeoque hic non potuit limitare ejus potestatem, sicuti aliorum Confessorum, sibi subditorum.

Solvitur;

Sed dicit aliquis; ad quid additur illa particula in fine Concl. saltem quando non sit in fraudem? Nam semper præsumi potest fraus, id est, præsumi potest quod propterea iter ingressus fuerit; ne cogere Superiori suo se listere, sed in aliena Diœcesi posset à quocumque Confessario absolvi.

54. Quæ ad datur in Concl. saltem quando non sit in fraudem.

Respondeo; in foro interno, quale est forum Confessionis, cessant præsumptiones, & creditur conscientie penitentis pro se, & contra se loquentis. Hæc ergo conscientia consulenda est, & siquidem ex eo præcisè sine penitens recesserit à loco reservationis, ut fugeret conspectum Superioris, communis sententia docet, in aliena Diœcesi non posse absolvi à communi Confessario; pro qua apud Diab. part. 5. tract. 7. resol. 57. citatur Sacra Congreg. Card. die 19. Mens. Novemb. 1616.

In foro interno cessant præsumptiones.

Diab.

Sed, ut verum fatear, hæc res non caret difficultate, si verum est, quod seclusâ fraude peregrinus absolvatur, non ex concessione proprii Episcopi; sed potius vi juris seu consuetudinis communis, approbatæ ab Eugenio IV. Nam licet quis in fraudem seu ex indultia, ut fugeret conspectum proprii Pastoris, transferret se in aliam civitatem, ibique peccata non reservata confiteretur, valide absolveretur vi istius consuetudinis ab illis peccatis non reservatis ut Aliqui docent; ergo similiter à reservatis.

55. An qui in fraude peccati gratatur, possit absolvi à reservatis à communi Confessario.

Concedit totum Stephanus Baunii in Theol. Mor. p. 1. tract. 4. de Ministr. Penit. q. 8. dub. 5. An si Religiosus, habens casum reservatum, eo appellat, ubi non est reservatus, de eo absolvi possit à quolibet de expositis in eo Cœnobio? Respondendum (inquit ille) posse; est causa, quod in absolvendo, leges quæque sue Provinciæ, Cœnobii aut Episcopatus sequi debeat, & non alterius; ergo si in eo Conventu, ad quem est itinere Regularis deflexit, peccatum, cujus est ipse conscius, non est de numero reservatorum in eo Cœnobio, de eo à Confessario quolibet; qui auctoritatem ad cætera recipit.

Afirmat Baunii.

remittenda communem habet, absolvi poterit, etiam si dedit operâ eò prædictus pœnitens venisset, ne se Superiori petendâ veniâ causâ cogereur sistere. Ita Bunnii.

56. Et Cajet. suprà, nullâ factâ mentione fraudis, simpliciter & generaliter sic ait: Memini aliàs me legisse, Eugenium IV. concessisse seu declarasse vivæ vocis oraculo, viatores, ubi se invenerint in Paschate, censendos tamquam adeptos incolarum, quoad Sacramenta Pœnitentiæ & Eucharistiæ; & secundum hoc non est opus in Paschate hujusmodi interpretativâ licentiâ, sed possunt tunc ab illis Confessoribus, à quibus incolæ absolventur, absolvi etiam à casibus Episcopalibus; prout Episcopus loci disponit. Hæc ille.

Sed tu tene communem sententiam; quia non videtur consuetudo aut Pontifex, qui eam approbavit, voluisse favere hujusmodi fraudi; & dare occasionem liberius peccandi; præsertim accedente Declaratione Card. si authentica est, de quo mihi non satis constat.

57. Præterea intelligo hanc doctrinam de illis Confessoribus, qui non habent jurisdictionem absolvendi peregrinum, nisi præcisè ex illâ consuetudine, seu, ut Alii, ex sola Episcopi interpretativa licentiâ. Nam si aliunde habeant jurisdictionem ordinariam vel delegatam à Pontifice, quoslibet peregrinos, etiam contra voluntatem proprii Episcopi, absolvendi, nescio (nisi Pontifex oppositum expressè disposuerit, quod relinquo Aliis examinandum) nescio, inquam, quare non possent eos absolvere à casibus reservatis in proprio Episcopatu, si in loco, ubi confitentur, non sint reservati; estò etiam id fieret in fraudem.

Qui in fraudem mutat domicilium potest à Parocho domicili absolvi à reservatis prioris domicilii.

Sicuri si quis in fraudem mutet domicilium, quis propterea dicit, non posse Parochum domicili eum absolvere à peccatis reservatis, commissis in priori domicilio, si in hoc domicilio non sint reservata? Idque quia tali casu Parochus novi domicilii, non ex licentiâ Episcopi antiqui domicilii, sed ex officio suo absolvit, adeoque nemo potest ejus jurisdictionem limitare, nisi proprius Episcopus, vel Summus Pontifex. Hic non limitat, ut supponitur; nam loquimur de casu Episcopali, neque iste, cum sit casus Episcopalis antiqui domicilii; ergo &c.

58. Putas, quia si quis in fraudem fieret Religiosus, putas, inquam, quod ordinarius Confessor Religionis non possit eum validè absolvere à peccatis, in sæculo tantum reservatis? Noli putare; quippe hoc ipso mutavit domicilium, & jam subjicitur reservationi Prælati Regularis: neque ille Confessor Religionis jurisdictionem suam habet ab Episcopo, sed à suo Prælato; ergo non ille, sed hic solus potest eam limitare, nisi aliud Pontifex disposuerit; porro aliud non disposuisse respectu Religiosorum, Omnes fatentur.

Quid ergo, interrogat quispiam, si quis veniat ad Religionem cum peccatis carnis, quæ in ea reservata sunt, nunquid debet petere licentiâ à Superiore, sicuti peregrinus, qui cum hujusmodi peccatis confitetur in loco peregrinationis, in quo reservata sunt, etsi in loco domicilii non sint reservata?

Respondetur; in Religione non sunt reservata ulla peccata, nisi quatenus commissa intrâ ipsam Religionem, sive à personis Religiosis: cum ergo in casu proposito supponatur ea admitti in sæculo, sive à personâ non Religiosa, erunt eodem modo non reservata in Religione, quo fuerant non reservata in sæculo. At quando in aliquo Episcopatu certa peccata reservantur, non requirit Episcopus ad hoc, ea peccata committi intrâ Diocœsim suam, sed universaliter dicit: *Nolo ut Parochus ullus meus in meo Episcopatu habeat potestatem absolvendi à sodomia v. g. ubicumque ea fuerit commissa; quâ voluntate positâ, clarissime intelligitur, quomodo ille peregrinus nequeat in eo Episcopatu absolvi à Parocho ejusdem loci à sodomia, estò commissa, ubi nulla erat reservatio.* Ita Arriaga disp. 40. n. 34.

Sed quæro ego; quid repugnat etiam Prælatum Regularem habere similem voluntatem? Cur non & ipse universaliter dicit: *Nolo ut Religiosus ullus meus habeat potestatem absolvendi à sodomia v. g. ubicumque ea fuerit commissa? Quâ voluntate positâ, clarissime intelligitur, quomodo ille Religiosus nequeat in ea Religione absolvi à sodomia ejusdem loci à pollutione voluntaria v. g. estò commissa in sæculo; ubi nulla erat reservatio. Quæ ergo disparitas?*

Non video aliam, nisi communem sententiam seu judicium DD. qui Episcopo tribuunt illam voluntatem, & non Prælati Regularibus; cum tamen & Episcopi possent negare, & Prælati Regularibus tribuere. Cur autem potius uni negent, quàm alteri, fatetur me nescire, ipsorum expectabo resolutionem, interci subscribens:

CONCLUSIO IV.

Superior sinè urgenti necessitate illicitè audit sola peccata reservata, & ab iisdem sacramentaliter absolvit, remittens pœnitentem pro aliis ad inferiorem. Absolutus non tenetur iteratò confiteri reservata inferiori.

Hæc doctrina oppidè controversa est, multis DD. non infimæ notæ, oppositum ejus affirmantibus. Inter quos non ultimas tenet

tenet Cajet. in Sum. verb. *Confessio* condit. 10. ubi in primis sic ait : Confessio illa, quæ quis, habens multa mortalia, confitetur Episcopo vel ejus Vicario unum mortale reservatum, est Confessio non integra; at per accidens & materialiter: quia non ex voluntate penitentis provenit non integritas, sed ex parte talis Confessoris reservantis &c. Et propterea hujusmodi Confessio, quàmvis non integra, sancta est: sic namque sanctæ Matris Ecclesiæ usus habet, ne oportet sapere plus, quàm oportet, sed sapere ad sobrietatem. Cave autem ne erres; dicendo, Absolutionem illam, quam impendit Episcopus huiusmodi peccatis, non esse sacramentalé.

Ex hoc namque, quod Confessio illa partialis est sacramentalis (quod patet, & ex eo, quod sigillum Confessionis illius est sacramentale: potest enim Episcopus, sicut quilibet Confessor jurare, se nihil scire; & ex eo, quod aliter penitentes essent delusi: quia non intendunt nisi confiteri, nec tenentur nisi Confessione sacramentali ire ad Episcopum) consequens necessariò est, ut Absolutio quoque sit sacramentalis: nec est hoc vertendum in dubium. Hucusque Cajet.

Ubi videtur temeritatis seu erroris notatè primam partem nostræ Conclusionis, quæ tamen hodie est communior & longè probabilior: quoniam integritas Confessionis, ut alibi ostendimus, & ab Omnibus admittitur, est juris divini; ergo non est violanda absque urgenti necessitate: sed nulla est urgens necessitas, regulariter & per se loquendo, audiendi sola peccata reservata, & ab illis sacramentaliter absolventi: ergo &c.

Probat Subsumptum; nam si aliqua esset necessitas, foret officium seu occupatio Superioris; sed hoc non. Siquidem videmus Superiores in Religionibus non raro sæcularium Confessiones audire; Principum Confessarios esse, concionari, docere, aliisque similia munia obire, id permittente Prælaturâ. Cur ergo credendum est, propter solam officii occupationem, sufficienter eum impediri; quod minùs possit integram subditi Confessionem audire, & ab omnibus simul peccatis tam reservatis, quàm non reservatis absolvere?

Præterea, est occupatio eorum non permitteret auditionem integræ Confessionis, equidem nulla foret necessitas sacramentaliter absolventi; sed possent committere Absolutionem sacramentalem inferiori Confessario; aufertendo solum reservationem: aut certe possent à principio in totum committere causam alicui inferiori, de cujus prudentia & scientia confidant; atque hæc ratione non erit necesse dimidiare Confessionem.

Interim posset dari causa rationabilis id aliquando faciendi, & absolventi sacramentaliter à solis reservatis; v. g. si penitens dicat, se indigere Absolutione Superioris, vel ejus licentiâ ad confitendum alteri, nec vellet dicere

nisi in Confessione sacramentali speciem peccati, quia non vult duobus manifestare idem peccatum: & aliunde Superior non posset ipsum audire, nec penitens posset ampliùs expectare, propter necessitatem urgentem ad communicandum, vel quid simile: ac denique Superior judicaret necessarium personaliter audire reservatum; quia propter aliquam circumstantiam ita valde expediret: tunc posset dari causa audiendi & absolvendi dimidiatâ Confessione; qui tamen casus rarissimus est.

Atque in eisdem circumstantiis, etiam privilegiatus, id est, qui ex solo privilegio potest absolvere à reservatis, posset dimidiare Confessionem, eodem modo sicut quilibet Confessarius posset dimidiare Confessionem non reservatorum; quando similis necessitas occurreret. Quia reservatio non tribuit Superiori aliquid novum jus, sed dumtaxat aufert ab aliis jus absolventi à peccatis reservatis; ergo nisi alia necessitas inde resultet, sola reservatio non est causa sufficiens dimidiandi Confessionem, contra obligationem juris divini integrè confitendi & absolvendi. Alioquin etiam idem poterit privilegiarius, cum & hic habeat jus absolventi à reservatis, quod tamen non admittitur ab Adversariis. Immo quilibet sic poterit velle absolvere solum graviora peccata, & reliqua remittere aliis, tamen nulla reservatio præcesserit; quod constat esse falsum.

Quantum ad consuetudinem Ecclesiæ Romanæ, quam allegat Cajet. contrariam potiùs testatur Sylvester (qui fuit Pœnitentiarius in Basilica S. Petri, & Magister Sacri Palatii) verbi Confessio 1. q. 19. ibi: Sed tamen, quia secundum S. Tho. regulariter Confessio debet esse integra; quando peccator priùs vadit ad Superiorem secundum Hervæum, quidquid senserit Pet. de Palud. non absolvit propriè eum à peccatis, nisi totum dicat: sed ab obligatione confitendi sibi; si verò priùs vadit ad inferiorem, absolvit eum à peccatis: sed non ab obligatione confitendi Superiori; & sic, inquit, Absolutio non dividitur, immo nec Confessio: & ita practicatur: & ita tene. Ita Sylvester.

Lugo autem disp. 20. n. 76. (ubi docet nostram Conclusionem cum Aliis, quos citat) ait, hunc non esse vestigium talis consuetudinis in Ecclesia Romana. Et addit: Reservata, pro quibus ad Romanam Curiam venit, sunt reservata Pontifici: hæc autem reservantur ratione excommunicationis, quæ sublata, tollitur reservatio. Quare suspicor hanc fuisse consuetudinem illam, quam Cajet. testatur; nempe absolventi ab excommunicatione reservata, & remittendi ad inferiorem pro Confessione & Absolutione sacramentali; & ideo oportebat inferiori confiteri omnia peccata, ut ab iis omnibus sacramentaliter absolveret.

Unde etiam potuit Navarrus dicere; ex utraque Absolutione constari unam Absolutionem integram; loquendo de Absolutione prout

solis refer- vatis.

idem posset privilegia- tus.

64. Quæ sit quoad hoc consuetudo Ecclesiæ Rom. Sylvester.

Lugo.

aut & pro- bat.

61. Probatur 1. p. 2. Concl.

officium Superioris per se non est causa sufficientis dimidiandi Confessionem.

63. Quæ datur casus in quo Superior licet absolvat à

includit absolutionem à censuris, & à peccatis: quæ quia utraque solet de facto dari simul in Confessione, & tunc dividebatur; poterat dici integrari aliquo modo Absolutionem & Confessionem ex utraque parte. Hucusque Eminen.

65. Quid si Superior sententiam Cajetani? Quid ergo, si Superior sequatur oppositam sententiam, & audiat sola reservata, ab ipsaque sacramentaliter absolvat? Nonne Absolutio erit invalida? Num pœnitens iteratò tenebitur peccata reservata simul cum aliis non reservatis confiteri inferiori?

Si pœnitens procedat bonâ fide valide absolvitur. Respondeo ad primum; si pœnitens procedat bonâ fide; ita ut non peccet mortaliter in tali Confessione, valet Absolutio; sicut si bonâ fide confiteretur aliqua tantùm peccata non reservata, existimans propter certas circumstantias, id sibi licitum; & Confessarius sive bonâ, sive malâ fide ab illis absolvet, indubiè valeret Absolutio; quia nec deest materia, nec forma, nec intentio, nec jurisdicção. Ergo similiter in casu proposito. Neque enim jurisdicção Confessarii limitata est ad integram Confessionem, ut patet in multis casibus, in quibus validè; imò & licitè absolvit ab aliquibus tantùm peccatis, de quibus alibi tractavimus. Et quàmvis extra necessitatem illicitè faciat, non tamen indè rectè infertur; ergo etiam invalidè: nam, ut non semel dixi: *Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, obtinent roboris firmitatem*, cap. Ad Apostolicam 16. de Regul. Meritò autem inter illa multa numeratur talis Absolutio, cum non factis consistet ex jure divino de ejus irritatione.

cap. 16. de Regul.

Dixi: *Si pœnitens procedat bonâ fide*; quia si peccet mortaliter, dimidiando suam Confessionem absque sufficienti causa, jam Absolutio est invalida, defectu materiæ seu quasi materiæ, id est, debitæ Contritionis, quæ includit propositum non peccandi de cætero mortaliter, adedque excludit omne peccatum mortale actuale.

66. Neque manet ulla obligatio iteratò confitendi peccata sic absoluta. Consequenter ad secundum Respondeo; nullam manere obligationem iteratò confitendi peccata reservata inferiori, eo semper supposito, quòd Superior sacramentaliter ab eis absolverit, quidquid supra Cajet. in contrarium dixerit. Ratio est; quia in omni alio casu, in quo pœnitens materialiter dimidiat Confessionem vel propter oblivionem, vel sine oblivione propter rationabilem causam, sive ex parte pœnitentis, sive ex parte ministri ortam, non tenetur ampliùs confiteri illa peccata, quæ illo modo confessus est, & à quibus est per se & simpliciter absolutus; ergo idem erit in præsentis: est enim eadem ratio, nimirùm; quia ille pœnitens coram Deo & Ecclesia absolutus est directè, & per se virtute Clavium, & ab habente absolutam jurisdiccionem: ergo nulla est ratio imponendi illi hoc onus.

Ratio Cajetani in oppositum. Ad rationem Cajet. putà, quia pœnitens debet proprio Sacerdoti, non Sacerdotibus omnia sua peccata integrè confiteri, de Pœnit. & remiss. *Omnis utriusque sexus*. Respondeo; illam esse veram per se loquendo: ex accidenti verò

Responsio.

latis esse, quòd omnia peccata Clavibus subjiciantur, etiamsi Confessores distincti sint.

Dixi; *Eo semper supposito, quòd Superior sacramentaliter ab eis absolverit*, nam si tantùm absolvetur ab excommunicatione, aut certè simpliciter auferret reservationem, sicut facere potest, & facere censetur, nisi constet de opposito, clarum est, quòd teneretur illa peccata confiteri inferiori, quia nondum virtute Clavium directè ab illis est absolutus.

Itaque per Absolutionem sacramentalem intelligo non tantùm illam, quæ ordinatur ad Sacramentum, qualis indubiè est illa Absolutio ab excommunicatione, aut simplex ablatio reservationis; sed quæ reverà est Sacramentum, conferens gratiam sanctificantem, seu remissionem peccatorum tam confessorum, quàm non confessorum, ita ut directè remittat peccata confessà; indirectè autem non confessà; & tunc dico nullam esse obligationem iteratò confitendi illa peccata reservata sic confessà, & absoluta à Superiore.

Secùs dicendum foret, si primò aliquis confiteretur peccata reservata & non reservata inferiori; hic enim quàmvis absolutus sacramentaliter ab inferiori, equidem iteratò teneretur peccata reservata exponere Superiori; qui licet ea confessus fuerit inferiori, tamen non tunc directè ab eis absolutus, defectu jurisdiccionis, sed tantùm indirectè.

Et fortè hoc solum voluit Cajet. supra, ubi sic ait: *Confessio suapte naturâ debet esse integra, ac per hoc fieri uni Sacerdoti: alioquin non esset Confessio, sed Confessiones; sed quoniam per accidens est, quòd Sacerdos iste, cui hic confiteretur, non habet potestatem absolvendi ipsum ab omnibus, quæ commisit, ideo per accidens & peccatum reservatum huic confessum, reconfitendum est Episcopo*. Hæc ille.

Indubiè reconfitendum est; sed de hoc casu hic non quæritur. De quo ergo? De casu, quo pœnitens primò confessus est reservata Superiori, & ab illis sacramentaliter absolutus, & in illo procedit nostra Conclusio, quæ uti communior, ita verior.

Si autem à me quæritur; an Superior, qui non absolvit sacramentaliter, sed solummodo tollit reservationem, vel simpliciter, vel absolvendo ab excommunicatione, obligetur sigillo Confessionis? Respondeo affirmativè; nam ad sigillum sufficit, ut quicumque ratione recedatur, in ordine ad inchoandam vel consummandam Confessionem, alicui de Iudicibus, habent potestatem Clavium in hoc foro, ut latius dicam Sect. seq.

Alias difficultates, quæ hic ab Aliquibus tractantur, v. g. an Superior auditis omnibus peccatis possit validè absolvere à solis reservatis; item, an habens peccatum reservatum, & aliud mortale non reservatum, teneatur ante Communionem etiam reservatum confiteri inferiori, in defectum Superioris, non

alibi expeditivimus, ultimam quidem Disp. 4. Seet. 10. Concl. 5. primam autem Disput. 7. Seet. 3. Concl. 7. videantur ibi dicta. Impræsentiarum autem quæro; an habens jurisdictionem in reservata, tollat reservationem, licet ob defectum aliquem absolvat invalidè? Respondeo:

CONCLUSIO V.

Qui habet jurisdictionem in reservata (nisi tantum habeat sub conditione validæ Confessionis) tollit reservationem à peccatis confessis per Absolutionem invalidam.

apud illos Auctores, nisi quando ille defectus foret circa ipsa peccata reservata. Sic enim scribit Suarez: Rursus potest Absolutio esse nulla, propter defectum circa Confessionem ipsius peccati reservati, & tunc si defectus esset in integritate, sine dubio non auferretur reservatio, quia non esset satisfactum intentioni Superioris, neque esset coram illo sufficienter comparitum: at verò si defectus tantum sit in interiore dolore, non videtur obstarè: quia intentio reservationis solum est, ut satisfiat Superiori in hoc iudicio, quatenus externum iudicium est. Hæc ille.

An auferatur reservatio, quando est defectus in integritate Confessionis, Suarez.

Similiter loquitur Vasquez, dicens: Verissimum existimo.... si aliquis confiteatur Superiori peccata reservata, & ab illo imposita penam recipiat Absolutionem, etiamsi Confessio fuerit nulla aut informis ex aliquo defectu, ut denique non consequatur gratiam; quale impedimentum provenire potest, aut ex defectu integritatis, aut doloris... jam illa peccata non manent reservata.

Vasquez.

Et post pauca addit: Nec hoc tantum verum existimo; quando Confessio facta est Superiori, habenti potestatem ordinariam in casu reservatos, sed etiam ei, qui haberet delegatam ex privilegio; quamvis enim solus habens ordinariam, qui reservavit peccatum, possit tollere reservationem extra Confessionem & Absolutionem sacramentalem; qui verò delegatam, solum in Absolutione sacramentali, quæ habet effectum, quia ipse non reservavit peccatum; tamen factâ Confessione, quæ non conferretur etiam gratia, coram habente potestatem delegatam ex privilegio, jam Superior, qui illam concessit, videtur remittere reservationem illius peccati; quia ad hoc tantum videtur præcipue reservasse, ut iudicio suo, aut sui delegati poena debita & medicina applicaretur illi peccato: unde ex quo factum est hoc, jam non vult peccatum amplius reservari. Hucusque Vasquez. Ubi nullam facit distinctionem inter defectum culpabilem, & inculpabilem.

73. An per Absolutionem invalidam delegatus qui fecerat reservatio.

Et quævis Suarius non ita explicitè n. 9. loquatur de illo, qui solum habet potestatem delegatam; tamen ex illis, quæ scribit n. 6. satis colligitur ipsam generaliter esse intelligendum de utroque. Etenim n. 6. ita incipit proponere difficultatem, ad quam in consequentibus respondet: His, inquit, expositis circa peccata reservata, semel remissa per directam Absolutionem, dicendum superest de aliis casibus, in quibus Confessio quidem fit Superiori aut habenti facultatem ejus: Absolutio tamen non cadit directè in ipsam culpam reservatam.

74. Sententia Suarii.

Cum ergo in resolutione illius casus, nullam faciat distinctionem inter ordinarium, & delegatum ministrum, signum est, de utroque suam sententiam intellexisse, quod magis constabit ex dicendis.

Ex dictis autem facile quilibet cognoscet, quæ

75.

70. In quo fundatur Conclusio.

Diversa Regula juris.

71. Quomodo intelligenda Conclusio.

Suarez, Vasquez, Lugo, Arriaga.

72.

Probatio
prima par-
tis Concl.

quæ sit ratio præsumendi, quòd in hoc casu Superior intendat auferre reservationem; nimirum, quia ex quo subditus comparuit coram Superiore, aut habente facultatem ejus, eique peccatum integrè revelavit, ipseque Superior, aut habens facultatem ejus, convenientem medicinam & satisfactionem imposuit, suo muneri satisfecisse videtur, quantum ad reservationem spectat, & pœnitens etiam videtur fecisse satis, intentioni & fini reservationis: ergo quàmvis contingat, Superiorem, aut habentem facultatem ejus absolvendi, verè non absolvere à peccatis, nihilominus absolvit seu liberat à reservatione: quia dum oppositum non declarat, satis significat, simpliciter absolvendo, se esse in ea parte contentum: relinquit ergo pœnitentem liberum ab eo onere reservationis.

76.
Obiectio ex
Arriaga,

Sed contrà; non facillè mihi possum persuadere, inquit Arriaga supra, quòd Superior religiosus ac prudens, & Deum timens, velit illi subdito, qui nequiter accedit ad Confessionem, committendo sacrilegium grave, ac retinendo mortale non reservatum, ac proinde nec Confessionem seriam faciendo, huic, inquam, velit reservationem tollere; quæ ablatio est in se sat magnum beneficium, cum potius deberet ob illud factum eum gravissimè punire.

& responsio
ad eam pro-
bationem.

Et respondens ad rationem; mox assignatam ait; finem reservationis non esse, ut Superior sciat ea peccata; nam si Superior vidisset illum committentem hujusmodi peccatum, jam eo ipso illud sciret, non tamen propterea abstulisset ab eo reservationem. Reservatio ergo eò tendit, ut Absolutio sit difficilis, & ex eo capite homo difficiliùs illud peccatum committat. Deinde ut Superior meliùs possit pœnitentiam congruentem imponere; ideo licet Superior sciat meum casum reservatum, non tamen ideo mihi jam est liberum confiteri illud cuiusque ordinario Confessario.

77.
Confirmat
tur 1.

Confirmatur: potuit Superior validè, & verò licitè & valde sanctè ac meritorie diceret *Nolo tollere reservationem, si iniquè confiteris*: quæ voluntas coram Deo sine dubio esset magis grata, quàm ea altera, quæ diceret: *Esse iniquè & graviter peccans confitearis, tollò tibi reservationem*. Ergo si ea Confessio seipsa non tollit reservationem, nisi, ut sic dicam, per modum congruitatis & petitionis, profectò ea longè magis meretur pœnam, quàm præmium.

Confirmat
tur 2.

Deinde quando Superior contrarium aliquid non ostendit, non debeo de illo præsumere volitionem minùs perfectam, sed potiùs perfectiorem, & Deo magis gratam; maxime quando potest haberi tam facillè hæc secunda nobilior, quàm illa minùs nobilis. Ergo longè probabiliùs est, non tolli reservationem, quando Confessio est vitiosa & culpabilis respectu pœnitentis.

Quòd si habeat alium defectum invincibili-

ter ab eo ignoratum, ita ut ille in ea Confessione sincerè se gerat, potest probabiliter dici, tolli reservationem; non quidem omnium, sed illorum, quæ confessus est. Nam cum tunc bonà fide pœnitens processerit, & Superiorem jam confitetur de illis peccatis, non est credendum, velle obligare subditum ad secundò ea sibi dicenda: quæ ratio cum non habeat locum respectu eorum, quæ oblitus est pœnitens, non censetur tunc respectu illorum ablatà reservatio. Sic argumentatur Arriaga supra n. 10. & 11.

Sed non possum ei acquiescere, nisi in unico puncto, scilicet tolli reservationem illorum, quæ confessus est pœnitens bonà fide. Unde respondeo ad alia, tam difficillè est homini, revelare sua peccata Superiorem in Confessione invalida & culpabili, quàm in Confessione valida, aut invalida inculpabili, & Absolutio æquè est difficilis, ac Superior in utraque æqualem pœnitentiam potest imponere; adeoque ex eo capite homo difficiliùs illud peccatum committit.

Ergo quando Superior vidit me hujusmodi peccatum committentem, eo ipso per suam scientiam abstulit ab illo reservationem; qualis Consequentia? Nunquid, quia Superior vidit peccatum meum, ideo Absolutio est difficilis, & ex eo capite homo difficiliùs illud peccatum committit, aut Superior per suam visionem, congruentem pœnitentiam imposuit?

Fateor, sacrilegus ille nullam meretur gratiam seu beneficium præcisè, quia sacrilegus est; neque ideo tollitur reservatio; sed quæ præstitit, quod Superior præcepit; id est præsentavit se Superiorem; ut condignam acciperet pœnitentiam & medicinam, quam etiam accepit. Audiamus Suarium supra n. 1. ubi loquens de tanto defectu doloris, ut peccator perseveret in proposito committendi talem culpam, aut non exhibendi satisfactionem vel pœnitentiam à Superiore impositam, adhuc existimat, in eo casu sufficere, mutare propositum, & verum dolorem concipere, ut ab inferiori Sacerdote seu simplici Confessore absolvi possit: quia, inquit, propositum illud internum non est peccatum reservatum: de alio verò peccato præterito satisfactum est Superiorem, & ille sine ulla conditione videtur subditum liberum reliquisse.

Et explicatur: nam si subditus aperit propositum suo Superiorem casum illum, non ut absolveretur sacramentaliter, sed solum ut liberaretur ab eo onere; tunc Superior audiens illum, & imponens satisfactionem, censetur liberum eum relinquere ab onere reservationis: sed quando confitetur sacramentaliter, hoc in re ipsa postulat simul cum Absolutione; ergo licet Absolutio in ratione Sacramenti non fuerit valida, potest esse sufficiens signum satisfactionis Superioris quoad reservationem. Haec tenet Suarez. Ut au-

80. Respondetur ad confirmationes Arriagæ. Ut autem contraria voluntas Superioris foret perfectior, & magis grata Deo, quod non satis probatur, nulla est necessitas eam præsumendi; quandoquidem Superiores seiant communem præsumptionem voluntatis minus perfectæ, & taceant, cum possent facile contradicere. Ergo probabilius est tolli reservationem, tametsi Confessio sit vitiosa & culpabilis respectu pœnitentis.

81. Sed hoc difficile apparet Lugoni supra n. 107. cum, inquit, tota obligatio debeat procedere à Confessario, ut Iudice in hoc Sacramento. Respondeo cum distinctione, ut obligatio illa, seu satisfactio, ad quam est obligatio, habeat effectum ex opere operato remissionis pœnæ temporalis, concedo; ut illa obligatio seu satisfactio tollat reservationem peccati, nego; ex hypothesi, quod Superior possit tollere reservationem extra Sacramentum.

82. Cùm autem hoc mihi certum sit, non assentior Vasquezio, qui supra n. 36. ait: Licet ille pœnitens, quia fuit nullum Sacramentum, non teneatur observare pœnitentiam impositam; tamen inferiorem tenetur admonere, ut sequatur iudicium illud Superioris in imponenda sibi pœna, quam Superior imposuit; aliàs si neque pœnam impositam à Superiore exequeretur inferior, nec pœnitens, eluderetur iudicium Superioris.

83. Sed non assentior; nisi probaverit, quod dicit: non probat autem; ergo &c. Quin contrarium ego probō; si enim Superior, invalidè absolvens, potest obligare ad manifestandam pœnitentiam inferiori, cur non etiam possit obligare ad eam exequendam? Absolutè autem utrumque posse; est mihi (inquit Arriaga supra n. 12.) certum ex Bulla Clementis VIII. in ea enim expressè dicit Pontifex, posse Superiores, dantes licentiam ad absolvendum, determinare pœnitentias, quas postea Confessarii debeant imponere pro eis casibus reservatis. Supponit ergo Pontifex,

posse Superiorem; est sacramentaliter non absolvat, dum tamen dat facultatem absolvendi, obligare ipsos etiam Confessarios ad imponendam talem pœnitentiam; ergo à fortiori potuit obligare ipsos pœnitentes ad talem pœnitentiam faciendam. Ratio à priori est, quia cùm ea ablatio reservationis, quæ est in bonum magnum pœnitentis, detur liberaliter à Superiore, potuit sanè in ea donatione conditionem illam onerosam apponere. Hæc ille.

Potuit omnino, reponit quispiam, conditionem illam onerosam apponere, id est, imponere pœnitentiam, sed exequendam ex virtute Sacramenti; & ideo obligat pœnitentem, ut eam manifestet inferiori, sine qua manifestatione non potest eam exequi ex virtute Sacramenti. Sic etiam obligat Confessarios ad imponendam determinatam pœnitentiam, non extra Sacramentum, sed in Sacramento, seu ex virtute Sacramenti.

Pœclara responsio! Sed quæ supponit, quod non probat; scilicet, Superiorem non posse tollere reservationem, nisi in Sacramento, seu per Pœnitentiam sacramentalem; quod ego constanter nego; & per consequens nego, pœnitentiam impositam in Sacramento invalido, non sufficienter tollere reservationem, nisi fuerit virtute Clavium elevata ad effectum ex opere operato. Gratis autem dicitur, Superiorem non voluisse aliter tollere; cùm ad finem reservationis perinde sit, sive fiat virtute Sacramenti, sive ex simplici præcepto Superioris extra Sacramentum.

Interim credo, facilis fore pœnitenti, pœnitentiam impositam dicere inferiori, quam tacere, & eam nihilominus implere; cùm enim illa peccata, est amplius non reservata, manent subiecta Clavibus, inferior pro illis novam proportionatam imponet pœnitentiam, ad quam proinde pœnitens obligabitur; non obstante priori obligatione ad pœnitentiam impositam à Superiore; nisi dixeris cum Aliquibus, inferiorem, imponendo novam pœnitentiam; hoc ipso validè commutare, seu auferre pœnitentiam Superioris, de quo vide dicta Disput. præced. Sect. 13. Concl. ult.

Sed dicit aliquis; si illa peccata adhuc manent subiecta Clavibus; ergo manent æquè reservata, ac antea. Nam si quis hoc modo confiteatur peccata mortalia communia suo Parocho; & ab eo invalidè absolvatur, non potest propterea confiteri illa peccata simplici Sacerdoti; quia illa peccata adhuc sunt materia necessaria Sacramenti. Iam autem ita se gerit inferior Confessor circa peccata reservata Superiori, sicut Sacerdos simplex circa peccata mortalia communia; ergo &c.

Respondeo; nimis clarum est, posse peccata manere subiecta Clavibus Ecclesiæ, & non reservata; quando nimirum Superior tollit reservationem extra Sacramentum. Ad exemplum

Responsio

84. sed quæ supponit, quod non probat, scilicet, Superiorem non posse tollere reservationem extra Sacramentum

85. Obiectio

Soluitur

80. Respondetur ad confirmationes Arriagæ.

81. Sed hoc difficile apparet Lugoni supra n. 107.

82. Cùm autem hoc mihi certum sit, non assentior Vasquezio.

83. Sed non assentior; nisi probaverit, quod dicit.

84. Obiectio

85. Soluitur

plum adductum, negatur similitudo: quia simplex Sacerdos omnino caret jurisdictione: proprius verò, per se loquendo, habet illam in omnia peccata, nisi aliquid per reservationem extrahatur; & ideo, ablata reservatione, statim jurisdictione illa extenditur, seu quasi reducit ad proprium statum: in nostro autem casu ablata est reservatio, propter rationem factam.

86.
An Confessarius electus virtute Iubilæi, tollat reservationem per invalidam Absolutionem?

Addidi autem in Conclus. *Nisi tantum habeat* (jurisdictionem) *sub conditione validæ Confessionis*; quia putant Aliqui Confessarium, electum virtute Iubilæi, non tollere reservationem à peccatis confessis per Absolutionem invalidam, quando pœnitens advertit illum defectum; secus si non advertit. Ratio est; quia Summus Pontifex concedit facultatem absolvendi à reservatis in ordine ad susceptionem Indulgentiarum; sed qui scienter facit Confessionem irritam, Indulgentias minime consequi potest; ergo &c. Et idem asserunt de privilegio Bullæ Cruciatæ. Hanc sententiam putat probabiliorē Vallalobos in Sum. to. 1. tract. 27. §. 2. n. 16. citans Acoſtam in Bul. q. 45. Eidem (apud Dia. p. 1. tract. de Bulla Cruciatæ resol. 18.) subscribit Ledesma in Sum. to. 1. tract. de Pœnit. cap. 13. conclus. 2. dub. 7.

Vallalobos.
Acoſta.
Diana.
Ledesma.

87.
Pro sententia affirmativa perperam à Comitolo citatur Cajetanus, Sylvester, & Alii.

Non reticeam tamen (inquit Dia. suprà) multos DD. contrarium asserere probabiliter, quos adducit & sequitur Comitelus in Ref. mor. l. 1. q. 30. n. 2. ubi sic ait: Num qui tempore Iubilæi fictè confessus est de casu reservato, nec quidquam ei profuit Confessio ad salutem, post Iubilæum meliore mente querere possit quemlibet Confessarium, qui tum ab aliis casibus, tum à reservatis eum possit absolvere? Cajet. in Sum. verb. *Casus reservatio* in calce. Armilla eodem verb. n. 4. Sylvest. verb. *Confessio* 1. q. 19. in extr. seu n. 21. à quo Paludanus & D. Antoninus nominantur opinionis Auctores, aiunt, eum qui fictè confessus est reservatum casum, posse à quovis Confessario absolvi, propterea quòd legi Ecclesiasticæ reservationis jam satisfecit, quamvis legi divinæ confitendi nullà ratione satisfecerit. Quare jure divino debet iterum Sacerdoti illud ipsum peccatum, & reliqua omnia cum detestatione, & pio animi dolore declarare. Ita Comitelus.

Verùm non advertit, Auctores, quos citat, non loqui specialiter de tempore Iubilæi, de quo ipse loquebatur, & de quo ab Aliis movetur specialis difficultas, quam nontangit, multò minus solvit.

88.
An Svarius faveat illi sententia.

Sed nunquid Svarius faveat huic opinioni? Hic Auctor disp. 31. sect. 4. n. 22. circa finem, docet, per Absolutionem validam, licet informem, etiam tempore Iubilæi tolli reservationem à peccatis confessis, nam, inquit, quoad illa usus Iubilæi seu privilegii, per illum con-

cessi, validus fuit, semelque habuit effectum, qui non amplius revocatur, & ideo peccata illa non solum non manent reservata, verùm neque sunt materia necessaria Confessionis.

Rogas; quid ergo, si Confessio nequidem fuerit valida? Respondet ibidem, non tolli reservationem tempore Iubilæi, quia tunc Absolutio à peccato reservato conceditur per modum indulgentiæ & favoris; & una ex conditionibus requisitis ad talem gratiam consequendam est, ut quispiam confiteatur, quod saltem intelligi debet de Confessione valida, quia alia non est sacramentalis Confessio. Et ideo per illam nec remittitur culpa; quia absolutio est nulla; nec tollitur reservatio, quia non satisfit intentioni Superioris, neque Indulgentia ulla ab illo concessa comparatur. Hæc ille.

Idem docet Card. Lugo disp. 20. n. 109. quando pœnitens advertit defectum. Si autem non advertit defectum, existimat probabile n. 110. quòd auferatur reservatio, saltem si postea cætera requisita ponat: quia, inquit, probabile est non peti necessariò Confessionem in ejusmodi Iubilæis, si pœnitens factò examine, judicat non esse sibi necessariam; quia non invenit peccatum grave non confessum. Sed factà illà confessione invalidà, jam pœnitens, factò examine, non invenit peccatum grave, quod debeat confiteri; ergo si ponat alia omnia requisita, facit, quod exigitur ad obtinendam facultatem & privilegia, quæ in Iubilæo conceduntur. Ita Eminent.

Addit n. 113. etiam si pœnitens advertat defectum Confessionis; aliquando tamen posse habere intentionem lucrandi Iubilæum, & ponendi omnia requisita; si v. g. habeat animum confitendi postea validè ante finem hebdomadæ; & tunc videtur validè absolvi ab excommunicatione & censuris reservatis; quia hæc absolutio prius datur, quam absolutio à peccatis, & ejus valor non dependet à valore futuræ absolutionis; præsertim cum dari possit extra Sacramentum. Hæc ille.

Quidni etiam tali casu auferatur reservatio peccatorum? Probabile videtur Lugoni ibidem, eam auferri, quoties defectus non est in integritate circa ipsa reservata.

Et hæc quidem de privilegio concessio per Bullam Iubilæi. Porro de facultate concessa per Bullam Cruciatæ, existimo, inquit idem Auctor n. 109. licet confessio fuerit ficta vel nulla, nihil referre: quia facultas vel ablatio reservationis non ponitur à Confessario absolute; sed ab ipso Pontifice, posità illà univèrsali conditione sumendi Bullam & dandi eleemosynam. Cum ergo conditio posita sit, jam pœnitens acquisivit jus, & privilegium eligendi Confessarium, qui eum absolvat ab omnibus reservatis, tunc incurtis; quod jus remanet in conditione conditionis positæ. Hæc ille.

Itaque

10. Jubilæo datur jurisdictio absolventi à peccatis reservatis sub conditione validæ Confessionis.

91. Quid dicendum de Absolutione à censuris reservatis.

Potesť aliquis validè absolvi à censuris reservatis ante Absolutionem à peccatis.

92. Potesť quis virtute Jubilæi vel Bullæ Cruciatæ absolvi à censuris extra Confessionem.

Navarra. Corduba. Lud. Lopez.

Henriquez. Victoria. Peña. Medina. Manuel. Armilla. Soto.

Itaque in Jubilæo datur jurisdictio absolventi à peccatis reservatis, sub conditione validæ Confessionis, vel præsentis, vel futuræ; & ideo virtute Jubilæi non tollitur reservatio peccatorum per Absolutionem, quam pœnitens novit invalidam, vel validam sed informem, nisi sub conditione validæ Absolutionis, seu Confessionis faciendæ, durante tempore Jubilæi, validæ, inquam, & formatæ, ut sic loquar; quia informis Absolutio non sufficit ad lucranda Indulgentiam. Ita intelligo doctrinam Suarii, ut vera sit.

Cæterum quæ hæctenus dicta sunt de Absolutione à peccatis reservatis, consimiliter dici debent de Absolutione à censuris reservatis, de quibus est eadem, si non major, ratio; cum Absolutio censuræ, sicut statim dictum est, præcedat Absolutionem à peccatis, adeoque valida esse possit, licet Absolutio à peccatis subsequens sit invalida.

Ponamus casum, quòd aliquis pœnitens, post legitimam Confessionem peccatorum, absolutus ab excommunicatione & aliis censuris, ante Absolutionem à peccatis peccet de novo mortaliter; num, quia Absolutio à peccatis, defectu debitæ Contritionis, est invalida: ideo etiam erit invalida Absolutio à censuris? Quid si ergo Confessarius, ante datam Absolutionem à peccatis, moriatur, num idcirco Absolutio præcedens à censuris erit invalida? Non habet apparentiam veritatis; est etiam vera for. sententia, quæ docet, virtute Bullæ Cruciatæ, aut Jubilæi, non posse quempiam extra Confessionem absolvi à censuris; quia hæc Absolutio data est in Confessione, saltem legitime inchoata.

Immo extra omnem Confessionem posse dari, docet Villalobos to. 1. tract. 16. diff. 20. n. 15. ubi sic ait: Sexto, circa alteram clausulam; quæ solet venire in Bullis & Jubilæis, quæ dicit, quòd possint absolvi, *Auditis eorum Confessionibus*, adverte; quòd est unum dubium inter DD. putà, si possit Confessarius, virtute illarum concessionum, absolvi à censuris extra Confessionem. Circa quod sunt duæ opinioniones. Prima dicit; quòd non. Hanc tenent Navar. Corduba, Frat. Ludovicus Lopez & Suarez, fundantes se in verbis Bullæ, & etiam in eo, quòd Pius V. in Bulla Jubilæi, concessa an. 1568. declarat; quòd illæ Absolutiones debeant dari *in foro interiori & penitentiæ*.

Contrariam sententiam tenet Henriquez cum Victoria, Peña, Medina & Aliis, & dicunt, quòd sic declaraverit Commissarius Generalis Cruciatæ, & etiam P. F. Manuel. cum Armilla & Soto. Qui dicunt, quòd possit absolvi per Bullam à censuris extra Sacramentum Penitentia, & quòd illa verba: *Auditis eorum Confessionibus*, debeant referri ad Absolutionem à peccatis, quæ ibi conceditur,

& non ad absolutionem à censuris; quia verba debent accommodari materiæ, de qua loquuntur, & sicut censuræ possunt absolvi extra Sacramentum, & non peccata, ita ad hæc debent referri, præsertim cum absolutio à censuris semper præcedat Absolutionem à peccatis.

Et favet huic sententiæ, quòd privilegium Principis sit latè interpretandum, sicut constat ex jure cap. *Olim*. 16. de verb. signif. ibi: *Cum beneficia Principum sint interpretanda largissime*. Et leg. 3. ff. de Constit. *Beneficium Imperatoris, quòd à divina scilicet eius indulgentia profisciscitur, quàm plenissime interpretari debemus*.

Ad Declarationem Pontificis respondent, eam habere locum in illo Jubilæo, in quo conceditur facultas tali modo, & non in aliis. Hæc secunda sententia mihi videtur magis probabilis; & potest practicari, licet prima sit magis secura, & secluso omni inconveniente, melius sit eam sequi. Hucusque Villalobos. Quem sequitur Diana part. 1. tract. de Bulla Cruciatæ resol. 25. ubi plures Alios citat pro illa sententia, & etiam nobis magis probatur.

Quapropter estò admitterem (quòd non) ministrum delegatum non posse absolvi à peccatis reservatis, aut potius non posse directè tollere reservationem à peccatis, invalidè confessis; adhuc concederem, posse tollere reservationem censuræ; immo absolvi à censura reservata, & per consequens indirectè tollere reservationem peccati, cui censura annexa erat, saltem tunc, quando illud peccatum Confessario explicasset.

Quòd addo; quia Lugo supra n. 115. ait: Si pœnitens solum explicat in genere excommunicationem reservatam, & malitiosè tacet causas, perinde erit, ac si taceret etiam excommunicationem. Sicut ergo qui malitiosè tacet excommunicationem, ab ea nullatenus absolvitur, ita etiam qui malitiosè tacet causas.

Quam doctrinam admittit Dicastillo supra n. 179. nisi absolvens, qui alioquin potest absque ulla Confessione tollere excommunicationem, solâ positâ petitione Absolutionis, velit illum liberare à quavis excommunicatione, concedendo sine limitatione Absolutionem pro omni casu; qualem pro aliquo effectu, & valore alicujus actus Pontifices solent concedere, dum dicunt, se absolvi à quavis excommunicatione ad effectum præsentium dumtaxat. Hæc ille.

Et indubiè, sicut Superior potest illum liberare à quavis censura tam reservata, quàm non reservata, tametsi nullam explicet, ne quidem in genere, ut patet in exemplo Pontificis allegato; ita quoque, si velit, potest illum liberare à quavis excommunicatione, tametsi nullam in specie exprimat, sed malitiosè taceat causas.

93. Privilegium Principis est latè interpretandum. cap. 16. de verb. signif. l. 3. ff. de Constit.

Responsio ad quædam Declarationem Pontificis.

94. An absolviatur ab excommunicatione reservata, qui malitiosè tacuit causas. Lugo.

Dicastillo.

95. Potesť Superior cum absolviere si velit.

An au-

Non videtur velle quando inquit causam.

An autem velit, hoc est, quod queritur; & cur non censetur velle, quando expressa excommunicatione in genere, simpliciter ab ea absolvit, non inquirens peccatum seu causam excommunicationis? Sin autem causam inquirat, & pœnitens malitiosè eam taceat, planè existimo absolutionem non valere, defectu intentionis absolventis, qui vult absolvere ab excommunicatione, annexa illi peccato, quod expressit pœnitens, & per consequens non vult absolvere ab excommunicatione, annexa alteri peccato, quod malitiosè tacuit.

Sed quid, si pœnitens, inculpabiliter oblitus peccati reservati, confiteatur alia, non reservata, Superiori, aut alteri habenti potestatem absolventi à reservatis, num per absolutionem validam non reservatorum, censetur ablata reservatio peccati reservati?

CONCLUSIO VI.

Qui habet jurisdictionem in reservata, tollit reservationem à peccatis, inculpabiliter omissis, per validam absolutionem à peccatis non reservatis. Quod magis verum est de omissis tempore Jubilæi, estò postea pœnitens illud non lucretur.

96. Fundamentum Concl.

Hæc Conclusio, uti præcedens, fundatur in præsumpta voluntate absolventis, qui potest, si velit, tollere reservationem à peccatis inculpabiliter omissis; an autem velit, hæc queritur, & ab Aliquibus negatur; quia, inquit, reservatio ad hoc fit, ut peccata reservata exprimantur habenti potestatem in illa, ut de illis judicet, pœnitentiam & medicinam convenientem adhibendo, & ab eis directè absolvendo: ergo quando non exprimuntur, nec directè & distinctè explicantur, non satis fit eorum reservationi.

Ratio in oppositum.

Sed hæc ratio non satis convincit; licet enim hic sit finis reservationis, tamen nemo negat, Superiorem posse tollere reservationem, sine expressa Confessione peccati reservati. Probandum ergo manet, Superiorem per illam Absolutionem non velle liberare pœnitentem à reservatione peccati, inculpabiliter omissi.

97. Censura potest tolli sola auctoritate Iudicis absolventis.

Et quidem, si agatur de peccato reservato cum censura, constat, censuram posse tolli sola auctoritate Iudicis absolventis, tam in foro interno, quam externo, sine ulla Confessione, immo renitente ipso peccatore (nisi Privilegiarius per accidens habeat potestatem restrictam ad volentes aut petentes) ita ut nulla amplius maneat obligatio, explicandi talem

censuram pro illo foro, in quo impena est absolutio.

Quando ergo Superior absolvit à censuris, & habet intentionem absolventi ab omnibus, à quibus potest absolvere, nulla manet nec reservata, nec non reservata, etiamsi pœnitens nullius meminerit, & per consequens, juxta magis communem sententiam, tollitur reservatio ab omnibus peccatis sive confessis, sive non confessis, quæ erant reservata cum censura.

Atqui Superior per absolutionem generalem à censuris, his verbis expressam: *Absolve te ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti in quantum possum & tu indiges, quam præmittit Absolutioni à peccatis, vult auferre omnem censuram tam reservatam, quam non reservatam, tam oblitam, quam expressam; ergo per eadem verba tollit reservationem omnium peccatorum, cum censura reservatorum, sive expressa fuerint, sive oblita.*

Ergo etiam tollit reservationem peccatorum, sine censura reservatorum, sive expressa fuerint, sive oblita, utpote quæ communiter leviora sunt, quam illa, quæ cum censura reservantur. Item, quia plus est velle tollere excommunicationem & reservationem culpe, quam solam reservationem.

Ita argumentatur Suarez disp. 31, sect. 4, num. 16. non quidem universaliter, sed in casu, quo Confessio fuit facta Superiori, vel habenti jurisdictionem ejus, ad finem exonerandi omnino conscientiam & consequendi Absolutionem peccatorum reservatorum, si quæ fortasse pœnitens habeat, & illam suam intentionem pœnitens manifestavit Superiori.

Hæc enim, inquit, intentio Superioris, sufficienter in eo casu colligitur ex eo, quod sciens subditum ad ipsum accedere eâ intentione, ut quoad fieri possit, liber maneat ab omni onere peccatorum suorum, vidensque illum bonâ fide confiteri quicquid sibi occurrit, eumque simpliciter absolvens & satisfactionem imponens, satis profectò indicat, velle illum liberum relinquere quantum potest: cum ergo possit tollere vinculum reservationis, illud tollit.

Et confirmatur; quia est hoc valde contentum rationi & pastorali muneri: quia jam ille subditus facit, quod in se est, & moraliter se præsentat Superiori quantum potest, & Superior imponit ei satisfactionem accommodatam, juxta moralem dispositionem ejus; ergo debet Superior esse illâ manifestatione contentus pro omnibus peccatis, usque ad illud tempus commissis. Ita Suarez n. 15.

Quod debeat esse contentus, non puto; quod autem censetur esse contentus, nisi aliud explicet, benignè creditur; non solum quando ipse Superior absolvit, sed etiam quando ipse delegatus; hoc quippe modo potuit Superior committere vices suas, ut si vel ipse, vel alius, habens

habens potestatem in reservata, tali casu absolvetur, relinqueretur peccatum illud sub generali lege & jurisdictione aliorum peccatorum mortalium.

Unde tunc peccatum illud non manet commissum cuiusque Sacerdoti; quia nec fuit directè per Absolutionem remissum, neque per talem modum fit specialis, & ut sic dicam, positiva delegatio, sed solum est quasi ablatio impedimenti; ac proinde, qui ante reservationem non poterat ab eo absolvi, neque poterit eà ablatà.

Major difficultas est, quando pœnitens recurrit ad Superiorem; & ei confitetur tamquam ordinario Confessario de peccatis committere occurrentibus, absque ulla mentione vel intentione speciali casuum reservatorum. Et tali casu existimat Suarez suprà n. 18. Absolutionem simili modo datam non satis esse, ut peccatum oblitum, quod antea erat reservatum, postea maneat non reservatum, & sine onere non confitendi illud Superiori.

Probat autem ratione, in principio Conclusionis allegatà, existimans esse valdè absurdum, dicere, voluisse Superiorem tollere reservationem; cum de casibus reservatis nihil omnino in ea Confessione ageretur, neque in ordine ad illos, sive certos, sive dubios, sive manifestos, sive occultos Absolutio postuletur.

Hanc sententiam sequitur Sanchez lib. 8. de Matrim. disput. 15. n. 17. & Vasquez q. 91. a. 3. dub. 5. ubi n. 18. sic ait: Si loquamur de Sacerdote, qui habet jurisdictionem vel ordinariam vel delegatam in peccata reservata, sibi gratià sui concessam; falsissimum existimo, pœnitentem; qui oblitus fuit alicujus reservati tantum, aut omnium reservatorum, sive alia confessus fuerit reservata peccata, sive tantum communia, semper manere ita absolutum à peccatis, ut jam nulla reservata maneat.

Et n. 21. ex opposita; inquit; sententia sequeretur, quòd qui Pontifici, aut suis Pœnitentiariis, aut Religiosis mendicantibus, habentibus multa privilegia, aut Superiori in sua Religione, confiteretur unum peccatum reservatum inter alia communia, & non confiteretur aliud reservatum, quod habebat, ex oblivione, jam maneret liber ab obligatione illius, ut deinceps jam esset commune peccatum, quod apertè cum ratione pugnare videtur: immo etiam si nullum reservatum ex oblivione confiteretur; sed tantum communia; jam absolutus maneret à reservatione oblitum; quòd enim explicet unum reservatum, vel nullum explicet; non videtur differentia, quia semper est intentio Superioris, auferendi peccata omnia, etiam reservata, quoad culpam; nunquam tamen est

intentio tollendi reservationem ab oblitis, nisi aliunde hoc constet. Ita Vasquez.

Confirmatur hæc sententia à simili: si quis obliviscatur mortalis alicujus non reservati, & indirectè ab eo absolvetur, non propterea eximitur ille ab obligatione illud confitendi habenti jurisdictionem supra mortalia; ergo &c.

Probat Consequentia; quia sicut se habet peccatum reservatum respectu ordinarij Confessarii, ita se habet peccatum mortale respectu Sacerdotis, non habentis jurisdictionem in mortalia non confessi. Cum ergo in utroque casu fuerit oblitio inculpabilis, in utroque facta sit Confessio ei, qui habebat jurisdictionem in peccata oblita; cur quæso in uno casu retroceditur, ut sic dicam, uno gradu ad Confessarium, qui non habet jurisdictionem in reservata; in alio verò non etiam retroceditur uno gradu ad Confessarium, qui non habet jurisdictionem in mortalia?

Hoc argumentum sic deductum, meo iudicio, inquit Arriaga disp. 41. n. 4. esset evidentissimum; si res hæc non esset dependens à voluntate Superiorum, qui possunt pro libitu, hoc vel illo modo dare licentiam pro eis Absolutionibus; & in una materia negare, in altera, etsi omnino pari, concedere. Hinc præfatus Auctor ibidem; si pro praxi, inquit, sit consideranda hæc difficultas, cum sententia prima (quæ est Conclusio nostra) sic aded communis, est sine dubio tutissima in praxi; adedque sine ullo scrupulo potest quis ei se accommodare.

Et ideo nos eam elegimus, quia in his questionibus magis attendenda est praxis, quàm speculatio. Quamquam ex praxi, etiam speculativa veritas Conclusionis nostræ non modicum probetur; cum enim, ut præcedenti Conclusionè adhuc dixi, Superiores sciunt communem sententiam, sciunt praxim conformem, & taceant; cum possent uno verbo suam voluntatem significare, & significando litem dirimere, consentire videntur communi sententiæ; adedque velle, quod possunt, id est, velle auferre reservationem peccati inculpabiliter omitti; inteligo omissum sive ex oblivione, sive ex alia iusta causa; quæ enim ratio differentiarum?

Hanc sententiam amplectitur Lugo disput. 20. n. 91. reddens rationem universalem n. 95. quia quoties subditus bonâ fide, & cum simplicitate confitetur Superiori, & detegit ei latebras cordis sui, jam facit quantum est ex se, ut Superior adhibeat ejus conscientie remedia necessaria: non est ergo cur non sit contentus Superior ejusmodi manifestatione, & tollat reservationem.

103. Confirmatur à simili

104. Opposita sententia est tuta in praxi Arriaga

que hic maxime attendenda est.

105. Ratio hujus sententiæ ex Lugone.

Certè non est credibile, quòd si subditus fecit Confessionem generalem totius vitæ cum Superiore, velit adhuc Superior obligare illum, ut quoties ei aliquid occurrerit, circa illam Confessionem addendum, v. g. circa aliquam circumstantiam non satis explicatam, vel quid simile, toties redeat ad ipsum. Quid enim si cum Pontifice Summo vel ejus Summo Pœnitentiaro facta esset Confessio? Numquid hi etiam volunt, ut redeat pœnitens ad ipsos, quoties oritur aliquid dubium circa ea, quæ explicari debebant?

106. Confirmatur. Confirmatur; quia si subditus explicitè diceret, se desiderare absolvi ab omni vinculo, quantum fieri posset, jam Superior præsumetur velle auferre reservationem, ut fatetur Suarez. Sed quoties confitetur Prælo, desinat & petit implicitè Absolutionem & remissionem majorem, quam habere potest; ad hoc enim venit omnis pœnitens ad Confessarium, ut solvatur quantum fieri possit: ergo præsumitur etiam Superior velle solvere quantum potest juxta desiderium pœnitentis. Cur enim non præsumemus, eum velle facere id, quod faceret absque ulla difficultate, quoties à pœnitente explicitè peteretur? Certum est autem, quòd si subditus dicat: *Pater, ego non sum mihi conscius alicuius casus reservati; sed tamen ad cautelam desidero solvi à vinculo reservationis*, Superior hoc illi nunquam in Confessione negaret; ergo cum magno fundamento præsumimus, ita velle absolvere semper, ut solvat quantum potest. Hucusque Eminens.

107. Contra hanc confirmationem arguit Auctor. Sed quod ipse certum vocat, de hoc ego valde dubito: fortè enim non pauci Superiores invenirentur, qui dicerent: *Fili, quando occurrerit memoria casus reservatus, venias ad me, quia hoc tibi melius est, ut accipias salutaria monita & congruam pœnitentiam ac medicinam; quam ut cuilibet alteri constiteris*. Deinde multi invenirentur Superiores, qui rogati licentiam, hoc vel illud faciendi, libenter eam subditis concedunt, qui tamen planè sunt inviti, ut absque prævia interrogatione, subditi hæc vel ista faciant.

Arriaga. Si in re dubia (inquit Arriaga suprâ n. 5.) divinare licet, profectò dicerem, majorem partem Superiorum non habere eam voluntatem, quando planè pœnitens nihil de reservatis dicit; & reverà, si antequam de hac questione tractassem, contigisset me esse Superiorem, interrogatulusque essem post auditam talem Confessionem, utrum in tali casu saltem implicitè voluissem auferre reservationem, ego sine ulla omnino dubitatione dixissem, nullo modo me id voluisse, immo nec ea de re cogitasse. Rogo ergo, vi cuius voluntatis tunc temporis debuisset censei ablata ea reservatio in eo, qui mihi ita confessus fuisset? Non ex aliqua lege aut voluntate altiori, quia si talis esset lex, tunc cessaret tota questio; non item ex voluntate

actuali, quia talem non habui; non ex præsumpta, quia potius contraria præsumebatur ergo &c.

Et quoad hoc est satis magna differentia inter Absolutionem ab excommunicatione, & Absolutionem à peccatis: nam ab excommunicatione absolvo, estò planè nihil de ea mihi dicatur, & verba ipsa denotant, me velle absolvi in quantum possum, & pœnitens indiget: unde quoad hanc Absolutionem per accidens omnino est, quòd excommunicatio sit occulta Sacerdoti. Aliter in peccatis contingit, quia ab iis non absolvo directè, immo nec possum, nisi quatenus sunt mihi dicta; ergo absolutio illa non est directæ: per indirectam autem non tollitur reservatio, ut patet, quando non recordatus peccati reservati, confiteor alia ordinario Confessario; tunc enim etiam indirectè absolvor à reservatis, & tamen non tollitur reservatio.

Quòd autem Superior habeat potestatem ad tollendam reservationem, nihil probat; quia in verbis absolutionis, neque in intento, quo illa proferuntur, quidquam includitur de ablatione reservationis: eo enim casu, diversum quid est: *Absolvo te sacramentaliter à tuis peccatis, etiam si addat, in quantum possum; & aliud longè: Tolle tibi reservationem totum, que et oblitus: hæc enim ablatio propriè loquendo non est actus sacramentalis; quomodo ergo quoad illa licentia concedendi ea cuilibet, poterit inferri ex Absolutione sacramentali? Ita interrogat Arriaga.*

Respondet Bonæ Spei hic disp. 16. n. 94. quia Confessarius semper virtualiter intendit, absolvens non peccare; peccaret autem, non intendendo illam licentiam. Sed hoc ego non credo sine probatione. Illam ergo expectatio à præfato Auctore.

Interea Respondet ad interrogationem Arriagæ; poterit inferri non præcisè ex Absolutione sacramentali, sed ex Absolutione sacramentali data à Superiore, seu alio habente potestatem in reservata, qui non solum intendit absolvi sacramentaliter, sed etiam tollere omnia vincula peccatorum in quantum potest; unum autem est reservatio, quam potest tollere, estò planè nihil de illa ei dicatur, simili modo, quo potest tollere excommunicationem; ergo vult reservationem tollere; ergo eam tollit per illa verba: *Ego te absolvo à peccatis tuis*, quæ significant non solum sacramentalem Absolutionem, sed etiam ablationem reservationis, ut patet, quando per invalidam absolutionem tollitur reservatio peccati confessi, juxta dicta Conclus. præcedenti.

Quamvis ergo ablatio reservationis propriè loquendo non sit Absolutio, sed neque actus sacramentalis, quia totum Sacramentum fieri potest perfectissime, sine ea ablatione,

tione, ut patet, quando poenitens nullum habet peccatum reservatum; & è contrario tota ablatio reservationis fieri potest sine ullo Sacramento, ut Omnes farentur; equidem non repugnat, quòd Superior eisdem verbis absolvat sacramentaliter, & etiam tollat reservationem peccatorum: immo de facto fit, quando poenitens expressè significavit Superiori voluntatem suam, accipiendi Absolutionem à reservatis, si forte alicujus fuerit oblitus.

Fateor, inquis, sed tunc aliunde, quam præcisè ex illis verbis constat de intentione Superioris; in hoc autem casu nihil aliud adfertur pro præsumptione illius intentionis.

Respondet; adfertur absolutio generalis à censuris, per quam tollitur reservatio à peccatis reservatis cum censura; & à fortiori idem dicendum est de peccatis reservatis sine censura, ut supra vidimus ex Suarezio, qui sentiens difficultatem hujus argumenti,

Respondet Primò Neg. Assumptum, scilicet per illam absolutionem tolli censuram reservatam; quia juxta cap. 2. de Pœnit. & remiss. in 6. sub generali clausula non comprehenduntur, quæ specialia sunt. Et ideo qui dat potestatem generalem, ad absolvendum à censuris, non censetur illam dare; ad absolvendum à censuris reservatis: ergo similiter qui absolvit tantum generatim ab excommunicatione, non censetur absolvere à reservata.

Sed contrà; cap. 2. de Pœnit. & remiss. in 6. pro ratione decisionis, ibi factæ, non allegatur, Quia sub generali clausula non comprehenduntur, quæ specialia sunt, sed: Cùm in generali concessione illa non veniant, quæ non esset quis verisimiliter in specie concessurus.

Ex quibus verbis sic argumentor contrà Suarezium; si poenitens expressè petiisset absolutionem ab excommunicatione reservata, verisimiliter Superior eam concessisset, ut ipse admittit; ergo in generali concessione illa venit: si enim non veniant, quæ non esset quis verisimiliter in specie concessurus; à contrario sensu illa veniunt, quæ esset quis verisimiliter in specie concessurus.

Sanè, ut ibidem bene notat Suarez, illa absolutio ab excommunicatione præmitti solet, in ordine ad Absolutionem sacramentalem concedendam: ad hunc autem finem necessarium est tollere, non tantum excommunicationes non reservatas, sed etiam reservatas; ergo omnes tolluntur, quia licet sub generali clausula non soleant specialia comprehendere, tamen quando sunt connexa, in ordine ad finem intentum, necesse est comprehendere. Hæc ille.

Et ideo responderet 2. per talem absolutionem auferri excommunicationem etiam reservatam; non tamen simpliciter, sed tantum ad illum effectum obtinendi Absolutionem

sacramentalem à peccatis confessis, & ideo post illum effectum statim excommunicationem redire. Unde in hujusmodi Absolutione multi dicere solent: *Absolve te in quantum possum, & indiges*: cum ergo ad illum effectum non sit necessarius alius modus absolutionis, non est cur concedamus, alio modo auferri per generalem tantum absolutionem.

Vel si hoc nimis rigorosum videtur, saltem dici posset, in eo casu non tolli excommunicationem, in ordine ad reservationem peccati tollendam, sed generali quodam modo; & ideo limitandum seu explicandum esset illud axioma; quòd ablata excommunicatione, auferatur reservatio culpæ; ut intelligatur, quando auferatur excommunicatio reservata, ut talis est, seu intuitu reservationis; non verò si solum generaliter illo, & quasi materiali modo tollatur: nam incredibile est, per talem absolutionem auferri reservationem culpæ, in ordine ad forum Pœnitentiæ; est enim id contra finem, per talem reservationem intentum. Hucusque Suarez.

Sed contrà; finis, per talem reservationem intentus, est disciplina populi Christiani, ut patet ex Trident. sess. 14. c. 7. ibi: *Magnopere verò ad Christiani populi disciplinam pertinere, sanctissimis Patribus nostris visum est, ut atrociora quædam & graviora crimina, non à quibusvis, sed à summis damtaxat Sacerdotibus absolverentur*. Jam autem ad istum finem satis est, ut, per se loquendo, debeant atrociora & graviora crimina aperiri summis Sacerdotibus, ad imponendam satisfactionem, & medicinam adhibendam; alioquin etiam contra finem reservationis faceret Superior, qui tolleretur reservationem, quando subditus petit expressè ad cautelam Absolutionem à reservatis: cum nec tunc imposuerit satisfactionem, nec medicinam adhibuerit, & tamen Omnes admittunt, tali casu per Absolutionem à peccatis non reservatis; Superiorem tolleretur reservationem à reservatis; ergo similiter in casu nostro.

Enimvero cum peccata illa atrociora & graviora rariùs excidant memoriæ, per accidens planè contingit, quòd aliquis sine impositione congruæ poenitentiae, & adhibitione specialis medicinæ ab eis absolvatur; & aliunde, quòd debeant illa per se loquendo aperire Superiori, sufficienter eos retrahit & coercet à peccatis istis atrocioribus & gravioribus, cum, sicut dixi, rariùs eveniat, ut eorum obliviscantur, aut aliàs inculpabiliter omittant in Confessione aliorum peccatorum: ergo non est incredibile, per talem absolutionem auferri reservationem culpæ, in ordine ad forum Pœnitentiæ.

Et ideo non est limitandum seu explicandum illud axioma, quòd ablata excommunicatione, auferatur reservatio culpæ, ut illud limitat Suarez; sed simpliciter intelligendum, sicuti

110. Objectio.

Polvitat.

Prima responsio ad hanc Absolutionem.

111. Impugnatio.

112. Secunda responsio ad hanc Absolutionem.

113. Impugnatio.

114. Quomodo intelligendum, quòd ablata excommunicatione, auferatur reservatio culpæ.

communica-
tione, aucto-
ritate refer-
vatio culpae.

sicut ab Aliis intelligitur de ablatione ex-
communicationis reservatae, etiam ut talis est,
nisi Superior aliud expresse declaret. Non de-
clarat autem per illa verba: *Absolve te in quan-
tum possum & indiges*; quia licet non sit necessa-
ria absolutio ab excommunicatione reservata,
ut talis est; equidem Superior potest eam dare,
& non tantum absolvit, in quantum debet ab-
solvere, sed etiam in quantum potest absol-
vere.

115.
Quare Con-
fessor dicat:
Absolve te
in quantum
possim,

Deinde dicit Confessor: *Absolve te in quan-
tum possim*; quia potest fieri, ut indigentia
penitentis superet potentiam absolventis, v.g.
si penitens habeat censuram reservatam, &
Confessor tantum possit absolvere à censura
non reservata.

& indiges.

Addit: *Et indiges*; quia non potest absol-
vere, nullatenus absolutioe indigentem; porro
in casu proposito, penitens indiget absolutio-
ne à censura reservata; ergo ab illa vult Supe-
rior absolvere, & ex consequenti (licet hoc
non sit necessarium pro Absolutione sacramen-
tali) vult tollere reservationem peccati, argu-
mentum. Reg. 42. de Reg. juris in 6. *Accessorium
naturam sequi congrui principalis*; tali autem
casu reservatio peccati est quasi accessoria ad
reservationem censuræ.

Reg. 42. de
Reg. juris in
6.

Hinc Suarius de Cens. Disput. 7. Sect. 3.
n. 19. absque ulla limitatione ait: Hæc ergo
ratione, censuræ oblitæ, etiam si reservatæ
sint, per se directe tolluntur per absolutioem
generalem censurarum, datam ab eo, qui po-
testatem habet vel ex se, vel per privilegium,
vel virtute Iubilæi, & consequenter etiam tol-
litur culparum reservatio. Atque ita sentiant
communiter Scriptores, ut refert & sequitur
Covarruvias in cap. *Alma*, part. 1. §. 11. n. 12.
ubi citat Paludanum, Gabrielem, Adrianum,
Angelum, Sylvestrum & Navarrum. Idem
Navarrus in Sum. c. 26. n. 13. ubi Alios re-
fert. Hæc ille. A qua sententia communi non
debemus recedere, propter illa verba: *In quan-
tum possim, & indiges*; neque propter finem
reservationis, ut patet ex dictis.

116.
Censuræ
oblitæ dire-
ctè tolluntur
per ab-
solutionem
generalem
ex Suario.

Si autem Superior vult tollere reservatio-
nem à peccatis reservatis cum censura, quæ or-
dinarie atrociora sunt, etiam vult eam tollere
à peccatis reservatis sine censura: quia vult il-
lum, qui bonâ fide confitetur, absolvere ab
omni prorsus vinculo in quantum potest, &
confitens indiget; indiget autem ablatione
reservationis à peccatis oblitis, ne cum magno
suo incommodo rursùm teneatur accedere Supe-
riori pro Absolutione directa ab illis pec-
catis.

Covarr.
Palud.
Gabriel.
Adrianus.
Angelus.
Sylvestr.
Navarrus.

Si inferas; ergo etiam tollit vinculum pec-
cati mortalis oblitis, ut possit deinceps confi-
teri simplici Sacerdoti, ut supra argumentaba-
tur Arriaga.

117.
Objectio.

Resp. Neg. Conseq. quia quàmvis Supe-
rior hoc possit facere, tamen sic velle facere,

Diluitur.

unde probatur? Nam hætenus nemo talem
voluntatem scripto aut verbo expressit, cum
tamen communis sententia constanter affirmet
voluntatem auferendi reservationem.

Deinde disparitas est, quòd simplex Sacer-
dos nunquam habuerit jurisdictionem absol-
vendi ab illo peccato mortali, adeoque neces-
sarium foret concedere novam jurisdictionem;
quo factò, jam ille Sacerdos non absolvet, ut
simplex Sacerdos, sed ut Confessarius, delega-
tus à Superiore, ad Absolutionem talis pec-
cati; non est autem verisimile, Superiorem
per suam Absolutionem velle dare potesta-
tem delegatam cuicumque simplici Sacer-
doti.

At verò in casu nostro non conceditur nova
jurisdictio, quasi Confessarius per illam Ab-
solutioem fiat delegatus Superioris, sed tan-
tùm tollitur vinculum aliquod jurisdictionis
præexistens, quo ablato, eodem jure sine
ordinatio, sive delegato, quo antea talis Con-
fessarius absolvebat ab illo peccato, eodem,
inquam, jure jam absolvit. Ergo sicut se ha-
bet peccatum reservatum respectu Confessarii,
non ita se habet peccatum mortale respectu
Sacerdotis simplicis.

Quæ eùm ita sint, dico rursùm; factis pro-
babile esse, quòd etiam delegatus tollat reser-
vationem à peccatis reservatis, inculpabiliter
omissis, per validam Absolutionem à peccatis
non reservatis. *Quod magis verum est* (ut habet
sequens pars Conclusionis) *de oblitis tempore Iu-
bilæi*: sive generalius loquendo, quando aliquis
absolvitur virtute privilegii in favorem suum
concessi, quod privilegium vel uno actu ex-
tinguitur, vel ad certum tempus limitatur,
intrà quod penitens quidem confitetur & ab-
solvitur, alicujus tamen peccati reservati oblitis
viscitur.

Tunc enim, inquit Suarez disp. 31. sect. 4.
n. 20. dicendum est, illum manere liberum à re-
servatione, ut possit postea illud peccatum con-
fiteri cuilibet simplici Sacerdoti, habenti com-
munem jurisdictionem. Ratio est, quia Superior
concedens facultatem hanc in favorem peni-
tentis, quantum in se est, voluit illi auferre
reservationem, si illo privilegio intrà signa-
tum tempus uteretur ad Indulgentiam conte-
quendam; sed penitens etiam, quantum inde
est, usus est illo privilegio; ergo &c. Et licet
per accidens, propter oblivionem, non fuerit
directè absolutus sacramentaliter à peccato re-
servato intrà illud tempus, tamen, ut ita di-
cam, acquisivit jus per ipsum Iubilæum, ut
posset postea liberè confiteri tale peccatum.
Ita Suarez & Alii communiter.

Diferentia tantùm est inter DD. an præci-
sè per ipsam Absolutionem tollatur reservatio,
ita ut si non fuisset confessus, vel quia putabat
se non habere ullum peccatum mortale, non
priùs remissum per aliam Absolutionem, vel
quia

Seç. 5. De Minist. Absolut. à pec. reser. Concl. 6. 213

quia non habebat copiam Confessarii, an, inquam, etiam tali casu possit, transacto Iubilæo, absolvi à peccatis reservatis per ordinarium Confessarium.

Negat Diana part. 3. tract. 4. resol. 150. quia, inquit, non fuit ullo modo ablata reservatio, cum nulla Absolutio peccatorum data fuerit: non enim Iubilæum tollit ipso facto reservationem, sed tantum confert facultatem Confessario electo, illam auferendi media Absolutione, quæ in casu nostro non est data. Ergo &c.

Pro hac sententia citat Sanchez de Matrim. lib. 8. disp. 15. n. 21. & Suarium disp. 31. sect. 4. n. 9. & 24. Sed perperam; nam Suarez locis citatis nihil dicit de hac re: Sanchez autem loquitur de penitente, qui defectu Confessionis non obtinuit Iubilæum, sic quippe ait: Hoc tamen intelligo (loquitur de peccatis oblitis tempore Iubilæi) si aliquam Confessionem tempore Iubilæi præmiserit penitens: secus si nullam præmiserit, eò quòd non haberet conscientiam culpæ lethalis. Quia non est ablata reservatio illa, nisi per Absolutionem sacramentalem, tempore Iubilæi factam, aut eo transacto, virtute ejus faciendam. At nulla tempore Iubilæi facta est, nec eo transacto impendi potest; quia privilegium vim non habet, eò quòd Iubilæus non est comparatus.

Et confirmatur; quia Iubilæus non aufert ipso facto reservationem casuum, sed confert Confessario facultatem auferendi mediâ Absolutione, quæ tunc non est impenfa, nec modò impendi valet. Hæc ille. At verò Dia. agit de penitente, qui consecutus est Iubilæum, non tamen confessus.

Sed nunquid sententiam Dianæ docet Sanchez in Sum. lib. 4. c. 54. n. 46. ? Affirmat Arriaga disp. 29. n. 11. Nam, inquit, tribus aut quatuor numeris antè agebat supponendo, sine Confessione posse obtineri Iubilæum, ubi necessariò in tali homine, habente reservata, debebat supponere, habuisse tunc Contritionem, quandoquidem si in mortali mansisset, non potuisset acquirere Iubilæum; ergo quando postea n. 46. nullâ mentione factâ defectus alterius operis, requisiti pro Iubilæo, sed solâ deficiente Confessione, ait; postea non posse eum hominem absolvi ab eis casibus reservatis, quorum fuerat oblitus, loquitur clarè, supponendo illum habuisse Contritionem; alioquin extra controversiam esset, quòd non potuisset Iubilæum obtinere; ergo concedit etiam eum, qui lucratus est Iubilæum, non posse postea absolvi. Ita Arriaga.

Additque: Fateor Sanchez sibi esse intrâ duas columnas planè contrarium, quod valde miratus sum.

Respondeo; valde mirum foret, virum tam doctum intrâ duas columnas sibi esse planè

contrarium; & ideo dico, nullatenus sibi esse contrarium; nam n. 46. expressis verbis supponit, Iubilæum non fuisse comparatum, ibi: Cùm ergo nulla tunc impensa fuerit (Absolutio) nec modò impendi valet; eò quòd Iubilæus non est comparatus; manebit reservatio. Quid clariùs?

At verò n. 41. sic scribit: Secundò deducitur, reventâ opinione probabili, dicente, non esse necessariam Confessionem ad lucrandum Iubilæum; quando quis sufficienti examine præmissò, se à culpa lethali liberum reperit, dicendum subinde esse, hunc qui nullam Confessionem tunc fecit, bene tamen alia opera in Iubilæo præscripta, posse transacto Iubilæo à peccatis reservatis oblitis Absolutionem & votorum commutationem reservatorum, & aliorum in Iubilæo concessorum, obtinere: quod tum Aliquibus defendi lib. 8. de Matrim. disput. 15. n. 19. Quia (ut diximus n. 39.) semel obtentus Iubilæus dat jus omni tempore eligendi Confessoris pro his, quæ usque ad finitum Iubilæi tempus reservata sunt. At oppositum est probabiliùs, eò quòd sit communis & probabilis, hunc non lucrari Iubilæum, ut dixi. Hactenus Sanchez.

Igitur n. 46. non docet planè contradietorium, ut falsò ait Arriaga supra n. 12. sed respondet secundum sententiam, quam ipse n. 41. judicaverat probabiliorem. Manet ergo tam Suarium, quam Sanchium malè citari à Dia. pro sua sententia.

Meliùs citatur Henriquez lib. 6. cap. 16. n. 6. ubi generaliter asserit: Si tempore Iubilæi, qui venialium tantum meminerat, nullam fecit Confessionem; eo lapsò non potest à priùs reservatis absolvi; quia jam expiravit delegationis tempus. Et lib. 7. cap. 10. n. 8. docet, ei, qui habet solum venialia, non opus esse, ut confiteatur pro lucranda Indulgentia. Satis, inquit, est, in fine hebdomadæ leu in Dominica confiteri ante Communionem, si habet conscientiam peccati mortalis.

Clariùs in Gloss. ibi: Greg. XIV. anno 91. in Iubilæo adjecit, ut Communitio fiat in sequenti Dominica post Sabbathum, aut in aliò die sequentis hebdomadæ; quare qui in 2. hebdomada fecerunt diligentias, possunt communicare etiam alio die 3. hebdomadæ. Ita declaravit Episcopus præmissâ consultatione cum Sapientibus Salmant. At si habent tantum venialia, non opus est confiteri pro Indulgentia. Navar. not. 30. n. 6. cum Ant. 1. p. tit. 20. c. 3. §. 5. Gloss. in Extravag. 1. de Pœnit. & remiss. Hæc ille.

Consimiliter loquitur Portel (quem etiam adfert pro se Diana) verb. *Indulg. pro Iubilæo*. n. 19. ibi: Unde colliges, quòd si pro Iubilæo lucrando non est confessus, quia non habet mortale; ut Aliqui dicunt, posse facere (& nos olim diximus hoc eodem verbo n. 6.) iste talis

D d 3 non

non est sibi ipsi contrarius.

123. Melius citatur Henriquez pro sententia Dianæ.

124. Ut etiam Portel.

Negat Diana
120.
citatus Sanchez & Suarium, sed perperam.

121.
Arriaga putat Sanchez docuisse sententiam Dianæ.

122.
Sanchez

non poterit postea absolvi ab illo reservato, quia non est ablata reservatio illa.

Merito ergo illi duo Auctores citantur pro sententia Dia. nisi velis eos explicare de illo, qui non solum non fuit confessus, sed nequidem elicit actum perfectæ Contritionis, adeoque non fuit iustificatus, per consequens non potuit lucrari Iubilæum.

125.
Opposita
sententia
videtur ve-
rior.

Cæterum verior nobis apparet sententia affirmans, eum, qui consecutus est Iubilæum, esse non fuerit confessus, quia peccati mortalis non erat sibi conscius, vel ob aliam causam, transacto Iubilæo, à peccatis reservatis, ante illud commissis & oblitis, absolvi posse ab illo Confessario, à quo poterat absolvi tempore Iubilæi.

Diana.
Santarellus,
Dicastillo,
Sanchez,
Suarez.

Quam sententiam probabilem vocat Diana supra, citans pro ea Santarellum de Iubilæo c. 13. dub. 2. & Alphonsum de Leone tract. de Iubilæo part. 2. q. 17. n. 197 quos sequitur Lugo disp. 20. n. 102. Arriaga disp. 29. n. 12. & Dicast. disp. 11. n. 165. etique doctrina Sanchezii supra n. 41. sed & Suarez supra n. 20. eam indicat, dicens in fine, post verba superius à nobis relatà: Et hæc est differentia inter hunc, qui hoc modo confessus est, & usus privilegio intrà tempus signatum, & alium, qui nullo modo lucratus est Indulgentiam, nec est confessus tempore in Iubilæo prescripto. Hæc ille.

126.

Ergo si aliquo modo lucratus fuisset Indulgentiam, esse non fuisset confessus, nulla foret differentia; sed posset, transacto Iubilæo, absolvi ab omnibus casibus oblitis, absolvi, inquam, ab eodem Confessario, à quo poterat absolvi tempore Iubilæi; quia jam obtinuit privilegium, ut à casibus reservatis absolva- tur, quod privilegium ad Iubilæi tempus non est limitatum magis, quam privilegium, ut vota, ante Iubilæum emissa, dispensari possint aut commutari: sicuti ergo hoc privilegium uti potest, qui Iubilæum obtinuit, etiam eo transacto, ut communiter docent Theologi; ita & privilegio Absolutionis à peccatis reservatis. Quæ enim ratio disparitatis?

Probatio
eius.

Quia, inquis, Iubilæum non tollit ipso facto reservationem peccatorum, sed tantum confert Confessario electo facultatem, illam auferendi mediâ Absolutione, quæ in casu nostro non existit.

127.
Si Iubilæum
obtentum
ipso facto
tollit
reservationem
votorum,
etiam
peccatorum.

Respondeo, & quero; Iubilæum tollit ipso facto reservationem votorum? Si affirmaveris, affirmo & ego, Iubilæum obtentum ipso facto tollere reservationem peccatorum, ut proinde nemo mirari debeat, ordinarium Confessarium posse absolvere post Iubilæum transactum à peccatis alioquin reservatis; quia jam tunc reverà reservata non sunt, ablata per Pontificem reservatione, eodem modo, quo vota, Iubilæo obtento, non amplius sunt reservata, ablata per Pontificem reservatione, &

ideo per ordinarium Confessarium commutari aut dispensari possunt, etiam Iubilæo transacto.

Dixi: Iubilæum obtentum; quia Iubilæum, dumtaxat obtinendum, non auferit ipso facto reservationem à peccatis oblitis (de his enim loquimur) sed mediâ Absolutione ab aliis peccatis, non præcisè quia per illam Absolutionem indirectè remittantur peccata oblitia, sed quia Confessarius vult penitentem liberare ab omni vinculo quantum potest, & ipse indiget: potest autem non tantum absolvere directè à reservatis, sed etiam tollere reservationem ab illis peccatis, à quibus defectu Confessionis non potest directè absolvere; non censetur autem tollere nisi per Absolutionem sacramentalem, juxta DD. communiter.

Hinc si quisquam non confiteatur, quia non recordatur alicujus peccati mortalis, nisi sine Confessione lucratur Iubilæum, non potest, transacto Iubilæo, peccatum reservatum confertur ordinario Confessario; quia neque à Pontifice immediatè reservatio fuit ablata, utpote qui non auferit reservationem, nisi sub conditione Iubilæi obtenti, neque à Confessario, ut supponitur.

Arriaga disp. 29. n. 12. putat, reservationem non auferri à Confessario, aut per Confessionem, sed antecedenter per ipsum Pontificem: auferitur enim (inquit) ad hoc, ut ego possim ad quemlibet accedere, & jam facta sunt peccata omnia ejusdem rationis: Confessarius enim dans Absolutionem, non facit sibi potestatem, ut possit absolvere, sed utitur datâ à Papa, & tollit peccata quoad culpam, non quoad reservationem. Hæc ille.

Respondeo; tollit peccata confessa, concedo; oblita, nego: hæc enim non potest directè tollere quoad culpam; ergo si aliquo modo tollit virtute Iubilæi, necessariò tollit quoad reservationem. Quòd autem aliquo modo tollat, probatur ex jam dictis; quia si præcesserit Absolutio, potest transacto Iubilæo ea directè absolvere quoad culpam; Est, ut habet ultima pars Conclusionis, penitus præsumitur Iubilæum non lucratur; secus si non præcesserit Absolutio.

Igitur per Absolutionem tollitur reservatio à peccatis oblitis, si non ut per causam formalem, saltem ut per conditionem sine qua non; id est, Pontifex non intendit auferre reservationem peccatorum, nisi dependenter à Iubilæo vel in re acquisito, vel saltem inchoato per bonam Confessionem, ex animo illud acquirendi. Quamquam hoc ultimò, quando re ipsâ deinde non ponuntur cetera requisita, non careat difficultate.

Quæstio hæc, inquit Arriaga disp. 29. n. 8. An possit pendens unice à mente Pontificis, concedente Indulgentiam, qui sine dubio potuit reincidentiam reservationis intendere in penam mutati animi, & qui potuit tollere reservationem

vationem sine ullo eo onere, solo contentus serio animo lucrandi Iubilæi, non potest à nobis, nisi (ut sic dicam) divinando de ejus mente, decidi.

Ego quidem (ut verum fatear) satis propendeo ad judicandum, tacite intelligi eam reincidentiam; quia illa reservatio solum est ablata in ordine ad finem Iubilæi, neque videtur rationi conforme, ut per eam fraudem obtineat talis homo tantum favorem, si non impleat cætera, quæ sunt odiosa. Nihilominus, saltem propter auctoritatem extrinsecam, dicendum est, non redire; quia cum reditus hic sit odiosus, non debet concedi, nisi verba ipsa Bullæ eum contineant.

Ad rationem ergo in oppositum dico; eò ipso quòd, dum sit Confessio, requiratur serium propositum obtinendi Iubilæi, non posse esse fraudem ullam, saltem eò tempore: quòd autem deinde mutet animum, est per accidens; & verò saltem est obtentus ille finis, quòd fuerit hic homo rectè dispositus ad gratiam, & se Deo reconciliaverit; per quod licet Indulgentiam non obtinuerit, efficit saltem multum ad obtinendum à Deo id, quòd per tale Iubilæum intenditur, nempe placare Deum &c. Hucusque Arriaga.

Satis verè, si intelligatur de peccatis reservatis confessis & directè absolutis, cum gravissimum onus sit, iteratò confiteri hæc peccata; habenti potestatem in reservata; quòd onus haud imponendum judico, nisi clarè & expressè de illo constet, cum alioquin non censentur penitentes in illud consentire, qui tamen consensus requiritur, ut Pontifex imponat obligationem iteratæ Confessionis eorundem peccatorum, semel directè per Absolutionem sacramentalem remissorum, ut constat ex dictis Disp. 7. Secti. 6. Concl. 5.

Mirum ergo foret, si Pontifex vellet reincidentiam reservationis, quòd expressis verbis eam non significaret; veluti significavit reincidentiam in eandem censuram, à qua in articulo mortis penitens absolutus fuit per simplicem Sacerdotem, si cessante periculo mortis, contempserit se præsentare Superiori, à quo aliàs absolvi debebat; cap. 22. de Sent. Excom. in 6. ubi sic ait Bonif. VIII. *Eos qui à sententia Canonis vel hominis (cum ad illam, à quo aliàs de iure fuerant absolventi, nequeunt propter imminenti mortis articulum, aut aliud impedimentum legitimum, pro absolutionis beneficio habere recursum) ab alio absolventur: si cessante postea periculo, vel impedimento huiusmodi, se illi, à quo his cessantibus absolvi debebant, quam citò commode poterunt, contempserint præsentare. . . . Determinamus (ne sic conjura illudant Ecclesiastica) in eandem sententiam recidere ipso iure. De quo infra latius.*

Nihil autem simile in iure exprimitur de peccatis vel censuris, virtute Iubilæi absolutis,

si postea penitens, vel ex malitia, vel ex aliqua rationabili cau^a Iubilæum non lucretur, uti tamen facilè in Bulla Iubilæi exprimi posset, si illa foret mens Pontificis.

Et ideo contra Pontificem est interpretatio faciend^a; argum. Reg. 57. de Reg. juris in 6. *Contra eum, qui legem dicere potuit apertius, est interpretatio faciend^a.* Præsertim cum Reg. 49. eodem dicat: *In pœnis benignior est interpretatio faciend^a.* Hæc autem reincidentia reservationis pœna est. Cum ergo de illa non clarè constet ex verbis Bullæ, non est imponenda juxta Reg. 30. eodem: *In obscuris minimum est sequendum.*

Quæ ratiocinatio idem probat de peccatis oblitis; quàmvis de his posset esse major difficultas, cum nondum directè absoluta sint, & ideo non imponatur grave illud onus iteratæ Confessionis, sicuti in præcedenti casu. Nihilominus communior sententia est, etiam reservationem horum peccatorum, per validam Absolutionem ita tolli virtute Iubilæi, ut non redeat reservatio, tametsi postea ex malitia, penitens non lucretur Iubilæum.

Quam sententiam amplectitur Suarez disp. 31. sect. 4. n. 24. & probat; quia hæc ablatio reservationis statim conceditur ac homo absolvitur à peccatis; ergo si postea faciat reliqua opera necessaria, si non, ille fructus comparatus manet; nec postea revocatur.

Et continud atexit: Video responderi posse, hunc effectum auferendi reservationem (à peccatis oblitis) non esse propriè sacramentalem; & ideo non esse inconveniens, esse dependentem à futuro eventu, ita ut, si postea reliqua necessaria fiant ad obtinendam indulgentiam Iubilæi, auferatur reservatio; non verò si omitantur. Sed hoc valde scrupulosum est, & nullà sufficiente ratione fundari potest; & ideo melius dicitur; supposito tali privilegio, satisfieri voluntati Superioris reservantis, ideoque statim auferri reservationem, quidquid postea eveniat. Hæc ille.

Sed ego in hoc nullam inventio scrupulositatem; & hoc sufficienti ratione fundari posset; quia in pœnam delicti, Nam existimat idem Auctor supra n. 5: probabiliter huiusmodi hominem graviter peccare, si post Absolutionem peccatorum, virtute Iubilæi obtentam, voluntariè omittat reliqua opera, necessaria ad indulgentiam Iubilæi obtinendam; quia, inquit, illud etiam est in fraudem Iubilæi, & contra virtuale pactum inclusum in facultate, ad illum finem concessa; nam consequenter imponere videtur onus & obligationem faciendi cætera necessaria ad prædictum effectum, & videntur se habere tamquam penitentia injuncta, & acceptata in satisfactionem pro talibus culpis.

Hæc autem culpa (prosequitur idem Auctor) qualiscumque illa sit, non manet iterum reservata;

Reg. 57. 49. & 30 de Reg. juris in 6.

133. An idem dicendum de peccatis oblitis?

Probat sententia affirmant ex Suarez.

134. Contra probationem auctoris.

131. Sententia Arriaga.

quam ego probat Auct. si in aliquo de peccatis oblitis.

132. Probatio.

cap. 22. de Sent. excom. in 6.

reservata; quia nullo jure hoc cavetur: potest ergo ab illa absolvi quilibet Sacerdos, habens communem jurisdictionem. Sicut quando quis confitetur peccatum reservatum Superiori, & ab illo accipit condignam satisfactionem, quæ quodammodo videri potest manere reservata, quatenus à nullo inferiori Sacerdote tolli vel commutari potest; nihilominus licet debito tempore implere omittat, & in eo graviter peccet, nihilominus peccatum illud non manet reservatum eidem Superiori, nisi hoc ipsum ab eodem Superiore exprimat & declaratur; quia nullo jure hoc statutum est, imò ordinariè nimium rigorosus censeretur Superior, qui id faceret. Hucusque Suarius.

135. Et quidem hanc culpam (si tamen culpa est) non esse reservatam, Omnes admittunt, quidquid sit de reservatione pœnitentiæ impositæ pro peccatis reservatis, de qua alibi egimus. Interim Aliqui negant omnem culpam in tali omissione. Ita Henriquez lib. 6. cap. 16. n. 6. quem sequitur Sanchez de Matrim. l. 1. disp. 43. n. 9. & lib. 8. disp. 15. n. 24. Item in Sum. lib. 4. c. 44. n. 54. Quia, inquit, hic nihil promisit, nec obligationem aliquam illi imposuit Confessarius, nec Tubilæus talem obligationem petit; nec de tali Pontificis intentione constat: & si ea esset, facile posset eam explicare. Nec aliqua ratione probatur ex natura rei includi id pactum in ea actione; sed satis est propositum bonâ fide.

Sicut etiam ad Absolutionem à peccatis obtinendam, satis est propositum bonâ fide abstinentiæ imposterum ab illis, absque nova obligatione alia, præter antiquam, vitandi illa; quæ confluat ex Absolutione impena virtute illius propositi. Quare non est, cur præceptum imponatur absque urgenti fundamento: eò vel maximè, quòd ubi dubium est de præcepti impositione, judicandum sit in favorem libertatis, in eo dubio possidentis. Hæc ille.

136. Saltem non esse gravem obligationem, docet Arriaga disp. 29. n. 10. satis est, inquit, si ea negligentia mulctetur postea privatione Indulgentiarum ipsarum. Et aliunde contingere potest, ut materia neglecta in se sit parva, v. g. omisso orationis, quæ, etiam juxta ipsum Suarez, sufficit, etiam si levissima sit. Quòd autem sit causa, ne homo ille lucretur Indulgentias, non facit illam peccatum grave; alioquin & qui non est fructus ullo privilegio Absolutionis à reservatis, si omitteret illam orationem, etiam peccaret mortaliter: id quod nec à Suario, nec ab ullo alio asseri probabiliter potest; ille autem eodem modo tunc se privaret eo fructu, ac alter, qui absolutus est à reservatis.

Nec denique grave peccatum esse potest ex ullo pacto oneroso & quasi contractu implicito; quia si hic intervenisset, ad summum inde

sequeretur, quòd revivisceret reservatio: cum enim materia illa, quæ omittitur, sit levis, ac proinde solum possit ea necessariè requiri ad durationem contractus; non ideo peccabitur nunc de novo graviter: sæpe enim dixi, ad valorem & durationem contractus alicujus, posse à contrahentibus requiri etiam rem, quæ non sit materia gravis peccati, quæ si non servetur, rescindatur contractus, sine peccato tamen. Ita Arriaga.

Sed quæro ego; quid si ergo omittat jejunia, quæ sunt res gravis? Deinde, est oratio forte, res levis, equidem ipsa Indulgentia est res gravis; ad illam autem, ut vult Suarez, obligatur ex vi impliciti contractus. Sicut, si lucratio Indulgentiæ esset imposita per Confessarium in Satisfactionem sacramentalem, indubiè peccaret mortaliter, qui levissimam orationem omitteret; non quia illa oratio in se sit materia gravis; sed quia ejus omisso est causa, ne pœnitens ille lucretur Indulgentiam, quæ est materia gravis, necessaria ex præcepto Confessarii; unde sicut hic non peccaret graviter præcisè, quia privat se fructu Indulgentiæ, sed quia privat se illo fructu, ad quem consequendum ex præcepto obligatur; ita & in calu proposito, non ideo præcisè peccat graviter absolutus à reservatis, quia privat se fructu Indulgentiarum; sed quia privat se eo fructu, ad quem consequendum ex implicita promissione seu pacto obligatur, non sub conditione reviviscentiæ reservationis, nam supponitur, reservationem non reviviscere; sed absolutè; & ideo quòd adfertur de valore & duratione contractus, nihil ad propositum, supposito quòd reservatio non reviviscat, sicut Suarez & Alii communiter supponunt.

Assero itaque; vel nullam esse obligationem, vel esse obligationem gravem. Et quia non sunt multiplicandæ obligationes, præsertim graves, absque urgente fundamento, quale hic non video, ideo malo subscribere, & subscribo sententiæ Sanchezii; uti etiam, tamquam probabiliori, subscribit Lugo disp. 20. n. 100. & Dicastillo disp. 11. n. 162, qui tamen dicit, pœnitentem satis male facere, postea non præstando reliqua. Sed facilius est dicere, quàm probare, ex hypothesis, quòd non peccet mortaliter. Unde maneo in priori resolutione, & iterum dico; vel nullo modo peccare, ex hoc præcisè, quòd, obtentâ jam Absolutione à reservatis, non lucretur Tubilæum, vel peccare mortaliter. Atque hæc sufficiant de peccatis oblitis.

Sed quid dicam de occultis? Constat ex Conclus. 7. præced. Sect. ea esse reservata, nisi forent mercè interna. Interim

CON-

CONCLUSIO VII.

Concilium Tridentinum concessit Episcopis potestatem absolvendi in foro conscientiae à quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolica reservatis, delinquentes quoscumque sibi subditos, in Diocesi sua per seipfos aut Vicarium ad id specialiter deputandum: sed ab hæresi occulta tantum per se.

139. Probatur Concl. ex Trident.

Hæc Conclusio habetur in Concil. Trident. sess. 24. de Reform. cap. 6. sub eadem ferè forma verborum: *Licet, inquit, Episcopis . . . in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolica reservatis, delinquentes quoscumque sibi subditos, in Diocesi sua, per seipfos aut Vicarium ad id specialiter deputandum, in foro conscientiae gratis absolvere; imposita poenitentia salvari. Idem est in hæresi crimine in eodem foro conscientiae eis tantum, non eorum Vicariis, sit permissum.*

Probatur Concl. ex Trident.

Vicariis; inquam; specialiter deputandis; ad generaliter absolvendum. Nam durante illâ concessione Concilii Trident. potest Episcopus pro singulis vicibus aliquem deputare, qui absolvat ab hæresi occulta; ut docet Sanchez in Sum. lib. 2. c. 11. n. 23. dicens: Probabilis censetur, posse Episcopum committere Absolutionem ab hæresi alicui specialiter ad eum hæresis casum deputato. At non potest generaliter alicui committere vices suas ad absolvendum ab hæresi.

Quare id est discrimen constitutum in eo Decreto inter hæresim, & cæteros casus Papæ reservatos; ut horum Absolutionem possit committere, seu committendo vices suas circa casum specialiter oblatum, vel generaliter committendo vices suas alicui quoad hoc speciale manus absolvendi ab his casibus. Nam utroque modo dicitur Vicarius ad hoc specialiter deputatus, prout requirit Trident. in eo Decreto. At casum hæresis non potest posteriori modo delegare; sed solo priori. Ita hic Auctor, & Alii plures, quos citat:

140. Probatur.

Probatur; quia, ut supra vidimus, potestas; ibi concessa Episcopis, absolvendi ab omnibus casibus occultis, est ordinaria, utpote competens non personæ, sed dignitati seu officio; ad eoque per se delegabilis est; ergo dum restringitur facultas absolvendi ab hæresi occulta, ne possit delegari Vicario specialiter deputando; ea restrictio accipienda est, ut quàm minimùm fieri possit, jus commune corrigat.

Cùm ergo intelligi possit de solo Vicario specialiter deputando ad omnes hæresis casus, non autem de specialiter deputando ad specialem oblatum hæresis casum, & sic optime salvetur differentia in Trident. tradita, hic intellectus eligendus est. Unde sic specialiter deputatus, vel non esset simpliciter Vicarius, vel certè esset Vicarius specialissimus (ut ita loquar) qui non censetur prohibitus.

Dices; ly *Tantum*, est particula exclusiva omnium aliorum. Ideoque in Summulis propositio exclusiva: *Petrus tantum currit*, explicatur & resolvitur in has: *Petrus currit, & Nullus alius à Petro currit.* Propositio ergo illa: *Episcopus tantum possit absolvere*, resolvi debet per has: *Episcopus tantum, & Nullus alius præter ipsum possit.* Ac proinde quod in aliis casibus conceditur Vicariis, negatur in hoc casu.

141. Objectio.

Propter hoc argumentum, oppositam sententiam, cum Aliis, quos citat, amplectitur Card. Lugo de Fide Disp. 23. Sect. 3. n. 79.

Lugo. Solvitur.

Sed responderi potest; in materia morali non ita attendendum esse, quid in Summulis significet ly *Tantum*, sed magis ad sensum & mentem loquentium; quæ utique, cùm censetur esse conformis juri communi, sic accipienda est, ut ly *Tantum*, non excludat omnes alios, sed solum illos Vicarios, quos Episcopus potest deputare ad absolvendum ab aliis casibus, id est, simpliciter Vicarios seu Vicarios speciales, qui possint passim ab omnibus casibus occurrentibus absolvere; non autem Vicarios specialissimos, id est, deputatos ad unum particularem casum.

Si rursùm objicias, & dicas cum Lugone supra n. 80. hanc non esse propriè correctionem juris communis, & ejus restrictionem; sed potiùs concessionem novam, factam Episcopo contra jus, quo Absolutio ab hæresi reservata erat soli Summo Pontifici; ergo potiùs amplianda est illa limitatio, quàm restringenda.

142. Alia obiectio.

Respondeo; etiam illam reservationem hæresis esse contra jus commune, adeoque & hanc ipsam strictè interpretandam. Consequenter concessio absolvendi est secundum jus commune, ac proinde limitatio addita corrigit jus commune, & ita strictè est interpretanda; siquidem magis attenditur jus commune in illa materia, quàm particulare, quod est contra jus commune.

Responso.

Arguis tertio, & inferis cum præfato Auctore; ergo Episcopus poterit deputare Vicarium ad omnes casus hæresis occultos, quia adhuc tunc esset differentia inter hæresim & alios casus; quia in ordine ad alios potest Episcopus deputare Vicarium specialem cum facultate generali ad omnes casus reservados occultos: at in Ordine ad hæresim, non sufficeret ea deputatio, sed requiretur Vicarius specialior, deputatus ad hæreses occultas, quæ

143. Tertia obiectio.

E c Vicar-

Vicarius esset specialior, quàm ille alius, deputatus ad omnes casus.

Solvitur.

Respondetur; ille Vicarius non esset specialior ad casus hæresis, quàm alius ad casus v. g. homicidii; jam autem Trident. non solum constituit differentiam inter casum hæresis, & omnes alios casus copulativè acceptos, sed etiam inter casum hæresis, & omnes alios casus copulativè (ut sic loquar) acceptos. Et aliunde quid vetat, ut aliqua fiat restrictio, & non omnis possibilis, ut utriusque sententiæ aliquid concedatur?

144.
Quarta ob-
jectio ex c.
fin. de Offic.
deleg.

Quod præterea objicitur ex jure Canonico de Offic. Delegat. cap. fin. ibi: *Ceterùm (salvâ Legatorum Sedis Apostolicæ auctoritate) nulli cui commissum fuerit predicare crucem, excommunicare, vel absolvere aliquos, dispensare cum irregularibus, vel innungere pœnitentias, liceat hæc de cætero alijs demandare.*

Diluitur.

Hoc, inquam, solvitur ex verbis immediatè subsequentibus: *Quia non sibi iurisdictio, sed certum ministerium potius committitur in hac parte.* Iam autem in nostro casu Episcopis non committitur nudum ministerium, sed vera iurisdictio, idque ordinaria, ut supra dictum est; quia committitur officio seu dignitati in perpetuum.

145.
An hic eligatur industria Episcopi
pi-
Lugo.

Unde non approbo, quod ait Lugo supra n. 81. In prædicto Decreto eligitur industria Episcopi ad absolvendum ab hæresi, qui ideo designatur, ut per seipsum tantum absolvat. Hoc, inquam, non approbo; quoniam tunc solum videtur eligi industria Episcopi, quando non officio Episcopali, sed ipsius personæ in particulari, Petro v. g. vel Joanni, committitur hoc vel illud faciendum, quod constat non habere locum in casu præposito. Quoniam Concilium concessit hanc potestatem Episcopo, quocumque nomine appelleretur, docto pariter ac indocto, prudenti juxta ac imprudenti, bono & malo. Quomodo ergo eligitur industria personæ, nisi quia Pontifex supponit, ordinariè Episcopos esse tales, qui morbo aded periculoso opportunam possint adhibere medicinam? Hoc autem possunt facere, tametsi per alium absolvant; quia possunt Vicario specialissimo præscribere pœnitentiam imponendam; ergo ex hoc capite non bene infertur: ergo non potest id alteri committere. Est etiam impositionem pœnitentiæ, seu qualitatis & quantitatis ejus, committere suo Vicario, quia potest talem eligere, cui id melius fidat, quàm sibi ipsi.

146.
Probatio
nostræ sen-
tentia ex
nimio rigore & difficultate.
Rodriguez.

Ceterum probant Aliqui hanc sententiam ex nimio rigore & difficultate, incommodis & inconvenientiis alterius sententiæ, quasi foret moraliter impossibile, semper recurrere ad ipsum Episcopum pro Absolutione ab hæresi occulta. Ita Rodrig. qq. Reg. tom. 1. q. 20. a. 11. ubi docet nostram sententiam, & exemplificat in Moniali, quæ, propter

votum, aut præceptum clausuræ, Episcopum minimè adire potest, neque Episcopum ad eam recurrere commodè potest, ut eam absolvat; quo casu, inquit ille, si ipsa necessariò per Episcopum esset absolvenda, in maximis angustiis constitueretur, & ejus anima in probabili periculo collocaretur.

Sed, ut veritatem dicam, hoc argumentum facile solvi potest, & ab ipsomet Rodrig. solvitur eodem articulo in fine, ubi sic ait: Est etiam advertendum, quòd Episcopus potest absolvere in absentia ab excommunicatione extra Sacramentum Pœnitentiæ, incurta ratione hæresis occulta; sicut potest absolvere ab aliis excommunicationibus, ut affirmat Navarr. Ex quo sequitur, quòd potest absolvere ab excommunicatione dictam Monialem absentem, quæ absoluta ab excommunicatione, potest absolvi à crimine hæresis à quocumque Confessore, ab eodem Episcopo ad hoc specialiter approbato. Peccata enim Sedi Apostolicæ reservata, ratione excommunicationis reservantur, quæ sublata, jam non sunt dicenda reservata. Hæc ille.

Quæ si vera sunt, ut puto, jam videntur cessare istud inconveniens alterius sententiæ, quòd dicta Monialis, in maximis angustiis constitueretur, & ejus anima in probabili periculo collocaretur. Nolo itaque hoc argumento uti ad confirmandam meam Conclusionem: maxime cum (secundum Lugonem sup. n. 81.) Episcopus non possit pro casu particulari vices suas alteri committere, nisi de illo casu particulari habeat notitiam; pro ut etiam de impedimento personæ, ne ad ipsum veniat: quod etiam difficile est, cum subditus in Diocesi ampla possit nimirum distare, & Confessarius etiam, cui danda esset facultas: in iis ergo, & aliis similibus casibus, sicut Episcopus possit in nostra sententia dare facultatem alicui pro illa vice; ita æquè facile poterit subditum absentem, intra Diocesim existentem, absolvere à censura; ablata autem censura, Confessarius ordinarius poterit absolvere à peccato.

Quæ ergo ratio hujus sententiæ? Quia verba Tridentini sic commodè intelligi possunt, ergo sic intelligenda, ad evitandam correctionem juris communis, aut divini, secundum Quosdam: quippe Episcopi jure communi, aut divino, nisi expressè limitentur, habent pro subditis, quicquid habet Papa pro tota Ecclesia. Quæ proinde limitatio stricte est interpretanda, ut diximus; semper tamen in proprietate verborum, naturalem vel civilem; nisi ad evitandum absurdum: jam autem *ly Vicarius*, stricte acceptum, ad minus videtur significare illum, qui haberet generalem potestatem absolvendi ab omni casu occulta hæresis.

Sed

149. Proponitur aliquo controversa

Sed progrediamur ad alias controversias, concernentes hanc potestatem Episcoporum, quarum princeps est; an revocata sit quoad casus Bullæ Cœnæ. Secunda; an extendat se ad casus post Trident. Papæ reservatos. Tertia; an hæc potestate utatur Episcopus non Sacerdos. Quarta; an Episcopus utatur hæc potestate etiam respectu Religiosorum exemptorum, aliorumque advenarum & peregrinorum. Antequam autem ad has questionnes ordine respondeo, præmittendum iudico; quid in prædicto Decreto intelligatur per casus occultos.

150. Quid sit peccatum occultum ex Navarro

Itaque peccatum occultum est, secundum Navar. in Man. c. 27. n. 254. quod non est publicum. Publicum autem secundum eundem Auctorem n. 255. triplex est; notorium, id est, quod nititur scientiâ majoris partis communitatis; manifestum, id est, quod nititur famâ ejusdem majoris partis, ortâ à scientibus; & famosum, quod nititur famâ majoris partis, ortâ ex uno scienti, vel ex iudiciis, vel præsumptionibus illi æquipollentibus.

151. Quid sit peccatum occultum, & triplex occultum.

Occultum item triplex est, scilicet quod non est probabile suapte naturâ, qualia sunt sola mentalia; & quod est probabile suapte naturâ, sed non potest probari, quia coram nemine factum est; & quod probari quidem potest, sed aded à paucis, quod nulla indè fama orta est; nec est in iudicium deductum.

152. Bene autem notanda sunt hæc verba: Nec est in iudicium deductum, quia hoc ipso, quod aliquod delictum deducitur in iudicium, seu ad forum contentiosum, est à paucis sciatur, publicum tenetur à Concilio, ut docet Suarez de Cens. disp. 41. sect. 2. n. 6: ex illis verbis: Et exceptis aliis deductis ad forum contentiosum.

Per Communitatem autem intelligitur, non tantum Provincia, Civitas vel Parochia, sed etiam Vicinia, Collegium, vel Monasterium, modò saltem decem inveniatur in eo. Notat ibidem, ut delictum dicatur publicum, non sufficere, ut actus, qui est delictum, sit publicus, nisi etiam publicè sciatur esse delictum: Missa enim facta coram populo ab excommunicato occulto, actus publicus & delictum est; non tamen delictum publicum, quia nescitur publicum esse delictum. Hæc ille. Et Alii communiter.

153. An delictum, hoc ipso quod deducitur ad forum contentiosum, tenetur publicum.

Bene autem notanda sunt hæc verba: Nec est in iudicium deductum, quia hoc ipso, quod aliquod delictum deducitur in iudicium, seu ad forum contentiosum, est à paucis sciatur, publicum tenetur à Concilio, ut docet Suarez de Cens. disp. 41. sect. 2. n. 6: ex illis verbis: Et exceptis aliis deductis ad forum contentiosum.

Quid, inquit, necesse fuit excipere casus deductos ad forum contentiosum, cum manifestum sit, illos non esse occultos? Hoc adnotaverim, ut intelligatur Concilium non loqui tantum de casibus omnino occultis, qui à nemine sciuntur; sed absolutè de occultis, prout à publicis distinguuntur, etiam si probabilia sint: ob hanc enim causam addidit Concilium dictam exceptionem. Nam si delictum occultum non tantum probabile sit, sed etiam jam sit deductum ad forum contentiosum, hoc ipso

reputatur à Concilio sufficienter publicum, ut ejus dispensatio Episcopo non concedatur.

Dicitur autem delictum hoc modo publicum, statim ac denuntiatio seu accusatio de tali delicto coram legitimo Iudice juridicè facta est: nam Concilium non requirit, quòd delictum sit probatum, aut declaratum per sententiam Iudicis, sed tantum, quòd sit deductum; deducitur autem per denuntiationem vel accusationem. Ita Suarius.

Nec refert sive justè; sive injustè res sit in iudicium delata. Exigitur tamen, inquit Sanchez in Sum. lib. 2. c. 11. n. 21. ut reo sit intimata delatio, sive ut reus sit citatus; nam citatio est primus iudicii actus. Quòd si delinquens sit, defectu plerumque probationis, in foro externo absolutus, etsi falsis testibus defenderit se, sive definitivè absolutus sit, sive ab instantia seu observatione iudicii, non dicitur delictum ad forum externum delatum. Quia (ut ait idem Auctor lib. 8. de Matrim. disp. 34. n. 57.) per eam sententiam interlocutoriam id iudicium est terminatum, ac sublata est infamia, ex deductione in id forum orta. Id enim tantum interest inter absolvi definitivè, & solum ab instantia seu observatione iudicii, quòd in priori casu nunquam potest id crimen iterum in iudicium deduci. At in posteriori potest quidem, sed ex novis iudiciis, novisque probationibus. Quare in utroque casu id iudicium omnino terminatum est, ac res in prius statum redacta. Hæc ille. Res autem, ut supponitur, in primo statu erat occulta; ergo manet occulta post iudicium terminatum.

Consentit Suarius supra, quando delictum nec plene, nec semiplene probari potuit: nam, inquit, quando aliqua probatio intercedit, res videtur magis dubia. Quia ex semiplena probatione, in foro contentioso facta, generatur publica infamia & publica notitia, imperfecta quidem, tamen qualis sufficiens videtur; ut res non maneat occulta, sicut antea erat: quòd scèhs est, quando delictum nullo modo probatum est. Hæc ille.

Equidem certum est, publicam infamiam sufficere, ut crimen aliquod non maneat occultum, estò etiam ad forum contentiosum nunquam fuisset deductum. Interim probandum manet Suario, quòd ex semiplena probatione in foro contentioso facta, generetur publica infamia.

Et quia illud non probat, subscribo sententiæ Sanchii, donèc aliquis id clarè probaverit: Quia In obscuris minimum est sequendum Reg. 30. de Reg. juris in 6. Et procliviores esse debemus ad liberandum, quam ad condemnandum; argum. leg. 47. ff. de Oblig. & act. Arrianus ait, multum interesse, quaras, utrum aliquis obligetur, an aliquis liberetur. Vbi de obligando queritur, propensiores esse debere nos, si habeamus occasionem ad negandum. Vbi de liberando, ex diverso, ut facilius sis ad liberationem.

E e z Cùm

153. Delictum sit publicum per solam legitimam accusationem.

154. Idemmodò sit reo intimata Sanchez.

Quid si reus absolutus

Differentia inter absolvi definitivè & ab instantia

155. Quid si delictum, à quo absolvi videtur reus, fuerit semiplene probatum? Suarez.

156. Manet edelictum occultum Reg. 30. de Reg. juris in 6.

1. 47. ff. de Obl. & act.

Cùm ergo in præfenti quaratur de obligatione recurrenti ad Sedem Apostolicam, pro Absolutione à peccato, semiplenè tantùm probato, propensiores esse debemus, si habeamus occasionem ad negandum: habemus autem occasionem negandi, quia per sententiam iudicium terminatum est; & res in primum statum redacta.

157. *Quid si delictum alicubi sit publicum, ibi verò, ubi Absolutio petitur, sit occultum? Existimat Suarez hic disp. 30. sect. 2. n. 2. in fine, non posse absolvi per hanc facultatem. Nam, inquit, quod alicubi publicum est, simpliciter est publicum, & non occultum; & præsertim moraliter & regulariter loquendo, quod in aliquo loco est publicum, ad alia loca facile deferretur.*

Sanchez.

At verò Sanchez in Sum. suprâ n. 20. probabile, inquit, credo (quod scio viros doctissimos Salmantica consultos sensisse, quos refert & sequitur Avila de Cens. p. 2. c. 7. disp. 1. dub. 1. conclus. 3.) si delictum in loco ita distanti publicum sit, ut non sit spes fore, ut ad alium deferatur, dici occultum in eo loco, in quo Absolutio aut dispensatio petitur; ac proinde subijci facultati Episcopi, in eo Decreto sibi concessa. Quia (ut bene aiunt Dur. 4. dist. 18. q. 5. in fine, & ibi Palud. q. 6. a. 1. n. 5.) non ex hoc, quòd aliquis sit publicus excommunicatus in uno loco, censi debet publicus in alio. Deinde, quia communis sententia docet, non teneri restituere manifestantem publicum alicujus delictum: at quando in aliquo loco publicum est, non censi publicum in alio ita distanti; ad quem non est spes fore, ut facile fama perveniat. Ita Sanchez.

His præmissis pro clariori intellectu illorum verborum, quibus utitur Trident. in præfato Decreto: *In quibuscumque casibus occultis:* Respondeo ad primam & secundam quæstionem suprâ propositam, & Dico:

CONCLUSIO VIII.

Potestas absolvendi à casibus occultis, concessa Episcopis per Trident. sess. 24. de Refor. c. 6. Aliquibus videtur non esse revocata quoad hæresim. Extenditur ad casus post Trident. Pænit. reservados.

158. *Ultima parti Concl. obijciunt Responso quædam Greg. XIII.*

SI aliquid obstat ultimæ parti Concl. est responso Greg. XIII. quam refert Suarius hic Disp. 30. Sect. 2. n. 12. hisce verbis: Propositum legitur in Congregatione Card. an hoc Decretum locum habeat in casibus, post

Conc. Trident. ex nova lege Sedis Apostolicæ reservatis. Responso autem, quæ ad nostras manus fide digna auctoritate pervenit, sic continebat: S. D. N. Greg. XIII. *audita relatione Congregationis, respondit, non habere locum.* Ita Suarius.

Sed hæc responsio, post Decretum Urbanianum, non est authentica. Atque ut esset, dico cum Suario suprâ n. 14. quoad mente Apostolicæ Sedis certius non constituit, & sub illius censura, videtur probabile, responsum illam intelligendam esse de casibus, postea reservatis cum aliqua clausula, aut verbis sufficientibus, per quæ huic Decreto derogari videatur.

Enim verò, ut idem Auctor bene notat n. 13. Concilii mens videtur fuisse, ponere regulam generalem, & quasi ordinarium jus circa reservationes Pontificias, ut scilicet intelligatur esse de criminibus publicis; de occultis verò non omnino; sed cum moderationibus positis in hoc Decreto: non ergo tantùm reservationes priores ad hanc formam redactæ sunt, sed etiam omnes subsequentes sub illa fieri intelliguntur.

Antecedens suadetur; tum quia optimè potuit lex illa hoc sensu constitui, cum fueret Pontificiâ auctoritate; tum quia ratio legis eadem est in casibus reservatis & imposterum reservandis, & aliunde verba Concilii hunc sensum admittunt; nam quoad suspensiones & irregularitates absolute loquitur de omnibus ex delicto occulto provenientibus, sive ratione legis antiquæ, sive novæ. Eodem ergo sensu loquitur de Absolutione à casibus reservatis, quos ita nominat, vel quasi per anticipationem, juxta communem appellationem; vel quia reservati dicuntur non respectu temporis, quo editum est Concilii: sed respectu temporis, quo de illis danda est Absolutio.

Denique, sicut hic sensus favorabilior est & satis proprius, ita videtur communi consuetudine receptus & approbatus. Ita Suarez, iam autem consuetudo est optima legum interpretis: ut omittam, Decretum hoc tamquam favorabile, utpote restituens Episcopis jus suum antiquum, sine cogente fundamento non esse restringendum, sed potius extendendum. Itaque ex responsione Greg. suprâ allegata, nullum generat præjudicium ultimæ parti Conclusionis.

Sed quid dicam de prima parte? Quamplurimi Auctores (quos citat & sequitur Diapart. 1. tract. 5. resol. 2.) existimant, per Bullam Cœnæ revocatam esse hanc potestatem Episcoporum quoad hæresim, propter ipsius Bullæ verba subsequents: *Excommunicamus omnes & singulos hæreticos quocumque nomine censeantur, & cujuscumque sectæ existant, ac credentes, eorumque receptores, fautores, & generaliter quoslibet eorum defensores, ac eorundem* libros

libros heresim continentes, vel de religione tractantes, sine auctoritate nostra & Sedis Apostolicae scienter legentes, aut retinentes, imprimentes seu quomodolibet defendentes ex quavis causa, publicè vel occultè, quovis ingenio vel colore; nec non schismaticos, & eos, qui se à nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis, obedientia pertinaciter subtrahunt vel recedunt.

Deinde de Absolutione subjungitur: *Ceterum à prædictis sententis nullus per alium, quam per Ro. Pontif. nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesia mandatis, & satisfaciendo cautione præstita absolvi possit prætextu quarumvis facultatum & indulgentiarum quibuscumque personis Ecclesiasticis secularibus, & quorumvis Ordinum etiam Mendicantium ac Militiarum Regularibus, etiam Episcopali vel aliâ maiori dignitate præditis &c. per nos & dictam Sedem ac cuiusvis Concilii Decreta, verbo, literis aut aliâ quacumque scripturâ in genere & in specie concessorum & innovatorum, ac concedendorum ac innovandorum.*

Addunt, sic declarasse Congregationem Card. immo ipsosmet Pontifices, Pium V. Greg. XIII. & Clement. VIII. Hæc illi pro sua sententia. Quæ indubiè probabilissima est; immo omnino prædicanda ab illis Episcopis, qui credunt istis Declarationibus.

Si Episcopus, inquit, Lugo de fide disp. 23. n. 46. non credat Pontificem eam facultatem de factò revocare voluisse, potest primam sententiam (quæ est Conclusio nostra) probabiliter amplecti, quæ tot Auctores, adeoque graves (quos videre poteris apud Dia. supra) pro se habet: si verò id credat, debet stare secundæ sententiæ: ego verò non possem primam amplecti, quia mihi moraliter certa est Pontificis mens, & sensus Romanæ Curie, in qua omnes Pontificis ministri pro certo supponunt, singulis annis denuò eam facultatem Episcopis auferri, & ea solum de causa, ad eumque finem addita esse in Bulla Cœnæ verba illa, quibus revocantur facultates concessæ etiam per cuiusvis Concilii Decreta: nullius enim alterius Concilii Decreto, concessa est facultas aliqua, nisi in Conc. Trident. quod reverentiæ fortasse causâ nominatum non est, sed solum sub illa generalitate verborum. Ita Eminent.

Ego autem credere vix possum, illam esse mentem Pontificum; cum enim sciant controversiam circa hanc materiam, & illam possent sopire, addendo in Bulla, ad ly, *Cuiusvis Concilii, ly, Etiam Tridentini*, & id non faciant, signum est, nolle hanc controversiam decidere, sed velle permittere cuilibet sententiæ suam probabilitatem.

Nisi ergo clariùs expresserint suam mentem, quàm hæcenus fecerunt, non sine fundamento Aliqui (quos vide apud Dia. supra) amplectuntur sententiam magis favorabilem Episcopis, quam Hurtado in præsentî disp. 84. sect. 2.

§. 11. acerrimè defendit: ubi refert, Illustrissimum Archiepiscopum Toletanum, & Card. Gasparem Quiroga a. 1583. in Synodo Toletana, licèt ipse Inquisitor Generalis etiam esset, declarasse, non esse abrogatam hanc Episcoporum facultatem, & monuisse Hispaniæ Episcopos, quorum Primas erat, de hac ipsorum facultate perseverante.

Ait ibidem §. 17. ante Concil. Tridentin. Bullam Cœnæ singulis annis evulgatam fuisse cum eadem clausula: ergo illa clausula non fuit addita ad derogandum Concilii Trident. Decreto.

Nec credibile est, Pium IV. qui Decreta Concil. approbavit, & curavit, ut ab omnibus observarentur, eodem anno in Bulla Cœnæ, solito modo edita, voluisse derogare Decreto ejusdem Concilii, cum necdum ullum inconveniens ex eo ortum fuisset.

Confirmatur exemplo Bullæ Cruciatæ, cui non censetur derogari per Bullam Cœnæ cum eisdem clausulis derogatoriis; quia nimirum Pontifex concedens illam Bullam ad sexcentium, sciebat se anno sequenti Bullam Cœnæ renovaturum, ac proinde prior concessio foret ridicula. Nisi ergo addat aliquam clausulam, quæ expressè ostendat se à priori voluntate decessisse, non præsumitur Cruciatam voluisse revocare. Ergo consimiliter in casu nostro, præsertim cum propter Bullam Cœnæ, in qua reservatur hæresis, illa licentia fuerit petita & concessa Episcopis, quæ vix ad unum aut alterum mensem fuisset utilis.

Respondet Lugo supra n. 48. hoc argumentum non esse contemnendum, dummodò probari posset, Bullam Cœnæ cum eisdem clausulis ante Trident. fuisse promulgatam, cum quibus hodie promulgatur. Iam autem constat, inquit Eminent. Antecessores Pii IV. non apposuisse verba illa: *Ac cuiusvis Concilii Decreta*, ut videri potest in Bulla Cœnæ promulgata à Mart. V. quæ refertur apud S. Antoninum 3. p. tit. 24. c. 72. & in Bulla Cœnæ promulgata à Paulo III. qui paulò ante Pium IV. sedit, quæ refertur in Bullario communi, & est Bulla 10. ejusdem Pauli III.

Nec ego invenio verba illa in Bullario communi ante Greg. XIII. in cujus Bulla Cœnæ (quæ est 81.) reperuntur; nec credo Pium IV. qui Decreta Trident. approbavit, ea verba unquam apposuisse, & ideo fortasse nulla Bulla Cœnæ Pii IV. in Bullario communi relata est; quia Cherubinus, qui Bullarii corpus congescit, dicit, se illorum Pontificum Bullas Cœnæ apposuisse, quæ possint ostendere mutationes & additiones in Bulla Cœnæ factas; sic enim testatur hic Auctor ante Bullam 63. Pauli V. quæ est Bulla Cœnæ, ab eodem Paulo V. promulgata. Hucusque Card.

Planè sic testatur hic Auctor; sed minus verè, si loquatur de omnibus hujusmodi Bullis Cœnæ;

163. Confirmatur exemplo Bullæ Cruciatæ.

164. Respondet Lugo ad probationem.

165. Contra eam arguitur.

Episcopus non potest absolvi ab heresi, prætextu ex verbis Bullæ Cœnæ.

Item ex Declarationibus Card. & Summorum Pontificum.

161. Propter quod Lugo amplectitur hanc doctrinam.

162. Probatur opposita sententia.

Hurtado.

Cœnæ; quia non apponit illas Bullas Cœnæ, in quibus tempore Sixti V. & Clement. VIII. ut Eminent. ipse ait n. 50. addita erant verba quædam in favorem Episcoporum, nempe revocari facultates concessas, nisi in eis etiam casus præsentibus literis expressi comprehendantur. Quorum utique verborum virtute non parùm jus Episcoporum fulciebatur, cum in Decreto Trident. hæresis Absolutio expressa esset. Cur autem Cherubinus has Bullas (quæ poterant ostendere mutationes & additiones in Bulla Cœnæ factas) omiserit, quis nobis edisseret?

Interim affirmanti incumbit probatio; non potest autem Hurtado efficaciter probare, quod asserit, nisi proferat Bullam aliquam, promulgatam ante Concilium cum eisdem clausulis; quod cum non faciat, liquet argumentum ipsius ex hac parte minus efficax esse.

166.
Responsio
ad confir-
mationem.

Et si falsum sit, quod asserit, confirmatio desumpta ex Bulla Cruciatæ, parvi vel nullius est momenti; quia constat de mente Pontificis, concedentis Cruciatam, qui bene scit se paulò post promulgaturum Bullam Cœnæ cum illis clausulis, & contra illas vult antecedenter concedere facultatem in Cruciatâ, quare dum non additur in Bulla Cœnæ clausula nova, explicans recessum ab ea voluntate, illa censetur perseverare; at vidimus, inquit Lugo suprâ n. 51. additam esse clausulam novam post Decretum Trident. cuius sensus alius esse non potuit, nisi ut facultas illa revocaretur, quem sensum ipsi Pontifices interrogati toties declararunt, quod tamen in concessione Cruciatæ non fecerunt, sed illius facultates ratas esse profitentur. Ita Eminent.

Ergo.

Alia responsio.

Alii respondent: Pontificem concedere Bullam Cruciatæ per modum contractûs; jam autem privilegium concessum per modum contractûs non revocatur, nisi specialis de eo fiat mentio; secus privilegium merè gratiolum, quale est Decretum Concilii Trident.

167.
Impugna-
tur.

Sed contrâ; hoc Decretum non est merum privilegium, sed est jus commune & lex quasi correctoria, quæ reducit potestatem, Episcopis competentem ex jure communi aut divino, ad terminos juris communis; ac proinde non debet censi revocata, nisi expressa ejus fiat mentio: nam correctio legum vitanda est, & posteriores leges prioribus concordandæ; quantum fieri potest; argum. leg. 26. ff. de Legibus: Non est novum ut priores leges ad posteriores trahantur. Et leg. 28. eodem: Sed & posteriores leges ad priores pertinent, nisi contraria sint, idq; multis argumentis probatur.

It. 26. & 28.
ff. de Legib.

Cum ergo lex Trident. & Bulla Cœnæ possint conciliari, dicendo, per Bullam Cœnæ revocari facultates, concessas ad absolvendum universaliter à casibus in ea contentis, tam publicis, quam occultis; in Concilio autem datam solum fuisse facultatem ad casus occultos, ut manifestè patet ex ipsi verbis, cur

non debeant sic conciliari? Generi per speciem derogatur. Reg. 34. de Reg. juris in 6. Et explicatiùs Pomponius leg. 8. ff. hoc tit. In toto iure generi per speciem derogatur, & illud potissimum habetur, quod ad speciem directum est. Sicut ergo ante Bullam Greg. XIII. per Trident. derogabatur Bullæ Cœnæ, quidni itidem derogetur ei post Bullam Greg. XIII.

Quia, inquis, per illa verba addita in Bulla Greg. Ac cuiusvis Concilii Decreta, expressè derogatur Concil. Trident. cum nullo alio Concilio inventiatur, in quo concedatur potestas absolvendi ab hæresi sive publica, sive occulta; adeoque frustrâ adderetur, si non ad derogandum illi Decreto Concil. Trident.

Respondeo; illa verba fuisse addita ad majorem cautelam, si fortè per aliquod Concilium fuisset talis concessio facta. Alioquin si de solo Concil. Tridentino loquitur Pontifex, cur dicit: Cuiusvis Concilii, & non simpliciter, Ac Concilii Tridentini Decreto? Enimverò parva videtur fieri reverentia illi Concilio, si reverà illud Decretum justè & bene revocatur.

Immo talis reverentia illi non debetur; cum in aliis Constitutionibus revocatoris expressè ejus fiat mentio, ut patet ex Bulla Sixti V. quæ incipit: Effrenatam 87. apud Cherubinum §. 8. ubi sic lego: Decernentes ac declarantes, quod per quacumque Iubila & Indulgentias, per nos & successores nostros, etiam anno Iubilæi aut alio quovis tempore, etiam Cruciatæ sanctæ, Iubila, vel quovis alio titulo concessas & concedendas, nec non per quascumque literas Apostolicas, quibusvis Principibus, seu ad eorum instantiam per nos & successores nostros pariter concessas & concedendas, ac etiam vigore privilegiorum Mare magnum, vel aliis quomodolibet nuncupatorum, quibusvis congregationibus Regularium, aut Episcopis vigore Concilii Trident. vel aliis per nos & prædecessores nostros quomodocumque concessorum, vel in futurum concedendorum, nec personæ sic ut præsertur delinquentes & excommunicata, præterquam in mortis articulo absolvi valeant &c.

Idem Pontifex derogat Concil. Trident. factâ expressè ejus mentione, Bullâ: Cum sanctam (91. apud Cherubinum) §. 4. ibi: Nec vigore aut prætextu facultatum aut privilegiorum, Mare magnum, aut aliis quomodolibet nuncupatorum quibusvis Ordinibus, congregationibus aut personis Regularibus, aut Episcopis per Decreta Conc. Trident. aut officio sacre Penitentiariæ Apostolica vel Minoribus, aut etiam Majori Penitentiariæ nostris & Rom. Pont. pro tempore existentibus, vel aliis quomodolibet pro tempore concessorum, persona sic ut præsertur delinquentes &c. à reatibus & excessibus præfatis absolvi, præterquam in mortis articulo, possint aut debeant. Nec cum iis super irregularitate propter præmissa contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quovis modo valeat dispensari.

Quibus verbis (inquit Suarez Disp. 30. Sec. 2.)

Seç. 2. n. 10.) insinuat, revocationem generalem Concilii non comprehendere calum occultum, nisi exprimat. Ergo similiter Greg. XIII. & alij Pontifices, in Bulla Cœnæ expressam mentionem fecissent Concilii Trid. & casum occultiorum, si voluissent huic Decreto Trident. derogare.

Sanè seu detrahas alicui verbis generalibus; dummodò circumstantes & audientes noverint personam in particulari; seu personam in particulari nomines, parùm aut nihil refert ad malitiam actûs, similiter ad bonitatem, si persona in communi vel particulari laudetur; igitur parùm refert & perinde ferè est ad reverentiam vel irreverentiam Concil. Trident. sive in generali nominetur, dummodò probè sciatur de eo esse sermonem; sive in particulari.

Cùm ergo moderni Pontifices optimè noverint controversiam illam de revocatione Trident. & sicut antea dixi, possint commode unico verbo, exprimendo Concilium in particulari, litem dirimere, illud spontè omitendo, sufficienter videntur declarare, non esse suam mentem, Decretum istud revocare, estò fortasse Greg. XIII. ignobans illam controversiam, voluisset idipsum revocare.

Prætereo, quod Aliqui advertunt, Bullam Cœnæ tantùm prohibere Absolutionem illorum casuum; prætextu quarumvis facultatum & indultorum: Porro Episcopus non absolvit prætextu alicujus facultatis aut indulti Sedis Apostolicæ (ut Quidam loquuntur) sed prætextu auctoritatis, à Christo Domino datæ; seu juris communis.

Alii dicunt; prætextum significare fictionem privilegii, sicut ad Bullam Cœnæ d. 100. conc. 3. prætextus, inquit, est velamen, quo moveri se quis ad aliquid agendum simulat. Et Gonzalez in reg. 8. Can. glo. 57. n. 2. ait: dictio, *sub prætextu*, idem significat, quod sub velamine vel colore alicujus rei, quæ non est, vel falsa est; argum. leg. 19. Cod. de Transf. *sub prætextu instrumenti, post reperti, transactionem bonâ fide finitam rescindi; iura non patiuntur.*

Clarùm autem est; Episcopos non absolvere tali prætextu, sed vigore facultatis, sibi concessæ à Conc. Trident. Unde, quod bene notandum est; Sixtus V. suprâ in utraque Bulla, non tantùm dicit: *Prætextu facultatum aut privilegiorum*, sed, *Vigore aut prætextu.*

Neque tango hic responsum Congreg. Card. datum Christophoro Vela Archiepiscopo Burgenfi, quod refertur apud Henriquez lib. 6. de Pœnit. c. 14. n. 17. in margine, quo dicebatur, posse Episcopos absolvere. Nam responderi potest (inquit Lugo suprâ n. 50.) hoc responsum non inveniri inter decisiones ejusdem Congregationis, quæ vel typis editæ, vel manuscriptæ circumferuntur, in quibus tamen sæpius pars negans invenitur ab eadem Congregatione decisa.

Si tamen fortè tale responsum emanavit, id fortasse fuit, antequam illa verba, derogatoria Concilii, addita essent in Bulla Cœnæ, vel eo mediò tempore, quo, tempore Sixti V. & Clement. VIII. addita erant eidem Bullæ verba quædam in favorem Episcoporum, nempe revocari facultates concessas, *Nisi in eis etiam casus, præsentibus literis expressi, comprehendantur*; quorum verborum virtute non parùm jus Episcoporum fulciebatur, cùm in Decreto Trid. hæresis Absolutio expressa esset. Hæc tamen verba sublata postea fuerunt à Paulo V. & hodie etiam auferuntur, relicta derogatione Concil. cum tota sua efficacia. Hactenus Emittent.

Sed dici posset primò; fortè Lugonem non legisse omnes decisiones Card. quæ vel typis editæ, vel manuscriptæ circumferuntur, Secundo; fortè tale responsum emanasse, postquam illa verba derogatoria Concilii addita essent in Bulla Cœnæ, etiam post tempora Sixti V. & Clement. VIII. quia unum fortè, solvitur per aliud fortè.

Quantùm ad Declarationes Card. & Pont. quas Lugo & Alii pro opposita sententia allegant, dico, de illis non constare authenticè post Constitutionem Urb. VIII. Atque ut authenticè constaret de Declaratione factâ à Gregor. XIII. cùm post ejus tempora, ut patet ex dictis, illa particula: *Ac cunctis Concilii Decreta*, fuerit variata seu restricta per hanc: *Nisi in eis etiam casus, præsentibus literis expressi, comprehendantur*, opus foret aliquâ Declaratione, factâ post tempora Sixti V. & Clement. VIII. illius utique Pontificis, qui illam particulam sustulit. Nam fortè ideo id fecit, quia judicavit superfluum; probè sciens, in solo Trident. casum hæresis exprimi, & supponens per illa verba: *Ac cunctis Concilii Decreta*, non derogari Decretis Concil. Trident.

Itaque, ut finem imponam huic controversiæ, fateor Pontifices potuisse, & posse illam potestatem Episcoporum auferre; sic enim scriptum habemus in eodem Conc. sess. 25. de refor. cap. ultimo: *Postremo sancta Synodus omnia & singula sub quibuscumque clausulis & verbis, quæ de morum reformatione, atque Ecclesiastica disciplina, tati sub sel. record. Paulo III. ac Julio III. quam sub beatissimo Pio IV. Pontificibus maximis, in hoc sacro Concilio statuta sunt, declarat, ita Decreta fuisse, ut in his salva semper auctoritas Sedis Apostolicæ & sit, & esse intelligatur.*

Igitur potuerunt & possunt Pontifices illam potestatem Episcoporum auferre; an autem fecerint, quod potuerunt & possunt facere, res valde dubia est, & utrimque urgent rationes & auctoritates gravium Doctorum, quæ utramque partem probabilissimam reddere videntur; adeoque sententiam faventem Episcopis tutam in praxi (ut docet Villalobos in Sum. p. 1. tract. 61. n. 5. in fine) quousque Pontifices

170. An hoc sit reverentiam debitam illi Concilio.

171. Hic incipit non ab absolute generali alicujus facultatis.

Quid sit prætextus et Soria & Gonzalez.

172. An Congr. Card. decesserit hanc sententiam.

173. Respondetur ad Declarationem pro opposita sententia.

Trident.

174. An hæc sententia rursus sit in praxi.

Pontifices clariùs mentem suam expresse-
rint; argum. Reg. 57. de Reg. juris in 6. Contra
eum, qui legem dicere potuit apertius, est interpreta-
tio faciendâ. Nemini autem dubium esse potest,
quin Pontifices apertius, si vellent, illud De-
cretum Trident. revocarent.

Tantum Nota, post hæc scripta Alexan-
drum VII. die 24. Septembr. 1666. ad mi-
nus, ut scandalosam damnaſſe & prohibuisse
hanc Propositionem: *Sententia asserens, Bullam
Cœna solùm prohiberi Absolutionem hæresis, &
aliorum criminum, quando publica sunt, & id non de-
rogare facultati Tridentini, in qua de occultis crimi-
nibus sermo est, anno 1629. 18. Iulii in Consilio
Sacra Congregationis Eminentissimorum Cardi-
nalium visa & tolerata est.* Quæ tamen (ut bene
notat du Bois in suo Tract. ad 45. Propof.
n. 101.) magis factum concernit, quàm jus,
nec enim, inquit ille, directè declaratur, *An
Absolutio ab occultis criminibus permessa sit, nec ne,
aut, an in Trident. Conc. sermo sit de criminibus oc-
cultis: sed, an sententia illa in Consilio S. Cong-
reg. visa sit & tolerata: hoc autem purè facti
est.* Hæc ille.

De quo factò nolim hic ego disputare; &
ideo progredior ad 3. & 4. quæstionem. Ter-
tia erat; An hæc potestatem utatur Episcopus
non Sacerdos. Quarta; an eâ utatur respectu
Religiosorum exemptorum; aliorumque ad-
venarum & peregrinorum. Responſio erit

CONCLUSIO IX.

Utitur hæc potestatem Episcopus
non Sacerdos, legitimè electus
& confirmatus, in cujus Diœ-
cesi aliquando Tridentinum
fuit receptum, quàmvis in ali-
quibus jam illi sit derogatum.
Eâ absolvit quoscumque sibi
subditos, in sua Diœcesi. Igi-
tur etiam advenas & peregrini-
nos, quamdiu in Diœcesi sua
morantur. Quidni etiam Re-
ligiosos, si legitimè se illi sub-
jiciant?

175.
Episcopus
electus &
confirmatus
habet ea,
quæ sunt
jurisdictionis.

Suppono, quòd Episcopus, legitimè ele-
ctus & confirmatus, licet consecratus non
sit, immo licet Sacerdos non sit, plene tamen
habeat ea, quæ sunt jurisdictionis; argum. cap.
Transmissam 15. de Ele&. ibi: *Respondemus igitur,
quòd ex quo electionis tue confirmationem ac-
cepisti, de talibus & consimilibus (præter ea, quæ
maioris inquisitionis discussionem exigunt, & mini-*

*sterium consecrationis desiderant) quòd iustum est &
Ecclesiastica convenit utilitati, statuenâ haberi
beram facultatem.*

Ubi Glossa verb. *De talibus: scilicet perim-
tibus ad jurisdictionem, puta sicut est iudicare, ex-
communicare, corrigere, iuramenta recipere à Va-
salis, confirmare, investire, beneficia conferre, &
consimilia; quæ consistunt in jurisdictione. sup. ca-
dem Nosti, infra de Transl. c. 1. hæc omnia in con-
firmatione consequitur electus.* Ergo etiam ab-
olvere ab excommunicatione reservata, dispen-
sare in irregularitatibus, suspensionibus &c.

Ergo Episcopus non Sacerdos, legitimè
electus & confirmatus, utitur potestate con-
cessâ Episcopis per Trident. sess. 24. de Refor-
c. 6. dispensando in irregularitatibus, & ab-
solvendo ab excommunicationibus reservatis
Sedi Apostolicæ; immo & à peccatis reserva-
tis non quidem sacramentaliter, quia sacra-
mentaliter Absolutio est actus Ordinis, & non
tantum jurisdictionis, sed auferendo reserva-
tionem à peccatis, quæ cum censure reservan-
tur, vel etiam sine censura, auferendo, inquam,
reservationem extra Sacramentum: hoc enim
fieri posse, patet ex dictis Concluf. 7.

Sed dicet aliquis; estò absolutè id possit fieri,
ri, haud equidem per potestatem concessam
Trident. in illo Decreto, propter illa verba:
*In foro conscientie gratis absolvere, impossi-
tentiâ salvari.* Porro quòd Concilium per fo-
rum conscientie intellexerit Sacramentum
Pœnitentiæ, probatur ex duplici Declaratio-
ne Card. quarum prima sic habet: *Quærebatur,
an Episcopus in causa huius cap. 6. habeat faculta-
tem dispensandi cum suo Diocesano absenti in aliena
Diœcesi legitimè impedito commoranti? Congrega-
tio censuit, quòd forensis in casu huius cap. 6. po-
test absolvere in Sacramento Pœnitentiæ ab illo Episco-
po, in cuius Diœcesi vel civitate commoratur, non
autem ab alio (legendum puto: Ab illo) dispen-
sari. Facit ad hoc, quòd Nuntii, qui possunt absol-
vere excommunicatos ob iniectionem manus in Clari-
cos, non possunt absolvere subditos extra Provin-
ciam. Accedit etiam, quòd Concilium loquatur de
Absolutione sacramentali in foro conscientie, quæ
requirit præsentiam, exemplo Confessionis, quæ non
potest fieri per nuntium vel per literas.*

Sequitur secunda Declaratio sub hæc forma
verborum: *Qui non sunt subditi Episcopo, puta
Medicus, Prætor, & similes exteri, qui tamen ha-
bitant in civitate, hoc Decreto comprehenduntur,
est commiserint crimina in alius civitatibus: habet
tamen hæc distinctio, quòd scilicet possent absolvi
in Sacramento Pœnitentiæ à suis criminibus, non ta-
men dispensari super his.* Ergo vi facultatis con-
cessæ à Trident. non potest Episcopus ab-
olvere à casibus reservatis nisi in Sacramento
Pœnitentiæ; ergo eâ facultate non potest uti
Episcopus non Sacerdos, estò legitimè electus
& confirmatus.

Respondet Lugo de Fide disp. 23. n. 65.
in illis

Responsio
Zagoni,

in iis Declarationibus agi, non solum de Absolutione à Censura, sed etiam ab ipso peccato: ideo enim dictum est, posse absolvi in Sacramento Pœnitentiæ à suis criminibus, à quibus certum est Episcopum non posse absolvere extra Sacramentum. An verò possit auferre reservationem peccati, absolvendo extra Sacramentum à censura, ita ut postea ab alio Confessorio ordinario possit pœnitens in Sacramento absolvi à peccato, non fuit ibi quaesitum nec decisum. Hæc ille.

Quidquid sit de his Declarationibus; quæ hodie non sunt Authenticæ, Conclusio nostra, quæ communis est, attentis præcisè verbis Trident. nullam patitur difficultatem; quia certum est apud Omnes, forum conscientia, immò pœnitentiæ, latius patere, quàm forum sacramentale.

178.

Quid sit forum conscientia, & quomodo distinguatur à foro pœnitentiæ, & quomodo distinguatur à foro Pœnitentiæ & sacramentali.

Si autem à me quaeritur, quid ergo sit forum conscientia, & quomodo distinguatur à foro pœnitentiæ, & foro sacramentali? Respondeo; forum conscientia distinguatur à foro pœnitentiæ in eo, quòd forum conscientia per se non supponat culpam, nec ordinetur ad remittendum vel vindicandum aliquod delictum, vel aliquod vinculum solvendum apud Deum. Multa quippe privilegia conceduntur in foro conscientia, præcisè propter bonum & favorem animarum, & non propter malum aliquod tollendum. Tale est privilegium exemptionis Regularium à jurisdictione Episcoporum. Item immunitas locorum sacrorum &c.

At verò forum pœnitentiæ dicitur in ordine ad tollendum aliquod vinculum vel malum apud Deum, sive tollatur per Sacramentum Pœnitentiæ, sive per alios actus, offensivos vel inflictivos pœnæ. Ex quo patet, quid sit forum sacramentale, in quo videlicet tollitur aliquod vinculum vel delictum apud Deum per Sacramentum Pœnitentiæ, sive per pœnam impositam in Sacramento.

179.

Quomodo distinguatur forum conscientia & pœnitentiæ à foro exteriori.

Porro distinguatur forum conscientia, & pœnitentiæ; à foro exteriori seu contentioso, quòd in foro conscientia & pœnitentiæ (sive sit sacramentale, sive aliud quodcumque) solvitur quis vel ligatur apud Deum, seu datur Absolutio in ordine ad conscientiam; at verò in foro contentioso, seu exteriori, in ordine ad Ecclesiam.

Cùm ergo Tridentinum dat Episcopis potestatem absolvendi in foro conscientia, liquet profectò, ex vi istorum verborum, neutquam illam Absolutionem esse alligatam Sacramento Pœnitentiæ, sed posse dari extra Sacramentum.

Immo communiter docent Theologi, privilegio, concessio pro foro pœnitentiæ, posse privilegiatum uti extra Sacramentum, præsertim si non sit odiosum; jam autem privile-

gium, quòd hic conceditur Episcopis, non est odiosum, sed maxime favorabile; ergo non est verisimile, Cardinales contrarium voluisse declarare, præsertim cùm de hoc specialiter non quaeretur, ut patet ex verbis supra relatis.

Rogas; quomodo ergo concedens privilegium debeat loqui, ut censetur velle restringere ejus usum ad forum sacramentale?

Respondeo: ad minus debet uti his verbis aut similibus; *Ut auditis eorum Confessionibus, possint absolvere, dispensare &c* quibus verbis clarum est non uti Concil. Tridentinum in præfati Decreto. Itaque id solum importat ea particula, *In foro conscientia*, ut ea Absolutio non profit pro foro exteriori, si contingat Hæreticum, aut alterius delicti reum, ad judicium trahi.

Cæterum adhuc objici posset, quòd ait Rodrig. to. 1. qq. Reg. q. 18. a. 2. Episcopus non dicitur, nisi sit consecratus, prout dicunt Canones & tradit Panormitanus; & proinde potest repelli per exceptionem, ne fiat Episcopus, usque ad consecrationem, prout quædam Decretalis determinat. Puta, cap. 1. dist. 100. ibi: *Si verò consecrandi Episcopi negligentia proveniret, ut ultra tres menses Ecclesia viduata consistat, communione privetur, quousque aut loco cedat, aut se consecrandum offerre non differat. Quòd si ultra quinque menses per suam negligentiam retinuerit viduata Ecclesiam, neque ibi, neque alibi consecrationis donum percipiat: immo Metropolitanum sui iudicio cedat.* Ita Pelagius Papa. Vbi Gloss. verb. *Cedat*, infert: *Ergo Metropolitanus potest deponere electum.*

Potest omnino, ergo electus & confirmatus non erat Episcopus; Distinguo Consequens; non erat Episcopus consecratus, Concedo totum; consecrandus, Nego Conseq. ut patet ex istis verbis: *Si verò consecrandi Episcopi &c.* Ergo est Episcopus, saltem in favorabilibus, prout est Decretum Conc. Tridentini.

Quantum ad Canones, quos citat Rodrig. ex illis solum colligitur, neminem ante consecrationem esse perfectum & consummatum Episcopum. Canones illi sunt cap. *Lites* 4. de Translat. Episc. ibi. *Sicut legitimi Matrimonii vinculum, quòd est inter virum & uxorem, homo dissolvere nequit, Domino dicente in Evangelio: Quòd Deus conjunxit, homo non separet: sic & spirituale sedus conjugii, quòd est inter Episcopum & Ecclesiam, quòd in electione innotuit, ratum in confirmatione, & in consecratione intelligitur consummatum, sine illius auctoritate solvi non potest, qui successor est Petri; & Vicarius Iesu Christi.*

Ex quibus verbis sic argumentor contra Rodrig. matrimonium ratum simpliciter denominat virum & uxorem, constituens eos veros conjuges; ergo spirituale sedus conjugii, ratum in confirmatione, constituit & simpliciter denominat Episcopum.

Secundus Canon est: cap. *Tua* 8. de His que sunt à Prælati &c. ibi: *Ad electi etiam,*

F f

180.
Quibus verbis restringatur privilegium ad forum sacramentale.

181.
Obiectio est Rodriguez.

Solvitur.

182.
Nemo ante consecrationem est consummatum Episcopum; cap. 4. de Translat. Episc.

bene simpliciter Episcopus.

183.

Ad electi etiam.

utrum Episcopo vel electo cum solo Archidiacono prater assensum maioris Ecclesie, cum ab ipsa eligatur Episcopus, & Archidiaconus assumatur de ipsa, Cœnobis vel Ecclesiis conventualibus, ad quas us pertinet patronatus, liceat conferre perpetuo vacantes Ecclesias Baptismales.

Explicatur
cap. 8. de
his que si-
unt &c.

Sed neque hic Canon aliquid probat contra nos; immo potius pro nobis facit, cum electus, appelletur Episcopus ibi: *Utrum Episcopo vel electo*, id est, *Episcopus sive electus*, juxta Gloss. ibi. Vel si dixeris, textus non loquitur de Episcopo tantum electo, sed etiam consecrato, prius electo de consensu Archidiaconi tantum, per me licet, & tunc dico, nihil facere ad propositum, ut clarum est.

Itaque nec propter illos Canones, nec propter istam Decretalem recedendum est à communi sententia, quæ Episcopo electo & confirmato; etiam non Sacerdoti, dummodò habeat Diocesim & subditos, tribuit potestatem absolvendi à censuris, reservatis Sedi Apostolicæ, vi istius Decreti Conc. Tridentini.

184.
Episcopus
debet habe-
re Diocesim
& subditos
ut utatur
potestate si-
bi concessa
à Trid.

Quod autem debeat habere Diocesim & subditos, patet ex his verbis Concilii: *Quoscumque sibi subditos in Diocesi sua*. Nec sufficit habere Diocesim, nisi, ut habet sequens pars Conclus. in ea aliquando fuerit receptum Tridentinum, cum solà vi illius Concilii hæc potestas Episcopis competat. Igitur si nunquam fuerit receptum vel in toto, vel pro maxima parte, quo jure Episcopus utetur illà potestate?

An debeat
in ea Diocesi
fuisse
receptum
Trid.

Jure, inquis, communi, quo, ablata reservatione à casibus occultis, potest ab eis absolvere. Aufertur autem reservatio per illud Decretum; ergo sive Decretum recipiatur, sive non, potest Episcopus absolvere. Sicuti quando Legislator aufert seu abrogat aliquam legem, sive Communitas recipiat abrogationem seu ablationem, sive non, lex manet abrogata, & non amplius obligat, nisi de novo per consuetudinem introducat.

185.
Probatum à
simili quod
non.

Quo fundamento Multi docent, impedimenta dirimentia Matrimonium, per Tridentinum sublata, cessare, etiam ubi hoc Concilium non est receptum, saltem quando id factum est ex justa causa. Ergo similiter in casu præsentis; cum per illud Decretum solùm auferatur, ut dictum est, reservatio, id est, impedimentum aliquod, seu lex impediens jurisdictionem, antea concessam per jus commune & obtentam.

Offenditur
disparitas.

Respondetur; disparitatem esse, quod sublata impedimentorum matrimonii, immediatè & proximè concernat jus commune, quod tali vià per Concilium corrigitur & abrogatur; ac proinde respectu omnium, qui jus commune receperunt, censetur abrogatum, nisi aliud constet de mente abrogantis: ut Aliqui putant constare, quando Trident. sine justa causa non recipitur, ut dicitur in Tract. de Matrim.

186. Nec obstat Reg. juris 55. de Reg. juris in 6.

Qui sentis onus, sentire debet commodum, & contra, quia intelligenda est de commodo seu favore, qui specialiter & de novo per Trident. conceditur; secùs de revocatione juris communis, quæ in ipso jure communi, quod recipitur, comprehenditur. At verò in nostro casu, ablatio reservationis, seu concessio potestatis absolventi à casibus reservatis, non concernit proximè & immediatè ipsum jus commune, aut comprehenditur in ipso jure communi, sed est specialis aliquis favor, de novo per Trident. concessus, quem proinde non debet sentire, qui non vult sentire onera, de novo per Trident. imposta.

Præsertim accedente Declaratione Card. Lugonis supra n. 54. ait se invenisse in manuscriptis his verbis: *Episcopi illarum regionum, in quibus Concil. Tridentinum adhuc receptum non est, non possunt usi hæc facultate, concessa in hoc Decreto*.

Et quàmvis de illa Declaratione authenticè non constet post Constitutionem Urb. VIII. interim eam sequi possumus, ubi ratio non obstat, immo potius favet; cum Omnes apprehendant, ex eo Decreto Episcopos sentire speciale commodum, quoniam non omnibus, sed ipsis specialiter conceditur ea potestas. Porò impedimenta Matrimonii pro omnibus generaliter aufertur.

Ex eadem Declaratione probatur, quod additur in Conclus. *Quàmvis in Aliquis iam illi derogatum*; quia adhuc verum est dicere: *Concilium in illa regione seu Diocesi est receptum, & solum est dicere: Concilium in illa regione seu Diocesi adhuc receptum non est*. Jam autem Congreg. Card. nihil aliud requirit, quàm quòd Concilium in illis regionibus fuerit receptum.

Deinde, cum semel jus acquisitum fuerit quoad illum favorem, nec consuetudo aliud, quàm id, de quo inducta est, abroget, nulla est ratio, quare ille favor censetur abrogatus. Accedat Reg. 16. de Reg. juris in 6. *Decretum concessum à Principe beneficium esse mansurum*. Ergo licet Trident. foret abrogatum quoad omnia onera, adhuc decet esse mansurum quoad favores.

Rursum ex præfata Declaratione Card. inferitur, sufficere receptionem Concilii pro maxima parte; quia tunc verum est dicere: *Concilium fuit receptum*; secùs, si una tantum aut altera lex fuerit recepta, quia tunc contrarium verum est, scilicet, *Concilium adhuc non fuit receptum*; cum una aut altera lex non mereatur vocari Concilium. Itaque, ut concludamus hanc doctrinam, non videtur fuisse mens Concilii concedere favores, nisi cum tali conditione, quòd totum, aut major ejus pars reciperetur, etiam quoad onera.

Restat, ut declarem personas, quas Episcopus hæc potestate potest absolvere. Equidem Concilium illas nominat dicens: *Delinquentes, quoscumque sibi subditos. Sed qui illi Num soli*

telere ab-
folvere.

foli qui habent fixum domicilium in fua Dicecefi? Certum eft vagabundos etiam comprehendendi; quia cum nullibi fixum domicilium habeant, fubduntur Epifcopo, in cujus Dicecefi reperiuntur. Alioquin à nullo Epifcopo poffent abfolvi, quòd non eft credibile.

An advenas
& peregrinos?

Dico ergo; omnes illos effe fubditos in hoc Decreto, qui funt fubditi quoad Sacramentum Pœnitentiæ; ac proinde Epifcopus hæc poteftate abfolvit advenas & peregrinos, qui in Dicecefi fua morantur. Quia advenæ & peregrini, quamdiu in Dicecefi fua morantur; ex generali Ecclefie confuetudine, feu interpretativa propriorum Prælatorum voluntate, ut diximus Seft. 1. Concluf. 7. habentur ut incolæ; quod attinet ad Sacramenta Confeflionis & Euchariftiæ recipienda; & confequenter quoad abfolutionem ab excommunicatione, quæ ad hæc Sacramenta præexigitur, & ad Confeflionem pertinet.

190.
Notabile
aliquid ex
Statuto.

Pro quo advertit Suarez de Cenf. Disp. 41. Seft. 2. n. 12. particulam illam, *Subditos fuos*, non effe pofitam in prima parte illius cap. de difpenfatione in irregularitate, fed tantum in fecunda de Abfolutione à cafibus refervatis, in ordine ad quam fubditi dicuntur omnes illi, qui in foro facramentali tali tempore fubjiciuntur Epifcopo Dicecefano, five ibi habeant fixum domicilium; five non. Non tamen omnes ifti cenfentur fubditi in ordine ad difpenfationem irregularitatis.

Et ideo fortaffe Concilium nullam mentionem fubditorum fecit in illa parte, fed fimpliciter dixit: *Liceat Epifcopis in irregularitatibus difpenfare* &c. Intelligendum eft autem, licere hoc Epifcopis refpectivè, fcilicet unicuique refpectu perfonarum fui Epifcopatus, fcilicet qui ibi habent domicilium, & generaliter dici poffunt fubditi Dicecefano Epifcopo in fpiritualibus. Hæc ille.

191.
Quoniam à
Cenfc. cen-
fetur fub-
diti.

Ego autem adverto, Concilium non fimpliciter dicere in fecunda parte, *Subditos fuos*; nam & illam particulam puto fubintelligi in prima parte, cum non poffit difpenfare Epifcopus in irregularitatibus; nifi cum fubditis fuis; ut Suarez ibi admittit; fed dicit: *Delinquentes, quofcumque fibi fubditos*, id eft, *Delinquentes, quomodocumque fibi fubditos*, five ratione domicilii, five aliâ quâcumque ratione, fufficienti ad fufcipiendum Sacramentum Pœnitentiæ; ita ut ly *Quofcumque*, non debeat conjungi cum ly *Delinquentes*, fed cum ly *Sibi fubditos*; unde in editione Meurfiana a. 1644 invenitur comma inter ly *Delinquentes*, & ly *Quofcumque*.

Advenas &
peregrinos
fun aliquo
modo fub-
diti.

Hæc fit ergo ratio Conclufionis noftre; quia advenæ & peregrini funt aliquo modo fubditi Epifcopi illius Dicecefi, in qua pro tempore morantur; ergo hic poteft eos abfolvere à cafibus occultis, eflò cum ipsis non poffet difpenfare in irregularitatibus: quia

videlicet fecundum Multos (quibus favent Declarationes Cardin. fuprà n. 176.) major fubjectio requiritur ad difpenfandum, quam ad facramentaliter abfolvendum à peccatis.

Cæterum exiftimat Lugo fuprà n. 62. non poffe abfolvi peregrinum; fi ex fua Dicecefi veniat ad alienam Dicecefim, ut ibi ab alieno Epifcopo abfolvatur: hoc enim, inquit, efllet in fraudem, & lex non favet fraudulentis; ut fi aliquis ex Hifpania tranfret in Galliam, ut ibi abfolveretur ab hærefi per Epifcopum, cui Papa ob Provinciæ neceflitatem facultatem dediffet Hæreticos abfolvendi: & hac de caufa Difput. 20. de Pœnit. Seft. 5. n. 68. & 70. loquendo de Abfolutione extèrorum à refervatis, limitavi femper doctrinam illam ad eos, qui bonâ fide ad alium locum accefferunt, & non in fraudem, ut fugerent refervationem. Hæc ille.

Quæ vera funt; fuppositâ veritate communis fententiæ; quæ docet, peregrinitatem in fraudem, non poffe validè abfolvi; etiam à peccatis non refervatis. Alioquin fi poffit ab his, dico, quòd etiam poffit abfolvi à cafibus occultis vi hujus Decreti Trident. quo omnibus Epifcopis conceditur poteftas abfolvendi quofcumque fibi fubditos in fua Dicecefi. Vel ergo ille peregrinus non eft fubditi Epifcopo alieno in ordine ad Sacramentum Pœnitentiæ, adeoque non poteft validè abfolvi, etiam à peccatis non refervatis; vel eft fubditi, & dico, quòd poffit abfolvi à cafibus occultis, etiam Sedi Apoftolicæ refervatis, nifi aliquid aliud obftet.

Ex quo ulterius fic argumentor pro ultima parte Conclufionis: Religiofi exempti poffunt fe fubjicere Epifcopo in ordine ad Abfolutionem à peccatis non refervatis; ergo poffunt abfolvi ab Epifcopo à cafibus occultis vi illius Decreti, quod nihil aliud requirit, quam fubjectionem in ordine ad Sacramentum Pœnitentiæ; poffunt, inquam; abfolvi, fupposito, quòd fe legitime fubjiciant. Ad hanc autem fubjectionem legitimam, requiritur licentia Superioris, cum abfque illa, ut fuprà vidimus, non poffint extra Ordinem confiteri, etiam peccata non refervata, multò minus refervata.

Neque hic quaeritur; an Epifcopus poffit abfolvere ex licentia Superioris; quando ipfe Superior poffet abfolvere, fi vellet; quia tunc Epifcopus cenfetur quali delegatus Superioris, ficut quilibet alius, cui Superior daret illam poteftatem. Quidni ergo tali cafu poffet abfolvi ab Epifcopo, ficut poffet à quolibet alio delegato?

Punctum ergo difficultatis eò pertinet, quando Superior non poterat abfolvere, an poffit ex ejus licentia cedi privilegio exemptionis,

192.
Qui peregrinatur in fraudem non poteft abfolvi, ex Lugone.

193.
Religiofi poffunt abfolvi ab Epifcopo à cafibus occultis, fi legitime fe fupjiciant.

194.
An quando Superior Regulatium

non potest
suum Reli-
giosum per
se absol-
re, possit
eum subji-
cere Episcopo.

nis, Religiosusque exemptus subijci Episcopo, ut ipsum absolvat ab illis casibus, à quibus potest Episcopus suos subditos absolvere. Et sanè, meo iudicio, sententia affirmativa nullam habet difficultatem: nam certum est, immo certissimum, Superiorem exemptum posse dare subdito suo, seu Religioso exempto, potestatem confitendi Episcopo peccata non reservata, immo & reservata in suo Ordine; ergo etiam confitendi peccata occulta reservata Sedi Apostolica: cur ergo Episcopus non possit eum absolvere ab illis casibus potestate, quam accepit à Conc. Trident. absolvendi delinquentes, quoscumque sibi subditos, in sua Diocesi? Nam talis Religiosus est in sua Diocesi, ut suppono, & est sibi subditus in Sacramento Penitentiae, alioquin non posset eum absolvere à peccatis non reservatis, cum Absolutio sit actus jurisdictionis, qui non exercetur nisi in subditum; ergo &c.

195.
etiam in
ordine ad
absolutio-
nem ab ex-
communi-
catione &
dispensatio-
ne in irre-
gularitati-
bus.
Sanchez.

Hanc sententiam intellectam non solum de Absolutione sacramentali à peccatis; sed etiam de absolutione ab excommunicatione & dispensatione in irregularitatibus & suspensionibus, tamquam probabilitatem amplectitur Sanchez in Sum. lib. 4. cap. 39. n. 32: & probat: quia exemptio Religiosorum est potissimum inducta in favorem Religionis, ut ejus Religiosi quietius Deo famulentur, & ne passim ab Ordinariis perturbentur; unde in iis, quae quietem & favorem Religionis concernunt, non debent esse peioris conditionis, quam alii in eadem Diocesi non exempti.

Nec rationi consonat, ut exemptionis privilegium in hoc casu contra ejus finem operetur, impediens hanc subjectionem ubi & quando necessaria est, ut Religiosi quietius vivant, ut supponitur in casu necessaria: quia alioquin deberent recurrere ad Pontificem, quod liquet ordinariè fieri non posse absque summa inquietudine. Igitur in his ita favorabilibus censetur per Episcopum tota Religio consentire, immo & Summus Pontifex, qui privilegium exemptionis concessit.

196.
Pontifex
per privile-
gia conce-
dit illam
subjectionem.
Corduba.

Nec tantum consentit Pontifex per Episcopum, sed etiam per expressa privilegia, de quibus Corduba in Compend. privil. Mendic. in suis additionibus verb. *Absolutio ordinaria quoad Fratres* §. 1. Notandum, inquit, quod Greg. IX. fol. 116. concessit nobis in principio Ordinis, quando non habebamus tot privilegia, neque tantam auctoritatem habebant nostri Praelati, tunc, inquam, concessit, quod possemus beneficium absolutionis & dispensationis, cum oportuerit, recipere ab Archiepiscopis & Episcopis nostrae Diocesis, in qua essemus. Sed quia jam multum auctoritatis est in nostris Praelatis, sicut & in ipsis Diocesibus, & adhuc major quoad aliqua; & quia per Pontifices successores prohibitum est nobis absolvi & dispensari per alios, quam

per nostros Praelatos, vel de eorum licentia, intra seu extra Ordinem, ut habetur in eodem Compend. hoc eodem tit. §. 21. 22. & 36. & tit. *Exemptio* §. 5. Ideo jam parum valet praefatum privilegium Greg. nisi forte, quando Minorum Provincialis aut Generalis concederet licentiam suo subdito, ut absolveretur à censuris aliquibus, seu dispensaretur per tales Diocesanos, vel per alios, virtute aliquarum Bullarum potentium absolvere aut dispensare, ut hoc concessit Clem. IV. & Sixt. IV. ut habetur in Comp. tit. *Exemptio* §. 5. & Leo X. ut habetur in Comp. hoc eodem tit. §. 22. & 36.

Dixi notanter; *Fortè*; quia dubium est inter DD. Canonistas, ut patet ex Sylvestro tit. *Exemptio* §. 10. & tit. *Absolutio* §. 2. &c. & in aliis Summistis, utrum exempti, quales nos sumus; possimus in casu subijcere nos Ordinariis in nostrum favorem, ut in casu praesenti; & licet sint opiniones in hoc (propter quod dixi *Fortè*) tamen tam virtute praefati privilegii Greg. IX. quam aliorum, supra allegatorum, videtur quod id possumus (ut dictum est) de licentia praedictorum Praelatorum nostrorum. Et ad hoc etiam facit privilegium Eugenii IV. concessum Monachis S. Benedicti, ut habetur in Compend. tit. *Dispensatio* §. 25. Haecenus Cord.

Confirmatur haec sententia ex iure communi cap. *Luminoso* 6. 18. q. 2. ibi: *Nec audeat ibi (id est, in Cenobiis) cathedram collocare Episcopus, vel quamlibet potestatem exercere imperandi, nec aliquam ordinationem, quamvis legitimum, faciendi, nisi ab Abbate loci fuerit rogatus: quatenus Monachi semper maneant in Abbatum suorum potestate; ut remotis vexationibus ac cunctis gravaminibus, divinum opus cum summa devotione animi perficiant.* Ita scribit Gregorius I. Caetorio Episcopo Ariminensi.

Ergo exemptio non obstat, quin Episcopus, rogatus ab Abbate, possit exercere jurisdictionem in Monasterio exempto. Nam, ut notat Gloss. ibi verb. *Luminoso*, hoc capitulum loquitur de Monasterio exemptis vel privilegiatis. Atque ut ex nullo iure Religiosi exempti possent se subijcere Episcopo, saltem id poterunt virtute privilegiorum, supra allegatorum.

Ex his facillimè respondetur ad argumenta Adversariorum. Clementinà, inquit, penultimà de Sent. Excom. Pontifex concedens Episcopo Absolutionem FF. Min. ab excommunicatione, contracta ob violationem praeccepti, ibi impositi, sic ait: *Auctoritate Apostolica fungi volumus in hac parte.* Ubi Gloss. verb. *Auctoritate Apostolica:* Hoc dicit propter exemptionem; ergo exemptio impedit Absolutionem absque hac Pontificis licentia.

Confirmatur ex cap. *Religioso* 21. de Sent. Excom. in 6. ibi: *Religioso, qui manus violentas in Clero.*

in Clericum secularem inieci (ne hoc pretextu habeat materiam evagandi) poterit ab Episcopo eo casu absolutionis beneficium exhiberi. Ergo in aliis casibus id non conceditur.

199. solutio.

Respondeo cum distinctione: non conceditur jure communi, Transeat totum; non conceditur per privilegia extra jus commune, Nego Conseq. Vel sic: non conceditur independenter à licentia Superiorum; Concedo totum; dependenter à licentia Superiorum; Nego Conseq.

Alia solutio.

Aliter respondet Sanchez supra n. 40. non ideo concedi in illis juribus Episcopo facultatem absolvendi FF. Min. quòd illi sint ab Episcopo exempti; sed quia Summus Pontifex sibi reservabat absolutionem ab illis casibus, eaque de causa non posset Episcopus, etiam suos subditos absolvere, non concedente Pontifice licentiam.

200. Secunda objectio.

Præterea argumentantur Adversarii & dicunt: in exemptione non solius exempti favor est, sed etiam Superioris, id est, Pontificis eximentis, cum per exemptionem Religiosi ipsi immediatè subjiciantur; quare sua interest conservare hanc immediatam subjectionem. Ergo in hoc eventu non habet locum Regula textus in cap. Ad Apostolicam 16. de Regul. ibi: *Sitamen ante tempus probationis, regulariter præsumitur, is, qui converti desiderat, habitum recipit, & professionem emittit, Abbate per se vel per alium professionem recipiente monasticam, & monachalem habitum concedente, uterque renuntiare videtur ei, quod pro se noscitur introductum.*

cap. 16. de Reg.

Hæc, inquam, Regula, ut valeat quis renuntiare favori pro se introducto, non habet locum in hoc eventu; sed in illo dumtaxat, in quo favor introductus est pro se solo. Iam autem beneficium exemptionis non est personale, sed totius Religionis. Non ergo privati Prælati consensus sufficit ad cedendum illo, & subiciendum Religiosum Episcopo; argum. cap. Si diligenti 12. de foro competenti, in quo dicitur, non posse Clericum consentire in iudicem laicum; Cùm (inquit Innoc. III.) non sit beneficium hoc personale, cui renunciari valeat, sed potius toti collegio Ecclesiastico publicè sit indultum: cui privatorum pactio derogare non potest.

e. 12. de foro compet.

e. 5. de arbit.

Item argum. cap. Cum tempore 5. de Arbitris ibi: *Cùm eisi sponte vulneris, de iure tamen nequiveris sine licentia Romani Pontificis renuntiare privilegio vel indulgentiis libertatis, quæ monasterium illud indicant ad ius & proprietatem Romana Ecclesiæ pertinere.* Loquitur de Ecclesia exempta.

201. Solutio.

Respondeo: exemptionem hanc principaliter inductam esse in favorem quietis Religiosorum, quæ proinde cessante, maximè contrariè, quasi cessat ipsa exemptio, ex tacita voluntate Pontificis & Religionis, ut patet ex jam dictis. In tantum, ut Sanchez supra n. 35. cum Aliis, quos citat, putet, extendendam esse hanc tacitam voluntatem ad eum casum,

in quo Prælati sit impeditus, quia est excommunicatus denunciatus, aut obiit, aut longè abest, nec est alius vices ejus gerens.

impeditus ante mortuus? Sanchez.

Audite D. Antoninum 3. p. tit. 24. c. ult. §. 1. verfic. *Et nota quòd propter.* In casu, inquit, quo Regularis excommunicatus non haberet Prælatum, qui esset Sacerdos, ut si esset defunctus ipse Prælatus, vel excommunicatus, ad Ditecesanum recurrendum est, secundum Hostiensium. Quod Guilielmus intelligit, tam de exemptis, quàm de non exemptis. Hæc ille.

D. Antoninus.

Et Sylvester verb. *Apostasia* q. 8. n. 11. ad finem sic ait: Super exemptum nullam habet Episcopus auctoritatem, nisi fortè in foro conscientie: Absolutio in defectu Prælati concedenda sit.

Sylvester.

Sed quid si Prælatus injustè neget licentiam petitam? Respondet Sanchez supra n. 36. non est censendum, voluntatem Summi Pontificis & Religionis esse, ut Episcopus in eo eventu non absolvat, & cogatur Religiosus vagari, & accedere ad Sedem Apostolicam, gratià absolutionis impetrandæ.

202. Quid si Prælatus injustè neget licentiam petitam? Sanchez.

Quid ergo mirum, si Religiosus exemptus possit se subicere Episcopo, Clericus autem non possit se subicere iudici laico? Nam Religiosus habet consensum Pontificis, qui ipsum exempti, & consensum suæ Religionis, in cuius favorem exemptio fuit data; Clericus autem non habet consensum Collegii Ecclesiastici, cui illud beneficium, ut ait Pontifex supra, publicè fuit indultum.

Quare potius Religiosus exemptus possit se subicere Episcopo, quàm Clericus iudici laico.

Ex his infero; Religiosum non posse se subicere Episcopo, & per consequens, Episcopum non posse eum absolvere, de sola licentia immediati Superioris, quando Superior mediatu potest absolvere, cum enim tunc pateat remedium intrà Religionem, non censetur vel Pontifex, vel Religio consentire, ut extra illam remedium queratur; qui tamen consensus est necessarius, ut patet ex dictis.

203. Religiosus non potest se subicere Episcopo, quando patet remedium intrà Religionem.

Cæterùm, quæ hæcenus dicta sunt, intelligenda veniunt de Episcopo loci, in quo Religiosus ille commoratur, habitatione requisita, ut censetur aliquis Episcopo illi quoad hæc subiectus. Quæ habitatio quoad absolutionem est, in ea Diocesi esse saltem per modum transitus; quoad dispensationem verò, commorari in ea, aut habere animum commorandi saltem magnâ anni parte.

Sin autem Religiosus in Diocesi habeat domicilium, nunquid existens extra Diocesim, poterit absolvi? Et idem queri potest de aliis, sive secularibus, sive Religiosis non exemptis. Respondeo:

CONCLUSIO X.

Subditos quoad domicilium absolvit Episcopus à casibus occultis extra propriam Diocesim.

204.
Ratio dubitandi.

Tota difficultas oritur ex illis verbis Trident. *In Diocesi sua*, quæ referri possunt vel ad solum Episcopum, ita ut hic dumtaxat debeat esse in propria Diocesi, ubicumque fuerit subditus; vel ad subditum tantum, ita ut ipse debeat esse in propria Diocesi, ubicumque existat Episcopus; vel ad Episcopum & subditum, sic ut tam hic, quàm ille debeat esse in propria Diocesi.

Non est necesse Episcopum & subditum intrâ propriam Diocesim existere.
Suarez.
Sanchez.

Et quidem non esse necesse utrumque intrâ Diocesim existere, est communis sententia Suarii de Cens. Disp. 41. Sect. 2. n. 11. Sanchii in Sum. lib. 2. c. 11. n. 15. & Aliorum. Quia, inquit, Suarez supra in fine, neque ex vi verborum id significatur, neque oportet concessionem restringere, plusquam verba cogant.

205.

Sed nunquid verba illa cogunt restringere potestatem Episcoporum ad propriam Diocesim, sic ut ipse existens in aliena Diocesi, non possit subditum existentem in propria Diocesi absolvere? Negat Suarez supra, quem sequitur Sanchez supra n. 16. & probat: quia per verba tam ambigua, & commodè sanum sensum patientia, non est credendum Tridentinum voluisse ita arctare facultatem Episcopi, ac omnia jura corrigere, quæ jurisdictionem voluntariam extra propriam Diocesim exerceri posse docent.

Responsio Adversarium.

Sed ad hoc respondent Adversarii; nullatenus per illam restrictionem seu arctationem derogari juri communi, & exercitio voluntaria jurisdictionis; sicuti non est derogatio juris communis, quod Absolutio solum concedatur pro foro conscientia. Quippe cum Episcopus in illis reservatis nullam haberet potestatem, potuit Pontifex seu Concilium illas conditiones apponere, absque juris communis derogatione.

206.
Rejicitur a Trident.

Est, potuerit apponere illas conditiones; non satis constat, eas apposuisse: quia, ut bene Sanchez supra, quando aliquid extra Diocesim fieri noluit, non verbis ita ambiguis, sed clarissimis explicuit, ut sess. 6. c. 5. de Reform. ibi: *Nulli Episcopo liceat, cujusvis privilegii preteritu, Pontificalia in alterius Diocesi exercere.*

Et sess. 23. cap. 1. de Reform. volens ut antiquior Episcopus, in propria Diocesi existens, ex suffraganeis, approbet causas absentia Archiepiscopi, dixit: *Episcopo antiquiori residenti.* Ubi illa particula: *Residenti*, clarè

demonstrat opus esse, ut intrâ propriam Diocesim existat; non enim aliàs dicitur residens.

Cum ergo favores sint ampliandi, & odia restringenda, ac contra eum, qui legem dicere potuit apertius, interpretatio sit facienda, quidni impræsentiarum contra Concilium, quod apertius potuit dicere legem, interpretatio sit facienda, & potestas jurisdictionis voluntaria amplianda seu extendenda ad Episcopum, existentem in aliena Diocesi?

Ita nobiscum docet Lugo de Fide disp. 23. n. 73. Licet enim quoad actus Pontificales qui concernunt potestatem Ordinis, propter auctoritatem quamdam & majestatem, quam præ se ferunt, attendatur, ne Episcopus in alterius Diocesi eos exerceat sine ejus consensu; quoad hos tamen actus jurisdictionis voluntaria, qui non habent ejusmodi solemnitatem & pompam externam, parum curat Episcopus, quod alius Episcopus in ejus Diocesi, sine ejus licentia, eos faciat circa proprios subditos; alibi existentes, circa quos ipse Episcopus, in cujus Diocesi ille alius Episcopus commoratur; nihil potest exerceat, eò quod non sint ejus subditi. Hæc ille.

Quid ergo, inquit, si Episcopus existens in aliena Diocesi, in eadem inveniat subditos suos quoad domicilium; nunquid poterit ibi eos absolvere? Jam enim neque ipse est in sua Diocesi, neque subditi sui sunt in propria Diocesi. Aliunde autem, potest ipse ibi absolvere à peccatis non reservatis.

Respondet Card. supra: Episcopos multum curare, ne circa subditos, qui ad eum jam pertinent, dum ibi commorantur; alius Episcopus sine præsens, sit absens, illos actus exerceat. Cum enim hi eo tempore deberent ad ipsam Episcopum recurrere, in cujus Diocesi sunt, multum ei præjudicatur, si possint ad proprium Episcopum recurrere, ipso relicto, eoque invito se ostendere absolutos; qui antea excommunicati erant. Ut igitur hæc occasio querelæ Episcopis tolleretur, & debita servaretur pax, prudenter cum ea limitatione facultas absolventi concessa fuit, ne subditi extra Diocesim commorantes à proprio Episcopo absolventur, sed ab illo, apud quem actu sunt. Hæc tenet Eminent.

Et continud atrox: Ego potissimum ad hanc sententiam amplectendam moveor; quia videtur esse juxta sensum Sacrae Congregationis, si considerentur ejus verba in responsione illa supra relata; loquendo enim de subdito, qui extra propriam Diocesim commoratur, de quo quærebatur, quid circa ipsum possit Episcopus proprius absens, ex vi illius Tridentini Decreti, dicunt: *Possit ipsum absolvi in Sacramento Penitentia ab illo Episcopo, in cuius Diocesi vel civitate commoratur.*

Quamvis autem non dixerint expresse; non posse

posse absolvi à proprio Episcopo, hunc tamen fuisse Cardinalium sensum significant satis verba, immediatè subsequèntia, quibus redditur hæc ratio: quia Nuntii, qui possunt absolvere excommunicatos ob iniectionem manûs in Clericos, non possunt absolvere subditos extra Provinciam.

Quod exemplum probat etiam de absolute à censura, quasi diceret; sicut Nuntius, quia accipit potestatem limitatam ad exercendam illam intrâ Provinciam, non potest absolvere subditum, extra illam existentem, ita nec Episcopus, cui data est facultas absolvendi subditos *In sua Diœcesi*, poterit vi hujus facultatis absolvere eos, extra illam vagantes. Unde constat, verba illa: *In sua Diœcesi*, intellecta fuisse à Congregatione, ut limitantia facultatem, ne exerceretur cum subdito extra Diœcesim commorante. Hucusque Lugo.

210. Ego autem dico: hæc Declaratio (quam vide supra n. 176.) neminem debet movere, ad hanc sententiam amplectendam; non enim hic quaerimus, an possit Episcopus, in aliena Diœcesi suum subditum absentem absolvere in Sacramento Pœnitentiæ (de qua Absolutione loquitur hæc Declaratio, ut manifestum est ex ejus verbis) constat quippe Absolutionem sacramentalem requirere præsentiam, ut ibidem Congregatio declarat: sed quaeritur, an Episcopus in aliena Diœcesi suum subditum præsentem possit sacramentaliter absolvere, aut absentem extra Sacramentum, quod non fuit ibi quaesitum, nec decisum, ut probat exemplum Confessionis, quo utitur illa Declaratio dicens: *Accedit etiam, quòd Concilium loquatur de Absolutione sacramentali in foro Conscientiæ, qua requirit præsentiam exemplo Confessionis, qua non potest fieri per nuntium vel per litteras.* Ergo loquitur Congregatio de Absolutione sacramentali, quæ fieret per nuntium vel per litteras: nos autem hic agimus de Absolutione non sacramentali, vel de sacramentali, quæ fieret in præsentia Episcopi & subditi, utroque simul existente in aliena Diœcesi.

Ex quo etiam respondetur ad exemplum Nuntii, quod ibidem assertur ad probandum, inquit Lugo supra, non posse Episcopum absolvere subditum distantem, & existentem extra Diœcesim. Quod juxta dicta ego intelligo, de Absolutione in Sacramento Pœnitentiæ; nam de hac loquitur Congregatio, ut statim dixi; proinde perperam assertur illud exemplum, nisi de tali Absolutione intelligatur: jam autem verissimum est, neque Nuntium, neque Episcopum posse absolvere in Sacramento Pœnitentiæ, sive à peccatis, sive à censura; subditum distantem, & existentem extra Diœcesim.

211. Si dixeris; hoc nimis clarum est, quàm ut indigeat speciali Declaratione. Respondet ideo mihi est suspecta illa Declaratio, adeoque me-

lius dicitur, ut superius adhuc dixi, eam non esse authenticam, ac proinde parùm curandam, nec propter eam amplectendam sententiam Lugonis.

Quamquam & eandem doceat Suarez de Cens. disp. 41. sect. 2. n. 10. & 11. & de Pœnit. disp. 30. sect. 2. n. 3. fundans se in verbis Concilii: *In Diœcesi sua*, quæ aliàs forent superflua. Rationem autem Concilii putat sumendam ex aliqua consideratione morali: quia, inquit, propter majorem pacem & meliorem ordinem, voluit facultatem hanc limitare non tantum ad personas, sed etiam ad territoria & loca.

Respondet ad rationem; cum hæc Absolutio sive in Sacramento, sive extra Sacramentum sit actus jurisdictionis voluntariæ, idque pro solo foro conscientiæ, non est perturbativa pacis, etsi in aliena Diœcesi exerceatur, magis quàm Absolutio à peccatis non reservatis, vel dispensatio in votis, & aliis legibus, quæ tamen fieri possunt in aliena Diœcesi juxta communem sententiam.

Unde per ipsam parùm vel nihil prejudicatur Episcopo alienæ Diœcesis, cum non debeant ad eum recurrere, nisi per accidens; sed possint de per se differre Absolutionem, usque dum regrediantur ad propriam Diœcesim; neque eo invito, secundum Aliquorum sententiam, possent se ostendere absolutos, qui antea excommunicati erant; quia in foro externò non prodest illa absolutio, ut proinde Episcopus, Hæreticum sic absolutum, posset trahere ad judicium.

Deinde, qui antea erant voto adstricti, etiam eo invito, possunt se ostendere absolutos, & tamen propterea nemo negat, illam absolutionem esse validam, aut affirmat, per illam turbari pacem, vel fieri aliquod præjudicium Episcopo illius Diœcesis; estò etiam ipse posset in voto illo dispensare, quia v. g. æqualiter habitat in utraque Diœcesi.

Nec ideo erit superflua illa particula: *In Diœcesi sua*; quia addita est majoris claritatis gratiâ, ut sensus sit: *Quoscumque sibi subditos, etiam solum ratione existentia in sua Diœcesi*, cum alioquin per subditos ordinariè intelligamus subditos quoad domicilium. Ut ergo, absque aliqua hæsitatione, etiam intelligeremus advenas & peregrinos, adjunxit Concil. illa verba: *In Diœcesi sua*.

Alii putant, addita esse illa verba, ad excludendos subditos in temporalibus, qui non pertinent ad ejus Diœcesim. Item subditos in Abbaciæ aliqua, qui non subduntur ei, ut Episcopo, sed, ut Abbati.

Sed contra, dicit aliquis; facultas concessa Episcopis, absolvendi subditos, ex se significat satis apertè sensum formalem, nempe de subditis Episcopo, ut Episcopo. Alioquin cum verba illa: *In sua Diœcesi*, non sint addita in

212. Suarez docet sententiam Lugonis.

Respondetur ad ejus rationem.

213. Quare Concil. cit. addita est illa verba: *In Diœcesi sua*.

214. Revertitur Aliquorum explicatio.

in facultate, paulò ante in eodem Decreto concessa Episcopis, ad dispensandum in irregularitatibus & suspensionibus occultis, & non deductis ad forum contentiosum, sequeretur, posse Episcopum dispensare cum subditis suis temporalibus, non pertinentibus ad ejus Diocesim, quod nemo concedet.

An Episcopus possit dispensare cum iis, qui non sunt ei subditi ut Episcopo, Lugo.
Immo nec potest cum iis, qui ei, non ut Episcopo, sed ut Abbati subduntur: quia facultas Episcopo, ut Episcopo concessa, semper intelligitur in ordine ad subditos, qui ei, ut Episcopo subduntur, etiamsi alia explicatio non addatur, quæ si addenda erat, cur non fuit etiam in priori concessione addita? Ita interrogat Lugo supra n. 72.

Respondeo; quia in priori concessione nullà fit mentio subditorum: at verò in posteriori ponitur *ly Quoscumque subditos*, quod comprehenderet subditos in temporalibus (nam & hi, aliqui subditi sunt) nisi adderetur: *In sua Diocesi*, id est ratione Diocesis.

215. Objectio.
Si inferas; ergo Episcopi poterunt dispensare cum subditis suis temporalibus, non pertinentibus ad ejus Diocesim, quia in priori parte non additur *ly In sua Diocesi*.

Solutio.
Respondeo, Neg. Conseq. quia non ponitur etiam *ly Quoscumque subditos*; adeoque prima concessio intelligenda est secundum jus commune, id est, Episcopum posse dispensare in irregularitatibus &c. cum illis, cum quibus potest dispensare in aliis iuribus. Præterquam, quòd, secundum Sanchium l. 2. Sum. cap. 11. n. 10. in fine, Decretum Tridentini non fit ita formaliter intelligendum, ut petat subjectionem Episcopo, quatenus Episcopus est.

216. Quis sit sedulus horum verborum: Quoscumque sibi subditos &c.
Itaque, ut finem imponamus huic controversiæ & Conclusioni; dico cum Sanchio supra n. 17. in fine, legitimum sensum eorum verborum esse, *Quoscumque sibi subditos in sua Diocesi*; ut nullatenus jurisdictionem Episcopi limitent, sed tantum sibi subditos, & quomodocumque sibi subdantur; nempe vel quia sunt ordinarii subditi, utpote qui ibi domicilium habeant; vel quia subduntur quoad solum Pœnitentiæ forum, eò quòd in sua Diocesi inveniuntur, tamquam advena & peregrini.

Sicut ergo Episcopus suos subditos quoad domicilium potest absolvere ab aliis excommunicationibus, estò tam ipse quàm subditi sint extra Diocesim; ita quoque vi hujus Decreti Concil. Trid. potest eosdem absolvere ab excommunicationibus, Pontifici reservatis, estò tam ipse, quàm illi sint in aliena Diocesi. Insuper, ut progrediamur in hac materia:

CONCLUSIO II.

Episcopi absolunt à quibuscumque casibus Papalibus, habentibus excommunicationem annexam, eos, qui ob impedimentum, etiam tantum temporale, Pontificem, vel ab eo delegatum, adire nequeunt; dummodò jurent, exceptis impuberibus, quòd cessante impedimento se illi sistent, relapsuri aliàs in eandem censuram. An autem hoc debeat, aut possit extendi ad reservata aliis Prælati, incertum est.

Hæc Conclusio colligitur ex jure Canonico, cap. 11. de Sent. Excom. ubi sic scribit Pontifex Alex III. Cenonamen. Episcopo: *De cetero noveris, quòd si quis pro violenta manu iniectionem in Clericum, est vinculo excommunicationis astrictus, si habens capitales inimicitias, vel alias iustas excusationes, quibus ab innotatione abstinere non potest, ita quòd sine periculo, Apolico se nequeat conspectui præsentare: licet Diocesan Episcopo, recepto iuramento; secundum morem Ecclesie, sibi absolutionis gratiam imparii. Sed si illi sub iuramento debito inungendum, ut quatenus opportunitatem habuerit, Romanam Pontificem adire, Mandatum Apostolicum susceperit.*

Item cap. Quod de his 26. eodem tit. ubi Fraterritii tua duximus respondendum, quòd si quis asserit, se in Canonem lata sententia incidisse, non aliter, quàm per Sedem Apostolicam, vel eius Legatum, absolutionis potest beneficium obtinere; nisi iure sit in mortis articulo: vel pro portate aut infirmitate, vel senectute tantà gravetur, quòd ad Ecclesiam Romanam laborem subire non valeat veniendi: vel ab hoc alio impedimento canonico retrahatur. Ceterum ab his in forma Sacramenti exigi consuevit, ut resumptis viribus, & opportunitate debeat, Romanam Ecclesiam in propria persona debeat visitare. Ita Clemens III.

Consimiliter loquitur Greg. IX. cap. 58. eod. tit. *Quamvis incidens in Canonem lata sententia, propter violentam manu iniectionem, iuxta proprias facultates eis satisfaciatur, quibus innotuit non rogavit, non tamen aliter, quàm per Sedem Apostolicam, vel eius Legatum, absolutionis potest beneficium obtinere: nisi imminente mortis articulo, infirmitate, inimicitia, aut inopia, periculis vel senectate, fragilitate sexus, seu alià corporis infirmitate, sive quolibet impedimento canonico retrahatur.*

quò minus Romanum Pontificem possit adire: vel nisi iuris beneficio à labore huiusmodi excusetur. Caterum quibusdam predictorum, videlicet qui temporali impedimento laborant, exceptis pueris, sub debito iuramento (quod secundum Ecclesie formam prestare tenentur) consuevit iniungi, ut impedimento cessante, ad Apostolicam Sedem accedant, mandatum ipsius humiliter suscipiuri.

218. Et quàmvis hæc iura loquantur de particulari reservatione, facta in Can. Si quis suadente, id est, de excommunicatione ob percussione Clerici; nihilominus DD. unanimi consensu ea extendunt ad omnes alias excommunicationes reservatas, tum propter identitatem rationis, quæ Pontificem movit, utputa: Ne pro dilatazione penitentia periculum imminere ammarum, argum. cap. ult. de Penit. & Remiss. in 6. & ne reservatio, quæ pro bono charitatis introducta est, contra charitatem vergat; tum quia alia iura generatim loqui videntur, præsertim cap. 22. de Sent. Excom. in 6. quod sic incipit: *Eos, qui à sententia Canonis vel hominis (cum ad illum, à quo alias de iure fuerant absolventi, nequeunt propter imminentiis mortis articulum, aut aliud impedimentum legitimum, pro absolutionis beneficio habere recursum) ab alio absolventur: si cessante postea periculo vel impedimento huiusmodi, se illi, à quo his cessantibus absolvi debebant, quàm cito commode poterunt, contempserint præsentare, mandatum ipsius super illis, pro quibus excommunicati fuerant, humiliter recepturi & satisfacturi prout iustitia suadebit: Decernimus (ne sic censura illudant Ecclesiastica) in eandem sententiam recidere ipso iure.* Ubi Bonif. VIII. generaliter loquitur de omni sententia Canonis vel hominis.

219. Quamquam responderi posset; in eo textu nullum jus statui, neque ullam facultatem novam concedi quoad Absolutionem, sed solum declarari, seu decerni, quod alibi non erat decretum, scilicet quòd incurrat iterùm excommunicatio ab his, qui non se deinde sistunt suis legitimis Iudicibus: ad hoc autem decernendum non erat necessarium determinare excommunicationem, à qua possit Episcopus propter imminentiis mortis articulum, aut aliud impedimentum absolvere; sed pro hoc puncto remisit se ad alia capita, in quibus, sicut vidimus, solum agitur de percussione Clerici.

Ut ut sit de hoc iure, de quo infra redibit sermo, materialiter factum fuit, ut casus circa percussione Clerici occurreret; cumque nihil inveniatur in hoc peccato, propter quod Pontifices voluerint lenire reservationem eius potius; quàm aliorum peccatorum; immo semper peccatum illud maximo odio persecuti fuerint, & reservatio illius sit omnium antiquissima, iure merito sumitur argumentum ab hac reservatione ad alias, tamquam à primo exemplari, quod est veluti mensura cæterarum.

Unde ab hac regula non sunt excipiendi casus Bullæ Cœnæ, tamen in Bulla dicitur, quòd nullus possit ab illis absolvere extra articulum mortis, cum & hoc ipsum dicitur in Can. Si quis suadente, ibi: *Et nullus Episcoporum illum presumat absolvere, nisi mortis urgente periculo.*

Præsertim cum in diuturno tempore, quò deberet differri Absolutio, moraliter imminere possit periculum mortis, Et aliunde articulus seu periculum mortis excipiatur, eò quòd pro illo non fiat reservatio ex generali consuetudine, idèque illa jam est veluti universalis forma ferendi talem reservationem, quæ non excludit alias concessionis seu delegationis ipso iure factas.

Sed nunquid eadem est ratio de peccatis reservatis sine censura? Affirmat Suarez Disp. 30. Sect. 3. n. 11. (quem sequitur Lugo Disp. 20. n. 223.) dicens: Si Pontifex nunc reservet casum sine excommunicatione, ut de Sixto V. supra attulimus; sine dubio de illo casu Pontificio quoad hunc articulum perinde iudicandum est, ac de aliis habentibus impositam excommunicationem; quia iura absolute concedunt beneficium Absolutionis in prædicto eventu: nec videtur rationi consentaneum, ut propter excommunicationem adjunctam facilius sit Absolutio, quàm sine illa.

Sed contra: iura jam allegata non concedunt absolute beneficium Absolutionis, sed cum onere postmodum comparendi coram Superiore. Quod onus, ut fatetur Lugo supra, non est imponendum in hoc eventu; ergo de hoc eventu non loquuntur illa iura.

Deinde rationi consentaneum videtur, ut propter excommunicationem adjunctam facilius sit Absolutio, quàm sine illa; quia damnum excommunicationis est longè majus, quàm nuda reservatio peccati: potest enim per Contritionem tolli peccatum, non sic excommunicatio, privans & politico commercio cum aliis, & participatione orationum, ingressu in templum &c. quæ quia Pontifex non optat, ut diù durent, dat eam facultatem, cum onere postea comparendi; in peccatis autem sine censura ea omnia cessant, quæ etiam indirectè possunt absolvi, & absolventur per directam Absolutionem aliorum peccatorum; cum tamen, ut Multi voluat, peccata reservata cum excommunicatione, non possint nequidem indirectè absolvi, nisi priùs tollatur excommunicatio; ergo maior ratio fuit concedendi illam potestatem pro peccatis reservatis cum excommunicatione, quàm sine ea, est ordinariè illa peccata sint graviora; ergo verisimile est, Pontificem ita voluisse facere. Unde omnibus pensatis probabilior mihi videtur, inquit Arriaga disp. 41. n. 28. in fine, sententia Patris Valquez.

220. An sint excipiendi casus Bullæ Cœnæ.

An sit eadem ratio de peccatis reservatis sine censura. Suarez, Lugo.

Objectio contra sententiam affirmantem.

222.
Sententia
Vasquez

Sed quæ illa? Dicendum est, in extrema necessitate absolutum à casibus reservatis, habentibus excommunicationem annexam, teneri comparere coram Superiori, juxta statutum in cap. *Eos qui*, de Sent. Excom. in 6. non ut absolvatur sacramentaliter, sed tantum ut recipiat pro excommunicatione ultimam sententiam: quando verò non sunt casus reservati cum excommunicatione, non tenetur comparere semel absolutus coram Superiore. Ita præfatus Auctor qu. 93. a. 1. dub. 6. n. 15.

Lugo.

Unde, inquit Lugo supra n. 222. videtur supponere, facultatem illam Episcopo datam, cum data sit cum eo onere, solum extendi ad casus, qui habent excommunicationem Pontifici reservatam.

Sententia
negans est
probabilis.

Quidquid sit de hac Consequentia, quæ posset negari, & si illa sit sententia Vasquez, si non, indubiè est probabilis (si non probabilior) ut jam dicta satis ostendunt. Et ideo addidi in Conclus. illa verba: *Habentibus excommunicationem annexam*, tenens certum, & dimitrens incertum.

223.
An sit eadem ratio
de peccatis
reservatis aliis
Prælati inferioribus?

Cæterum pro majori explicatione hujus difficultatis, quæri posset, an hæc facultas absolvendi à reservatis Papæ, habeat etiam suo modo locum in peccatis & excommunicationibus reservatis inferioribus Prælati. Id est, an si non possit facile adiri Episcopus, propter impedimentum temporale vel perpetuum, censeatur facta à Pontifice licentia, petendi Absolutionem à Parocho, vel alio immediato Confessario, cum onere tamen comparandi coram ipso Episcopo, ablato impedimento.

Negant Suarez & Lugo.

Negant hanc extensionem Suarez supra n. 12. & ipsum secutus Lugo supra n. 225. quia, inquit Suarez, Pontifices solum loquuntur de casibus sibi reservatis, in quibus est specialissima ratio, utputa, quia aditus ad Summum Pontificem moraliter & regulariter loquendo ex multis causis potest esse difficilis, & ideo oportuit, ut communi jure provisum esset aliquod remedium pro hujusmodi eventu; quia leges humanæ dantur de his rebus, quæ frequentius accidunt: respectu verò inferiorum Prælatorum rariùs contingit aditum esse ita difficilem, & ideo necessarium non fuit commune jus ad illos extendi.

Et præterea declarari potest; quia ad curam ipsorum Pontificum pertinet, jurisdictionem hanc in suis casibus committere: in inferioribus autem Prælati, sicut ab eis reservatio fit per statuta particularia, vel Diocesana, vel Religionum, ita eorum curæ & prudentiæ committitur, ut eam faciant modo accommodato saluti animarum; ideoque in hujusmodi statutis ferè semper declarari solet, ut quoties fuerit difficilis aditus ad Prælatum, possit aliquo modo obtineri ab alijs Absolu-

tio, ne nimium Pœnitentia differatur. Ita Suarez.

Quem Lugo supra n. 228. notat, non bene retulisse hanc juris Regulam dictâ Sect. 3. n. 8. *Quoties non patet aditus ad Summum Pontificem vel Legatum, aut Delegatum eius, nisi cum magna difficultate & mora, posse peccatorem absolvi ab inferiori Sacerdote, cum onere comparandi coram Pontifice.* Hæc Regula, inquit Eminent. cum ea generalitate falsa est, neque habetur in jure: sed quòd possit tunc absolvi pœnitens ab Episcopo, cum onere comparandi coram Pontifice.

Sed contra; licet cap. De cetero, in principio Conclus. allegato, illa Absolutio committatur Episcopo; equidem cap. *Quamvis*, ibidem citato, nulla fit mentio Episcopi, sed generaliter statuitur vel significatur, quoties non patet aditus ad Pontificem vel Legatum aut Delegatum eius, nisi cum magna difficultate aut mora, posse ab alio absolvi. Quis autem ille alius sit, non dicitur in textu; sed tantum in Summario, quod sic sonat: *Satisfaciens Clerico, quem verberavit, non potest propter hoc ab Episcopo absolvi, nisi in certis casibus hic expressis.*

Similiter in cap. *Eos qui*, nullo verbo significatur, qui sint isti alii, qui tempore necessitatis possunt absolvere à casibus reservatis, an soli Episcopi, an etiam Parochi & inferiores Sacerdotes.

Hinc putant Aliqui, in eo cap. committi illam Absolutionem Parochis pro casibus ab Episcopo reservatis. Nam videtur in eo jure non esse sermonem de solo Papa, alioquin non dixisset: *Cum ad illum, à quo alius, qui est terminus universalis; sed dixisset: Cum ad Solum Apostolicam &c.*

Deinde cum dicat: *A sententia Canonis vel hominis*, videtur etiam loqui de sententia Prælatorum inferiorum; nam Pontificia dicuntur sententiæ Canonum.

Immo Glossa ibi videtur Absolutionem casibus Pontifici committere simplici Sacerdoti: sic enim proponit casum illius juris: *Inicius manus violentas in Clericum & atrociter, & sic sum excommunicatus, à qua excommunicatione non possum absolvi, nisi à Papa; sed ea quòd eram in periculo mortis constitutus propter infirmitatem, vel eo quia volebam intrare bellum vel mare, petii beneficium Absolutionis à meo Diocesano vel simplici Sacerdote: fui absolutus, lapsò impedimento perveni ad sanitatem, vel sui regressus à bello vel mari, nunquid tam cito, quam potero, debeo adire Papam pro obtinenda Absolutione: quia me absolvens absolvit cum hac cautione, ut parerem mandatis Papæ?*

Fateor, inquis; Glossa committit casum Pontificium simplici Sacerdoti, sed in articulo seu periculo mortis, ut patet ex verbis; sed secus in casu alterius impedimenti, de quo hic quæritur; & videtur non committi, quia

ubi jus tantum loquitur de alio impedimento, Episcopo committit Absolutionem, ut patet ex cap. De cetero supra, Ubi Glossa verb. Licet Diocesano, interrogat: Nunquid & Presbytero? Respondeo, in summa necessitate licet; argum. 17. qu. 4. Si quis suadente, & sup. eodem, Non dubium. aliis non, nisi hoc faceret de mandato Episcopi 26. qu. 6. cap. ult. quia Episcopus hanc Absolutionem bene potest committere sup. de Offic. Ord. cap. ult. Ber.

cap. 6. de Sent. Excom. Item ex cap. Mulieres 6. de Sent. Excom. Mulieres vel alie persone, quae sui iuris non sunt, ab Episcopo Diocesano absolvi possunt, si manus in Clericum iniecerint violentas.

cap. 33. eod. Praeterea ex cap. 33. eodem. De Monialibus tua nos Fraternitas requisivit, per quem eis sit beneficium Absolutionis impendendum, si vel in se invicem, vel conversas, vel conversas suas, aut Clericos etiam manus iniecerint temere violentas? Super hoc igitur tua consultationi taliter respondemus, ut per Episcopum, in cuius Diocesi Monasteria fuerint, absolvantur.

227. Ex quo respondetur ad alia iura, supra allegata, in quibus, non fit expressa mentio Episcopi; respondetur, inquam, in iis etiam tractari de articulo seu periculo mortis, in quo simplices Sacerdotes possunt absolvere vi Concilii Tridentini, ut latius deduximus Sect. 2. Concl. 4.

Proinde, ne Pontifices viderentur illi potestati velle derogare, consulto abstinerunt à nomine Episcopi, & usi fuerunt nomine generali, dicendo: Ab alio, ut in cap. Eos qui, scilicet vel ab Episcopo in casu alterius impedimenti, vel etiam à simplici Sacerdote in periculo mortis.

Et ideo in eodem cap. etiam dicitur: A sententia Canonis vel hominis; item: Cum ad illum, à quo aliis, quia simplex Sacerdos absolvit in casibus; etiam Episcopo reservatis, in articulo mortis.

Ut omitterem, quod supra dictum est, in eodem textu nullum jus statui, neque ullam facultatem novam concedi quoad Absolutionem; sed solum declarari, quod incurtatur iterum excommunicatio ab his, qui cessante periculo mortis; aut alio impedimento, contemnunt se praesentare suo legitimo Iudici, Pontifici vel Episcopo. De qua utique praesentatione restat hic agendum.

228. Notandum autem Primum, eam non esse necessariam his, qui virtute Iubilei vel Bullae Cruciatæ absolviuntur in articulo mortis; quoniam absolviuntur à suo legitimo Iudice extra illum articulum, id est, absolviuntur ab illo, à quo aliis de iure fuerant absolventi. Interim manet ea obligatio satisfaciendi parti laesae, & cautionem praestandi, quae maneret, si extra illum articulum absolventur. Res est clara.

Nota II. Absolutum in articulo mortis, vel propter aliud impedimentum, ab eo, à quo de iure non erat absolvendus, satisfacere, praesentando se illi, qui habet potestatem delegatam absolvendi. Patet ex cap. Eos qui, supra, ubi Pontifex tantum requirit, ut sic absolutus praesentet se illi, à quo cessante impedimento absolvi debebat, talis autem est Delegatus.

Absolutus à simplici Sacerdote satisfacere praesentando se Delegato.

Ex quo videtur consecrarium; non posse Episcopum absolvere propter impedimentum adeundi Pontificem; quando poenitens potest commodè adire ejus Delegatum, sic enim scriptum habes cap. Eos qui, supra: Cum ad illum, à quo aliis de iure fuerant absolvendi, nequeunt propter imminens mortis periculum, aut aliud impedimentum legitimum, pro Absolutionis beneficio habere recursum; jam autem in tali casu potest habere recursum ad illum, à quo aliis de iure fuerat absolvendus. Ita docet Lugo supra n. 221. quem sequitur Arriaga disp. 41. n. 27. & probat argum. cap. Ea noscitur 13. de Sent. Excom. in quo dicitur: Si à Pontifice vel Legato non possit absolvi; ergo supponit, quod tantum in defectum Legati possit Episcopus.

229. An Episcopus possit absolvere quando poenitens potest commodè adire Delegatum?

Lugo, Arriaga.

Et idem dicendum de illo, qui haberet delegatam jurisdictionem, quidquid in contrarium dicat Coninck. Ratio autem est manifesta; quia Pontifex recurrit ad Episcopos in defectum eorum, qui alioquin habent auctoritatem absolvendi; atqui praesente eo, qui habet jurisdictionem; est delegatam, iam non est ille defectus, neque illa necessitas recurrendi ad Episcopum; ergo. Haec ille.

Pars negativa probatur contra Coninck.

Sed contra: hic est tenor textus, quem citat Arriaga: Ea noscitur: & infra: Consultationi tuae taliter duximus respondendum, quod mulieres, senes & valetudinarii, seu membrorum destinationibus impediti, licet ad Apostolicam Sedem non veniant, ab Episcopis valeant fidelium Communionem restitui, satisfactio iuxta facultates his, quibus per eos confiterentur iniurias irrogatas. Alios autem, sive pauperes, sive divites, Sedi Apostolicae, vel Legato eius, ut beneficium Absolutionis obtineant, necesse est praesentari.

230. Contra arguit Auctor ex cap. 13. de Sent. Excom.

Ubi Glossa per Pauperes, intelligit illos, qui licet pauperes sint, possunt tamen ire ad Curiam, ne alioquin hoc jus contradicatur aliis juribus, supra allegatis, puta cap. Quod de his, & cap. Quamvis eod. tit. ubi paupertas vel inopia, quae non patitur accessum ad Curiam, ponitur inter impedimenta Canonica, quae concedunt Episcopo facultatem absolvendi.

Dicitur ergo in illo cap. (à Clement. III.) quod excommunicatus per Canonem: Si quis suadente, sit dives vel pauper, per Papam absolvi debeat vel ejus Legatum: fallit in muliere, senes, & valetudinatio vel mutilato, qui per Episcopum absolvi possunt.

231. Quid in illo cap. dicatur.

G g 2 Ergo

Ergo supponit, quod tantum in defectum Legati possit Episcopus, Negatur Consequen-
tia; immo potius supponit contrarium, cum
in prima parte illius capituli, ubi conceditur
Episcopis potestas absolvendi, nulla fiat men-
tio Legati. Nescio itaque, ubi Arriaga lege-
rit ista verba: *Si à Pontifice vel Legato non possit
absolvi.*

232.
Doctrina
Coninck de
hac contro-
versia.
Navar.

Avila.

cap. 58. de
Sent. Excom.

233.
Rejicitur.

Nec approbo totum, quod ait Coninck di-
sp. 14. n. 242. Nota 4. Navar. c. 27. n. 89.
§. *Ad quartum*, dicere, ita impeditum non posse
ab Episcopo absolvi, quando potest vel Le-
gatum Pontificis, vel alium habentem privi-
legium absolvendi, adire. Contrà verò Qui-
dam apud Avilam p. 2. c. 7. disp. 1. dub. 6.
aiunt, etiam iis casibus Episcopum posse ab-
solvere.

Qua in re credo sententiam Navarri proba-
biliorem, quando Legatus adiri potest; quia
cap. *Quamvis* 58. de Sent. Excom. aperte re-
quiritur, ut Legatus adeatur, quando fieri
potest; secus est, quando nec Pontifex, nec
ejus Legatus adiri possunt: quia tunc jura ab-
solutè concedunt Episcopo potestatem absol-
vendi, nec requiritur, ut adeatur alius habens
privilegium; quàmvis hoc suadendum sit, quan-
do impedimentum est tantum temporale, ne
reus postea teneatur se præsentare habenti ab-
solutam potestatem absolvendi. Hæc ille.

Sed ego in his non possum approbare, quod
ait: *Cap. Quamvis aperte requiritur, ut Legatus
adeatur, quando fieri potest. Moveor ex verbis su-
prà relatis, ibi: Nisi imminente mortis articulo,
infirmate &c. retrahatur, quò minus Romanum
Pontificem possit adire. Si diceretur: Quò minus
Romanum Pontificem vel eius Legatum possit adire,
dicerem cum Regio: Cap. Quamvis aperte re-
quiritur &c. sed cum tantum nominetur Roma-
nus Pontifex, satis utique obscure hoc requiri-
tur, si tamen requiratur.*

Solum videtur requiri, ut vel Pontifex,
vel ejus Legatus adeatur, quando commodè
potest adiri Pontifex; si autem non possit hic
commodè adiri, secundum aliquos DD. non
improbabiliter, *Licet Diocesano Episcopo, ut di-
citur cap. De cetero eod. tit. recepto iuramento,
secundum morem Ecclesie, sibi Absolutionis gratiam
impartiri; est pœnitens posset commodè ad-
ire Legatum vel Delegatum; quoniam abso-
lutè datur in illis juribus potestas absolvendi
Episcopo; occurrentibus impedimentis, ibi
specificatis; adeoque & ipse pro tali casu cen-
setur Delegatus Pontificis.*

Sed, ut bene notat Lugo suprà n. 221. in
praxi non est periculum, quòd velit pœnitens
recurere pro Absolutione ad Episcopum, cum
onere comparandi postea coram Pontifice,
quoties poterit sine eo onere absolvi ab ha-
bente ex privilegio facultatem absolvendi, &
quem facilius adire potest, quàm Episco-
pum.

Neque placet Eminent. discrimen inter Le-
gatum & habentem facultatem absolvendi,
cum ille etiam sit Delegatus à Papa quoad il-
lam causam; & ratio sit eadem in utroque:
quia scilicet jam potest adiri ille, cui ex vo-
luntate Papæ commissæ est illa causa. Hæc
ille.

Cui sententiæ videtur favere dictum cap.
Eos qui, quòd generaliter loquitur, & quàm-
vis, ut suprà notavi, nihil statuat novi, nisi
reincidentiam in eandem censuram; eundem
satis videtur declarare, quomodo alia jura sint
intelligenda, quæ Diocesano tribuunt facul-
tatem absolvendi, occurrentibus certis impe-
dimentis.

Excipe articulum mortis, in quo cessat om-
nis reservatio, juxta Trident. sess. 14. c. 7. *At-
que ideo omnes Sacerdotes quælibet pœnitentes à qui-
busvis peccatis & censuris absolvere possunt*, etiam
probabiliter in præsentia ejus, qui habet po-
testatem extra illum articulum, propter ex-
tremam necessitatem, ut suo loco diffusius
explicavimus. Vide ibi dicta. Impræsentia-
rum autem

Nota III. duplicem cautionem petendam
esse ab eo, qui sic extraordinariè absolvitur
à reservatis; unam de stando mandatis Eccle-
siæ, alteram de satisfaciendo. Et prima qui-
dem exigi debet sub juramento, saltem in cri-
minibus magnis; argum. cap. 10. de Sent.
Excom. *Ex tenore litterarum tuarum nobis in-
terit, quòd B. Canonicus in quendam Sulliatensem
manus iniecit violentas: Et infra: Mandamus ut-
que, quatenus recepto ab eo iuramento, quòd non
debeat mandato parere, ipsum vice nostrâ à senten-
tia, quâ tenetur, absolvas.*

Et ut scires, quid debeat ipsi mandari, con-
tinuò attextitur: *Sibi, in virtute inter amovendi præ-
cipias, ne de cetero in Clericum, Monachum, vel
alicuius Religionis Conversum manus iniecit violentas;*
adeoque per illud juramentum non con-
trahitur nova obligatio servandi omnia Eccle-
siæ præcepta; sed tantum id, quod injunctum
fuerit eâ occasione ab Ecclesia, vel ab ipso
absolvente. Omitto alia jura suprà allegata.

Tantum addo, quod lego in Bulla Cæcæ
ibi: *Ceterum à prædictis sententiis nullus per alium,
quàm per Rom. Pontif. nisi in mortis articulo con-
stitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesie man-
datis, & satisfaciendo cautione præstitâ, absolvi
possit.*

Cujus cautionis nomine (inquit Sanchez
lib. 2. Sum. cap. 13. n. 23.) intelligitur pi-
gnoratitia, aut si hæc præstari nequit, fide-
jussoria: aut si nec hæc juratoria. Idque præ-
sentis arbitrio relinquendum, ut bene ex Ca-
jet. & Navar. tradit Suarez 5. tom. 10. 3. p.
Disp. 21. Sect. 3. n. 1.

At in casu hæresis, cum nulla satisfactio pe-
cuniaria exhibenda sit, non exigitur fide-
jussor, aut pignus; sed solum satisfaciendi
jura.

juramentum, & hoc quando ex iustitia debetur aliqua satisfactio. Ue si Hæreticus aliquos deceiverit, dicens, doctrinam hæreticam esse veram; tenetur enim illis fraudem detegere, ut traditur communiter in Tract. de Restit.

Quare hæc cautio necessaria non est, si jam Hæreticus satisfecit, vel si nunquam poterit; quia decepti absunt, & Hæreticus ducitur ad mortis supplicium; vel si aliunde fraus detecta sit deceptis. Quod si commodè potest ante Absolutionem satisfacere, debet ea satisfactio præmitti, ne absolvens peccet. Hucusque Sanchez. Itaque cautio de satisfaciendo non est exigenda, si vel satisfactio est impossibilis, vel si jam satisfactum est.

Neque hæc solum observanda sunt in articulo mortis, sed quocumque aliquis in forma consueta Ecclesiæ aliquem absolvit ab excommunicatione in foro exteriori, ut traditur in Rit. Rom. Tit. de Sacram. Pœnit. §. de Absolutione ab excommunicatione in foro exteriori, hisce verbis: *Si potestas, absolvendi ab excommunicationis sententia, Sacerdoti commissa fuerit à Superiore, & in mandato certa forma sit præscripta, illa omnino servanda est: si verò in mandato seu commissione dicitur: In forma Ecclesiæ consueta, hæc servanda sunt.*

Primo, ut excommunicatus ei, ob cuius offensam in excommunicationem incurrit, prius, si potest, satisfaciatur. Quod si tunc non possit, sufficientem cautionem præbeat, aut saltem si eam præstare non potest, iuret se, cum primum poterit, satisfacturum.

Secundo, si crimen, ob quod in excommunicationem incidit, sit grave, iuramentum ab eo exigatur de parendo mandatis Ecclesiæ, quæ illi fiunt pro tali causa: ac præcipi ne deinceps delinquat contra illum Canonem vel Decretum, contra quod faciendo, censuram incurrit.

Cæterum particulare est Absolutioni ratione articuli mortis, aut alterius cuiusvis impedimenti, à quacumque excommunicatione, sive juris, sive hominis, reservata, tam Pontifici, quam cuicumque alteri inferiori, quod teneatur Confessarius; qui aliàs de iure non potest absolvere, injunget, ut cessante morbo vel alio impedimento se præsentet Superiori, qui extra eum casum de iure poterit illum absolvere. Quod si contemnat se præsentare quam citò commodè poterit, in eandem sententiam ipso iure reincidet. Ita expressis verbis statuitur cap. Eos qui, superius allegato.

Dixi, A quacumque excommunicatione; quia ius illud loquitur generaliter, ubi autem ius non distinguit, nec nos debemus distinguere, absque manifesta ratione, quæ hinc non affertur. Aliud est de peccatis, quæ reservantur sine censura; si enim ab his aliquis absolvatur in articulo mortis, neque Confessarius tenetur injungere comparitionem coram Superiore cessante morbo, neque absolutus tenetur comparere;

quia de solis censuris loquitur præfatum jus.

Neque verum est, quod Aliqui dicunt; potestatem absolvendi à reservatis sine censura, solum colligi ex potestate absolvendi à reservatis cum censura; hoc, inquam, falsum est; nam expressis verbis utraque potestas datur à Conc. Trident. sess. 14. c. 7. ibi: *Veruntamen præ admodum, ne hæc ipsa occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei custoditum semper fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis; atque ideo omnes Sacerdotes quoslibet penitentes à quibusvis peccatis & censuris absolvere possunt.*

Ut proinde Prælati, inferiori Pontifice, nec licitè, nec validè possit cum tali onere reservare peccatum pro illo articulo; cum inferior non possit limitare potestatem absolvendi, concessam à Superiore, independentè ab ipso, ut supponitur concessa potestas absolvendi in articulo mortis ab omnibus peccatis & censuris. Unde solus Pontifex potuit annexere, & annexit onus comparendi, quando quis in articulo mortis à simplici Sacerdote absolvitur à censuris.

Si autem à me quaeritur, quare potius annexerit illud onus absolutioni à censuris, quam à peccatis? Respondeo verbis ipsius Pontificis dicto cap. Eos qui: *Ne sic censura illudant Ecclesiastica.* Cum enim censura sit pœna Ecclesiastica, pertinens ad forum contentiosum, planè expediebat, imò quòdammodo necessarium erat ad vigorem Ecclesiasticæ disciplinæ, ut non totaliter auferretur, donec parti læsæ foret satisfactum: at verò in aliis peccatis, remissio purè fit in foro Pœnitentiæ & apud Deum, ac per se loquendo nulla restat satisfactio exhibenda, præter Satisfactionem sacramentalem.

Si inferas, ergo qui satisfecisset parti læsæ, excusaretur ab illo onere. Resp. Neg. Consequè quia cessante fine legis in casu particulari solum negativè, non cessat lex; præsertim si ille finis non sit adæquatus, sicuti in casu proposito non est: nam illud onus est quasi pars pœnæ, ab Ecclesia impositæ pro tali delicto, & ordinatur ad specialem modum obedientiæ, Ecclesiæ exhibendum, præter satisfactionem partis læsæ, ut patet ex ipso textu ibi: *Mandatum ipsius super his, pro quibus excommunicati fuerant humiliter recepturi, & satisfacturi prout iustitia suadebit.*

Igitur satisfactio non est finis adæquatus, sed insuper humilis receptio mandati; ac proinde non excusatur ab onere se præsentandi, qui alioquin parti læsæ exhibuit sufficientem satisfactionem, eum illa conditio in hoc præcepto non apponatur; quod tamen fieri debuisset, si Ecclesia tali casu noluisse obligare; voluit ergo generaliter omnes comparere, etiam illos, quibus ex oblivione, vel alia causa, Confessarius non intimavit illud onus.

239. Occurritur objectioni.

Trident.

240. Quare Pontifex præcepit comparitionem potius iis, qui absolventur à censuris, quam à peccatis.

Obiectio diluitur.

241. Satisfactio non est finis adæquatus illius præcepti.

Arriaga

Advertendum est (inquit Arriaga disp. 4. r. n. 26.) citato illo cap. *Eos qui*, præcipi, ut antequam in hora mortis absolvantur ab excommunicatione; si pœnitens possit loqui vel audire, admoneantur de ea obligatione comparandi, & petatur ab illo iuramentum, quod velit se sistere. Hæc ille.

Ego autem dico: Advertendum est, quod citato illo cap. *Eos qui* (ut patet ex verbis supra fideliter relatis) nulla fiat expressa mentio iuramenti, neque alicujus admonitionis; sed simpliciter imponitur onus se præsentandi, vel, ut verius dicam, supposito onere illo ex aliis iuribus, decernitur, relapsus in eandem sententiam his, qui ita absoluti contempserint se præsentare.

242. Confessarius debet monere pœnitentem de obligatione comparandi.

Itaque non illo cap. sed cap. *De cetero*, & cap. *Quamvis*, præcipitur, ut in articulo mortis, vel in casu alterius legitimi impedimenti, antequam pœnitens absolvatur ab excommunicatione, si possit loqui vel audire, admoneatur de obligatione comparandi, & petatur ab illo iuramentum, quod se velit sistere.

Non est petendum iuramentum a pueris, vel laborantibus impedimento perpetuo.

Ab illo, inquam, qui, ut dicitur in cap. *Quamvis*, temporali impedimento laborat, exceptis pueris. Igitur non petendum hoc iuramentum a pueris, id est, impuberibus (ut habet Conclusio) juxta Gloss. ibi verb. *Pueris*, ubi sic ait: *Pueri infra pubertatem non mittuntur ad Curiam, quia ætas eos excusat ab itinere.* Neque ab illis, qui laborant impedimento perpetuo, ut sunt Moniales, senes, qui jam iter facere non possunt &c.

243. Quid si impedimentum miraculose cessaret?

Ubi notant DD. communiter, etsi talibus miraculose, vel aliàs planè casualiter impedimentum postea cessaret, non ideo fore eos obligatos ad Pontificem recurrere, etiamsi ab eis per errorem petum fuisset iuramentum, quando habebant impedimentum perpetuum. Ratio est; quia Pontifex, propter impedimentum perpetuum, absolute liberavit eos sine ullo onere. Ipse autem pœnitens per illud iuramentum ad nullum onus se obligare voluit, nisi ad quod à parte rei obligabatur.

Sicuti, si Confessor, credens pœnitentem generi restituere in aliquo casu, ipsum cogeret jurare, se restitutum; invento errore, ad nihil tenetur. Quia Confessarius solum intendit obligare ad restitutionem debitam jure naturali, & per consequens ad eandem, & non aliam, voluit se obligare pœnitens per suum iuramentum.

244. Quid si Confessarius non imposuisset onus comparandi? Equidem obligatur.

Et aliunde, sicut pœnitens non excusaretur à restitutione, jure naturali debita, estò Confessarius ex oblivione, ignorantia, vel malicia, eum non obligasset; ita etiam in casu proposito tenetur pœnitens se præsentare, & si non præsentet se, reincident in eandem censuram, estò Confessarius ex oblivione, ignorantia, vel malicia, illud onus non imposuisset, utpote quod non dependet ex Confessoris voluntate,

sed ex jure ipso, quod licet postulet illam admonitionem & iuramentum, non tamen tamquam necessarium ad inducendam obligationem, sed ad magis eam confirmandam, & ne prætextu ignorantie, pœnitens se non præsentet.

Veluti cap. *Omnis utriusque sexus* 12. de Pœnit. & Remiss. præcipitur publicatio annue Confessionis & Communionis ibi: *Vnde hoc salutare statutum frequenter in Ecclesiis publicatur, non quasi illa frequens publicatio sit necessaria ad inducendam obligationem; sed, ut subiungitur: Ne quisquam ignorantia cecitate velamen excusationis assumat.*

Hinc etiam valet Absolutio, quamvis Confessarius non imponat illud onus se præsentandi. Idemque dicendum, si omittat petere cautionem parandi mandatis Ecclesie & satisfaciendi. Ita Sanchez lib. 2. Sum. cap. 13. l. 2. n. 35. & alii DD. communiter. Quia non est verisimile, Ecclesiam voluisse valorem Absolutionis in tanta necessitate, v. g. in articulo mortis, ex Confessoris negligentia aut ignorantia pendere.

Nec obstant illa verba Bullæ Cœnæ supra: *Nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesie mandatis, satisfaciendo, cautione præstita, absolvi possit, quia illa lex censetur irritare aliquem actum, necesse est, ut contineat clausulam expressè irritantem; vel eo sensu sit usu recepta; vel concedat potestatem actus, non solum appositâ conditione, sed etiam conditionatè; vel denique prohibeat actum ratione effectus permanentis.*

Atqui hæc lex non continet clausulam expressè irritantem, quæ enim illa esset? Nisi scæpius quis absolvi non potest, ubi tamen Absolutio data valet. Nec etiam eo sensu est usu recepta; de illo quippe usu non constat. Nec concedat potestatem absolvendi conditionatè, sed potestati, datæ & obtentæ per Conc. Tridentinum, absolvendi ab omnibus peccatis etiam reservatis per Bullam Cœnæ, tantum apponit aliquam conditionem; seu aliquem modum.

Nec denique prohibet actum ratione effectus permanentis, qui est remissio peccatorum; cum hæc remissio sit maxime necessaria in articulo mortis; quam proinde non est credibile voluisse Ecclesiam impedire, invalidando Absolutionem; quævis voluerit, ut non daretur, nisi cum tali modo, scilicet cautione præstita; præsertim, cum, ut dictum est, tamen etsi cautio non foret præstita, equidem teneretur stare mandatis Ecclesie; & satisfacere; immo & se præsentare legitimo suo Iudici, sub pœna reincidentiæ in eandem censuram seu sententiam, juxta superius dicta.

Sed dicit aliquis; qui fieri potest, ut recidat in eandem excommunicationem seu sententiam, cum imponatur propter diversam causam.

causam, scilicet propter contumacem inobedientiam, quâ noluit se præsentare ? Respondet Lugo supra n. 213. physicè quidem loquendo esse aliam numero & specie; moraliter tamen seu per juris fictionem esse eandem specie & numero. Nam physicè loquendo, sicut datur novum motivum ad puniendum hunc hominem, à quo Legislatores movetur, sic datur etiam nova voluntas eji- cendi eum extra Ecclesiam, postquam recep- tus fuerat.

Ceterum fictione juris est eadem excom- municatio rediens; vult enim Legislatores, ut perinde sit, ac si non fuisset absolutus ab illa alia; in tantum, ut qui haberet solum facul- tatem absolvendi ab illa alia, v. g. ob percus- sionem Clerici, posset absolvere ab ista; ergo moraliter hæc non est excommunicatio pro- pter inobedientiam in comparando, sed solum propter percussionem Clerici, alioquin non posset ab eo auferri. Hæc ille.

Arriaga supra n. 24. existimat, excommuni- cationes quoad se omnes ferè esse easdem, etiam numero; quia cum consistant in eo, quod non possint alii cum eis agere; quod sint incapaces Sacramentorum &c. (loquitur de majoribus inter se, & minoribus inter se) & negationes hæc omnes inducantur à qualibet excommunicatione, videntur omnes esse idem; sicuti in simili ex parte objecti eadem est pœna damni, quæ inducitur per hoc & istud peccatum, cum quodlibet inducat earentiam omnis visionis beatæ; excommunicationes ergo in se erunt eadem; licet causæ; ob quas imponuntur, sint diversæ.

Atque ut causæ essent intrinsecæ excommuni- cationi; & exinde excommunicationes per illas specie & numero distinguerentur, posset adhuc (inquit idem Auctor n. 25.) sustineri, tunc redire eandem numero excommuni- cationem, dicendo; eum hominem tunc non fuisse propriè absolutum, sed suspensum, usque dum adveniènt occasione se sistendi, se sistendo eam excommunicationem omnino exingue- ret; vel non obediendo daret occasionem seu poneret conditionem requisitam ad hoc, ut eadem numero excommunicatio rediret, non ob inobedientiam; sed ob præcedens pecca- tum. Ita Arriaga.

Quod confirmari potest à simili: Si Deus remittendo culpam, non remitteret absolutè pœnam, sed solum sub conditione: Si homo am- plius non offendat, posita novâ offensione, redi- ret eadem numero pœnâ, non ob novam offensionem, sed ob peccatum præcedens, cu- jus pœna non fuerat remissa, nisi sub illa con- ditione: Si homo amplius non offenderet. Ergo consimiliter, si Ecclesia non remittat absolutè illo casu pœnam excommunicationis, sed tan- tum conditionatè; Si pœnitens postea se præ- sentet suo Superiori, quid mirum si redeat

eadem numero excommunicatio propter pec- catum præcedens, omisâ culpabiliter illâ præ- sentatione ?

Si inferas; ergo si antea erat excommuni- catus vitandus, etiam postea erit vitandus. Respondet Bonacina de Cen. disp. 1. q. 3. p. 3. n. 18. concedendo totum. Ratio, inquit, est, tum quia, si post Absolutionem in articulo mortis collatam, perisset, non potuisset sepe- liri, antequam Superiori constitisset de abso- lutione; ergo multò minus poterit ad parti- cipationem fidelium admitti post reincidentiam in eandem specie censuram, quæ retinet eosdem effectus; & eandem reservationem, quam prior: tum, quia jura non intendunt patrocinarî delinquenti, nolenti se post Absolu- tionem in articulo mortis obtentam præsentare, ne censura illudatur, ut dicitur in cap. *Eos qui*. Periculum autem est, ut qui fuit in ar- ticulo mortis absolutus; illudat censuræ, il- lamque parvipendat, nisi vitetur, postquam noluerit se coram Superiore præsentare; tum quia, qui non se præsentat legitimo Superiori, non dicitur absolutè reincidere in eandem cen- suram, sed in eandem sententiam; ut expressè habetur in cap. *Eos qui*. Sicut autem Titius fuerat per sententiam denunciatus excommuni- catus, ita etiam remanet excommunicatus denunciatus; & consequenter vitandus, post- quam contempserit se præsentare oblata op- portunitate, alioquin non diceretur reincidere in eandem sententiam. Hucusque Bonacina.

Quam sententiam iudico esse veram per se loquendo; nam per accidens fieri potest con- trarium, si v. g. constat publicè de ejus Abso- lutione in articulo mortis, & non constat pu- blicè de reincidentia: tunc enim quamvis ipse ex se sit vitandus, equidem alii excusantur ab eo vitando per accidens, defectu notitiæ re- quisitæ. Ita docet Lugo supra n. 216. quem sequitur Arriaga supra n. 25. Et hæcenus qui- dem de potestate Episcoporum.

Sequitur examinanda potestas Religioso- rum Mendicantium, qui licet de per se nul- lam habeant potestatem absolvendi sæculares à casibus reservatis sive Pontifici, sive Epi- scopo; equidem varia circumferuntur de hoc puncto eorum privilegia, pro quibus erit

CONCLUSIO XII.

Confessarii Regularium possunt absolvere sæculares à casibus Papæ reservatis, exceptis con- tentis in Bulla Cœnæ. Ne- queunt absolvere à casibus Epi- scopis

249. An si antea erat excom- municatus vitandus, etiam postea sit vitandus? Affir- mat Bonacina.

250. Que sen- tentia per se loquendo est vera?

Lugo, Arriaga.

247. Arriaga pu- tet se om- nes excom- municatio- nes quoad se esse easdem.

Modus quo possit redire eadem ex- communicatio ex eo- dem Aucto- re.

248. Confirma- tur à simili.

scopis reservatis, non obtentâ ad id Episcoporum facultate.

251.
Prima pars
Conclus.
probatur ex
privilegio
Pauli III.

Prima pars probatur ex privilegio, quod Paulus III. concessit PP. Societatis Iesu Bullâ: Cum inter cunctas 7. apud Rodrig. ibi: Nec non illis ex vobis, qui Presbyteri fuerint, quorumcumque utriusque sexus Christi fidelium ad vos undique accedentium, Confessiones audiendis, & Confessionibus diligenter auditis, ipsos & eorum singulos ab omnibus & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcumque gravibus & enormibus, etiam Sedi Apostolica reservatis, & à quibusvis ex ipsis casibus resultantibus sententiis, censuris & pœnis Ecclesiasticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini soluta est legi) absolvendi, ac eis pro commissis penitentiam salutarem iniungendi ..... plenam & liberam facultatem auctoritatis Apostolicæ beneplacito concedimus.

252.
Objectio,

Sed contrâ, reponit quispiam: hoc privilegium & similia revocata sunt per Decretum quoddam S. Congregationis Regularium, iuxta speciale mandatum Clement. VIII. sequentis tenoris; Sacra Congregatio Episcoporum & Regularium de speciali mandato Sanctissimi Clement. VIII. &c. omnibus Confessoribus tam secularibus, quàm Regularibus, quorumcumque privilegiorum à Sancta Sede Apostolica quomodolibet concessorum, quibuscumque, etiam Regularibus personis ab ullo ex casibus dubiè aut clare contentis in Bulla Cœnæ Domini, vel aliâ Sedi Apostolica reservatis, nec etiam à casibus Ordinariis reservatis vel reservandis, quocumque casu, nisi in articulo mortis, sine nova licentia à Sede Apostolica vel Ordinariis respectivè obtenta, Absolutionis beneficium impendere audeant. Quam licentiam à Sancta Sede obtentam teneantur Ordinariis ostendere. Immo addit excommunicationem & privationem beneficiorum & dignitatum, & inhabilitatem ad audiendum Confessionum illis, qui oppositum practicaverint, reservando Absolutionem Sedi Apostolicæ 9. Ianuar. 1601.

253.
Solvitur.

Respondetur: hoc Decretum hæcenus nec promulgatum in Occidente nostro, nec usu receptum vidimus. Quid miramur? Quippe pro solis Sacerdotibus Italiæ editum fuit, ut notat Bardus discept. 6. c. 11. p. 4. §. 7. n. 1. & post ipsum de Scildere de Principiis Conscientiæ tract. 5. §. 2. n. 14. estque manifestum ex tenore Decreti, inquit Herincx hic Disput. 7. n. 10.

Barbosa.

Unde convincitur falsus tenor, in objectione relatus (quem sequitur Bonæ Spei hic disp. 10. n. 22.) in quo nulla fit mentio Italiæ, sed generaliter dicitur: Omnibus Confessoribus tam secularibus, quàm Regularibus, omnis his verbis: Per universam Italiam extra Urbem degentibus, ut videre poteris apud Barbosam de Potest. Episcop. p. 3. Alleg. 50. n. 286. postremæ editionis.

Sed & pro his ipsis Sacerdotibus moderatum fuit illud Decretum anno sequenti die 26. Novembris iussu Clement. VIII. ut sequitur: Eadem Sacra Congregatio de speciali mandato eiusdem Sanctissimi Domini Clement. VIII. similiter vobis vocis oraculo super ea re habito, ipsum Decretum ita moderatur ac declarat, videlicet sub eadem prohibitionem eos tantum comprehendendi casus, qui in Bulla Cœnæ Domini legi consueti continentur, ac præterea primò Violationis immunitatis Ecclesiasticæ in terminis Constitutionis Greg. XIV. quæ incipit: Quia aliàs nonnulli 2. Violationis clausuræ Monialium ad malum finem. 3. Provocantium & pugnantium in duello, iuxta Decretum Conc. Tridentini & Constitutionem Greg. XIII. incipientem: Ad tollendum. 4. Iniuriantium manus violentas in Clericos, iuxta Canonem: Si quis suadente, & inter dispositionem. 5. Simonia realis scienter contractæ, argue etiam confidentiæ beneficiatis. 6. Item omnes casus, quos Ordinarii locorum sibi reservaverunt, ac imposterum reservabunt. In quibus omnibus reservatis casibus dumtaxat, & sub lata etiam pena inhabilitatis audiendi Confessiones, eadem Sacra Congregatio vult, & mandat dictam Decretum in sua firmitate & pristino robore permanere. Atque hæc de prima parte Conclus. quæ communis est.

Sed quid dicam de secunda? Varia ei obijciuntur privilegia, olim à Summis Pontificibus concessa, Primum sit Eug. IV. concessum Monachis Congregationis S. Iuliani Bullâ: Etsi quælibet 1. apud Rodrig. ibi: Præterea cum sæpe contingat ob devotionem, quam ad Monachos præfate Congregationis nonnullæ personæ habent singularem, ad huiusmodi Monachos pro eorum salute animarum recurrere. Nos volentes eorum devotioni satisfacere, quod liceat dictæ Congreg. Prælati, sive Monachis, deputatis à suis Superioribus, ad audiendum huiusmodi personarum Confessiones accedere, illasq. audire, & personæ ipsæ eis confiteri possint, absque alia Superiorum suorum licentia, nec non eis penitentia & satisfactione iniuncta, quæ oportuerit, absolvere ab omnibus & singulis peccatis, præterquam Sedi Apostolicæ dumtaxat reservatis: nec non à quibuscumque excommunicationibus, suspensionibus & interdicti sententiis, alijsq. Ecclesiasticis censuris & pœnis, quas à iure vel homine latis, satisfactione iniuncta, incurrisse quomodolibet consueverunt. . . . specialis dono gratia in favorem obsequantia Regularis, licentiam elargimur.

Secundum habetur apud Rodrig. inter Bullas Sixti IV. concessum per Nicolaum Francum, Apostolicæ Sedis Nuntium in Hispaniis cum potestate Legati à latere, Priori & Conventui Sancti Benedicti Vallisletani & Abbatibus & Prioribus totius Congregationis anno 1476. sub hac forma verborum: Nos regitur in hac parte vestris pijs supplicationibus inclinatissimi filii Prior, & Abbatibus & Prioribus vel presentibus quocumque titulo nuncupentur, ab ipso vestro Monasterio eius fundatorum, & reformatorum, & qui in futurum Domino disponente ab eo fundati

buntur, reformabuntur vel unientur in eadem observantia, & sub eadem clausura & modo vivendi, & Monachis in Sacerdotio constitutis, per te & per eosdem Abbates, Priores vel Praelatos nuncupandis, eligendis, & ad nutum revocandis, omnium Christi fidelium utriusque sexus, cuiuscumque gradus, status, ordinis vel conditionis existant, de quibusvis partibus ad ipsa Monasteria, seu eorum Ecclesias confluentium, aut ex quacumque causa commorantium vel existentium, Confessiones diligenter audire, ac eos à quibusvis peccatis, delictis, criminibus & excessibus suis in omnibus & singulis casibus Episcopo reservatis, ac ab omnibus Ecclesiasticis sententis, censuris & penis, fulminationibus excommunicationum, suspensionum, & interdicti à iure vel ab homine patris, & contractis in genere, in his tantum, in quibus potest Episcopus absolvere & dispensare, satisfactione praemissa vel mandato de satisfaciendo, si persona ad hoc habiles fuerint, ac eis penitentias salutares iniungere valeant .... auctoritate Apostolica, cuius legationis officio fungimur in hac parte, tenore praesentium plenariam & liberam concedimus facultatem.

257. Tertium concessum est ab eodem Pontifice FF. Minoribus, ut habetur in Ordinis Monachorum fol. 5. conc. 8. (teste Rodrig. qq. Reg. to. 1. q. 6. l. a. 3.) Confessiones audiendi, & ab omnibus casibus excommunicationis, suspensionis, interdicti, ac super quacumque irregularitate, Ordinario tam à iure, quam ab homine reservatis, toties quoties opus fuerit absolvendi, dispensandi, ac vota quaecumque permutandi & relaxandi, & penitentiam salutarem iniungendi, sicut potest Diccesanus. Id est, (inquit Rodrig. supra) sine aliqua praesentatione.

Quae concessio (prosequitur idem Autor) licet dubitet Collector privilegiorum Ordinis Mendicantium, an respectu saecularium concedatur, ac Corduba advertit constare ex supplemento Ordinis (fol. 11. conc. 36.) auctoritatem absolvendi ab omnibus, à quibus potest Diccesanus, concessam esse Minimis.

458. Sic enim ait Iulius II. Bullà: Dudum ad sacrum Ordinem 10. apud Cherubinum §. 34. Nec non Confessiones quarumcumque personarum, tam Religiosarum, quam Ecclesiasticarum & saecularium ubilibet, & illis auditis personas ipsas, & earum quamlibet, iuxta formam & tenorem privilegii, per praesatum Sixtum praedecessorem nostrum Ordini Minorum huiusmodi, ac illius personis & Fratibus dudum concessi & confirmati, absolvere ac penitentiam salutarem illis iniungere valeant.

Porrò tenor privilegii Sixtini talis est: Confessiones audiendi, & ab omnibus casibus excommunicationis, suspensionibus & interdictis, ac super quacumque irregularitate eidem Archiepiscopo tam à iure, quam ab eo reservatis & praemissis, toties quoties opus foret, & esset, absolvendi & dispensandi, vota, quaecumque permutandi & relaxandi, ac penitentiam salutarem iniungendi. Ita Sixtus IV. Bullà:

lâ: Sedes Apostolica §. apud Cherubinum §. 7.

Hæc privilegia, uti & alia omnia à suis praedecessoribus concessa, in quantum non repugnant Decretis Conc. Trident. confirmavit Sixtus V. Bullà: Etsi Mendicantium 14. apud Rodrig. hisce verbis: Nos igitur, qui omnium votis, praesertim illis, qui sub suavi Religionis iugo, divinis laudibus & Christianae Religionis augmento incumbunt personarum tranquillitati & commoditati consulimus, libenter annuimus, eaq. favoribus prosequimur opportunit, huiusmodi supplicationibus inclinati, quacumque praemissa ac omnia & singula alia privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prerogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessionem, indulgentias & indulgia spiritualia & temporalia, etiam per modum communicationis & extensionis inter se, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus & non Mendicantibus eiusdem FF. Minorum Reg. Observantiae & S. Clarae, & de Penitentia tertio Ordini, etiam in congregatione sub trium votorum substantialium professione & eorundem Superiorum Ord. Min. Reg. Obser. huiusmodi obedientia degentibus; ipsorumque Superiorum Fratibus Monialibus, Sororibus, ac utriusque sexus etiam singularibus personis, nec non Monasteriis, domibus, Ecclesiis & locis quibuscumque, in genere & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viva vocis oraculo, ut praesertur, aut alias per eosdem Rom. Pontifices praedecessores nostros, ac nos & Sedem praedictam sub quacumque forma & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, nec non omnibus & singulis in eis forsan contentis clausulis, Decretis, Declarationibus, quibuscumque, ac singulis desuper etiam pluribus vicibus concessas litteras, & in eis contenta ac inde secuta quaecumque, illorum omnium tenores & formas datas, effectas, & Decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus, & in suis essent inserta, pro sufficienter expressis habentes, dictâ auctoritate Apostolicâ tenore praesentium ex certa scientia in his omnibus, in quibus Decretis Concil. Trident. non adversentur, approbamus & confirmamus, ac innovamus, perpetuamq. roboris firmitatem obtinere & firmiter observari; nec non Ordinibus FF. Min. Reg. Obser. & S. Clarae, ac tertio de Penitentia nuncupato, etiam in congregatione sub obedientia FF. Min. de Obser. huiusmodi degent. Superioribus, Fratibus, Monialibus, etiam Tertiariis nuncupatis Sororibus, Personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis praedictis, etiam per modum communicationis & extensionis huiusmodi suffragari, illisq. uti, frui & gaudere quando & quoties opus fuerit, posse & debere in iudicio, & extra, ac etiam in foro conscientiae in omnibus & per omnia, ac si specialiter & expresse eidem FF. Min. ac S. Clarae, & tertio de Penitentia Ordinibus, per nos concessa fuissent, decernimus.

260. Si dixeris privilegium, de quo hic disputatur, adversatur Decretis Concilii Tridentini; nam sess. 14. cap. 7. Episcopis concedit Concil.

259. Hæc privilegia confirmavit Sixtus V.

260. Objectio.

Concil. potestatem reservandi casus, & concludit cap. illud his verbis: *Extra quem articulum (mortis) Sacerdotes cum nihil possint in casibus reservatis, id unum pœnitentibus persuadere nituntur, ut ad Superiores & legitimos Indices pro beneficio Absolutionis accedant.*

Et can. 11. sic ait: *Si quis dixerit, Episcopos non habere ius reservandi sibi casus, nisi quoad externam potestatem, atque ad casum reservationem non prohibere, quò minus Sacerdos à reservatis verè absolvat, anathema sit.* Ergo illa confirmatio Sixti V. nullius momenti.

261.
Responsio
Aliquorum.

Respondent Aliqui, Neg. Antec. quia, inquit, cap. illo 7. solum datur potestas Episcopis reservandi casus quoad suos subditos, ibi: *Neque dubitandum est... quin hoc idem Episcopis omnibus in sua cuique Diœcesi, in edificationem tamen, non in destructionem liceat, pro illis in subditos tradita supra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate.* Atqui Religiosi Mendicantes sunt exempti ab auctoritate Episcoporum: ergo pro illis non possunt reservare casus.

Igitur per Sacerdotes ibi, intelliguntur Sacerdotes sæculares, uti etiam in fine ejusdem cap. & in can. citato. Alioquin addidisset Concilium illam particulam, *Etiam Regulares*, prout eam addidit sess. 23. de Reformatione c. 15. ibi: *Quamvis Presbyteri in sua Ordinatione à peccatis absolvendi potestatem accipiant, decernit Sancta Synodus nullum, etiam Regularem &c.* Si in generali Presbyterorum appellatione comprehenduntur Regulares, ad quid postea exprimuntur per *Etiam Regularem*? Sicut ergo in hoc Decreto, loquens de Sacerdotibus Confessoribus, ut comprehenderentur etiam Regulares, illud explicavit, ac privilegia in contrarium annullavit; ita in dicto cap. 7. agens de Absolutione reservatorum, si voluisset comprehendere Regulares, etiam illos specificasset, eorumque privilegiorum in contrarium facientium meminisset. Sed non fecit: ergo signum evidens est, Concil. in illo Decreto Confessores Regulares minime comprehendere voluisse, sciens jam illos debite presentatos, & ab Ordinariis approbatos, tot tantorumque privilegiorum copia esse repletos, posseque secundum privilegia in corpore juris posita, à casibus ab Ordinario reservatis absolvere. Ita Rodrig. supra art. 13.

Rodriguez.

262.
Privilegia
Mendican-
tium absol-
vendi à ca-
sibus Episcopi-
alibus
videntur
revocata
per plures
Declarat.
Card.

Non tamen me latet (persequitur idem Autor) quòd cum à Sacra Congreg. Card. qui præpositi sunt Decretis Concil. Trident. interpretandis, fuit quaesitum; an Regulares ex privilegiis à Sede Apostolica impetratis, præsertim autem ex eo, quod nominatur, *Mare Magnum*, possint in his casibus, quos sibi Episcopus reservaverit, absolvere pœnitentes, quod hac de re, ubi Congregatio accuratè egisset, deinde ad Sanctissimum Dominum Papam retulisset, Sanctitas sua, etiam de sententia Congregationis, censuit ex facultatibus, per hoc *Mare Magnum*, aliave privilegia Regularibus con-

cessa, factis, mentem non esse, potestatem concedere absolvendi à casibus ab Episcopo reservatis. Et hæc Declaratio fuit data Romæ die 10. Septemb. an. 1577.

Et eadem hæc Sacra Congregatio supra Conc. Trid. sess. 14. de Sacram. Pœnit. c. 7. & can. 11. declaravit, neque Confessores vi privilegiorum Rosarii, neque Patres Jesuitas posse absolvere pœnitentes à casibus reservatis Episcopo, nisi privilegia ipsa talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Conc. Tridentinum.

Immo Reverendissimo Episcopo Cajeta, nomine Alfonso Hispano, eandem sacram Cardin. Congregationem consulenti; an per Bullas ordinarias, in quibus solet dari facultas absolvendi à casibus Sedi Apostolicæ reservatis, comprehendatur etiam casus, quos Episcopus & Prælati Religiosis cum suis subditis Regularibus reservavit, fuit responsum, quòd non, nisi de his fieret specialis mentio.

Iterum etiam dubitanti, quid per Bullam Sanctissimi nominis Jesu, in qua specialiter habetur, quòd Confessarii possint absolvere Confessores à casibus Episcopo reservatis, Illustri Card. Carraffa nomine totius Congregationis respondit, neque per illam Bullam fieri posse, nisi tantum ratione Iubilæi plenissimi, indiffini à Summo Pontifice cum potestate absolvendi à quibuscumque casibus, etiam in Bulla Domini contentis.

Et hæc Declarationes refert Alfonso de Casarubius Capucinus in additionibus ad Compendium privilegiorum Mendicantium tit. *Absolutio quoad sæculares*. pag. 81. & tit. *Casus reservati*. pag. 150. & 151. haberi in Catechelli Neapolitana fol. 287. Ex quibus Declarationibus clarè colligitur, auctoritatè quoad casus, ab Episcopis specialiter reservatos, concessum Regularibus, esse sublata. Hactenus Rodrig.

Qui nihilominus persistit in sua resolutione, & ad hæc Declarationes respondet ut sequitur: Gregorius XIII. 10. die Maii an. Domini 1583. declaravit, non esse intentionis suæ, quòd per talem revocationem derogata sit Societatis facultas, eamque quatenus opus sit de novo confirmavit. Ita refert Collector Compendii Societatis Jesu tit. *Absolutio* §. 1.

Ex quo colligitur, Confessores Societatis posse absolvere virtute suorum privilegiorum, etiam hodie à casibus Episcopo reservatis. Unde cum Mendicantes Fratres gaudeant privilegiis, Religioni Societatis Jesu concessis, sequitur evidenter, etiam Confessores Mendicantes, virtute dicti privilegii, per communicationem posse modò à casibus reservatis Episcopis absolvere. Ita Rodrig.

Quid dicturus, si modò viveret, & videret Declarationes & Decreta post Greg. XIII. edita, Deus scit. Reseram ego illa Decreta & Declarationes, ut unusquisque videre possit, quid sibi hoc tempore sit agendum. Prima

264.
Declaratio
Card. circa
hanc con-
troversiam
Chaffaing.

Prima est, Declaratio edita die 17. Novembris an. 1628. & approbata ab Urb. VIII. vivæ vocis oraculo, quam hæc verbis refert Bruno Chaffaing. de Privil. Regul. tract. 5. cap. 3. prop. 2. Congregatio censuit, per confirmationem privilegiorum, quam Regulares à Sede Apostolica post Sacram Conc. Trid. obtinuerunt, nequaquam revocasse privilegia, ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipsius Congregationis Decretis sublata atque extincta, si qua habebant absolventi à casibus, Ordinario loci reservatis; quemadmodum neque inducta absolventi à casibus contentis in Bulla, qua in die Cæne Domini legi consuevit, utpote sublata per annum ipsius Bullæ publicationem, vires aut robur acquisivisse ex subsequentibus privilegiorum confirmationibus; ac proinde Regulares cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis & Instituti, etiam necessariò exprimendi, nec intrà nec extra Italiam in vim privilegiorum, aut confirmationum huiusmodi, quas vel hæcenus obtinuerunt, vel deinceps ferè obtinebunt, posse quemquam absolvere ab iisdem casibus in Bulla Cæne Domini, aut Ordinario loci reservatis. Ac si secus egerint, Absolutiones nullas, atque irritas fuisse ac fore. Ab aliis vero casibus & censuris Sedi Apostolica reservatis, siquidem Regulares habeant à Sede Apostolica absolventi facultatem, illam extra Italiam minime sublata fuisse iisdem S. Congreg. Decretis, hæc de re editis iussu S. Mem. Clement. VIII. Quam Sac. Congregationis sententiam Sua Sanctitas ad se relata approbavit, mandavitq; ab omnibus, ad quos pertinet, inviolabiliter observari. Romæ 17. Novemb. 1628.

265.
Responsio.

Responsiones varias ad hoc Decretum videat, qui volet; apud Brunonem supra. Attendat autem quòd loquatur de privilegiis ante Trident. concessis; unde si quæ extant, de novo post Trident. concessa, perspicue manifestum est, Regulares iis posse uti, non obstante hæc Declaratione. An autem talia extant, res facti est, inquirenda à singulis, quorum interest.

Similiter res facti est, authentica publicatio seu promulgatio, quæ necessaria est, ut lex aliqua obliget. Fortè de hoc Decreto dici posset, quod supra dictum fuit de Declaratione seu Decreto, edito iussu Clement. VIII. Hæcenus nec promulgatum in Occidente nostro, nec usu receptum vidimus.

266.
Declaratio
noe. X. circa
eandem
controversiam
fiam.

Et hinc alia Declaratio emanavit sub Innoc. X. ad instantiam Illustrissimi Mechliniensis Iacobi Boonen, quam ipse curavit 3. Mens. Octobr. an. 1648. omnium Ordinum Regularium Superioribus insinuari, sub hac forma verborum: Iacobus Dei & Apostolica Sedis gratià Archiepiscopus Mechliniensis omnibus & singulis Diocesis nostræ Confessariis, tam secularibus quam Regularibus cuiusvis Congregationis, Collegii, Societatis, vel Instituti salutem in Domino.

Notum facimus, nos recepisse literas Sacre Congregationis, negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præfectæ, quarum tenor sequitur & est talis: Perillustris & Reverendissime Do-

mine uti Frater. Cum amplitudinis tue nomine, Sacra huic Congregationi, negotiis Episcoporum & Regularium præfecta, expositum fuerit, quòd aliqui istius Diocesis Confessarii prætendant (vigore antiquorum privilegiorum ante S. Conc. Trident. ab hac Sancta Sede sibi concessorum, vel post eiusdem Concilii celebrationem, sive per viam confirmationis, sive communicationis renovatorum tam generaliter, quàm specificè, sub quibuscumque clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, ad Imperatorum, Regum, aliorumq; Principum instantiam scripto vel per Summorum Pontificum vivæ vocis oracula) competere sibi facultatem absolventi à casibus comprehensis in Bulla, quæ die Cæne Domini legi consuevit, nec non à casibus, ab Ordinario loci reservatis, aut in futurum reservandis: Eminentissimi Patres, Decretis aliis hæc in re à præfata S. Congregatione, iussu S. Memorie Clement. VIII. & Pauli V. atque ultimo loco etiam quòd Confessarios, qui extra Italiam existunt de mandato similis Memorie Urb. VIII. sub 17. Novemb. 1624. editis, inherentes, Sanctissimo Domino nostro Innoc. X. approbante, censuerunt: Confessarios quibuscumque tam secularibus, quàm Regularibus, cuiusvis Congregationis, Collegii, Societatis vel Instituti, qualicumque privilegio suffulti, sub clausulis irritantibus Motu proprio, Mari magno, Bullæ auræ, ex certa scientia & plenitudine Apostolicæ potestatis, etiamsi expressam & specialem requirerent mentionem de verbo ad verbum, harum facultatum virtute non licere, poenitentes cuiuscumque gradus & conditionis præterquam in mortis articulo cum reincidentia, si convaluerint) absolvere à casibus in dicta Bulla Cæne Domini, vel à locorum Ordinariis in suis Diocesis reservatis, nisi prius petita & obtenta licentiâ ab eisdem S. Sede vel ab ipsis Ordinariis respectivè; ac si secus, fecerint Absolutiones nullas atque irritas fuisse & fore Quòd ego de eiusdem Sacre Congreg. mandatiò Amplitudini tue nōifico, ut sua Diocesis Confessarios ferè admonitos velit, idq; ab omnibus accuratè observari mandet. Simul his Amplitudini tuæ sinceram felicitatem apprecor. Romæ 15. Junii 1647. Amplitudinis tue studiosissimus uti Frater M. Card. Ginetti. Paulò inferius H. Archiepiscopus Parracensis Secretarius. Inscriptio verò erat. Perillustri & Reverendissimo Domino uti Fratri Domino Archiepiscopo Mechliniensis, Obsequata erant Sigillo Eminentissimi Domini Cardin. Ginetti præfati in hostia rubra. Quibus inherentes pro officio nostri debito omnes & singulos vestrum ferè admonemus, atque hæc ipsa accuratè observari mandamus. In quorum fidem præfentes dedimus Bruxelle sub nostris Chyrogapho & Sigillo ac Secretarii nostri signatura die 3. Mens. Octob. an. Domini 1648.

JACOBUS Archiepiscopus
Mechliniensis.

Locus * Sigilli.

I. HERREGOUTS Secretarius.

Hh 2

Sed

267.
An illa De-
claratio ulu sit
recepta in
Belgio,

Sed nunquid hæc Declaratio usu recepta in Belgio? Archiepiscopus præfatus in quadam Epistola, quam scripsit ad Congreg. Card. Sacri Conc. Tridentini interpretum Bruxellis 17. Julii 1654. inter cætera sic ait: Duo insuper sunt, de quibus Eminentias vestras hæc occasione certiores reddere volui, nimirum, quod à Regularibus non observetur Decretum S. Congreg. negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularum præfecte, de die 15. Junii an. 1647. quo declaratur, Regularibus non competere licentiam absolvendi à casibus Ordinario loci reservatis, aut impostertum reservandis: proinde non posse illà facultate uti, sine licentia ab Ordinario obtenta; tamen si dictum Decretum curaverim 3. Mens. Octob. an. 1648. omnium Ordinum Regularum Superioribus insinuari: nam unus tantum Regularis ex Ordine S. Aug. facultatem illam à me petiit, cui etiam tamquam viro cordato & timorato eandem concessi. Ceteri prætendunt nescio quæ privilegia aut privilegiorum communicationes, insuper Decreti nullitatem, quia ipsis inauditis emanavit. Alii dicunt illud tantum esse declaratorium, proinde non valere adversus sua privilegia, quæ non cessant sine Decreto, ut aium, obligatorio. Quin etiam alii sunt tam temerarii, ut audeant dicere, nequidem Sanctissimum Dominum ipsorum privilegia revocare aut limitare posse, cum sint eis concessa ob sua merita.

Alterum est, quod Regulares plurimi in mea Diocesi Confessiones excipiant, etsi nec à me, nec à prædecessoribus meis approbati sint, prætendentes satis esse, quod approbati sint ab alterius Diocesis Episcopo. Ideoque nuper mandavi (ut ex copia Mandati adiuncta patet) omnibus Regularibus, ut nomina & tempus approbationis à me, aut prædecessoribus meis data exhiberent, quod à plerisque factum est, & deprehenfam quoque, multos se intrusse in manus Confessarii in mea Diocesi sine dicta approbatione.

Sed quod non satis mirari potui, ubi Mandatum illud venit ad notitiam Abbatis S. Angeli in Belgio sua Sancti. Interhunc, voluit, & mihi insinuari curavit, ut dictum Mandatum revocarem; cum tamen, præterquam quod antiquitatis ita observatum sit, & in Synodo Provinciali Mechliniensi à Summo Pontifice Paulo V. confirmata, pro regula constitutum sit tit. 5. cap. 1. de Sacram. Pœnit. verbis comprehensis articulo hic adiuncto, etiam Sanctissimus Dominus noster nuper suo Brevis, expedito anno Domini 1648. 14. Maii in causa Episcopi Angelopolitani id ipsum voluerit observari; discernens Regulares etiam Societatis Iesu, in una Diocesi ab Episcopo approbatos ad Confessiones personarum secularium audiendas, nequaquam posse in alia Diocesi huiusmodi Confessiones audire sine approbatione Episcopi Diocesani, prout Eminentias vestris scio esse notorium.

Hæc sunt Eminentissimi ac Reverendissimi Patres ac Domini, quæ pro disciplina Ecclesiastica bono, Sacra Congreg. vestra significare debui, confidens pro eius zelo & vigilantia, quod non gravabitur mihi adhuc alios efficaciores modos & media præscri-

bere, quibus huiusmodi abusibus non negligendis obviare possim. Et cum omni submissione veneranda Purpuras vestras, Maneo

Eminentiss. Dominationibus Vestris
Humillimus Servus
IACOBUS Archiepisc. Mechlin.
Signatum

Bruxell. 17. Julii 1654.

Porro Epistolam, ex qua hæc transcripta sunt, impressam habeo penes me, ubi vel à quo nescio; nam locus impressionis & nomen Typographi omiſsa sunt; studio, an casu, norant illi, qui curarunt imprimi; interim eam habeo pro authentica, etsi non ex vi illius impressionis. Constat autem ex verbis iam recitatis, tunc temporis præfatam Declarationem seu Decretum non fuisse in Belgio ulu receptum.

Tunc plene foret satisfactum desiderio meo, si possem videre & legere responſum Cardinalium ad illam Epistolam Archiepiscopi; & per consequens videre & legere efficaciores modos & media, quibus huiusmodi abusibus non negligendis (ut ibi vocantur) obviare possit Archiepiscopus. Illud responſum expectans expectabo.

Interea subscribam adhuc unum Privilegium concessum Societati Iesu à Greg. XIII. Bullâ: *Æquum reputamus* 1. apud Cherubinum in qua §. 4. sic lego: *Ac tunc desuper conficiendis literis, & in eis contentis dispositionibus, per quas cumque derogationes, in quibusvis aliis literis Apostolicis gratiam vel iustitiam & mixtum continentibus, per eundem prædecessorem & Sedem Apostolicam etiam cum derogationum derogationis, alijs, efficacioribus & insolitis clausulis, & per quas eandem literarum, tunc desuper conficiendarum tenor, ac si de verbo ad verbum in eis insertus foret, præpresso haberetur, quibuscumque personis, seu eorum favorem, etiam motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, concessas & factas, ac faciendas & concedendas, nullatenus derogatum conferretur, aut derogari posset, nisi tenor earundem nunc desuper conficiendarum literarum de verbo ad verbum, nihil penitus omisso; foret in illis insertus, & derogatio pro tempore facta huiusmodi per trimas distinctas literas eundem tenorem continentibus, tribus similiter distinctis vicibus eidem Societati intimata & insinuata foret, & quod alter earundem literarum tunc desuper conficiendarum pro tempore facta derogationes nemini suffragetur.*

Ex quibus verbis Aliqui colligunt, nullam derogationem sub qualibet amplissima forma præjudicare privilegiis, dictæ Societati concessis, si non fuerit ei intimata & insinuata tribus distinctis vicibus. Quod an recte colligant, relinquo iudicio doctorum; præsertim attendâ Bullâ Urb. VIII. quæ incipit: *Cum fuerit acceptimus* 120. apud Cherub. in qua Pontifex statuit, quod Constitutiones Apostolicæ in

concernentibus Fidem Catholicam, & S. Inquisitionis Officium hæcenus editæ, & impostum etiam super quacumque alia re edendæ, omnes Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi illi in edendis specialiter excipiantur. Et quia hæc Bulla speciali notâ digna, & à paucis habetur, spero non futurum ingratarum Lectori, si diffusius ipsissima ejus verba hic subscriperem.

Nos qui inter gravissimas, multiplicesq; Apostolatûs nostri curas in eam præcipuo, ac peculiari studio juvener incubimus, ut exstirpatis hæreticarum pravitatum erroribus, Catholica Fides ubique gentium conservetur, & propagetur, ambiguitates & dubia de medio tollere, & opportuna dispositionis ministerio providere volentes, ut tot, tantæq; Constitutiones generales à nobis, & hæc S. Sede, & præsertim ad favorem Fidei Catholicae, illiusq; propagationem, & Officii sanctæ Inquisitionis contra hæreticam pravitatem editæ, & de cetero edendæ, sublatis quibuslibet exceptionibus, subterfugiis, & impedimentis, ad majorem Dei gloriam, Sanctæq; Matris Ecclesiæ exaltationem, debitum, ut pat est, fortiantur effectum: nec non quoruncumque privilegiorum, gratiarum, & indulgentiarum, dictis Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, & Institutis, cum quibusvis clausulis, & Decretis etiam quantumlibet extraordinariis, & cautelis quomodolibet, & ex quacumque causa concessorum, etiamsi in corpore juris clausa sint, tenores presentibus, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in eis tradita observata inserti forent, eisdem presentibus pro expressis habentes: Motu proprio, & ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deq; Apostolica potestatis plenitudine: Quod quavis generales Constitutiones, dispositiones, & ordinationes Apostolicæ per nos, & quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros in concernentibus Fidem Catholicam, illiusq; propagationem, & sanctæ Inquisitionis Officium præfatum, præsertim quoad ea, quæ in Congregationibus sancti Officii, & de propaganda Fide coram Nobis tractari solent, hæcenus editæ, omnes, & singulos tam S. Benedicti, Cisterciens. & Societatis Jesu præfatorum, quam quoruncumque aliorum Ordinum, Congregationum, & Institutorum Professores omnino comprehendant, perinde ac si præfati, & alii quantumlibet privilegiati in eis nominatim expressi fuissent.

Edenda verò in posterum per Nos, & Romanos Pontifices successores nostros, tam in favorem præfate Fidei Catholicae, illiusq; propagationis, & sancti Officii Inquisitionis præfati, quam super quacumque alia re, negotio, seu materia, Constitutiones, dispositiones, & ordinationes huiusmodi similiter omnino comprehendant præfatos eorundem Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum professores: nisi in edendis Constitutionibus, huiusmodi specialiter, & expressè, excipiantur, etiamsi ipsi privilegiati forent magis speciali notâ, & expressione digni, eiq; privilegia gratiæ & indulgæ à Sede Apostolica præfata, etiam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis de-

rogatoriis, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis etiam Motu scientiâ, ac de potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, etiam contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, & aliorum Principum, tam per viam mere concessionis, quam communicationis, & aliâ quomodolibet concessa respectivè sint, quorum, seu quarum vigore, vel præterea sint excepti, seu se minime comprehendendi prætendant in constitutionibus generalibus, vel aliis non facientibus plenam, & expressam eorum mentionem.

Præsentem verò literas, omniâq; & singula in eis contenta, etiam ex eo quod Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutum huiusmodi Professores, & alii quicumque in præmissis interesse habentes, seu quomodolibet habere prætendentes, ad hoc vocati, & auditi, ac causa, propter quas eadem præsentem emanarunt, adducta, verificata, seu aliâ justificata non fuerint, ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut mentionis nostre, vel alio quovis etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiæ, vel iustitiæ remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibusvis similibus, vel distimilum gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet facien. comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, semperq; validas, firmas, & effectivas existere & fore, suâq; plenariis & integris effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus & singularibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari.

Sicq; per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores ac sanctæ Rom. Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, dictaq; Sedis Nuncios, sublatis eis, & eorum cultibus quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & desinere debere, ac irritum, & inane si quid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus regulâ nostrâ de iure quesito non tollendo, ac quibusvis aliis Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non tam sancti Benedicti, Cisterciens. Præmonstraten. Sancti Antonii de S. Antonio Viennen. & Societatis Jesu præfatorum, quam quoruncumque aliorum Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutum etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, & privilegiis, nec non præfatis, & quibusvis aliis privilegiis, indulgiis, & literis Apostolicis, etiam Mare magnum, & aliâ quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, & Institutis, eorundem Superioribus, bonis, rebus, Monasteriis, locis regularibus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, & aliis

272.
Hanc Decretionem clausulis præfatis inhi-

Ita de hâc aliter iudicari mandatum.

273.
Contrariè tollit.

Decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia requisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium & singulorum tenores presentibus pro plenè, & sufficienter expressis & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hæc vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. . . . Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris, die 5. Novemb. 1631. Pontificatus nostri anno nono.

Lezana,

Unde (ait Lezana to. 4. verb. Privilegia Regularium n. 21.) jam his temporibus cessant multa, quæ de privilegiis Regularium, habentibus similes clausulas, scribunt Casarubios, Corduba, Rodriguez, Miranda, Sorbus, Portella, Ioannes de Cruce & Alii. Ita hic Auctor.

274.
Decretum
Alex. VII.
de hac ma-
teria.

Sive multa, sive pauca cessent, de quo posset disputari, quæritur hic; an cessent illa, quæ scribunt de privilegio absolvendi à casibus Episcopis reservatis. Cessare autem videtur probari manifestè, si non ex illa Bulla, saltem ex Decreto quodam sub Alexandro VII. Die 30. Ian. 1659. in Congregatione Generali sanctæ Romanæ & universalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram Sanctissimo Domino nostro D. Alexandro divina providentiâ Papa VII. ac Eminent. & Reverendissimis DD. S. R. Ecclesie Card. in universa Republica Christiana contra hereticam pravitatem Vniversaliibus Inquisitoribus, à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis. Sequitur tenor Decreti:

Cum nuper à Regularibus Mendicantibus Diocesis Andegavensis, iudicio Sedis Apostolicæ (ad quam dumtaxat controversias fidei & morum universalis Ecclesie pertinet definire) infra inserta propositiones fuerint oblatae, de mandato Sanctissimi D. N. D. Alex. divina providentiâ Papa VII. plurium Theologorum atque Canonistarum, à Sanctitate sua ad id specialiter deputatorum, examini sunt commissa, quo peractò & relatâ Sanctitati sue unanimi eorundem Theologorum atque Canonistarum censurâ, idem Sanctissimus, auditis votis Eminent. & Reverendissimorum DD. Cardin. Generalium Inquisitorum easdem propositiones prout infra qualificatas, auctoritate Apostolicâ declaravit, & declaratas decrevit, & tales ab omnibus haberi præcepit.

Porro tertia ex his propositionibus, vel potiùs secunda pars tertiæ propositionis, ita se habet: Regulares habent potestatem absolvendi à peccatis Episcopo reservatis, etiam si ab Episcopo auctoritas ipsa, ipsis indulta non fuerit. Sequitur ejus qualificatio. Est falsa, auctoritati Episcoporum & Sedis Apostolicæ iniuriosa.

Et in fine Decreti additur: Hanc ergo qua-

lificationem & declarationem à cunctis tenendam, sequendam, & in praxi observandam esse, Sanctitas sua declaravit, & mandavit sub penis contra schismaticos, temerarios, seditiosos, ac de hæresi suspectos impostis: contrariis quibuscumque non obstantibus.

IOAN. LUPUS Sanctæ Romæ
& Universalis Inquisitionis Notarius.

Loco * Sigilli.

Cæterum ne quis posset dubitare de veritate hujus transcripti, impressi Andegavi apud Petrum Auril, Typographum Regis & Illustrissimi Domini Episcopi Andegavens. 1659. ecce Attestatio transcriptoris: Ego infra scriptus Illustrissimi & Reverendissimi Domini Archiepiscopi Casariensis in Gallis Nuntii Apostolici Secretarius, & Protonotarius Apostolicus, de mandato eiusdem Illustrissimi D. Nuntii, præsentem copiam ex suo proprio originali, penes ipsum Illustrissimum D. Nuntium existente, manu propria transcripsi, cum eodem collationavi, & in omnibus cum illo concordare sciam factio & attestor. In quorum &c. Datum Parisiæ hæc die 29. Martii 1659.

ITA EST BARTHOLOMÆUS DE COMITIBUS Protonotarius Apostolicus.

Sed nunquid hæc attestatio sufficit, ut Decretum hoc obliget? Indubiè ut lex aliqua obliget, requiritur promulgatio. Hinc P. Brocardus no si vidisset illud, quando impressit opus suum de Privilegiis Regularium, respondisset, sicut respondet ad Decretum Urb. VIII. supra allegatum; illam Declarationem seu Decretum esse sententiam Doctorum, à Pontifice approbatam, quæ non magis obligat, quam sententia aliorum Doctorum; eum non sit lex nec publicata ad modum legis.

Et hæc maxime vera sunt in Gallis, ubi illa Decreta non recipiuntur: ut etiam novissimè die 5. Maii 1647. orante Talon, Advocato Generali Regis Christianissimi, die 10. ejusdem Mensis, illa recipi & publicari à Supremo Senatu Parisiensi prohibitum fuit. Hæc ille. Cum ergo non constet de publicatione seu promulgatione Romana, quæ solet fieri per affixionem hujusmodi literarum ad valvas Curie & Camere Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ & aliis locis; neque de promulgatione Gallicana Parisiis, Andegavi, aut alibi facta, unde probatur, quòd tale Decretum ad modum legis obliget?

Nolo, inquit Diana part. 9. tract. 6. resol. 1. suscitare tragedias inter Regulares & Episcopos: ideo non discedo à negativa sententia, id est, à sententia, quæ negat Regularibus potestatem absolvendi à casibus Episcopo reservatis. Quare (subjungit Herinx disp. 7. n. 12.) videant Confessarii Regularium, ne indebitis Absolutionibus obint suæ & proximorum salutis,

saluti, nec hujusmodi casibus sese ingerant, citra specialem facultatem (in qua concedenda Ordinarii debent esse faciles, uti certum est) nisi solide constet vel Decretum præfatum (loquitur de Decreto Urbano) in eorum Diocesi necdum obtinere vigorem (prout in variis Diocesis per plurimos annos non viguit, immo omnino latuit) vel post Trident. de novo concessam fuisse à Sede Apostolica facultatem: quæ sunt facti, inquirenda à singulis quorum interest. Hæc ille.

277. Hæc Decretum loquitur generatim nulli facti mentione privi- legiorum ante vel post Trident.

Antequam vidisset Decretum Alex. VII. alioquin omisisset illam particulam: *Vel post Trident. de novo concessam fuisse à Sede Apostolica facultatem*, cum Decretum Alexandri generaliter loquatur, nulli facti mentione privilegiorum, ante vel post Tridentinum concessorum, nisi forte Decretum hoc, diceretur fundari in Decreto Urbani, adeoque easdem limitationes subintelligendas. Sed hoc non posse dici, videtur aperte colligi ex novissimo Decreto ejusdem Pontificis Alex. VII. quod constat fuisse publicatum Romæ an. 1665. 2. Octob. in quo damnatur & prohibetur hæc propositio, ut minimum tamquam scandalosa: *Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopis reservatis, non obtentâ ad id Episcoporum facultate*. Omnibus ergo perlectis & scrutatis, sit hæc Conclusio finalis: *Mendicantes non possunt absolvere à casibus Episcopis reservatis, non obtentâ ad id Episcoporum facultate*.

278. Quæ dicitur de casibus Papæ reservatis.

De casibus Papæ reservatis, sive per Bullam Cœnæ, sive per jus commune, aut aliud particulare Decretum, non loquitur Alex. VII. Neque Urb. VIII. nisi de contentis in Bulla Cœnæ. Interim probabile est, privilegia Regularium, concedentia expressè casus Papæ reservatos, etiam contentos in Bulla Cœnæ, non revocari per ipsam Bullam Cœnæ, ut videre poteris apud Dia. p. 3. tract. 2. resol. 10. saltem durante vitâ illorum Pontificum, qui dicta privilegia concesserunt, quia alioquin visum essent, voluisse decipere vel illudere.

Immo etiam Aliqui docent, absolutè non revocari, quia, ut alibi dixi, in clausula Bullæ Cœnæ non prohibetur absolvere ratione seu vigore privilegiorum, sed eorum prætextu, id est (ut explicant hi Auctores) sub velamine vel colore alicujus privilegii quod non est, vel jam fallum est.

Pro hac sententia Dia. supra citat Villalobos in Sum. to. 1. tract. 9. diff. 61. n. 5. ubi Alios plures refert, subjungens: Fundatur hæc sententia; quia privilegium Principis debet esse firmum & constans, conformiter ad unam Clementinam, & non debet intelligi revocatum in casu dubio: & ita tenent communiter DD. quod privilegium Bullæ Cruciatæ non revocatur per Bullam Cœnæ, & idem videtur de privilegiis, quæ habent Mendicantes; & foret grave inconveniens, quod Pontifex

concederet alicui eunti ad conversionem infidelium, facultatem absolvendi à casibus contentis in Bulla Cœnæ, & quod statim eam revocaret per publicationem ejusdem Bullæ, hæc ille. Et paucis interjectis sic ait: *Utraque opinio videtur mihi probabilis, sed hæc secunda videtur mihi probabilior & tuta in praxi. Verùm quantum ad crimen hærescos, judico contrarium practicandum.*

279. Sententia Portel.

Consimiliter loquitur Portel in Addit. ad dub. Reg. verb. *Abbas* n. 10. ibi: *Bulla Cœnæ, non obstante suâ rigorosâ revocatione, non tollit, quod minus valeant privilegia Bullæ Cruciatæ ad absolvendum à casibus Bullæ Cœnæ, exceptis illis, qui exprimuntur in Bulla Cruciatæ, ut fatentur omnes Doctores, aliâs si deles deciperentur in illius receptione, quod non est dicendum. Ergo cum privilegia concessa Religiosis non sint minoris valoris, quàm privilegia Cruciatæ, cum Cruciatæ non tollat privilegia Religiosorum, juxta communem sententiam; sequitur, privilegia Religiosorum in foro conscientie non tolli per revocationem generalem Bullæ Cœnæ quoad casus in illa contentos, si sint occulti, exceptâ hæresi, & proinde poterunt absolvere subditos ab illis, si sint occulti, exceptâ hæresi. Ita Portel.*

Accedat; quod legitur in Comp. privileg. Societ. Iesu verb. *Bulla Cœnæ* §. 2. concessit Greg. XIII. 18. Martii anno 1584. *Quod nulla Societatis facultates censentur revocata per Bullam Cœnæ Domini*. Plures autem concessæ sunt facultates Societati absolvendi à quibusdam casibus Bullæ Cœnæ, ut videre poteris in eodem Compend. verb. *Absolutio* §. 3. & sequentibus.

280. An facultates concessæ à Greg. XIII. Societati Iesu, sint revocatae per Decretum Urb. VIII.

Quæ omnes an sint & maneant revocatae per Decretum Urb. VIII. de quo supra, relinquo aliis judicandum; nam tenuitas ingenti mei, ut dicam, quod sentio, & verum est, non sufficit investigandis & trutinandis omnibus istis concessionibus & revocationibus & confirmationibus privilegiorum. Hodie conceditur privilegium, etas revocatur, modo iterum confirmatur, rursus omnia revocantur, & iterum omnia confirmantur; ita ut non nisi maxime versatus in Bullis Pontificiis, possit prudenter judicare de omnibus privilegiis in particulari, utrum hodie adhuc valeant. Illud itaque judicium sapientioribus relinquo; eo perpenlo, quod Alexander VII. die 24. Sept. 1666. damnaverit, ad minus tamquam scandalosam, hanc propositionem: *Prælati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscumque sacculares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incursum*.

Ceterum quæro ego de duabus Bullis factis notis, putâ Bullis Iubilæi & Cruciatæ, an per ipsas revocari censentur facultates, quas Regulares habent per sua privilegia, ad absolvendum à peccatis reservatis. Resolutio erit

CON-

CONCLUSIO XIII.

Potestas Mendicantium, absol-
vendi à peccatis reservatis, non
revocatur per Jubilæum, aut
Bullam Cruciatæ.

281. **E**st recepta in praxi, quæ est optima legum
Probatur
Concl. ex
praxi,
Diana.
interpres, & ideo omnino amplectenda.
Vide Dia. part. 1. tract. de Bulla Cruciatæ res-
sol. 100. qui eam amplectitur cum Aliis, quos
citatur; quibus adde Lugonem disp. 20. n. 145.
& seq.

Lugo.
& ex verbis
Bulle
Greg. 13.
Et quidem, non revocari per Jubilæum;
stando in verbis Bullæ Greg. XIII. quam re-
fert Navar. in §. In Levitico notab. 33. non est
dubium (inquit Eminent.) cum ibi solum re-
vocentur ejusmodi facultates, Indulgentiarum
causâ concessæ. Unde idem Navarrus ibi testa-
tur, se de hoc dubio Datarium Papæ consu-
luisse, qui respondit, intentionem Pontificis
fuisse, revocare sola indulta similia absolvendi
&c. concessa ad lucrandas Indulgentias.

282. **M**agis dubitari poterat, attentâ Bullâ Cle-
ment. VIII. anno sancto 1600. in qua illa ver-
ba, Indulgentiarum causâ, omiſſa fuerant. Sed
idem Pontifex interrogatus dixit, eandem
fuisse intentionem suam: & ad tollendum du-
bium, edita fuit iterum eadem Bulla, additis
eisdem verbis.

Urbani 8.
Denique anno 1625. in Bulla Sanctissimi D.
N. Urb. VIII. omiſſa fuerunt eadem verba,
fortè quia ex Bulla prima Clement. VIII. tran-
scripta fuit illa clausula. Quare cum iterum de
hoc dubitaretur; ego dixi, non fuisse revoca-
tam Regularium facultatem: Primò, quia
Urb. ibi dicit, se sequi exemplum prædeces-
sorum in illa revocatione: cum ergo prædeces-
sores non revocassent omnes facultates, sed
concessas causâ Indulgentiarum, de iis solis in-
telligendum est. Secundò, quia postea non
imponit præceptum nec excommunicationem,
nisi contra publicantes illas Indulgentias: ergo
de illis solis agebat. Tertiò, quia non erat cre-
dibile, quòd Religiosi Prælati eo anno non
possent absolvere suos subditos ab ulla excom-
municatione, reservata Papæ, quod tamen con-
cedendum esset, si verba in ea generalitate ac-
ciperentur. Denique, postea idemmet Sanctis-
simus interrogatus, hoc ipsum respondit, & di-
xit, hanc solam fuisse suam intentionem: quare
de hoc non fuit amplius dubitatum. Hucusque
Eminent.

283. **Q**uæ si vera sunt, ut puto, neque enim ha-
Et Inno-
centii X.
beo rationem dubitandi, Conclusio nostra non
indiget aliâ probatione. Hoc tantum miror,
quòd in Bulla Innoc. X. anno sancto 1650.
rursum omiſſa fuerint illa verba: Indulgentia-
rum causâ.

Sic quippe lego Bullâ 21. apud Cherubinum
§. 2. Omnes & singulas Indulgentias, etiam per-
petuas & peccatorum remissiones ac facultates, &
indulta absolvendi, etiam à casibus Sedi Apostolicæ re-
servatis, etiam in literis die Cæne Domini legi solitis
contentis, quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospita-
libus, etiam S. Joannis Hierosolymitani, Domibus,
Militiis, Ordinibus, etiam Mendicantium, Congre-
gationibus, Confraternitatibus etiam laicorum, Uni-
versitatibus & piis locis, illorumque Ordinibus, Capitu-
lulis, Conventibus, Magistris, Superioribus & tan-
secularibus, quam quorumvis etiam Mendicantium
Ordinum Regularibus personis, Coronis, Cruci-
bus, Imaginibus & Numismatibus ex metallo, seu qua-
cumque alia materia confectis, tam singulariter,
quam universaliter, per quoscumque Romanos Ponti-
fices Prædecessores nostros, ac etiam Nos, etiam ad
instantiam Imperatoris, Regum, Reginarum, Du-
cum, & aliorum Principum, aut ipsi etiam Inge-
ratori, Regibus, Reginis, Ducibus & Principibus,
& aliis quacumque aliâ invidiâ, vel Ecclesiasticâ
dignitate, etiam speciali notâ dignâ, fulgentibus,
etiam ad instar Jubilæi, aut aliâ quomodocumque,
& ex quibusvis causis, & occasionibus sub quibuscum-
que tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis
& Decretis, etiam motu proprio & ex certa scientia,
ac aliâ quomodolibet concessas, quorum omnium ve-
nientes, formas, derogationes, & Decreta presentibus
pro expressis haberi volumus, Apostolicâ auctoritate,
de eorumdem fratrum consilio & assensu, ac Apo-
stolica potestate plenitudine suspendimus, & suspensum
esse declaramus; easque, & ea, eodem anno datæ,
nulli prodesse aut suffragari debere. Irritum quoque
inane decernimus, si secus super his à quocumque
vis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit at-
tentari.

Quæ est amplissima revocatio, etiam facul-
tatis absolvendi à casibus reservatis. Et idem
est tenor Bullæ Clement. VIII. 1. editæ, &
apud Cherub. & Urb. VIII. 17. apud ean-
dem Auctorem. Miror, inquam, fuisse In-
noc. non addidisse illa verba ex Bulla Greg.
XIII. Indulgentiarum causâ, si eisdem hor-
rit ipsius intentio; nisi fortè supposuerit, illam
satis notam ex Bulla Greg. & Clement. VIII.
2. edita, & Declaratione Urb. VIII.

Interim adjungo ipsissima verba Greg. ut
ea refert Navar. supra, quia apud Cherubinum
aut Rodriguez non invenio Bullam Jubilæi
hujus Pontificis, neque Bullam seu Extrava-
gantem suspensivam Indulgentiarum. Quare
Cherubinus eas omiserit, cum alias tamen re-
ferat, & hæc à Navarro de verbo ad verbum re-
ferantur, & Bulla Jubilæi, ut ponitur in mar-
gine, sit Bulla 22. inter ipsius Constitutiones:
Bulla autem seu Extravagans suspensiva In-
dulgentiarum, 39. cur, inquam, eas omiserit
Cherubinus, planè ignoro. Hoc scio, ex hac
sententiam nostram non modicè probari.

Sic ergo ait Gregorius: Quoniam Sancti In-
bilæi celebrationem proximo anno 1575. à primo
postquam

Greg. XIII.

vesperis, qua vigilia est diei Festi proxime futuri Nativitatis Domini nostri Jesu Christi incipiendam & per totum illum annum finiendam, universo populo Christiano de Fratrum nostrorum assensu indiximus, quemadmodum literis nostris desuper concessis plenius continetur: nos pro consequenda eo anno Indulgentia, qua dictis literis expressa est, multorum Romanorum Pontificum morem secuti, de Apostolica potestate plenitudine suspendimus ad nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum, omnes & quascumque Indulgentias plenarias, etiam ad instar Tübilei, & earum causâ facultates, concessiones & indulgentias quacumque à nobis, & dicta Sede, eiusq; auctoritate, quibuscumque Ecclesiis & Monasteriis utriusque sexus, ac Conventibus, Domibus, Congregationibus, Hospitalibus & piis locis, nec non Ordinibus, etiam Mendicantium ac Militarium, nec non Confraternitatibus & Universitatibus, eorumq; & aliis cuiuscumque dignitatis, gradus & conditionis, personis Ecclesiasticis & secularibus, per universum orbem constitutis, etiam per modum communicationis, extensionis, & alias quomodocumque perpetuâ, vel ad tempus quibusvis modis, & ex quibusvis causis concessas & concessa, quibuscumque illa sint concepti à formulis ac restrictionibus, revocationibus, mentis at-
refestationibus, aliisq; clausulis & Decretis communita. Decernentes interim illa, & literas desuper concessas, nulli prorsus suffragari debere, nec non irritum & inane quidquid secus per quoscumque contigerit attentari, Indulgentiâ Basilicarum & aliarum Ecclesiarum Urbis, nihilominus in suo robore duraturis. Precipimus igitur, atque interdiximus, ne alle alie, quàm prædicti à nobis indicti Tübilei, Indulgentiâ, sive publicè, sive privatim ubique locorum & gentium interim publicentur, prædicentur & nuntientur, aut in usum demandentur, qui secus fecerint, in excommunicationis sententiam eo ipso incurrant, & ab Ordinariis locorum pro cuiusque arbitrio puniantur. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Ordinum, Congregationum, Hospitalium, & locorum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis Statutis &c.

285. Verba, ex hac Bulla omnia, in Bullis aliorum Pontificum, subintelligenda sunt.

Cùm ergo sequentes Pontifices; inhæreant (ut aiant) vestigiis suorum prædecessorum, quâvis illa verba: Et earum causâ, omiserint, equidem subintelligenda sunt; cùm, sicut supra bene notavit Lugo, non puniant, nisi eos, qui alias Indulgentias publicaverint, non autem qui absolverint à casibus reservatis sine aliquo respectu ad alias Indulgentias.

Quocirca (inquit Innoc. supra §. 3.) per præfatas auctoritate Apostolicâ precipimus & mandamus, ne interim alie, quàm indicti à nobis prædicti Tübilei Indulgentia sive publicè, sive privatim, quovis pretextu, abivis locorum & gentium sub excommunicationis, eo ipso incurranda, aliisq; arbitrio Ordinariorum infringendis penis, publicentur & nuntientur, aut in usum demandentur.

Quod ergo Pontifex non precipit, nec pu-

nit, cur ego dicam præceptum aut puniendum? Odiâ restringi & favores convenit ampliari, Reg. 15. de Reg. juris in 6. Quis autem dubitet illam suspensionem esse odiosam?

Hinc Villalobos in Sum. to. 1. tract. 27. 286. concl. 12. n. 2. 1. sic ait: Henriquez dicit, quod non derogetur dictis privilegiis (inter quæ est privilegium absolvendi à casibus reservatis) Regularium in anno Tübilei, idque esse certissimum; & quod ita declarat consuetudo; quia illa privilegia sunt æqualia legibus; & debent amplè interpretari in favorem animarum, prout alibi dicit. Illa sententia videtur mihi multùm probabilis, & quod possit prædicari. Ita ille.

Quidquid in oppositum afferat Eman. Rodrig. in Bulla Cruciatæ §. 12. in addit. dub. 6. ubi mordicus contrarium docet; sed tu tene nostram sententiam, intellectam de facultate absolvendi à reservatis, concessam absque respectu ab aliquam Indulgentiam.

Quantùm ad Bullam Cruciatæ, difficultas oritur ex facultate, quæ in eâ conceditur Commissario, suspendendi omnes gratias & facultates, concessas quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus & aliis piis locis, Universitatibus, Confraternitatibus & singularibus personis &c. Exceptis tamen concessis Ordinum Mendicantium Superioribus, quoad eorum Fratres tantum. Cùm ergo Commissarius suspendat omnes facultates, quas suspendere potest; putant Nonnulli Mendicantes, durante anno publicationis istius Bullæ, non posse absolvere seculares à casibus reservatis Sedi Apostolicæ visum suorum privilegiorum. Ita docet Navar. lib. 5. Consil. in posteriori editione tit. de Privileg. Consil. 16. n. 1. Manuel in Bulla Cruciatæ §. 12. n. 4. & Alii.

Sed, sicut dixi, in principio Concl. praxis communis est in contrarium: omnes enim Regulares; inquit Lugo supra n. 146. eodem modo utuntur suis facultatibus ad absolvendum & commutandum scientibus & videntibus Commissariis Bullæ Cruciatæ; & non reclamantibus nec contradicentibus.

Et probari potest: quia in Bulla Cruciatæ non revocantur facultates concessæ Ordinibus, sed concessæ Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, locis piis, Universitatibus, Confraternitatibus & personis particularibus; in quibus omnibus non videntur comprehendi facultates, concessæ Ordini Religioso in communi. Quare cùm illa reservatio sit odiosa, videtur stricte interpretanda.

Cùm ergo facultas, de qua hic tractatur, scilicet absolvendi à casibus reservatis, sit concessa non Ecclesiis, Monasteriis &c. aut personis particularibus, sed Ordini Religioso seu ipsis Religionibus Mendicantium, sequitur manifestè; hæc facultatem non revocari seu suspendi per Bullam Cruciatæ.

286.

Villalobos cum Henriquez tenet privilegium absolvendi à reservatis non suspendi per Tübileum.

287.

An per Bullam Cruciatæ suspendatur privilegium absolvendi à reservatis?

288.

Non suffragari potest ex praxi.

288. Bullæ.

Rodriguez.

Et ita mutata sententiâ docet Rodrig. to. 1. qq. Regul. q. 61. a. 14. dicens, se invenire, viros doctos & Religiosos hanc sententiam amplecti. Pro cujus explanatione

289.

Facultates Bullæ Cruciatæ sunt privilegia personalia.

Privilegia Mendicantium ab absolute servatis sunt realia.

290.

In Bulla Cruciatæ sola privilegia personalia suspenduntur.

291.

Quomodo intelligenda illa verba Bullæ Cruciatæ: *Exceptis concessis Superioribus Ordinibus* &c.

Notat Primò, quod omnes facultates & gratiæ, quæ in Bulla Cruciatæ conceduntur, indulgentur personis particularibus, & sunt privilegia personalia. Nam in suspensione Indulgentiarum & facultatum habetur in eadem Bulla, quod accipiendo eam revalidantur. Et certum est, quod personæ singulares & non Monasteria & Conventus dictas Bullas accipiunt.

Notat II. quod privilegia, concessa Confessoribus Ordinum Mendicantium, ad absolvendum à reservatis, & ad dispensandum & commutandum vota secularium, non sunt privilegia personalia, sed realia. Licet enim concedantur personis, non tamen ut personis singularibus, sed ut personis dictorum Ordinum professoribus, quibus Ordinibus voluit Sedes Apostolica prædictum favorem impartiri. Hinc si aliquis Religiosus auctoritate Apostolicâ à Religione egrederetur, habitum relinquens, minimè dictis facultatibus fruere.

Notat III. quod sicut in Bulla Cruciatæ non conceduntur privilegia, nisi personalia, personis singularibus concessa; ita in ea non suspenduntur nisi privilegia personalia, singularibus personis concessa. Et sic non suspenduntur gratiæ concessæ Monasteriis &c. in quantum conceduntur illis locis, sed in quantum concernunt personas singulares, quæ his facultatibus possunt gaudere.

Notat IV. quod etiam si in dicta Bulla suspendantur facultates, concessæ Monasteriis respectu personarum singularium, quæ ipsis possunt frui, non tamen suspenduntur facultates concessæ Religionibus & Ordinibus; quod necessarium erat exprimere: nam sicut in generali privilegiorum revocatione, non includuntur privilegia, concessa Religionibus, nisi expresse dicatur; ita in generali suspensione privilegiorum, non suspenduntur privilegia, concessa Ordinibus & Religionibus, nisi id expresse dicatur.

Hæc latius deducta, videri possunt apud præcitatum Auctorem. Ex quibus inferit nostram Conclus. quam invenio, inquit ibidem, viros doctos & Religiosos amplecti.

Inferit etiam seu colligit, verum intellectum horum verborum Bullæ Cruciatæ: *Exceptis concessis Superioribus Ordinibus* quoad ipsorum Fratres tantum, scilicet, quod concessa Ordinibus quantum ad seculares, suspenduntur, non generaliter; sed solum quæ secularibus immediatè conceduntur, scilicet Indulgentiæ, secularibus concessæ, visitantibus loca Fratrum: hæc enim privilegia sunt personalia, concessa particularibus personis, attentâ earum devotione.

Immo addo (prosequitur idem Auctor) quod hæc & alia similia privilegia, concessa Religionibus ad petitionem Superiorum, non suspendebantur in Bulla Cruciatæ respectu dictorum Fratrum. Cùm enim concedantur Religiosis, & Religionibus censentur concessa, & privilegia, Religionibus indulta, in dicta Bulla minimè suspenduntur, prout dictum est in superioribus.

Si inferas; ergo frustra ponitur prædicta exceptio: *Exceptis concessis* &c. Respondet Rodriguez. fuit apposita ad petitionem Fratrum, intelligentium, Bullam suspendere dicta privilegia, & virtute eorum minimè posse Indulgentias, Ordini concessas, lucrari. De quorum numero multos inveni, etiam post istius clausulæ & exceptionis appositionem. Et sic per ignorantiam fuit tempore Leonis X. hoc applicatum, & ab ipso Summo Pontifice in hunc modum concessum.

Item dignetur S. V. concedere & declarare, quod virtute Bullarum Cruciatæ contra infideles, vel per aliarum Indulgentiarum generalium quas nunquam revocationes, aut suspensiones privilegiorum Ordinum etiam mendicantium, nunquam intelligantur revocata neque suspensa indulta, privilegia, & gratiæ concessæ quoad personas Fratrum Minorum de Observantia, & quoad suspendendum interdictum in Episcopatibus Sanctorum sui Ordinis, nisi de his specialiter & nominatim facerent mentionem. Et dixit Papa, Fiat. Cujus Indulti, & aliorum, dat fide dignum testimonium Laurentius Card. quatuor Coronatorum, ut constat ex supplemento Ordinis fol. 18. pag. 2. concess. 163.

Et hoc sæpissimè contingit, quod Fratres, præsertim Minores, nimis scrupulosi, ad Sedem Apostolicam accedant, petendo ab ea id, quod sibi aliàs jus commune concesserat, quod in Monumentis Ordinum maximam parit confusionem. Hactenus Rodriguez.

Sufficiant ista pro intelligentia hujus clausulæ Bullæ Cruciatæ, quæ in his partibus non viget, sed conceditur pro sola Hispania & Insulis adjacentibus ac Regnis Siciliae & Sardinia. De ea specialiter agunt & Latè Rodriguez jam citatus, Anton. Gom. & Acolta de Andradra in suis Tractatibus de Bulla, Fr. Ludov. Lopez 2. p. instruct. c. 6. fol. 798. Dia. p. tract. 11. Villalobos in Sum. to 1. tract. 7.

Non gravet Lector, si adhuc unam proposuero quæstionem satis notabilem & disputabilem. Cùm enim plures facultates concedantur per hanc Bullam, & inter alias, facultas eligendi Confessarium, qui absolvat à casibus reservatis, dubium est, an Religiosi Mendicantes virtute istius Bullæ possint sibi eligere Confessarium, qui eos absolvat à casibus, in Ordine suo reservatis absque licentia suorum Superiorum. Respondeo:

CON-

CONCLUSIO XIV.

Non est mens Pontificis, ut Mendicantes virtute Bullæ Cruciatæ eligant Confessarium, vel absolvantur à peccatis reservatis, abque licentia suorum Superiorum.

294. Probatur Concl. ex istis variis Pontificum Greg. XIII.

Hanc suam mentem (ut alios priores Pontifices omittam, Alex. VI. pro Ordine Cisterciensis, ut habetur in Comp. Privil. ejusdem Ordinis verb. Bulla Cruciatæ §. 1. & Innoc. VIII. pro Augustinianis, ut refertur in Comp. Mend. verb. Confessiones & Confessores §. 7. & Leo X. pro FF. Minoribus, ut refertur in eodem Comp. verb. Absolutio quoad Fratres §. 2. 1. & 22.) disertissimis verbis pro Societate Jesu expressit Greg. XIII. in Bulla quæ incipit: Decet Rom. Pontificem 3. Maii 1575. dicens: Non esse, nec fore unquam mentis sue aut Sedis Apostolicæ, ut persona Societatis, abque expressa Superiorum eiusdem Societatis licentia, utantur facultatibus, quæ in Iubilis, Bullis Cruciatæ, Confessionibus aut aliis quibuslibet Apostolicis indultis, sive Communitatibus sive privatis personis, sive piis locis, aut quomodocumque hæcenus concessæ sunt, aut impostum concedentur; etiam si in illis expressè indulgetur, ut omnes Regulares, etiam mendicantes, huiusmodi facultatibus uti possint. Ita refertur in Comp. Privil. Societatis verb. Absolutio §. 11.

295. Clem. VIII.

Hoc ipsam, inquit Lugo disp. 2. d. h. 154. confirmavit & decrevit Clemens VIII. litteris suis expeditis die 14 Junii an. 1595. ubi decernit: Nulli Religiosorum Societatis licet facultatibus Cruciatæ in quacumque mundi parte publicè vel publicandè, quoad eligendum Confessarium & obtinendam Absolutionem a casibus reservatis uti, nec eis, quoad hanc eligendi Confessarium, & obtinendam Absolutionem, prædictam facultatem Cruciatæ huiusmodi suffragari: sublatâ omnibus Ordinariis & Delegatis aliter iudicandi & interpretandi facultate.

Idem Pontifex de eadem materia generaliter edidit Bullam, quæ incipit: Romani Pontificis 64. apud Cherub. in qua §. 1. sic legitur: Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Procurator Generalis Ordinis FF. B. Mariæ de Monte Carmelo, quod cum in Bulla Cruciatæ Sanctæ, & aliis privilegiis, quæ ab Apostolica Sede concedi solent, detur facultas eligendi Confessorem idoneum, ab Ordinario approbatum, qui possit Christi fideles absolvere à casibus Ordinario reservatis, & quibusdam etiam, quæ dictæ Sedi reservata sunt, Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli, etiam iis facultatibus uti præsumunt, & illorum prætextu eligunt Confessorem aliquando præter eos, qui à suis Prelatis eorum Confessionibus deputati sunt, quod aliquando in speciale eorum venit detrimentum. Quare prædictus Procurator Generalis, humiliter nobis supplicari fecit, quatenus in præ-

missis opportunè providere de benignitate Apostolica dignemur. Ecce supplicatio.

Sequitur apostilla §. 2. sequentis tenoris: Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Sanctæ Cruciatæ, & aliorum indultorum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem, & absolvendi à casibus reservatis, cum Fratribus & Sororibus Monialibus Ordinis prædicti, ac aliorum quoruncumque Ordinum & Congregationum cuiusvis Instituti Mendicantium & non Mendicantium, tam Provincie Hispania, quàm extraneam ubilibet, locum minime habere neque censei, sed nostre intentionis existere, quod si Fratres & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint, Apostolicæ auctoritatè, tenore presentium perpetuò declaramus. Eisdem tamen Prælatibus, ut in usu huiusmodi potestatis se cum subditis benignos & faciles exhibeant, precipimus & mandamus.

Non obstantibus (ut dicitur §. 3.) præmissis & quibusvis Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis prædicti, etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque, Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Novembr. 1595. Pontificatus nostri an. 8.

Cum autem nec sic quiescerent Monachi, sed adhuc prætenderent potestatem eligendi Confessarium, ultimam manû adhibuit Urb. VIII. Bullâ: In specula 106. apud Cherubin. ubi relatâ hæc Constitutione Clement. cujus tenorem pro expresso haberi vult, §. 2. sic ait: Nihilominus sicut nobis non sine animi nostri molestia innovat, nonnulli Ordinis FF. Predicatorum Professores, prætextu Bullæ eiusdem Sanctæ Cruciatæ, ac dictorum indultorum Confessarium huiusmodi, qui eos, ut præfertur, absolvat, eligere posse prætendant, & forsitan eligant, etiam ad præsens, postquam litera nostra die 14. Junii 1624. Pontificatus nostri anno 1. super facultate eisdem Regularibus, Confessarium ad effectum huiusmodi eligendi, ad quinque annos tunc proximum concessâ, emanatâ pridem ab annis, & ultra exipaverunt, in maximum statibus & observantia regularis præiudicium.

296. Item Urbani VIII.

Hic Pontifex innovat & obviavit præcipit Bullam Clem. VIII.

§ 3. Nos præmissis quantum nobis ex alto conceditur, obviare, ac felici tam eorumdem Fratrum Predicatorum, & Beatæ Mariæ de Monte Carmelo Religiosorum, quàm omnium, & quoruncumque aliorum cuiuslibet Ordinis, Congregationis, Societatis & Instituti, etiam speciali mentione & notâ digni utriusque sexûs, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium statû atque directioni, & aliorum Christi fidelium saluti consulere volentes, præfataque Clementis prædecessoris Declarationem in hærentes, illamque tenore presentium innovantes, ac quatenus opus sit, ampliantes, Moto proprio, & ex certâ scientia ac maturâ deliberatione nostris, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine, concessionem Sanctæ Cruciatæ, quæ respectu facultatis huiusmodi, etiam laicis & Clericis secularibus cuiuscumque status, gradûs,

qualitatis & conditionis, etiam speciali notâ digna quoad casus reservatos etiam in Bulla Cœne Domini (hæresi exceptâ) contentos, non nisi in foro conscientie, non autem in foro externo suffragatur, aliorumq; indulgentiarum huiusmodi quantum ad prædictum articulum eligendi Confessarium, & absolvendi à prædictis casibus reservatis, etiam in Bulla Cœne Domini contentis, cum Fratribus & Monialibus prædictis Fratrum Predicatorum, & aliorum quorumcumque Ordinum & Congregationum, Societatisq; & Instituti prædictorum Mendicantium, & non Mendicantium, tam Provinciae Hispanie, quàm extra eam ubilibet constitutorum, locum minime habuisse, nec habere, nec in illis ullo modo suffragari potuisse, neque posse, excepto dumtaxat illo quinquennio, quo litera nostra huiusmodi, ut præfertur, duraverunt, siquidem die 14. Mensis Iunii 1629. proximè præteritiam expiraverunt; sed nostra intentionis fuisse, & esse, quòd iidem Fratres, & Moniales quantum ad Sacramenti Pœnitentia, seu Confessionis administrationem, ordinaria dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apostolica quoad sibi reservata, subiecti sint, earumdem tenore presentium perpetuo declaramus.

297.
Clauſulas
Præſervati-
vas apponit.

Ita iudicari
mandat.

Contraria
aufert.

298.
Publicatio-
nem in Ur-
be omnes
afficere de-
cernit.

§. 4. Decernentes, presentes nostras literas de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostra, aut alio quocumque defectu, à quoquam impugnari non posse.

§. 5. Sicq; & non aliter, in omnibus & singulis præmissis per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, & Moniales quantum ad Sacramenti Pœnitentia, seu Confessionis administrationem, ordinaria dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apostolica quoad sibi reservata, subiecti sint, earumdem tenore presentium perpetuo declaramus.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac omnibus & singulis illis, quæ in dictis Clementis prædecessoris literis concessa sunt non obstante, ceterisq; contrariis quibuscumque, Quibus omnibus & singulis illorum omnium, & singulorum tenores, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanjuris, hæc vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisq; contrariis quibuscumque.

§. 7. Ut autem presentium tenor omnibus innoteſcat, volumus eas in vasis Principis Apostolorum, & in acie Campi Flora de Vrbe, ut moris est, publicari, ipsaq; sic publicatas, omnes & singulos ubique existentes ita afficere, ac si omnibus personaliter intimatæ essent.

§. 8. Quodq; presentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo persona in dignitate Ecclesiastica constituta, munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quæ presentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem

sub annulo Piscatoris die 19. Iunii 1630. Pontificatus nostri anno 7.

Quis, his lectis & maturè pensis, adhuc prudenter dubitare potest de mente Pontificum? Id est, quis prudenter potest dicere: Mendicantes possunt absolvi à casibus reservatis virtute Bullæ Cruciatæ, absque licentia suorum superiorum? Nam illa potestas, quanta quanta est, pendet ex voluntate Pontificis, concedentis Bullam.

Planè, inquis, pendet; sed nunquid unus Pontifex potest ligare manus alterius, ut non obstante Constitutione prædecessoris, successor non possit facere, quod vult? Illi Pontifices sic voluerunt, & ideo durante eorum vita, non poterant Religiosi uti hæc facultate; ac verò successores eorum, rursum Bullam concesserunt generalibus terminis, nullâ factâ mentione, aut exceptione Religiosorum: ergo hi, ut priùs, possunt uti omnibus facultatibus, in ea concessis, prout sæpiùs declararunt Commisarii Cruciatæ.

Unde hanc sententiam, saltem post Clement. VIII. multi viri docti in Hispania (quos citat Villalobos in Sum. to. 1. tract. 27. claus. 9. n. 13.) tam ex Ordine Minorum, quàm Augustinianorum, & Carmelitarum, ac Societatis Iesu; propugnaverunt, sic intelligendo; quòd possint eligere aliquem approbatum à suis Superioribus, propter illa verba Clement. supra: Et illorum prætextu eligunt Confessorem aliquando præter eos, qui à suis Prælatibus eorum Confessionibus deputati sunt, quod aliquando in speciale eorum vergit detrimentum. Ergo, inquit, possunt aliquem eligere ex deputatis eorum Confessionibus à suis Prælatibus.

Atque pro hac sententia Dia. p. 1. tract. 11. resol. 14. citat Villalobos supra, ubi tamen sic ait: Cum omnibus istis ego iudico, non esse sequendam istam opinionem, sed primam (id est, nostram) quæ est magis secunda: quia noster Pater F. Rodrigo de Porillo me certificavit (post primam impressionem huius libri) quòd dum esset Procurator Generalis nostri Ordinis in Curia Romana, sua Sanctitas declaraverit, quòd non proſit Bulla Religiosis quantum ad hoc: & Congregatio Generalis nostri Ordinis, habita Segovizæ an. 1621. idem declaravit pro nobis, & nostris Monialibus. Hæc ille.

Ut autem contraria sententia istorum DD. fuisset vera pro illo tempore, saltem pro nunc post Constitutionem Urb. VIII. in qua huiusmodi verba non inveniuntur, immo potius excluduntur per hæc verba: Præfatæ Clementis prædecessoris Declarationi inharerentes, illamq; tenore presentium innovantes, ac quatenus opus sit ampliantes &c. hodie, inquam; hoc dicti non potest; sed vel nullum possunt eligere, quod mihi certissimum est, vel possunt quemlibet eligere propter verba indefinita Bullæ; omnem,

nem, dico, quem possunt eligere seculares; quod Lugoni supra n. 193. non est amplius probabile: quia licet verba generalia sint, tamen aliunde satis constat de contraria mente Pontificum.

Non dubium in legem committere eum, qui verba legis amplexus, contra legis nititur voluntatem, leg. 5. Cod. de Leg. Nititur autem contra legis voluntatem, qui nititur contra Legislatoris voluntatem, quando hæc ex verbis aut circumstantiis legis sufficienter potest colligi; prout impræsentiarum colligitur ex Constitutionibus Pontificum jam allegatis, quibus non est verisimile successorem velle præjudicare per sola verba generalia, nullâ factâ mentione istarum particularium Constitutionum; Generi quippe per speciem derogatur Reg. 34. de Reg. juris in 6. & non vice versâ speciei per genus.

Fateor nullus negat, successores Pontifices posse Constitutiones suorum prædecessorum revocare & limitare, ut sæpius videmus fieri, sed dico, successores Urbani per Bullam Cruciatæ generalibus & antiquis terminis concessam, noluisse ejus Constitutionem; tam utilem & necessariam pro bono communi Religionis, abrogare vel limitare; argum. cap. Veniens 19. de Præscrip. ibi: Non obstante privilegio Clem. Papæ, per quod privilegii suorum prædecessorum non existit derogatum, cum de ipsis nullam fecerit mentionem.

Et cap. 1. de Constit. in 6. ibi: Quia tamen locorum specialium, & personarum singularium consuetudines & statuta (cum sint facti & in factis consistant) potest probabiliter (Pontifex) ignorare: ipsi dum tamen sint rationabilia per Constitutionem à se noviter editam (nisi expresse caveatur in ipsa) non intelligitur in aliquo derogare.

Porrò Constitutio Urbaniana, cum non sit reducta in jus commune, merito numeratur inter statuta specialia, quæ Pontifex potest probabiliter ignorare, adedque cum sit rationabilis; non intelligitur Pontifex per Constitutionem à se noviter editam (nisi expresse caveatur in ipsa) in aliquo illi derogare. Atqui in Bulla Cruciatæ non expresse cavetur, id est, non expresse revocatur illa Constitutio, imò potius confirmatur: ergo &c.

Subsumptum patet ex his verbis, quibus in Bulla Cruciatæ suspenduntur cæteræ facultates & gratiæ: Suspendimus, durante hoc anno publicationis seu predicationis huius Bullæ, omnes & singulas gratias, indulgentias & facultates similes vel diversas concessas à Summo Pontifice vel eius prædecessoribus, vel ab Apostolica Sede vel eius auctoritate in omnibus regnis & dominiis Catholicæ Regis, omnibus & quibuslibet Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus & aliis locis piis, Universitatibus & Confraternitatibus & singularibus personis, tamen prædictæ gratiæ & facultates concessæ sint in favorem Fabricæ S. Petri in urbe Romana, aut alterius simi-

lis Bulla Cruciatæ: & licet omnes aut qualibet earum habeant clausulas contrarias huic suspensioni.

Id est, inquit Lugo supra n. 187. licet habeant clausulam, quod suspendi non possint; non tamen dicitur, licet habeant clausulam, quod per hanc suspensionem generalem, apponit solitam in Cruciatæ, non suspendantur; prout habent illæ Constitutiones Pontificiæ; ut supra vidimus: Pontifex enim prævidit clausulam Cruciatæ, & contra eam apposuit illam aliam.

Deinde sequitur in Bulla Cruciatæ: Taliter, quod durante anno publicationis & predicationis istius Bullæ, nemo possit lucrari vel frui alius gratiis, indulgentiis aut facultatibus, neque possint publicari, exceptis tamen concessis Ordinum Mendicantium Superioribus, quoad eorum Fratres tantum.

Ex quibus ultimis verbis, inquit Lugo supra n. 170. colligi videtur, non suspendi aut revocari per Bullam Cruciatæ facultates, quas Pontifices sæpius concesserunt Ordinibus Mendicantium, ut eorum Prælati possent suos Fratres in disciplina regulari continere per reservationem graviorum criminum. Nam tempore Pii IV. in Bulla Cruciatæ concedebatur expressè facultas Regularibus sumendi Bullam, etiam sine Prælati licentia, & eligendi Confessarium his verbis: Concedit sua Sanctitas, ut omnes alii, etiam si sint Religiosi & Mendicantes, sine licentia suorum Prælatorum possint accipere hanc Bullam, & fruantur prædicto libello plenissime, & eligere possint Confessarium secularem vel Regularem, qui auditâ Confessione possit eos abolvere peccatis, quantumlibet gravibus & enormibus.

Hæc clausula ablata fuit (teste Lugone supra n. 171.) tempore Pii V. qui an. 1571. in quodam Brevis (ut refertur apud Eman. Rodrig. in explicatione Bullæ §. 9. n. 24. & Pastarellum in Comp. Privil. Minorum) abstulit illam facultatem suis Religiosis his verbis: Talem concessionem Sanctæ Cruciatæ, & aliorum indulgentiarum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem, & absolvendi à casibus reservatis cum Fratribus & Sororibus Monialibus totius Ordinis prædicti (scilicet Prædicatorum) tam Provincia Hispaniæ, quam extræ eam ubilibet, locum minime habere nec ferri: sed nostre intentionis existere, quod iidem Fratres & Moniales quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint; Apostolicâ auctoritate tenore presentium perpetuo declaramus.

Cum ergo tempore Pii V. in Bulla Cruciatæ apponita sit illa clausula: Exceptis tamen concessis Ordinibus Mendicantiis &c. credibile est, Pontificem attendisse potissimum in iis verbis, ad facultatem, nuper à se concessam Prælati Ord. Prædicatorum; gubernandi plene suos subditos in ordine ad Sacramentum Pœnitentiæ, quam noluit revocari vel suspendi per concessionem Bullæ Cruciatæ. Fecit autem

Lugo.
1. 5. Cod.
de Leg.
Reg. 34. de
Reg. jur. in 6.

301.
Pontifices
successores
revocare
Concl. Urb.
per Bullam
Cruciatæ.

cap. 1. de
Constit. in 6.

302.
In Bulla
Cruciatæ
suspenduntur
cæteræ
facultates
& gratiæ.

303.
Per Bullam
Cruciatæ
non suspenduntur
facultates
Mendicantium
relati-
vandi casus
Lugo.

304.
An tempore
re Pii V. in
Bulla Cru-
ciatæ appon-
ita fuerit
illa clausula
ta: Exceptis
tamen &c.

Pontifex mentionem Ordinum Mendicantium; quia hi specialiter instabant apud ipsum pro huiusmodi Declaratione, præsertim Prædicatores, Mirores, & Societas Iesu.

Scraphinus de Freitas,

Respondet Scraphinus de Freitas, ex Ordine S. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, Doctor & Jurisprudentiæ Professor in Universitate Vallisoletana, in Memoriali peculiari de hoc puncto impresso n. 30. eandem exceptionem fuisse in Bulla tempore Pii IV.

Lugo, Henriquez, Rodriguez,

Ego (inquit Lugo supra n. 172.) magis credo P. Henriquez, & Eman. Rodrig. quorum ille lib. 7. c. 22. §. 2. hic verò in Expòsit. Bullæ §. 12. ante 1. dubium, expressè restantur, illam exceptionem fuisse primâ vice additam à Pio V.

Subscribo verba Henriquez. Pius V. idem concessit Ord. Prædicatorum (quod & priores Pontifices concesserant Mendicant.) & ut omnibus innotesceret, adjecit Pius V. in Bulla Cruciatæ, derogari quidem Religionum privilegiis, præter facultates, concessas Ord. Mendicant. Superioribus, quoad suorum Ord. Fratres. Quæ clausula in fine posita, refertur ad omnia superiora alicubi privilegia Religionum, quæ conceduntur immediatè Generali; & præsertim privilegium speciale, ne subditus eligat Confessarium sine Superioris licentia, quod planè cedit in gratiam Superioris. Hæc ille.

305. Objectio,

Respondent Adversarii; hanc non esse gratiam vel facultatem quoad Fratres; sed odium & prohibitio: ergo non comprehenditur in illa exceptione.

Solvitur.

Sed contrâ; verba illa: *In ordine ad subditos*, non significant, quod debeat esse gratia, etiam ipsis subditis, sed quod gratiæ & facultates concessæ Superioribus non suspendantur, quatenus respiciunt subditos.

306. Inhæciantia,

Est, reponunt Adversarii; saltem debent esse gratiæ indifferentes, quas Prælati potest exercere, non solum in subditos, sed etiam in sæculares.

Respondetur.

Sed contrâ; unde hoc probatur? Putas, Indulgentiam plenariam, quam Prælati solis suis subditis potest concedere in articulo mortis, per Bullam Cruciatæ esse suspensam? Aut potestatem, quam habet dispensandi in irregularitatibus? Non est verisimile, ut ipsimet Adversarii fatentur. Immo ad has, & similes facultates conservandas, videtur apposta fuisse illa exceptio.

307. Quis sit sensus illorum verborum: *Quod ad suos Fratres tantum*, non est, quod illæ facultates sint tales, ut extendantur etiam de se ad alios; sed solum significatur, quod si ad alios extendantur, non intelligantur exceptæ, nisi prout pertinent ad suos Fratres. Ita Eminent. supra n. 178.

Non immoror hinc solvendis argumentis Adversariorum; quia pleraque jam soluta

sunt, vel faciliè solvi possunt ex dictis, attentis verbis Constitutionum præallegatarum; nisi dixeris, Pontifices non potuisse facere, quod verbis expressissimis significant se facere.

Quidquid ergo sit de prima Bulla Cruciatæ concessa Regi per contractum onerosum; esse Pontifex non potuisset illam limitare, aut revocare absque consensu Regis: equidem alitè Bullis consequentibus, & de novo concedendis, potuit illam limitationem inferere. Immo post datam primam Bullam declarare, qualem intentionem haberit in ejus concessione.

Cæterùm, quod supra dicebatur; Commissarium Cruciatæ sæpius declarasse, Religiosis Mendicantibus prodesse Bullam, ad effectum eligendi Confessarium, & obtinendi Absolutionem à reservatis, intelligi potest, quantum est de jure communi; secus stantibus Declarationibus Sedis Apostolicæ, quibus redduntur incapaces ejusmodi facultatis.

Deinde ultima Declaratio, ut nota Lugo supra n. 185. facta est à Commissario Lullinæ die 7. Martii an. 1630. eodem autem anno die 19. Junii, ob eam fortasse causam, Urban. VIII. Constit. supra allegatâ declaravit irritam Confectionem, prætextu illius facultatis factam, ablatâ Commissario licentiâ aliter interpretandi & declarandi.

Et dato, quod adhuc declararent, quia illam sententiam adhuc censent probabilem; potius amplectenda est Declaratio Pontificis, concedentis Bullam, quàm Commissarii, eam promulgantis: præcipue cum in ipsa Bulla non suspendantur facultates concessæ toti Ordini, qualis est illa; de qua disputamus; sed concessæ Ecclesiis, Monasteriis, piis locis &c.

Adde, quod multi viri docti censent, non suspendi omnes facultates utcumque (alioquin indultum etiam ad testandum, vel ad non recitandum divinum Officium, aut non residendum, suspenderetur) sed Indulgentias & facultates, quæ in Ordine ad Indulgentias concessæ sunt, ut diximus Conclus. præced. de simili revocatione & suspensione, contenta in Iubilæo anni sancti. Ism autem hæc facultas non est Indulgentia, nec concessa intuitu Indulgentiæ, ut per se patet.

Sed non quid quæ Bullæ Cruciatæ, eadem est ratio Bullæ Iubilæi, ut etiam hujus virtutes non possint Religiosi Mendicantes conficere, cuilibet Confessario, approbato ab Ordinario, tam sæculari, quàm Regulari, sine licentia suorum Superiorum? Responsio affirmativa posset alicui videri probabilis; argum. Declarationis Greg. XIII. supra, ibi: *Quæ in Iubilæo Bullis Cruciatæ &c.*

Nihilominus contraria sententia videtur præferenda, tamquam satis declarata in ipsa Bulla Iubilæi hisce verbis: *Non obstantibus Confessionibus & ordinationibus Apostolicis, præsertim quibus facultas absolvendi in certis, tunc expressè, tibi*

ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservantur, ut nec etiam similes vel dissimiles Iubilaei Indulgentiarum & facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, ac quorumcumque Ordinum & Congregationum seu Institutorum Regularium iuramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis Statutis & consuetudinibus, privilegii quoque indultis & literis Apostolicis, eisdem Ordinibus, Congregationibus, & Institutis quomodolibet concessis, approbatis & innovatis Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis specifica & individua, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio aut expressio habenda, vel quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret; illorum tenores presentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro servata habentes, hac vice specialiter & nominatim & expresse ad effectum presentium derogamus.

Quae clausula derogatoria reflectit se super omnes clausulas anteriores, etiam habentes quilibet reflectiones; quid ergo mirum, si virtute Iubilaei posset Regularis eligere Confessarium, absque licentia sui Superioris? Nihil autem tale reperitur in clausula suspensiva Bullae Cruciatæ, ut patet ex verbis eius supra relatis.

Ratio autem, cur magis Pontifex in Iubilaeo suspendat prohibitiones illas Regularium, quam in Cruciatæ, videtur esse, quod Cruciatæ sit quasi permanens & perpetua; nam singulis annis innovatur; Iubilaeum autem transiens est, & extraordinarium; minus autem inconveniens reputatur, concedere facultatem illam pro una vice, quam pro perpetuo.

Utrumque sit de hac ratione, hæc differentia inter concessionem Iubilaei & Cruciatæ constat aperte; inquit Lugo supra n. 189. ex Declaratione istorum Pontificum, qui melius, quam alii omnes potuerunt scire suam intentionem; qui in Iubilaeo declararunt, se velle comprehendere quoscumque Regulares, quando illis clausulis utuntur: è contra verò, circa clausulam Bullae Cruciatæ interrogati, semper responderunt & declararunt, se noluisse revocare prohibitiones, quibus Regulares ab usu illius facultatis prohibiti fuerunt. Quod quidem argumentum irrefragabile est, ad ostendendam differentiam inter illos duos casus. Hæc ille.

Prorsus irrefragabile est, supposito, quod Pontifices aliquando specialiter declaraverint, in Iubilaeo se velle comprehendere quoscumque Regulares, quando illis clausulis utuntur. Dicatur ergo nobis & ostendatur, ubi & quando Pontifices id specialiter declaraverint. Sanè Greg. XIII. contrarium declarasse, patet ex verbis eius supra relatis. Expectabimus ergo Declarationes aliorum Pontificum.

Interim subscribo, quod lego in Statutis nostris Generalibus Barchinonensibus (quæ in Capitulo Generali Toletano an. 1633. à Patribus Nationis Germanicæ & Belgicæ recognita, & Provinciis dictæ Nationis accommodata fuerunt, & à præfato Capitulo Generali, ac Sanctissimo Domino N. Urb. VIII. confirmata) cap. 6. §. 22. n. 14. & 15. Iuxta Apostolica Decreta, nec non Ordinis antiqua Statuta, decernimus & declaramus, concessionem Bullae Cruciatæ, & quorumcumque similitum indultorum, sive generalium, sive particularium, quantum ad articulum eligendi Confessarium, & absolvendi à casibus reservatis minime locum habere in Fratribus nostri Ordinis, neque in Monialibus, quæ nostræ subiacent obedientiæ, est enim expressa Summi Pontificis intentio, quod idem Fratres & Moniales, quantum ad Sacramentum Penitentiae seu Confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum subdantur.

Quocirca declaramus esse in viridi observantia prohibitionem sel. record. Clement. Papa VIII. ne liceat Regularibus nisi Bulla Cruciatæ privilegio, Præterea nulli Fratrum licet prætextu illius vel eligere Confessarium, vel à casibus reservatis absolvi. Quicumque autem contrarium affirmare præsumpserit, tanquam temerarius penâ carceris, sive graviori ad arbitrium Superioris est puniendus.

Ubi nota illa verba; Vel eligere Confessarium, vel à casibus reservatis absolvi, per quæ significatur non solum esse illicitum eligere Confessarium pro Absolutione à reservatis, sed etiam pro Absolutione à quocumque peccato mortali. Quidquid in contrarium asserat apud D. supra Rodrig. in Sum. to. 3. c. 7. n. 2. in fine. Quamvis enim aliquæ Declarationes supra allegatæ loquantur de solis peccatis reservatis, aliæ tamen loquantur generaliter de Sacramento Penitentiae, & ejus administrationem omnino relinquentes dispositioni Prælatorum, ut patet ex Decretis Pii V. Greg. XIII. & Clement. VIII.

Adde Declarationem Greg. XV. de data 26. Febr. an. 1622. ibi: *Moti proprio & ex certa scientia meraq. deliberatione nostra, ac de Apostolica potestatis plenitudine, hæc nostra perpetuò valiturâ Constitutione sancimus, nulli Religiosorum eiusdem Societatis licere uti facultatibus Cruciatæ huiusmodi publicatæ vel publicantæ quoad eligendum Confessarium, & ad obtinendam Absolutionem, prædictam facultatem Cruciatæ huiusmodi nullatenus suffragari, minusq. presentes literas sub quibuscumque eiusdem Cruciatæ concessionibus, extensionibus, derogationibus & confirmationibus factis, & pro tempore quomodolibet faciendis, comprehendere: sicq. per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, sublatâ eis aucter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari & definituri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.*

311.
Quid statu-
ta Ord. Min.
circa hæc
materiam
decernant.

312.

Diana.
Rodriguez.

Declaratio
Greg. XV.

Ubi

310.
Cor magis
pontificis in
Iubilaeo, qui
in Cruciatæ
suspendat
prohibitio-
nes Regularium.

313.
quæ loqui-
tur genera-
liter de om-
ni Absolu-
tione à pec-
catis, etiam
non refer-
vatis.

Ubi nulla fit mentio casuum reservatorum, sed simpliciter facultatum quoad eligendum Confessarium, & obtinendam Absolutionem tam à reservatis, quàm non reservatis. Et ideo dicit: *Facultatibus*, & non tantùm, *Facultate*; quia alia est facultas eligendi Confessarium, alia verò facultas obtinendi Absolutionem à peccatis reservatis, ut patet in subdito, qui de licentia sui Episcopi potest eligere Confessarium, non tamen propterea potest ab eo absolvi à peccatis reservatis; argum. cap. *Si Episcopus* 2. de Pœnit. & remiss. de quo alibi egimus.

Profectò, ratio, quæ Pontifices movit, ad prædictas Declarationes, generaliter militat in omni Absolutione. Sed quæ illa? *Cum ratio doceat, & experientia compertum sit, Religiosis valde perniciosum existere, ut earum Religiosis licitum sit, Confessarium sibi eligere &c.* Jam autem non tantùm est perniciosum eligere Confessarium, ad obtinendam Absolutionem à peccatis reservatis, sed etiam ad obtinendam Absolutionem à peccatis mortalibus non reservatis. Oportet quippe, ut Religiosus habeat Confessarium prudentem & spirituales, qualem Prælati ei designare procurat, & ut non confiteatur cuilibet Sacerdoti juveni & inexperto, sæculari, aut alterius Religionis, quod posset esse occasio multorum defectuum, ut constat.

Itaque illa verba, quibus aliqui Pontifices utuntur: *Facultatem eligendi Confessarium, & absolvendi à casibus reservatis*, non debent sumi collectivè (nisi velimus dicere Pontifices sibi ipsi esse contrarios) sed sicut intellexerunt nostra Statuta, supra allegata, distributivè, ut scilicet illæ facultates, & earum quælibet non habeat locum pro Religiosis.

314.
Confirmatur
ex Bulla
Urb. VIII.

Confirmatur ex Bulla Urb. VIII. ibi: *Confirmatione s. Cruciatæ . . . quantum ad prædictum articulum eligendi Confessarium & absolvendi à prædictis casibus reservatis, etiam in Bulla Cœne Domini contentis, cum Fratribus & Monialibus &c. locum minime habuisse.* Quæ verba si intelligenda essent in sensu solum collectivò, sequeretur, quòd si Religiosus non fuisset absolutus à casu reservato, etiam in Bulla Cœne Domini contento, sed tantùm à reservato extra Bullam Cœne, non fuisset invalida Absolutio, quòd tamen est manifestè contra mentem Pontificis.

Sicut ergo ly *Etiam*, ibi non sumitur tantùm collectivè, sed etiam distributivè, ut sensus sit: *A prædictis casibus reservatis vel extra Bullam Cœne, vel in Bulla Cœne Domini contentis: ita etiam ly Et, in hac locutione: Facultatem eligendi Confessarium, & absolvendi à casibus reservatis, sumi debet non tantùm collectivè, sed etiam distributivè, ut sensus sit, Vel eligendi Confessarium, vel absolvendi à casibus reservatis, prout supra loquuntur nostra Statuta.*

Solum ob stare videntur hæc verba Urbani VIII. *Sed nostra inventio fuisse & esse, quòd iidem Fratres & Moniales quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, ordinariè dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apostolicæ, quoad sibi reservata, subiecti sint, eandem tenore præsentium perpetuò declaramus.* In quibus verbis Pontifex restringit Decretum Clement. in quo non fit mentio reservatorum, & declarat hanc prohibitionem solum esse in Ordine ad Absolutionem à reservatis.

Respondeo: Urb. VIII. non voluisse restringere Decretum Clement. sed potius extendere & ampliare, ut patet ex his ejus verbis: *Præfatæ, Clementis prædecessoris Declarationis invidentes, illanquã tenore præsentium innovantes, ut quatenus opus sit ampliari &c.* Voluit itaque addere Pontifex illa verba: *Et Sedi Apostolicæ quoad sibi reservata*, ne aliqui putarent, de jure communi Prælatos posse absolvere ab omnibus casibus; etiam Sedi Apostolicæ reservatis, quòd constat esse falsum.

Quàmvis ergo Fratres & Moniales, quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ seu Confessionis administrationem, ordinariè dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint; non tamen quoad Absolutionem ab omnibus omnino peccatis, saltem de jure communi: quia non quoad Absolutionem à casibus Pontifici reservatis, sed quoad hanc Absolutionem subiecti sunt Sedi Apostolicæ.

Unde illa verba: *Quoad sibi reservata*, non debent referri ad Prælatos; sed dumtaxat ad Sedem Apostolicam. Volui autem (inquit Lugò supra n. 199.) ad majorem certitudinem immediatè consulere de vero illorum verborum sensu Illustriss. D. M. A. Maraldum, à quo ex mandato Summi Pontificis Bulla illa subscripta, constructa & facta fuerat, & qui verba illa apposuerat: qui statim in hoc ipso sensu mihi explicuit, & vehementer miratus est, quòd in illo alio sensu potuerint ab aliquo acceptum, in eadem Bulla totum Decretum Clementis innovetur. Cùm autem nemo melius possit verba interpretari, quàm qui eorum fuit auctor, non video quæ possit in hoc puncto occasio dubitandi superesse. Ita Eminent.

Perfisto itaque in Conclusione, & rursùm dico: non esse mentem Pontificis, ut Mendicantes virtute Bullæ Cruciatæ eligant Confessarium, & absolvantur à peccatis absque licentia suorum Superiorum.

Præcipit autem & mandat Clemens VIII. in suo Decreto: *Romani Pontificis, supra allegato, §. 2. in fine, ut eidem Prælati in ulu hujusmodi potestatis, se cum subditis benignos & faciles exhibeant, ibi: Eisdem tamen Prælatibus, ut in usu hujusmodi potestatis (id est, in concedenda venia eligendi Confessarium) se cum subditis benignos & faciles exhibeant, præcipimus & mandamus.*

Sed quid, si Superior veniam petitam negaverit? Responso patebit ex Conclusionem sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO XV.

Petitam licentiam, ut subditus absolvatur à reservatis, valide semper, subinde etiam licite negat Superior; injustè, si subditus rationabiliter timeat, ab eo sibi inferendum aliquod damnum, extrinsecum Confessione.

Unde nostram Conclusionem docet Villalobos tom. 1. Sum. tract. 9. diff. 49. n. 14. dicens: Si detur casus, in quo est periculum confiteri proprio Sacerdoti, vel quia revelat Confessionem, vel quia pœnitentem sollicitat ad malum, vel quid simile, nunquid poterit subditus confiteri Confessario alieno, non inveniendis approbatum à suo Ordinario?

320. Villalobos docet non sicut Concl. claf.

Ad hunc casum Respondeo cum S. Thom. s. Thom. in Addit. q. 8. art. 4. ad 5. petat licentiam confitendi alteri, vel recurat ad Superiorem; si nec unum nec alterum possit habere, judicandum est, ac si non haberet copiam Confessoris. Ratio est; quia malitia Sacerdotis non dat alteri jurisdictionem ad absolvendum, sicut dicit Sotus distinct. 18. q. 4. ad 1. Idem est, quando Prælatus negat injustè licentiam; ut absolvatur, propter eandem rationem, uti dicit P. F. Manuel Rodrig. qq. Reg. tom. 1. q. 20. a. 30. Hæc ille.

s. Thom.

Sotus

Rodriguez

Ex quo patet responso ad aliud argumentum Henriquez supra n. 6. Ob vitandum, inquit, scandalum licet sibi contritio communicare vel celebrare, si timet malum grave ex eo, quod suo Prælato id reservatum confiteatur; ergo etiam tali casu potest inferior Sacerdos absolvere ex tacita commiffione majoris Prælati aut Papæ absentis, qui injustè negatam licentiam censetur jure ipso concedere: cum enim ob vitandum scandalum DD. concedant huic Communionem melioris Sacramenti, cur negant licere Absolutionem, licet in occulto detur? Ita Henriquez.

321.

Aliud argumentum Henriquez

Hoc, inquam, argumentum solum concludit, quod, sicut licet communicate in necessitate cum sola Contritione ob defectum Confessoris, cum obligatione confitendi eadem peccata, datâ copiâ ipsius; ita negatâ injustè auctoritate ad reservata, imminente dicto periculo, propter defectum Confessarii, licebit pœnitenti confiteri inferiori, qui eum directè poterit absolvere à peccatis non reservatis: at à reservatis minime licebit, nisi indirectè, cum obligatione tamen confitendi ea Superiori alicui, quando ejus copiam habuerit. Ita Rodrig. supra.

Responso Rodriguez

Breviter ergo respondeo ad interrogationem Henriquez: ideo negant DD. Absolutionem, saltem directam; quia non est necessaria ad vitandum scandalum, sicut est necessaria Communio, ut supponitur. Immo nequidem indirecta Absolutio est necessaria, cum possit sibi contritus communicare, quando deest copia Confessoris; tali autem casu, secundum nostram sententiam, deest copia Confessoris.

322.

Responso Auctoris.

Et sanè, si generaliter concedamus, jurisdictionem dari per licentiam præsumptam alteri

kk rurs

118. Prima pars colligitur ex Tridentino sess. 14. cap. 7. ibi: Extra quem articulum (mortis) Sacerdotes cum nihil possint in casibus reservatis, id unum pœnitentibus persuadere nitantur, ut ad Superiores & legitimos Iudices pro beneficio Absolutionis accedant. Cum ergo negatio licentiæ absolvendi à peccatis reservatis, etiam injusta, non sit beneficium Absolutionis, id est, concessio Absolutionis, aut jurisdictionis necessaria ad absolvendum; liquet profectò, Sacerdotes nihil tunc posse in casibus reservatis, cum persuasum semper in Ecclesia Dei fuerit, & verissimum esse Synodus Tridentina eodem cap. confirmet, Nullius momenti Absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet jurisdictionem.

119. Si dixeris cum Henriquez lib. 6. cap. 13. licentia sic jure petita, videtur ipso jure concessa, & defectum Parochi negantis, supplet ipso jure Episcopus; defectum verò privati Prælati Regularis, supplet Generalis Regularium, aut certè utrumque ipso jure ex præsumpta voluntate supplet Summus Pœnitifex.

Respondeo; illud dictum in nullo jure esse fundatum, si excipias Regulares, de quibus Clemens VIII. ut vidimus Sectione præced. Concl. 3. decernit, ut si eorum Confessarii, casus alicujus reservati facultatem pœnitentibus, Superior dare noluerit, possint nihilominus Confessarii illâ vice pœnitentes Regulares, etiam non obtentâ à Superiore facultate, absolvere. Ut autem hoc extendamus ad quoslibet alios pœnitentes, nulla sufficiens subest ratio, & ideo à plerisque Doctoribus non extenditur. Præsertim cum in positivis non liceat argumentari à paritate rationis, nisi ad vitandum absurdum.

rius Superioris, scilicet Papæ, Episcopi vel Generalis Regularium, aperitur quædam ampla porta ad fundandam; & protelandam jurisdictionem ex sola voluntate præsumpta; & sapissimè nervosum vinculum reservationis dissolveretur, si liceret pœnitentibus, negatâ injustè à Pœnitentiariis majoribus Absolutione, aut à Prælati licentiâ confitendi; liceret, inquam, recurrere ex præsumpta voluntate ad quemlibet Confessarium: non quòd sæpius injustè negetur Absolutio aut licentiâ, sed quia sæpius natum est fieri, ut pœnitens sibi persuadeat, id injustè fieri, cum alioquin justè fiat. Unde Clemens VIII. illud iudicium non relinquit pœnitentibus, sed Confessariis, qui meliùs possunt iudicare, ubi & quando necessaria sit talis licentiâ.

323.
Confirmatur ex Concilio Tridentino.

Accedit; quando Concil. Trid. supra dicit; extra articulum mortis nihil posse circa reservata inferiores Sacerdotes, idem est, ac si dicat, non esse talem licentiâ generalem, nisi pro illo casu. Alioquin nec articulum mortis debuisset excipere: nam in illo articulo Sacerdotes non absolvunt à reservatis absque facultate Superioris; sed cum facultate Summi Pontificis: ergo ut illa exceptio non sit omnino extra propositum, regula generalis non erat, quòd absque omni facultate Superioris nihil possent, sed etiam quòd talis facultas generalis pro nullo casu data esset, præter articulum mortis. Ita Lugo Disp. 20. n. 148.

Lugo.

324.
Hæc confirmatio videtur de casu illo non multum argere.

Verùm hoc argumentum (inquit Dicastillo Disp. 11. n. 336.) non videtur multum urgere, nec tollit probabilitatem istius sententiæ. Adhuc enim manet satis magnum discrimen. Nam in articulo mortis habetur facultas absolutè sine ullo recurso ad Superiorem, non expectatâ illius voluntate ac directione, idque maximè in illa sententiâ, quòd, etiam præsentè Superiore, & parato dare facultatem, aut per se absolvere, possit ab alio inferiori absolvi moribundus, sine ulla petita, nedum obtenta facultate.

In præsentè verò casu debet peti facultas, & videri, si Superior, si non ipsi Sacerdoti petenti, saltem alteri velit dare, qui æquè bene possit præstare officium; item, si res patiatur, præscribere pœnitentiam & directionem: propter quæ omnia meritò potuit Trident. dicere, solum in articulo mortis esse datam facultatem cuicumque Sacerdoti, quia hæc sufficiunt, ut illa specialis exceptio non sit omnino extra propositum; & ita nostri casus facultas non ponatur ita generaliter & absolutè, sicut illa. Nihilominus in praxi est tenenda communis sententiâ. Hæc ille.

325.
Animadversio Auctoris.

Sed tu Lector adverte; Lugonem hoc argumentum proposuisse, secundum sententiâ suam, magis communem, quòd in ar-

ticulo mortis non possit Sacerdos quilibet inferior absolvere in præsentia Ordinarii, qui vult absolvere, nisi de expressâ eius licentiâ; & tunc, ut verum fatear, satis parvum discrimen manet, & pari ratione potuisset & debuisset Trident. excipere casum, in quo Superior injustè negat licentiâ, etiam extra articulum mortis, quòd cum non fecerit, signum est, inferiorem tali casu non posse directè absolvere extra articulum mortis.

Ut ut sit de hoc argumento Lugonis, ab eo non dependet veritas communis sententiæ. Quæ meliùs probatur à simili in dispensatione, quæ injustè negata, non propterea censetur data, sed etiam tunc subditus tenetur legi parere, nisi talis foret necessitas, seu justa causa dispensandi, quæ seipsâ sufficeret, ad eximendum eum ab obligatione legis. Ergo consimiliter jurisdictio injustè negata, non propterea censetur data; ac proinde inferior non potest validè & directè absolvere, nisi in articulo mortis, qui generaliter à Trident. supra excipitur; vel nisi pœnitens fuerit Regularis, qui, sicut supra dixi, potest absolvi à peccatis reservatis, absque Confessario, petenti facultatem, Superior eam negaverit, propter specialem concessionem Clement. VIII. quam Dicastillo supra Disp. n. 339. intelligit de solis Confessariis, ad id deputatis.

Hæc enim sunt verba Concessionis: *Sacrosanctitas sua deinceps declaravit & declarat, ut si huiusmodi Regularium Confessariis, casus aliquos reservati facultatem petentibus, Superior dare nonauerit, possint nihilominus Confessarii illi viâ, pœnitentes Regulares, etiam non obtentâ à Superiore facultate, absolvere.*

Præviè autem mandaverat idem Pontifex Superioribus, ut in singulis domibus deputarent duos, tres aut plures Confessarios, pro subditorum numero majori vel minori, *quos (inquit) sint docti, prudentes ac charitativi præditi, qui à non reservatis eos absolvant, & quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi, ipse in primis Confessarius indicaverit.*

De his ergo Confessariis videtur Pontifex intelligendus, quando deinceps declarat, *Ut si huiusmodi Regularium Confessariis &c. ut patet ex ly Huiusmodi.* Ubi ergo duo, tres aut plures Confessarii solent deputari, iuxta illam Clementinam, qui à non reservatis absolvant, & quibus Absolutio à reservatis singulis vicibus committatur à Superiore, credo de huiusmodi Confessariis tantum intelligendam illam Declarationem.

Cæterum cum in Provincia nostra illa deputatio non sit in usu, sed, ut abbi diximus, omnes Confessarii approbati validè absolvant.

Patres

Patres & Fratres ab omnibus peccatis, exceptis reservatis; pro reservatis autem duo, tres aut plures deputentur, qui absque nova licentia possint ab eis, quando casus occurrerint, absolvere, dubitare quis posset, an illa Declaratio Clementis concernat omnes Confessarios approbatos, ita ut si quis ex illis petat licentiam absolvendi aliquem Fratrem à casibus reservatis, & Superior eam irrationabiliter neget, possit nihilominus absolvere.

Respondeo, posse; nam omnes illi deputati sunt ad absolvendum à peccatis non reservatis, & etiam à reservatis, supposità speciali licentiâ seu commissione Superioris: nam Superior habet potestatem cuilibet eorum committendi illam Absolutionem in casu occurrenti; ergo si non committat, sive neget peccati Confessario; quando hic judicat esse committendam, poterit equidem pro illa vice vi Declarationis Clement. absolvere. Pro illa, inquam, vice, id est, toties quoties judicaverit esse committendam.

Aliud foret si diceret Pontifex: *Pro una vice, vel, Pro illa vice tantum, vel, Pro hac vice;* sed cum dicat: *Pro illa vice,* absque aliqua particula taxativa, sine fundamento restringitur illa facultas ad unam vicem tantum, sic intelligendo, ut eundem poenitentem non possit, nisi unicâ vice absolvere, estò sapius petat licentiam absolvendi. Quod addo; quia necesse est, ut singulis vicibus seu casibus occurrentibus petat novam licentiam.

Si autem queritur, de quibus casibus Pontifex loquatur, an etiam de illis, à quibus Superior non potest absolvere, nisi ex speciali privilegio Pontificis; v. g. de casibus reservatis Sedi Apostolicæ, aut in Bulla Cœnæ Domini?

Audio Rodrig. suprâ se dicentem: Dato quod opinio Henriquez sit vera, scilicet, quod directè ipse inferior possit absolvere poenitentem, etiam à reservatis, negatâ injustè auctoritate Superioris in dicto periculo (scandali) propter commissionem tacitam Papæ in prædicto casu, ego eam minimè recipere, quando ab ipso Prælato petitur auctoritas, quæ sibi ratione privilegiorum competit, ad absolvendum à reservatis Sedi Apostolicæ, aut in Bulla Cœnæ Domini, & ad dispensandum in reliquis irregularitatibus; de quibus in superioribus latè egimus.

Licet enim Prælati respectu prædictorum habeant jurisdictionem ordinariam, & eam possint committere aliquibus secundum ea, quæ in superioribus dicta sunt; non tamen concedendum existimo; quod negantibus injustè Prælati suam Auctoritatem, Papa eam concedere videatur cuilibet approbato Confessario. Tum, quia jurisdictionem &

potestatem ad delegandum commisit ipsis Prælati, confusus de eorum prudentia & zelo; quam confidentiam non habet de quocumque alio Confessario, à poenitente electo. Tum etiam, quia si hoc esset verum, sequeretur, quod negatâ injustè & tyrannicè dispensatione ab Episcopo, cui Summus Pontifex eam commisit, possit poenitens imminente periculo ad alium recurrere, allegando in ejus favorem tacitam voluntatem Papæ, in hoc casu alteri delegantis.

Possit insuper poenitens, negatâ sibi Absolutione à reservatis injustè & tyrannicè ab aliquo Confessario tempore Jubilæi, recurrere ad alium Confessarium, non habentem similem potestatem, ex tacita voluntate Papæ, eam sibi in dicto casu concedentis. Quæ in materia spiritualis jurisdictionis minimè sunt admittenda. Hactenus Rodrig.

Hoc ego scio, Clement. VIII. in suo Decreto super casuum reservatione; cui Decreto apud Cherubinum to. 4. pag. 67. subnectitur pag. 68. præfata Declaratio: *Sanctitas sua deinceps declaravit & declarat &c.* ut suprâ; in illo, inquam, Decreto, scio, ipsum nulatenus agere de casibus Sedi Apostolicæ reservatis, aut contentis in Bulla Cœnæ Domini, adeoque valde dubito, an inferioribus Sacerdotibus voluerit dare generaliter potestatem ab illis absolvendi Regulares, in casu, quo Superior irrationabiliter licentiam petitam negaret.

Immo valde dubito; an qui expressè in singulis Conventibus deputantur à Superioribus, cum potestate absolvendi à casibus reservatis, possint absolvere ab illis casibus, qui per singulare privilegium à Sede Apostolica committuntur Superioribus. Possunt quidem Superiores illos casus generaliter aliis committere, exceptâ hæresi, sed an censeantur committere, eorum erit desuper voluntas inquirenda.

Interim pergo ad secundam partem Conclusi. quæ docet, Superiorem justè negare licentiam, alteri confitendi casus reservatos, si poenitens absque justa causa nolit ei confiteri. Probatur ab Aliquibus ex verbis Trident. sess. 14. c. 7. suprâ relatis pro prima parte Conclusionis: si enim Superior semper tenetur dare veniam, quomodo inferiores poterunt persuadere suis poenitentibus, ut pro beneficio Absolutionis accedant Superiores? Et tamen dicit Trident. *Id unum poenitentibus persuadere nitantur, ut ad Superiores & legitimos Iudices pro beneficio Absolutionis accedant.*

Sed ad hoc responderi posset; per beneficium Absolutionis etiam intelligi potestatem absolvendi, pro qua necessariò extra articulum mortis recurritur ad Superiores, sive per ipsum poenitentem, sive per Confessarium, aut aliam interpositam personam.

undum
formam
jâius De-
cristi?

As debeat
intelligi de
unica tan-
quam vice.

328.
De quibus
casibus Pon-
tifex loqua-
tur.

Rodriguez.

329.
Sententia
Auctoris.

330.
Superior
aliquando
justè negat
licentiam
absolvendi
à reservatis,
Trident.

331.
Probat ex
ratione.

Meliùs ergo probatur Conclusio hâc ratione: Quia Iudex legitimus, qualis est Superior in hoc casu, nulli facit injuriam, si per seipsum velit causam judicare, quando nulla est ratio, quare alteri eam committat judicandam. Atqui, ut supponitur, hic nulla est ratio, quare Superior committat Absolutionem inferioris ergo nullam facit injuriam subdito, si ipsemet velit eum absolvere. Cæteroquin reservatio penè foret inutilis; quia nullum ferè est onus pœnitentis per Confessarium, aut aliam personam interpositam petere licentiam.

Denique, sicut proprius Sacerdos non peccat, negando licentiam subdito, confitendi Sacerdoti alieno, quando nulla subest justa causa eam concedendi; pari ratione non peccat Superior, negans subdito potestatem confitendi inferiori peccata reservata, quando nulla subest justa causa eam concedendi; sed utitur jure suo: jam autem: *Nemo damnum facit, nisi qui id fecit, quod facere ius non habet.* leg. 15 1. (aliàs 193.) ff. de divers. Reg. juris.

L. 151. ff. de
divers. Reg.
juris.

332.
Aliquando
tenetur Su-
perior ne-
gare veni-
am.

Immo aliquando tenetur Superior non dare veniam, & per consequens peccaret dando veniam; v. g. si videat, quòd venia illa cedet in majus damnum, vel ipsius pœnitentis, qui ex facilitate veniæ sit magis proclivis ad similia peccata, à quibus alioquin abstineret; vel Communitatis, quia spe similis veniæ obtinendæ, alii animantur, ad eadem peccata committenda, quæ aliàs non committerent; aut certè alicujus tertii, cujus damnum Superior posset commodè impedire, si pœnitens ipsi confiteretur.

Prudentià itaque opus est in hoc negotio, ne vel nimia facilitate, vel nimia severitate peccetur. Expediit autem, immo præcipitur, ut supra vidimus, à Clement. VIII. in suo Decreto: *Romani Pontificis*, ut Superiores in concedenda venia se cum subditis benignos & faciles exhibeant.

333.
Quando Su-
perior tene-
tur dare
veniam.

Tenetur igitur Superior dare veniam, quoties ex negatione timet grave aliquod nocuum spirituale subditi, etiamsi hoc oriatur ex passione aut alia fragilitate ipsius subditi; v. g. si timeatur malitiosus defectus integritatis Confessionis, aut Communio sine prævia Confessione, vel certè nimia dilatio Confessionis & Communionis; immo si timeat multum minorem fructum, quam si alteri confiteretur.

Quorum omnium ratio est; quia reservatio fieri & cedere debet in bonum & ædificationem pœnitentis, non autem in detrimentum & destructionem. In tantum, ut Superior negando veniam, si non semper, saltem aliquando peccet etiam contra justitiam.

334.
Non dando
aliquando
peccat con-
tra justitiam.

Tunc nimirum, quando, ut habet ultima pars Conclus. pœnitens rationabiliter timet ab eo sibi inferendum aliquod grave damnum extrinsecum; ut si Confessionem sit revela-

turus, vel (quod perinde est) scientià illa inferendum in grave illius nocuum, iniuste v. g. eum privando officio jam acquisito, aut eum acquirendo. Idemque est, quoties ipse Superior non est aliàs idoneus ad subditum iudicium in tali causa, vel quia est ignorans, vel adeò improbus, ut loco medicinæ sit scandalum allaturus.

Et ratio est per se evidens: quia talis Superior non potest iuste privare pœnitentem legitimo usu hujus Sacramenti, nec potest illum iuste cogere, ut se exponat periculo aliquis gravis nocuenti, à se iniuste inferendi. Atque in hoc omnes Doctores conveniunt.

Dissent autem in casu, quo illud damnum non oritur ex parte Superioris, sed solum ex duritia & fragilitate pœnitentis; nam Superior Disp. 30. Sect. 4. n. 5. putat Superiorem tali casu non peccare contra justitiam respectu subditi, negando ei talem facultatem; sed tantum (ut addit n. 8.) contra charitatem, vel etiam debitum sui muneris & fidelis dispensatoris.

Sed hoc difficile est Lugoni; nam (inquit Disp. 20. n. 237.) licet privatus solum ex charitate teneatur ad impediendum gravi damnum proximi, cum commodè potest Prælati tamen in ordine ad subditos videtur ex justitia obligari ratione officii, quod cum eo onere suscepit: nam sicut ratione officii tenetur ex justitia impedire & præcavere detrimentum grave circa fortunas & bona temporalia, multo magis videtur ex eodem officio teneri, ad impediendum grave detrimentum circa salutem & bona spiritualia subditorum in ordine ad quæ præcipue factus est Prælati & Pastor. Sic enim Medicus ex officio & justitia tenetur adhibere remedia opportuna, ne pereat ægrotus; multo ergo magis Medicus spiritualis, debet ex officio & justitia procurare, ne pereat ejus subditus, cujus, ob infirmitatem propriam, salus periclitatur. Ita Eminent.

Quem sequitur Arriaga Disp. 41. n. 35. confirmans illam sententiam ex eodem Suario, qui, inquit, saltem quando damnum, quod subdito timetur ex negatione licentiæ, deturmitur ex aliis capitibus, scilicet, Superiorem ex justitia obligari ad dandam licentiam; ergo etiamsi damnum timeatur ex imbecillitate ipsius subditi, debet illud ex justitia impedire, si potest licite. Patet consequentia: quia obligatio ex justitia, quam ille habet ad damnum impediendum, non pendet à capitibus, unde damnum oritur, sed ab eo, quòd sit damnum ovis sibi creditæ, ad cujus bonum obligatur ratione sui officii. Hæc ille.

Respondeo; obligatio ex justitia, quam Superior agnoscit, oritur ex eo, quòd ipse Superior sit causa talis nocuenti; jam autem planè diversa sunt, inferre positive subdito

nocumentum, & non avertere nocumentum, quod subditus voluntariè sibi ipsi infert. Et sanè, Superiorem voluisse se obligare ex iustitia ad hoc ultimum, factis difficile apparet, præsertim impræsentiarum, ubi Superior jus habet, ut subditus sibi confiteatur: unde enim probatur, quòd Superior ex iustitia teneatur cedere juri suo, eò quòd subditus ex sua duritia & fragilitate nolit ei confiteri, cum alioquin posset & deberet? Oportet quidem Superiores condescendere fragilitatibus subditorum, sed quòd ex iustitia teneantur cedere juri suo, unde constat?

Sicut ergo Aliqui docent; Superiores non teneri ex iustitia ad correctionem fraternam subditorum, sed solum amplius ex charitate, propter majorem conjunctionem spiritualem; eò modo, quo pater corporalis non tenetur ex iustitia, sed solum magis ex charitate, corrumpere filium corporalem, propter majorem cum eo conjunctionem corporalem: quidni eodem modo in casu proposito agnoscatuus tantum majorem obligationem charitatis, & non obligationem strictè dictæ iustitiæ?

Putas, quia Medicus non satisfacere officio suo, & peccaret contra iustitiam, si, postquam infirmo præscripsit remedia maximè opportuna ad recuperandam sanitatem, quæ infirmus propter suam duritiam & fragilitatem non vult applicare, si, inquam, nollet alia remedia præscribere; præsertim, si aliunde haberet jus, præscribendi priora remedia?

Quidquid ergo sit de obligatione iustitiæ, quæ dubia mihi est; saltem ex charitate tenetur Prælatos condescendere petitioni subditorum, nisi obstat grave nocumentum aliorum, aut gravius nocumentum ipsius subditi: nam si hæc causæ intercedant; negari potest & debet talis facultas, etiamsi subditus ipse malè usus sit tali medicinâ; quia hoc jam est scandalum pharisaicum; & ideo quidquid ex illo sequitur, tantum malitiæ ipsius subditi imputatur; nam ipse tenetur tunc suam conscientiam ei aperire, qui & sibi, & aliis prodesse potest, & non obesse: ergo si nolit huic obligationi satisfacere, nec potest esse ad Confessionem dispositus, nec facultas confitendi alteri, potest ei esse utilis: ergo non debet ei concedi, etiamsi obdurato animo nolit confiteri Superiorem.

Nec refert, quòd id proveniat ex nimia verecundia vel alia affectione, quæ gravem difficultatem ingerat; quia tenetur illam superare, & potest cum divina gratia, ut suæ obligationi satisfaciat. Extra hunc verò casum semper tenetur Superior condescendere fragilitati subditi, quando ejus periculum imminet, v. g. quòd tacebit aliquid peccatum in Confessione, vel quòd nimium differet Confessionem, & licentiam peccandi accipiet, vel quid simile.

Unde non est neganda hæc facultas, etiamsi ex negatione speretur utilitas aliorum, non est inquam, neganda cum tanto detrimento subditi: quia Sacramentum hoc per se institutum est in bonum poenitentis; & ad eundem finem data est hæc potestas, & ad eundem ordinatur reservatio: ergo non licet per hoc remedium aliorum utilitatem procurare, cum tanto subditi detrimento; præsertim, quia moraliter nunquam fit sine sacrilegio, & gravi injuria ipsius Sacramenti: fit etiam ipsa Confessio odiosa & difficilis; quod est gravius incommodum, propter quod vitandum quælibet alia utilitas parvipendenda est. Ita Suarius supra n. 8.

Ex quo ulterius colligitur; regulariter & moraliter loquendo Superiorem debere esse facilem potius, quàm difficilem in hac facultate concedenda; quia moraliter ac per se loquendo minus periculi est in concedenda hac facultate, quàm in illa neganda. Unde ut concedatur, satis esse debet, quòd nulla specialis ratio ad eam negandam occurrat: ut autem negetur, semper intervenire debet aliqua specialis ratio; non quòd semper hoc cadat sub præcepto, sed quòd hic ordo sit convenientior, qui aliquando poterit esse sub præcepto; juxta jam dicta.

Immo, licet aliquando Superiorem videatur intervenire sufficiens ratio ad negandam facultatem; si tamen aliunde ex relatione alterius, vel aliâ vi, ei constiterit, subditum nullo modo velle Superiorem adire, neque aliis remediis tentatis, ad id posse induci, tunc Superior nunquam debet aut potest negare facultatem; excepto casu supra posito; quia non obstantè quocumque ratione occurrente, & pensatis omnibus, tunc hoc magis expedit; immo & necessarium est, juxta leges charitatis: quia multi sunt ad eò infirmi, quòd potius sine Confessione morerentur, quàm tale peccatum tali Sacerdoti confiterentur. Unde illi (inquit Doctor Angel. 4. dist. 17. q. 3. a. 3. q. 4. ad 6.) qui sunt nimis solliciti, ut conscientiam subditorum per Confessionem sciant, multis laqueum damnationis inscunt, & per consequens subipsis.

Quando ergo poenitens per ordinarium Confessarium petit facultatem extraordinariam, expedit omnino, ut Superior stet iudicio Confessarii; hic enim & notam habet personam, & magis in particulari circumstantias novit, atque ad eò melius potest scire, quid expediat, quàm Superior ipse.

Non quòd Superior debeat semper dare poenitenti liberam facultatem eligendi aliquem, aut assignare illum Confessarium, quem poenitens petit; sed sæpè expedit & debet pensatis circumstantiis designare aliquem vel aliquos; de quorum prudentia doctrinâque confidit: poterit etiam inquirere qualitatem peccati, quando non adest periculum detegendi poeni-

339

Superior debet esse facilis in concedenda illa facultate.

338

339

340. Non semper debet Superiori dare facultatem illi quem poenitens petit.

337. Subiam ex charitate tenetur Prælatos condescendere.

338. Occurrit objectioni.

pœnitentem, & determinare satisfactionem, à Confessario imponendam.

Ratio est; quia reservatio juxta Trident. sess. 14. c. 7. ad hoc fit, ut graviora delicta gravius corripere & melius emendari possint, ad quod requiruntur graviores pœnitentiæ, & gravioris ac doctioris personæ judicium, quales personæ aliquando non sunt, quæ à pœnitentibus designantur.

341.
Occurrit
objectioni.

Nec potest subditus justè conqueri, aut eandem difficultatem respectu omnium aliorum allegare; præsertim, si ei facultas ad eligendum inter plures concedatur. Interim neque in hoc Superiores debent esse difficiles, quando vel subditi prudentes sunt, & timorati, vel Sacerdos, per quem subditus facultatem petit, reverà est sufficiens, ut ei causa committi possit.

Itaque, ut supra dixi, & iterum dico, magna prudentiâ opus est in hoc negotio, ne vel nimia facilitate, vel nimia severitate peccetur; in medio namque consistit virtus. Quamquam & hoc medium suam habeat latitudinem, ita ut fieri possit, quod Superior, & sine peccato possit concedere facultatem, & etiam sine peccato negare, saltem sine peccato gravi; quia fieri potest, ut damnum, quod timetur ex concessione facultatis, sit æquale ei, quod timetur ex negatione; vel certè licet majus sit ex una parte, quam ex altera, excessus tamen sit levis.

342.
Objectioni.

Cæterum, contra hoc, quod diximus; pœnitenti obdurato & nolenti confiteri Superiori ex sola verecundia, Superiorem debere condescendere, objicere quis possit: talis pœnitens est indispositus ad suscipiendum Sacramentum Pœnitentiæ, cum habeat propositum non confiteri Superiori, cui tamen debet confiteri; adeoque per talem condescensionem seu concessionem facultatis, alteri confitendi, non subvenitur necessitati subditi.

Solvitur à
Lugone.

Respondet Lugo supra n. 239. hoc argumentum nimium probaret; reproberet enim praxim Prælatorum & ipsius Summi Pontificis, qui ad subveniendum ejusmodi infirmitati subditorum, qui nolunt proprio Sacerdoti integrè confiteri, & ea de causa sacrilegam confessionem faciunt, mittere solent aliquando Confessarios extraordinarios, cum plena potestate absolvendi, vel per Jubilæum aut Bullam, vel alio modo subditis facultatem concedunt eligendi Confessarium, cum potestate absolvendi à reservatis, in quibus procedit eadem difficultas.

343.
Pœnitens
plurimum
non habet
absolutam
voluntatem
non confitendi
Superiori.

Dico ergo; licet pœnitens absolutè loquendo teneatur confiteri suo Pastori, si ille nolit facultatem dare confitendi alteri, adeoque peccet, nolendo absolutè confiteri; equidem plerumque nondum habet illam absolutam voluntatem, sed tantummodò vacillat ob difficultatem, quam apprehendit, & ideò petit

licentiam alteri confitendi, quam licet potest petere, cum Superior teneatur eam ex charitate dare in illis circumstantiis, porrigendo manum vacillanti, & ita præcavendo ruinam, cujus periculum videt.

Ut autem jam peccasset subditus, nolendo absolutè confiteri Superiori, quidni obtenti licentiâ possit elicere verum propositum emendationis, & verum dolorem de peccatis præteritis? Indubie potest, quàmvis læpè timendum sit contrarium. Quare cautè & suaviter disponendus esset prius à Confessario, ne quod absit, Sacramentum sacrilegè suscipiat; non defectu jurisdictionis Confessarii, sed defectu debitæ dispositionis, id est, efficacis doloris de peccato præterito, putà de absoluta voluntate non implendi præceptum Confessionis. Igitur per talem facultatem subvenitur necessitati subditorum, adeoque saltem ex charitate ipsis debetur, nisi aliquid aliud obstat.

Atque hic fuisset finis hujus Conclusionis, nisi quispiam me interrogasset; an quando ex justitia debetur subdito talis facultas, & Superior eam negat, an, inquam, tali caso facultas fraude, vi aut metu extorta valeat?

Respondet Dicastillo Disp. 10. n. 181. ut dicitur, dummodò non tollatur voluntarium simpliciter, quod facilius potest tolli per fraudem, quàm per metum aut vim.

Immo generaliter docet Sanchez lib. 3. de Matr. Disp. 39. n. 13. jurisdictionem, metu extortam, validè transferri; quod, inquit ille, docet Cardin. cap. 2. De his quæ vi. n. unico vers. Quintus casus & cap. Licet q. 31. de Elect. adduciturque; quia lex in contrarium adducitur (putà, lex 2. ff. de Judi. ibi: *Ac si cum resistit quis ex litigatoribus, viribus Prætorum compulsus, nulla est jurisdictio*) loquitur in casu specialium, dum litigantes compelluntur consentire in iudicem non suum, & ita prorogare ejus jurisdictionem, quæ prorogari nequit, nisi libertate eorum voluntate; & ita cum sit casus specialis exceptus à regula generali, tradenti, geta metu tenere, non debet extendi. Hæc ille.

Quem sequitur Regius hic Disp. 8. n. 39. loquens de licentia audiendi Confessiones, de Lessius de Iustit. & Iure lib. 2. c. 17. n. 37. dicens, generaliter verius esse, jurisdictionem metu extortam valere, & ea, quæ ex ipsa secuta sunt. Quia generaliter ea, quæ metu gesta sunt, valent, nisi jus specialiter irritet.

Et quidem de contractu promissionis ita scriptum habemus Instit. de Except. in princ. *Si metu coactus, aut dolo inductus, aut errore lapsus, impulerit Titio promissum, quod non debuerat promittere, non est palam est, jure civili re obligatum esse; & actio qua intenditur, dare se oportere, efficax est. Ubi Glossa verb. Obligatum esse; scilicet inspecto jure riget. & efficax est, scilicet in sui substantia. Quamvis magis obligatus eris, si promissum, quod debueras promittere?* Ergo.

Et generaliter dicitur l. ult. Cod. de his quæ vi: Venditiones, donationes, transactiones, quæ per potentiam extorta sunt, precipimus infirmari: ergo erant aliquo modo validæ.

Quod etiam significatur in jure Canonico cap. 2. de his quæ vi. ibi: Unde quia quæ metu & vi sunt, de iure debent in irritum revocari, mandamus &c. Et cap. 4. eodem ibi: Quia verò quæ vi metusq; causâ sunt cavere debent robore firmitatis: Mandamus &c.

Cùm ergo nullibi in jure iurisdictionis ad audiendas Confessiones, metu aut dolo extorta, specialiter irritetur, si revera adfuit consensus substantialis Superioris, id est, si simpliciter fuit voluntaria, quàmvis secundùm quid involuntaria, haud clarè video, quare non valeat, saltem donec à Superiore in irritum revocetur.

Quod verissimum iudico, quando ex iustitia eam debet Superior concedere, cùm tunc metus iustus sit, qui nequidem irritat matrimonium; quod tamen irritum est, contractum ex metu gravi iniusto.

Quàmvis ergo generaliter non sit verum, posse me validè usurpare id, quod ex iustitia mihi debetur: nam inter certantes de dignitate aliqua, juxta Multorum sententiam, debetur ex iustitia ea dignitas illi, qui eâ præ cæteris aliis dignior est omnibus penatis, & tamen non potest eam sibi validè usurpare, contra voluntatem illorum, qui eam tribuunt. Similiter præsentato vel electo ad aliquam Parochiam, debetur hæc ex iustitia, & tamen nemo dixerit, quòd absque institutione vel confirmatione, possit validè jus Parochi usurpare.

Quàmvis, inquam, id verum sit, tamen non possum dubitare, quin institutio vel confirmatio tali casu, dolo aut metu extorta, sit valida, eo semper salvo, ut sit simpliciter voluntaria. Ergo consimiliter, licet in casu proposito, subditus non possit confiteri inferiori, contra voluntatem Superioris; equidem si metu vel dolo Superior simpliciter consentiat, puto omnino consensum valere, & per consequens inferiorem validè & licitè absolvere. Sed hæc magis speculativa, quàm practica, cùm non soleant Superiores negare licentiam, ne dum ex iustitia debita est, sed etiam dum solum est debita ex charitate.

Sed nunquid, dicit aliquis, si, petenti à Prælato, potestatem absolvendi à reservatis, pro uno suo subdito, pro una vice, Prælatus annuat, ipse petens includitur in illa licentia? Nunquid hæc facultas extenditur ad peccata, commissa post concessionem, vel ob confidentiam? Responso erit

CONCLUSIO XVI.

Petens à Prælato omnem ejus auctoritatem, pro omnibus peccatis reservatis, pro uno suo subdito, pro una vice, & ipse in concessa facultate includitur. Extenditurque ad peccata, commissa post concessionem, vel ob confidentiam, nisi aliud constet de mente Prælati.

Ratio primæ partis est; quia Prælatus habet auctoritatem seu potestatem absolvendi, non tantùm activam, sed etiam passivam & commissivam; igitur annuens hujusmodi petitioni, censetur petenti dare, non tantùm potestatem activam, sed etiam passivam & commissivam. Quidni ergo petens, qui supponitur esse ejus subditus, possit pro una vice eligere aliquem, seu committere alicui, ut se absolvat à peccatis reservatis, à quibus ipse alium posset absolvere? Non video quid possit opponi, nisi aliud expressè constet de mente Prælati, vel ex verbis concessionis, vel ex aliqua lege aut consuetudine.

Pro hac sententia citari potest Villalobos to. 1. Sum. tract. 9. diff. 64. n. 4. ubi sic ait: Tertiò, quando Prælatus concedit alicui suam auctoritatem, sine aliqua restrictione, videtur concedere activam & passivam; quod (licet Aliqui dubitent de eo) est magis conforme stylo Religionis, interea dum Prælatus aliud non declarat.

Pro eadem sententia citat Diana p. 3. tract. 4. resol. 142. P. Leone de Offic. & potest. Confess. to. 2. Recoll. 6. n. 131. Ipse autem Diana sic ait: Videtur affirmativè respondendum, si petens diceret: Est quadam persona, quæ indiget vestra auctoritate, placeat vobis illam mihi dare; secùs autem si diceret: Rogo te ut des mihi tuam facultatem pro una persona.

Et ratio est; quia in generali sermone comprehenditur etiam persona sua, quando loquens concipit verba in persona alterius, ut patet ex L. Paulus respondit 29. de Pignoriibus §. fin. ubi sic scribitur: Si sciente & consentiente Domino servus ut omnia bona Domini pignori obligata essent, convenit: ipsum quoque qui cavet, obligatum esse pignoris iure. Et ita hanc sententiam (prosequitur Diana) videtur tenere Floronus de Cas. refer. p. 1. c. 3. §. 1. n. 3. ex Grassio, qui tamen contrarium docet.

Ego, ut verum fatear, parvam invenio differentiam inter illa verba: Est quadam persona, & Est

348. Probatur l. pars Conclusi

quam docet Villalobos.

349. Diana utitur aliqua distinctione

350. quam Ag. non improbat.

potest chari- gendo unam, olendo obtend emen- is præ- tamen- uariter, quod non de- defici- dolori volun- tionis. necessi- aritate, fionis, modo ca- Supre- culas, 346. Non est ge- neraliter verum, me posse validè usurpare, quod ex iustitia mihi debetur, 1. re- latio- im lim- audem, 3. de meo, aut illo, unio Electi, dicitur, quæ est, pecali, in lu- s iuric- s iuric- dicitur, etialis, gela ille, n. 39. her- res, & lat- n. 37. conem, secuta a lant, 347. Proponitur nova quæ- stio, bis ita, inco- us, p- tere, in qu- 348. lolla, p- gure: quand- ebu- ege.

& : Est una persona ; nam idem est sensus , & eadem generalitas sermonis , scilicet : Est Petrus , vel Paulus , vel Ioannes , & sic de cæteris .

Sicuti si quis diceret : Quidam subditus commisit homicidium , & alter diceret : Vnus subditus commisit homicidium , idem esset utriusque locutionis sensus , scilicet : Vel Petrus vel Paulus & sic de cæteris commisit homicidium , & indubiè verificatur utraque locutio , tametsi ille solus , qui hoc diceret , commisisset homicidium . Igitur perinde est , sive petens dicat : Est quædam persona , sive : Est una persona .

Putas , si quis veniam à Rege proprii delicti peteret hinc verbis : Est una persona , qua commisit homicidium , & postulat veniam à sua Maiestate , cenles , inquam , quia si Rex annueret , petens non includeretur ? Sanè nulla est ratio potius alteri indulgendi , quàm ipsi petenti . Nec dubitandum , quin Rex , si scivisset hunc ipsum , qui petit , esse homicidam , æquè , si non magis , petenti indulgisset , quàm alteri .

351.
Obiectio.

Dices , disparitas est in casu proposito , quod Superioris sic iudicare , an persona absolvens sit satis prudens & capax .

solvitur.

Fateor . Sed nunquid Superior sæpiùs dat facultatem pœnitenti eligendi , quem voluerit ? Ergo nisi in casu proposito magis suam mentem explicet , censetur dare facultatem cuidam , seu uni personæ , pro qua petitur , eligendi , quem voluerit ; præsertim cum sciat , aut certè scire possit , sub illis verbis intelligi , secundum probabilem sententiam , ipsum petentem : qui cum non possit seipsum absolvere , si datur ei potestas , datur non activa , sed passiva ; id est , eligendi aliquem , qui ipsum absolvat , nisi , sicut habet Concl. & jam non semel dixi , contrarium constet de mente Prælati .

352.
Lugo putat non posse dari in hoc casu unam regulam generalem .

Hinc Lugo Disp. 20. n. 119. putat , in hoc casu non posse dari unam regulam generalem : quia , inquit , pendet omnino ex intentione & consuetudine , quam concedentes talem facultatem habent . Unde in nostra Societate Superior nunquam per similem formulam intendit comprehendere petentem ; quia semper concedere solet facultatem , determinando personam , cui Absolutionem committit ; quare quando concedit facultatem petenti , concedit illi soli facultatem absolvendi , nec posset virtute illius facultatis alius absolvere , etiamsi ille moreretur ; cum ergo ipse non possit absolvere seipsum , non intelligitur ipse inclusus in tali facultate .

Quando autem licentia peteretur pro aliquo subdito , ut ipse possit eligere Confessarium pro una vice , dicendo v. g. Vnus subditus indiget facultate vestra pro una vice , ut faciat se absolvere ab aliquo Confessario , tunc non videretur exclusus ipse petens , nisi ex aliis circumstantiis significaretur exclusus .

Unde quando Superior non solet determinare personam , cui dat jurisdictionem , sed dat

pœnitenti facultatem eligendi , non videretur exclusus ipse petens , si verba non significant eius exclusionem . Atque ita credo , quod qui à Sacra Pœnitentiaria peteret pro uno indigente facultatem ad faciendum se absolvere pro una vice , ex vi horum verborum non esset exclusus ipse petens . Hucusque Eminent. Nullatenus contrarius nobis , ut patet .

Et quia nihil aliud occurrit pro , vel contra , progredior ad secundam partem Conclusionis , quæ , sicut prima , pendet omnino ex intentione Prælati seu concedentis talem facultatem . Unde si petitur licentia pro Absolutione alicujus determinati peccati , iam commissi , cum licentia intelligenda sit juxta verba petentis , certum est tali casu non posse Confessarium , vi illius licentiæ , absolvere à peccato , commisso post datam licentiam , nisi fortè Superior amplius daret potestatem , quàm petitur , dicendo v. g. Ego concedo tibi totam meam facultatem , ut possis illum audire & absolvere ab omnibus reprobatis . Et tunc (inquit Lugo supra n. 122.) videretur etiam inclusum peccatum , commissum post hanc concessionem , ante Confessionem .

Sed , dicit aliquis : Pono hodie peti licentiam pro uno lapsu carnis , & cras ante Confessionem , 10. aut 12. similia aut graviora habet peccata : quis dicat , intentionem Superioris illa comprehendisse , quibus cognitis fortasse licentiam negasset , vel graviora remedia adhibuisset ? Nonne scriptum est ? In generali concessione non veniunt ea , quæ non esse possunt verisimiliter in specie concessurus , Reg. 81. de Reg. juris in 6 .

Licet ergo illa verba sint generalia , & possint extendi ad commissa post licentiam , tamen cum hoc non expediat , immò nocet sic concedere , difficile credi potest , mentem Superioris (nisi aliud constet) fuisse ita concedere .

Respondes ; potuit Superior rationaliter velle talem Confessarium , de cujus prædicatione & doctrina non dubitat , constituere loco suo , ut audità Confessione , pro ea vice faciat quicquid ipse posset facere , & hanc voluntatem sufficienter indicat præfatis verbis , nisi aliud ex aliis circumstantiis colligatur ; nam scit , aut scire potest , illa verba sic posse intelligi , & à Multis de facto sic intelligi . Cum ergo ipse per se posset absolvere à peccatis , commissis post licentiam illam concessam , quidni etiam inferior , cui concessa est Absolutio verbis tam generalibus , idem possit ?

Neque hoc est contra Regulam juris allegatam ; quia suppono , quod verisimiliter in specie concessisset potestatem absolvendi ab illis peccatis , si fuisset in specie desuper interrogatus .

Atque hanc sententiam Lugonis , Dicatillo Disp. 11. n. 344. vocat probabilem & tutam in

in praxi. Et n. seq. addit: Hoc magis certum aut clarum videtur, quando Superior, iter ingressurus, ordinario Confessario, petenti facultatem absolvendi, etiam reservata, ne cogatur recurrere ad Vicarium, relictum à Superiore, similibus verbis facultatem concederet, tunc enim censeretur etiam pro committendis data facultas. Hæc ille.

356. Addo ego; etiam pro committendis ob confidentiam; non enim est major ratio, hæc peccata excipiendi ab illa generali facultate, concessa pro hac vice, quam à facultate, quæ conceditur per Bullam Cruciatæ aut Iubilæi, vel per privilegia Mendicantium. Quod autem ab hac facultate per his facultatibus non debeant excipi, probatur; quia ubi jus non distinguit, nec nos distinguere debemus, absque manifesta ratione.

357. Fateor, inquis, sed hic est ratio manifesta distinguendi, ne alioquin detur occasio facilius peccandi. Respondeo; id per accidens contingit, & aliunde majus bonum est, quod pœnitens sic possit liberari à peccatis suis, ne incidat in desperationem.

Nonne Christus instituit Sacramenta, est prævidit aliquos facilius peccaturos, spe veniæ accipiendæ per Sacramenta? Cur ergo Pontifices non possint dare hujusmodi facultates, est per accidens aliqui facilius peccent, spe veniæ accipiendæ? Cur non etiam alii Superiores? Atque ita intelliguntur facultates concessæ Religiosis in certis Festivitatibus, nisi aliud Superior expressè significet, quod tantum semel memini factum.

358. Dices; per Bullam compositionis pro debitis incertis, non potest fieri compositio pro debitis, quæ aliquis contraxit ob spem illius compositionis.

359. Respondeo; quid mirum, cum in Bulla, illa restrictio disertis verbis exprimitur? Hæc sunt verba Bullæ: *Item generaliter possunt componere de quibuslibet bonis illicitis, male obventis, lucrativis & acquisitis. . . . sed qui vult componere non potest habuisse rem vel quantitatem, de qua est componendum, ob confidentiam istius compositionis.*

Infero; ergo ubi non exprimitur illa restrictio, nulla est necessitas eam subintelligendi; porro neque in Bulla Cruciatæ, neque in Bulla Iubilæi exprimitur. Et meritò, inquit Lugo supra n. 130. quia fuisset occasio mille dubiorum & magnæ perplexitatis: nemo enim ferè est, qui quando peccat, non reddatur facilius ad peccandum; propter spem, quam habet, quod per Confessionem poterit à peccato justificari, atque ideo implicite apprehenderet ferè semper facilitatem ipsius Confessionis per Bullam, aut privilegia. Ita Eminent.

Sed ad hoc responderi posset cum Villalobos Sum. tom. 1. tract. 27. claus. 9. n. 20.

tunc solum aliquod peccatum fieri ob confidentiam Bullæ aut privilegii, quando confidentia est causa positiva peccati, puta, quando quis diceret: *Sumamus Bullam & committamus tale delictum, quoniam per illam absolvemur.* Hæc ille. Et verò non immeritò potuisset Pontifex talem confidentiam excipere, sed quia non debuit; nec constat excepisse, neque nos debemus excipere. Et ideo dico; etiam tale peccatum commissum tempore Iubilæi & similibus facultatum, posse absolvi virtute Iubilæi & similibus facultatum.

360. Restat una quæstio; quæ finem imponet huic Sectioni, videlicet: Quomodo intelligenda sit illa particula: *Pro hac vice*, quando conceditur facultas absolvendi cum hac limitatione. Cum enim pœnitens possit absolvi, ut dictum est, à peccatis, post obtentam facultatem commissis, differat usum illius ad duos, tres, quatuor & plures annos; immo usque ad senectam & senium, & tunc absolvatur ab omnibus; eo usque commissis, quod non videtur practicandum; quia contra mentem Superioris. Quocirca intelligendæ venit illa facultas cum aliqua temporis limitatione, ita ut quàmvis concedatur, posse absolvi à commissis post obtentam facultatem; id non sit cum nimia temporis latitudine. Sed, at habet, quæ illa? Hoc opus, hic labor est, difficile, inquam, est, assignare certam aliquam regulam.

Et quidem quando ea facultas conceditur intuitu alicujus Festivitatæ aut solemnitatæ, liquet perfectò, quod detur pro toto illo tempore, & non ultra. Nulla enim est ratio extendendi ultra diem Festum, neque restringendi ad medium diem, ut notat Villalobos tom. 1. Sum. tract. 9. diff. 64. n. 5. quia toto die durat illa Festivitas.

Nec puto eam limitandam ad unam Confessionem, sed posse pœnitentem toties, quoties occurrerit novus casus intrà illum diem, de novo absolvi. Quæ enim ratio limitandi, cum verba sint generalia, puta: *Omnes poterunt durante hoc Festo, eligere Confessarium, qui nostrâ auctoritate absolvat illos à peccatis reservatis?*

Tota ergo difficultas est; quando absolute non designato ullo tempore petitur, & conceditur facultas *pro hac vice*. Lugo sup. n. 126. Quando, inquit, tempus esset præsens, ita ut nondum censeretur tanta distantia temporis; quæ sufficeret moraliter ad falsificandam illam locutionem; tunc etiam si alia similia peccata nova commisisset, posset eligere Confessarium, quia adhuc diceretur, hæc solum vice absolvi.

Quantum autem temporis possit his verbis comprehendi, pendet ex judicio prudentis, & ex circumstantiis: nam quando ea licentia conceditur ratione alicujus Festivitatæ vel necessitatis occurrentis, in qua oportet confiteri; minus tempus videtur includi: quando verò

L I aliquis

360. Quomodo intelligenda sit illa particula: *Pro hac vice.*

361. Quid si nullo designato tempore talis facultas concedatur? Lugo.

356. Quia dicitur de peccatis commissis ob confidentiam.

357. Occurrit obiectio.

358. Alia obiectio.

Solutio.

359. Ratio alia qua Aucto.

Lugo.

Villalobos.

aliquis petit à Sacra Pœnitentiaria facultatem, semel eligendi Confessarium in ordine ad reservata, & conceditur pro hac vice, videtur ad majus tempus extendi.

Quando verò (prosequitur idem Auctor) nulla alia peccata nova, post licentiam concessam commissa fuissent; videtur, quòd, etiamsi duo vel tres anni aut plures elapsi essent, posset adhuc pœnitens uti illo privilegio: tunc enim verificarentur illa verba: *Pro hac vice*, ratione materiæ, quæ esset eadem. Itaque ad verificanda illa verba, alterum videtur sufficere; quòd scilicet Absolutio sit de his peccatis narratis, & non aliis novis; vel quòd fiat hoc tempore moraliter loquendo, & non alio longè distanti. Hucusque Eminent.

362.
Sententia
Lugonis de
hac re vide-
tur Dicastil-
loni difficil-
is & obscu-
ra,

Sed hæc doctrina videtur Dicastilloni supra n. 347. satis difficilis & obscura; quia non satis explicat illud tempus, non multum distans. Nam quod ait, de duobus aut tribus, aut pluribus annis, gratis dictum videtur. Iste enim, saltem debet, si potest, confiteri & communicare singulis annis. Jam ergo, vel illis annis habuit copiam Confessarii, vel non; si non habuit, profectò etiamsi pluribus annis non fuerit absolutus, & interim commiserit plura reservata, adhuc videtur posse habere locum illa verba: *Hæc vice*; quia toto tempore, quo non potest confiteri, nullà vice omisit usum facultatis datæ; atque adeò non est in mora; neque potest dici, quòd præterierit occasio, pro qua illa verba: *Hæc vice*, intelligi possunt aut debent. Quando enim conceditur facultas pro hac vice; saltem debet se extendere ad primam occasionem, quâ possit confiteri; alioquin concessio nulla esset: quid enim prodesset concedi solum pro tempore, quo non potest confiteri? Hæc ille. Nec adeò male.

363.
Sententia
Dicastillo-
nis,

Addit autem n. 348. Ego, si auderem arbitrari in hac re, pro licentia data in Sacra Pœnitentiaria judicarem, illam Confessionem, ad quam Ecclesia obligat, nempe annuam, intelligi verbis: *Hæc vice*. Quando autem quis non habet toto anno, aut pluribus annis copiam Confessarii, donec illam habeat, merito censeri potest manere suspensam eam vicem, vel noadum venisse eam vicem, quam si quis negligat cum possit & debeat, jam non videtur uti privilegio eâ vice, pro qua debet censeri concessum.

Idem dixerim de facultate, data ab Episcopo pro casibus sibi reservatis. Si autem agamus de facultate data in Ordine Religioso, ubi lege aut Regula solet præscribi Confessionis frequentia major, tunc consequenter verba: *Hæc vice*, videntur intelligenda de illa vice, quam lex præscribit aut Regula. Ita Dicastillo.

Sed quæro ego, quid si nec lex, nec Regula majorem frequentiam præscribant, ex derogatione tamen Religiosi sæpiùs soleant confiteri, & unus frequentius alio? Quid si Sacerdoti talis facultas concedatur, nonne si hodie, post obtentam facultatem, celebret absque Confessione, cras non poterit illa uti? Quippe non fuit confessus eâ vice, quæ debebat confiteri ex præcepto. Igitur & hoc arbitrium Dicastillonis satis difficile & obscurum.

Quid ergo? Voluntas Superioris inquirenda, & attendenda consuetudo, quæ est optima ejus interpres, quando aliunde de ea non constat. Quòd si nec consuetudo quicquam determinet, nec voluntas Superioris aliunde constet, consule æquitatem naturalem; & quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris; sed quod tibi vis fieri, alteri feceris; id est, intelliges verba illa: *Pro hac vice*, ab illi prolata, sicut velles illa intelligi, à te prolata.

His ita expeditis de potestate Ordinarii, itemque de jurisdictione & approbatione, que omnia requiruntur in ministro ad validam hujus Sacramenti administrationem; sequitur dicendum de aliis quibusdam ministris obligationibus, quasi concomitantibus, vel consequentibus, utputà, audiendi Confessiones, interrogandi, docendi, corrigendi & disponendi pœnitentem, supplendi defectus, si qui in ipso Sacramento commissi sint, denique tacendi peccata, in Confessione manifestata; quæ utique postrema obligatio communiter vocatur à Theologis, Sigillum Confessionis, ductâ similitudine à literis, quæ aliò mittuntur, sigilloque obsequantur, quæ eo ipso legi non possunt, aliisque manifestari.

De hac obligatione, quia plura, & utilissima dubia, examinanda occurrunt, duas instituo Sectiones, quarum prima erit de Sigillo secundum se, altera de ejus effectu.